

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

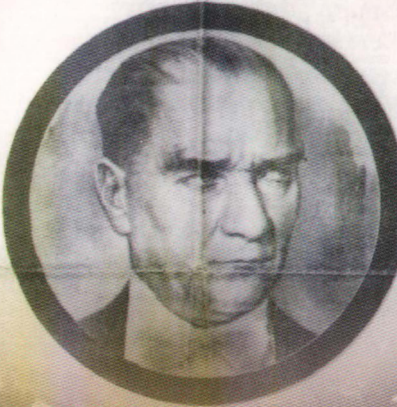
Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

ATATÜRK'Ü KİMLER ÖLDÜRDÜ

Büyük Millî Matemimiz

Büyük Şefin
Ölümü
Günde

Onu kaybetmiş
olmanın
istisnası

Attürk'ün ölümü, Türkiye için büyük bir kayıptır. Bu kayıp, sadece bir liderin ölümü değil, bir devletin, bir milletin kaybıdır. Atatürk, Türkiye'nin modernleşmesini, demokratikleşmesini sağlayan bir liderdir. Onun ölümü, Türkiye için büyük bir matemdir.

Atatürk'ün ölümü, Türkiye için büyük bir kayıptır. Bu kayıp, sadece bir liderin ölümü değil, bir devletin, bir milletin kaybıdır. Atatürk, Türkiye'nin modernleşmesini, demokratikleşmesini sağlayan bir liderdir. Onun ölümü, Türkiye için büyük bir matemdir.

Meclis bugün toplanıyor

ALİ KUZU

Yayınevi : KARIYER YAYINCILIK İLETİŞİM
EĞİTİM HİZMETLERİ LTD. ŞTİ.
Klodfarer Cad. No: 16/4 Fırat Apartmanı
34400 Sultanahmet/İSTANBUL
Tel : (0 212) 516 99 84
Faks : (0 212) 516 99 80
e-posta: kariyer@kariyeryayinlari.com
http://www.kariyeryayinlari.com

Kitap Editörü : Sevda Dursun
Yazarı : Ali Kuzu

Kariyer Yayınları : 145
Araştırma-İnceleme : 8

Yayına Hazırlayan : Kaan Alp
Sayfa Tasarımı : Burhan Maden
Düzeltilme : Süheyla Kırılı
Kapak Tasarımı : Salih Koca
Baskı : Çalış Ofset
Cilt : Zafer Ciltevi

© 2010, KARIYER YAYINCILIK İLETİŞİM, EĞİTİM HİZ. LTD. ŞTİ.
Türkiye'deki tüm yayın hakları Kariyer Yayanları'na aittir.
Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir, izinsiz çoğaltılamaz, basılamaz.

Dördüncü Baskı : İstanbul, Ekim 2016
ISBN : 978 - 9944 - 300 - 42 - 1

Ali Kuzu

ATATÜRK'Ü KİMLER ÖLDÜRDÜ

KARİYER
DEVELOPER

ALİ KUZU
(Araştırmacı-Yazar)

1957 İstanbul doğumlu. İlkokul ve Ortaokulun ardından Davutpaşa Lisesi'nden mezun oldu. Anadolu Üniversitesi Halkla ilişkiler bölümünü bitirdi.

Uzun yıllar özel sektörde orta ve üst düzey yönetici olarak çalıştı. 1989 yılında gazeteciliğe muhabir olarak adım attı.

Ortadoğu Gazetesi, Yarın Gazetesi ve Kurultay Gazetesi'nde Araştırmacı Gazeteci, Güneş Gazetesi'nde ise düzeltmen olarak çalıştı.

Gözcü, Türk Haber, Ufuk Ötesi, Engellilerin Sesi gibi çeşitli gazete ve dergide yazıları yayınlandı.

Halen İstanbul Gazeteciler Derneği üyesi olan Ali KUZU evli ve 2 çocuk sahibidir.

Ali Kuzu'nun Kariyer Yayınlarına hazırladığı kitaplar:

"Terör mü Kürt Sorunu mu"

"MİT-Bordo Bereliler El Ele-Safari Operasyonu"

"MİT-MOSSAD-CIA-GLADIO"

"Kutsal Yemin-Mustafa Kemal Atatürk"

"Atatürk'e Yapılan Suikastler"

"Amerika'da Kurulan Gizli Örgüt GLADIO"

"Atatürk'ü Kimler Öldürdü?"

"12 Eylül İhtilali"

"Dünyanın En Acımasız İstihbarat Örgütü MOSSAD"

"Dünyanın En Büyük İstihbarat Örgütü CIA"

"Ermenilerin Türklere Yaptıkları Katliamlar ve Soykırım - TANDIR"

"İmparatorluğun Gözyaşları"

"Siyah Sancak"

"Dünyanın Derin Devleti, İlluminati"

"Hedef Dünya Egemenliği - Küresel Gizli Örgütler"

"Rockefeller Ailesi - Ölüm İmparatorluğu"

"Siyah Sancak - Pandoranın Kutusu"

"Evanjelizm"

"Rothschild Ailesi"

İçindekiler

Başlarken	9
Sarı Lider Öldürülecek!	15
Masonlar	16
Localar Taraf Oldular	17
V'nci Murad'a Destek	18
Hürriyet'i Masonlar Çıkardı	18
Kafasına Sopayı İndirdi	18
Bastonla Öldürülen Paşa!	19
Derviş'in Dedesi de Mason	20
Rüşvet Ruhlarında Var!	20
Batılılaşmanın Hediyesi.....	21
İttihat ve Terakki.....	22
Hain Yahudi!	24
Şair Eşref Bile İsyan Etti!.....	25
Toprakları Satmayan Padişah	26
Padişahın İsyanı	28
Filistin'e Yahudi Göçü	29
Memleketi Yahudilere Sattınız!	30
Türk Irkına Damızlık Erkek!	31
Cenazesi Bile Kılınmadı	32
Oyun Bozan Mustafa Kemal!	33
Vatan ve Hürriyet!	34
Hedfteki Adam.....	35
Selanik Suikastları	36
Sırtına Silâh Dayarlar	37
İdam Edilen Yahudiler	37
Bütün Masonlar Cepheye.....	39
Masonlar İntikam Alıyor.....	40
İnönü'nün Ümitsiz Çığlıkları... ..	41
Masonlara Karşı Yeni Cemiyet.....	42
Rumeli Elden Çıkıyor	42

Mustafa Kemal İstifa Ediyor	43
Yahudiler Türklere Karşı Savaştı!	44
Kaçıncı Suikast	47
Bir Yumrukta Öldü!	50
Mustafa Kemal'i Sallandıracağım!	51
Besle Kargayı!	53
Sırnaşık Hahambaşı!	53
O Zaman Hahambaşı, Şimdi ise Z...?	54
Danışmanın Dedesi Haindi!	56
İzmir Suikastçıları	56
Yine Masonlar Var!	57
İstihbarat Sağlam Olunca	59
İngiliz Gizli Servisi	59
Türk Irkını Araştırma Sevdası	60
İnsanlığın Atası Türklerdir!	62
Kırk Saat Kitap Okudu	63
Kayıp Mu Kıtası Gerçekti!	64
Mu Uygarlığını Tanıyalım	66
Uygarlığın Çıkış Kapısı Anadolu'da	70
Hız. Muhammed Türk mü?	70
Mu Efsanesi Ergenekon mu?	72
Oğuz Han Peygamber mi?	72
Milliyetçi Kılığındaki Masonlar	73
Kanserli Hücre Gibiler!	75
Kahrolsun Yahudi Uşakları!	76
Defolun Gidin... Yahudi Uşakları!	77
Mason Localarının Kapatılışı	78
Sarı Lideri Öldürme Kararı Alınıyor!	80
Atatürk'e İndirilen Darbe!	82
Yüzü Sarardı, Sancısı Tuttu	84
Çocuk Ben Hastayım	86
Kumandan Benim	87
Hatay Esir Kalamaz	88
Artık Günlerim Sayılı	90
Son Yolculuk, Son Görev	91
Çocuk Gibi Saraydan Kaçıyor	92
Bir Çocuğun Oyunağını Beklemesi!	94
Öldürme Plânı Hızla İşliyor!	97
Atatürk Zehirlendiğini Anlamıştı	97
Vasiyetnâmesini Yazmaya Karar Verişi	98
Vasiyetini Notere Verişi	100
Vasiyetnamesi'nin Tam Metni	100
Karnından Su Alınması	101
Fuat Beni Avutma!	102
İlk Koma Hali	102
Ankara'ya Gidelim!	103

Türk Ordusuna Son Mesajı!	104
"Vealeykümüsselâm"	106
Türk Halkı Ağlıyor!	108
Kral Mezarına Götürülüyor!	109
Doktor Raporları.....	111
Ölüm Sebebi Cıva!	113
Doktorları	113
Tedavi Eden Doktorlar	114
Kimler Masondu?	114
Katiller ve İşbirlikçiler Kimlerdi?	114
19 Soru?..	115
Mustafa Kemal'in Önceki Sağlığı	117
Atatürk'ün Ölümünün Yankıları	118
Afet İnan'a Mektubu	122
Atatürk'ün Okuduğu Kitaplardan Bazıları.....	123
Atatürk'ün Okuduğu Yabancı Kitaplardan Birkaçı.....	125
Atatürk'ün Dil Devrimi Sırasında Çalıştığı Kitaplardan Bazıları	127
İsrail Devletinin Önündeki Engel Atatürk İdi!	129
Nasıl Zehirlediler!	133
Türk Halkı Ağlıyor	135
Atatürk'ün Son Yolculuğu.....	137
Atam Nereye?	138
Cenaze Alayı.....	139
101 Pare Top Atışı.....	140
Yabancı Savaş Gemileri	141
"Yavuz" İzmit'e Varıyor	142
Beyaz Tren.....	143
Tren Ankara Garında	144
Yazdığı Şiirler	145
Arkasından Söylenenler	149
Atatürk'ün Tabutunun Açıldığı Gün	161
Son Kahraman Gerçek Mezarında	165
Anıtkabir'in Özellikleri	167
Proje Yarışması	168
Takdire Layık Görülen Projeler	168
Rasattepe (Anıttepe)	171
Anıtkabir ve Atatürk Müzesi	177
Son Söz!	187
Kaynaklar.....	189
Fotoğraflar	193

Başlarken

ATATÜRK'ü yaptığı işlerle tanımak güçtür; yaşadığı hayat ve düşündüğü şeylerin maddi ölçülere sığmayan yüksek felsefesi ile tanımalıyız. O, gittikçe farkına varılan derin bir psikolog, fikirleri istediği kalıba döken bir mantıkçı, dünyaya yol gösteren bir terbiyeci ve nihayet filozofların düşündüğü **BÜYÜK İNSAN MODELİDİR!**

Biz bu Modeli mütevazı akıl teleskopumuzun objektifinde iyi seyretmeli ve hazmetmeye çalışmalıyız.

Çünkü Atatürk, adeta inanılmaz ölçüde olumsuz şartlar içinde, dünyanın en güçlü devletlerine karşı bağımsızlık bayrağını açmış ve emperyalist güçleri dize getirmiş, ülkesini tam bağımsızlığa kavuşturan millî bir kahramandı. Bu niteliği ile o, esaret altındaki Asya ve Afrika ülkeleri için, bir yol gösterici, bir ümit ışığı haline gelmişti. Diğer taraftan o, istilâdan kurtardığı ülkesinin bir daha aynı duruma düşmemesi, canı ve karı pahasına elde ettiği bağımsızlığını sonsuza kadar koruyabilmesi için "muassır medeniyet seviyesine çıkma," bir başka deyimle çağdaşlaşma yolunu açmış ve Türkiye'yi onbeş yıl içinde, her bakımdan tanınmayacak kadar değiştirmiş, çağdaş bir devlet haline getirmişti. Ayrıca barış ve istikrara dayalı gerçekçi bir dış politika ile Türkiye'yi düşmanı olmayan bir ülke konumunda bırakmıştı. Eseriyle millî bir kahraman, modern bir devlet kurucusu, ileri görüşlü bir reformatör ve "**Yurtta sulh, cihanda sulh**" politikasının güvenilir bir uygulayıcısı olarak dünyanın saygısını kazanmıştı

İnsanları ve milletini onun kadar iyi tanıyan, başanya onun kadar alışık, yenilgiye onun kadar uzak olanı görülmedi. O Mustafa Kemal'di....

Ne var ki. O'nu da yolundan döndürmek isteyenler oldu. Görünür düşmanları yanında, hayatıyla oynama hakkını kendinde bulan gizli düşmanları da vardı. Kimileri şahsi çıkarları için, kimileri Mustafa Kemal'in Türk Irkının kökenlerini araştırmasından rahatsız oldukları için, kimileri kurulmaya çalışılan Cumhuriyet rejimiyle bağdaşamadıklarından, önlerinde engel olarak gördükleri Mustafa Kemal'i ortadan kaldırmayı amaçladılar... O'na karşı düşünsel, hatta zaman zaman daha ileri giderek fiziksel suikastler düzenlediler. Düşünsel suikastleri bir yana bırakırsak, fiilen girişilen veya girişim aşamasındayken engellenen Ata'yı öldürmeye yönelik suikastler Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluş kronolojisinde önemli bir yer tutar. Başarılı istihbaratlar ve bizzat Atatürk'ün ileri görüşlülüğü sayesinde bertaraf edilen bu girişimlerin en bilinenleri yaklaşık bir düzine civarındadır. Ancak son suikast Ata'nın en yakınından en güvendiği insanlardan gelmişti ve çok sinsice başlatılan suikastti. Atatürk bu suikast girişiminin de farkına varmıştı. Ancak artık çok geçti...

Atatürk'ü de masonların öldürttüğü kesin... Bunlar hep konuşuluyor, zaman zaman medyaya da yansıyor. Çünkü, Atatürk'te bir siroz hastalığı çıkıyor ve bir gecede ölüyor... Atatürk'ün Mason Localarını kapatmasından sonra masonlarla savaş yeniden başlıyor. Atatürk öldükten sonra Mason Locaları yeniden açılıyor. Bu aşamadan sonra, Atatürk'ü kendi halkından soğutma çabalarının ağırlık kazandığı görülüyor. masonlar, kendilerini lağveden Atatürk'ten intikam alıyorlar. Atatürk'ü manen de yok etmek için çalışıyorlar.

Türkiye Cumhuriyeti o yıllarda İttihat ve Terakki'nin kuruluşundaki mason hakimiyetini temizleyememişti. Yani Mahmut Esat Bozkurt'un 1930'da Bakanlık görevindeyken Meclis'te istifa ederek verdiği mesaj da çok önemlidir. Atatürk'ün Mahmut Esat Bozkurt'u çağırıp bu Mason Locaları ile ilgili gündem dışı konuşma yapıp "hemen bunu kapatmamız lazım," demesinden sonra Atatürk'ün adeta idam fermanına son imza atılmıştır.

Yunanistan'da yayınlanan 1 Ağustos 1948 tarih ve 685 sayılı "Laiki Fonı" gazetesine ve O gazetede 'Atatürk'ü biz zehirledik' di-

yen, zamanın kıdemli komünisti 33 dereceli mason Benaroy'san'ın hayatına ulaşmak Atatürkçü bir Genelkurmay için, TBMM için, Atatürkçülüğü kimseye bırakmayan emekli generaller, için hiç de zor olmasa gerek... Adamlar, mason derneklerini kapattığı için Atatürk'ü biz öldürdük. Önce vurmayı düşündük, sonra başaramamaktan korktuk, onun çevresini kuşattık, güvenini sağladık, sonra da hedefimize ulaştık diyor, Atatürkçüler susuyor, pısıyor... Anlatılanlar hakikat ise, yedi düveli yenen Atatürk, üç buçuk masonun elinde can çekişe çekişe can vermiş ve onun canını alanlardan hesap sorulmamış, bu ayıp bu millete yeter de artar bile... Ya sonra?.. Mason dernekleri 1948 yılında "İnönü"nün emri ve Celal Bayar'ın desteği ile" tekrar faaliyete geçtiler. Halkevlerine devredilen mallarını da geri aldılar... Peki, burada bitti mi?.. Hayır, bitmedi, bitecek gibi de görünmüyor... Atatürk'ün bedenini ortadan kaldıranlar oklarını onun ilkeleri ve felsefesine, onun çok sevdiği milletine ve milletin değerlerine tevcih ettiler... Üzülerek ifade edelim ki bu bahiste de başarılı oldular... Lütfen, "Atatürk'ten, millî devletten, Lozan'dan vazgeçin," diyen ve "Şehitlik ve gazilik kavramları kaldırılmalı" diyenlerle, "Türkiye mozaiktir, millet değil, halklardır," diyenlere dikkatle bakınız... Pek çoğunun yüksek dereceli masonlar olduğunu göreceksiniz!...

O sömürge durumunda olan doğu toplumlarının yakın bir gelecekte özgürlüğe kavuşacaklarını daha 1930'lu yıllarda, âdeta kehanet sayılacak şu sözlerle öngörür: "Şark'tan doğacak olan güneşe bakınız. Bu gün, günün nasıl ağardığını görüyorsam, uzaktan bütün şark milletlerinin de uyanışlarını öyle görüyorum. İstiklâl ve hürriyetine kavuşacak çok kardeş millet vardır. Onların yeniden doğuşu şüphesiz ki terakkiye ve refaha yönelik olacaktır. Bu milletler bütün güçlüklerle ve bütün manilere rağmen muzaffer olacaklar ve kendilerini bekleyen istikbâle ulaşacaklardır. Müstemlekecilik ve emperyalizm yeryüzünden yok olacak ve yerlerine milletler arasında hiç bir renk, din ve ırk farkı gözetmeyen yeni bir ahenk ve işbirliği çağı hâkim olacaktır."

Siyonizm Tapınağı Tarikatının yüzlerce yıldır senaryosunu yazdığı ve yönettiği Yeni Dünya Düzeni sonuçlanmakta İkinci Dünya Savaşında İngiltere'nin hazırladığı "Asya Çemberi" projesi Mustafa Kemal Atatürk ve Türk Milletinin Kurtuluş Savaşı

mücadelesi ile çember kınılmış başansızlıkla sonuçlanmıştır. Şimdiki Amerika'nın uygulamaya çalıştığı "Büyük Ortadoğu Projesi" de aynı projedir. İblislerden oluşan ve şeytana tapan sapık topluluğun amacı tek din tek dil tek bayrak esasına dayalı sınırların kaldırıldığı tek düzeyli dünya krallığına sahip olmak. Unutmayın! Dünyada sayıları oldukça fazla olan Siyonist Yahudiden daha gizemli, daha ilginç daha ölümcül bir ırk yoktur. Bu Siyonistlerin hakkından da yine o küçük gördükleri Türk ırkı gelecektir.

Atatürk şuna inanıyordu; bir gün, eskisi gibi dünya Türk'ün olacak. Adalet nedir, barış nedir, cennet nedir insanlar o zaman görecek..

Sakarya Zaferi'nden sonra TBMM'ce 19 Eylül 1921 günü Gazi ünvanı ve Mareşal rütbesi verilen Mustafa Kemal'in ilk işi bu mesajı orduya göndermek olmuştur...

ORDUYA İLK MESAJ

Neferlere

Kurtuluş için yaptığımı bu savaştan çok daha evvel sizi başka muharebe meydanlarında da tanımış idim. Dünyanın hiçbir ordusunda yüreği seninkinden daha temiz, daha sağlam bir askere rast gelinmemiştir. Her zaferin mayası sendedir. Her zaferin en büyük payı senindir. Kanaatinle, imanınla, itaatle hiçbir korkunun yıldıramadığı demir gibi pak kalbinle düşmanı nihayet alteden büyük gayretin için minnet ve şükranımı söylemeyi nefsimde en aziz bir borç bildim. Sizin gibi kumandanları, zabıtları, neferleri olan bir millete yad elleri altında köle olmak mümkün değildir. Bu defa Türkiye Büyük Millet Medisi'nin hakkımda yeni bir rütbe ve Gazi ünvanıyla tecelli eden iltifat ve teveccühü, doğrudan doğruya size raci'dir. Milletin verdiği bu rütbeyle yükselen ordu, en şerefli ve en ulu bir gazayla mümtaz olan gene ordudur. Sizin kahramanlığınızla, sizin gösterdiğiniz nihayetsiz fedakârlıklar pahasına kazanılan büyük muzafferiyetin millet tarafından takdirine delalet eden bu ünvanı ve rütbeyi ancak size izafe ederek, bütün askerlik hayatımın en büyük sermaye-i iftiharını taşıyacağım. Cenabı Hak giriştiğimiz kurtuluş mücadelesinde şerefli silah arkadaşlarıma kendilerini temyiz eden asaletin, cıvanmertliğin, kahramanlığın hakkı olan kati halası nasip etsin.

Başkumandan Mustafa Kemal

20 Eylül 1921

Sarı Lider Öldürülecek!

“Haydi defolun buradan, cehennem olun gidin. Yahudi uşakları! Benim milletim bana kahraman sıfatı verdi. Ben sizin gibi bir çift Yahudi’ye uşak mı olacağım? Bu gece sabaha kadar Türkiye’deki bütün locaları kapatmadığınız takdirde, yarın teşkil edeceğim Divan-ı Harb-i Örfi’ye hepinizi verir ve astırırım. Haydi defolun karşımdan.”

Atatürk’ten ağır hakaret işiterek kovulan masonlar, o gece adeta yıldırım hızıyla durumu İzmir, İstanbul ve Adana’daki localara bildirirler. Sabah olmadan Türkiye’deki bütün locaların kapanma kararlarını aldırıp, ilgili belgeleri daha sabah kahvaltısı sofrasından kalkmayan Atatürk’ün önüne koyup derin bir nefes alırlar.

Evet! Masonlar, 1935 yılında da Cumhurbaşkanlığı konutu olarak kullanılan Çankaya Köşkü’nü kovularak terk etmişlerdi. Ancak bu kovuluş Türkiye’deki masonları büyük korku ve endişe içine sevk ettiyse, yurt dışındaki masonların merkezinde bir o kadar büyük öfke ve intikam duygularının ortaya çıkmasına neden olmuştu. Hele o sırada Moskova’da bulunan, Bulgar Yahudisi 33 dereceli Farmason Avram Benaroyas’a göre; Artık bu adam çok oluyordu!.. O Sarı Lider ortadan suret-i katiyetle kaldırılacaktır. Mefkuremize imha edici darbe vuranların akıbeti, feci şartlar altında ölümdür!..” Farmason Avram Benaroyas’ın Sarı Lider dediği ve ölüm kararı verdiği bu insan Türkiye Cumhuriyeti Devleti’nin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk idi. Türk

ve Dünya masonlarını bu kadar kızdıran, hatta öldürülmesine karar verilen Mustafa Kemal'in suçu sadece Türkiye'deki mason localarının kapatılması kararını alması mıydı? Yoksa 'artık bu adam çok oluyor,' denilerek daha önceden de, masonların dünya ve Türkiye hakkındaki şer düşüncelerine çomak mı sokmuştu? Bu soruların cevabını bulmak için Mustafa Kemal'in hayat kronolojisine ve Türkiye'deki Mason teşkilâtlanmasına kısa bir göz atmakta fayda vardır.

Masonlar

Masonluk; Osmanlı Devleti'ne Batıdan ithal malı olarak girmiş, temelleri önce yabancılar sonra da azınlıklar tarafından atılmıştır. Osmanlı Devleti'nde yabancı ülkelerin vatandaşları olup oralarda masonluğa girmiş ve sonradan görevli olarak Türkiye'ye gelmiş kişiler ilk locaları kurmuştur. Türkiye'de ilk mason locası İstanbul'da Osmanlı Padişahı Üçüncü Ahmet (1703-1730) zamanında kurulmuştur. Bu tarih Dünya Masonları için başlangıç tarihi olarak kabul edilen Londra Büyük Locası'nın 1717'de kuruluşuna tekabül etmektedir. Yani Türkiye'de masonluk, tüm ülkelerde masonluğun ortaya çıkışıyla aynı zamanda olmuştur.

Türkiye'deki ilk loca, Fransız obediyanına bağlı olup, Galata'da kurulmuştur. O dönemde Galata'da yaşayan Frenkler ve Levantenler tarafından idare edilmiştir. Aslında İspanya'dan göç eden Yahudilerden İstanbul'a yerleşenlerin birinci derecede yaptıkları iş tefecilik yani faizli para alış verişiydi. Hatta tefecilik işinde "**Galata Bankerleri**" diye bilinen bir tefeci tabakası oluşturdular. Mason locasının ilk kurucuları; Yirmisekiz Mehmet Çelebi, oğlu Sait Çelebi ve İbrahim Müteferrika'dır. İbrahim Müteferrika Macar asıllıdır. Mehmet Çelebi'nin babası bir devşirmedir. Mehmet Çelebi ve Sait Çelebi bir yıl Paris'te kalmışlar, burada Fransız Locası'na bağlanmışlardır. Türkiye'ye döndüklerinde İbrahim Müteferrika ile birlikte ilk mason locasını kurmuşlardır. Yine Türkiye'deki ilk masonlardan olan Kumbaracı Ahmet Paşa gerçekte bir Fransız kontudur ve gerçek adı Comt de Banneval'dir. 1729'da Osmanlı hizmetine girmiş, ilk askeri ve topçuluk okulunu kurmuştur. İstanbul'un Galata semtinde bulu-

nan Komisyon Hanı ve Havyar Hanı adı verilen iki ayrı handa bu işi yürüten Yahudi tefeciler devlet memurlarından ziraatçılara varıncaya kadar para sıkıntısına düşen herkese yüksek faizle borç para veriyor ve bu işten büyük kazançlar sağlıyorlardı. Zamanla işi o kadar büyüttüler ki birtakım devlet kurumlarına bile faizle kredi vermeye başladılar. Bunun yanı sıra devletin yabancı ülkelerden borç bulmasında da aracılık ediyor ve bu iş için komisyon alıyorlardı. Öyle ki devletin millî geliri ve dışarıdan aldığı borçların önemli bir miktarı borsa oyunları, tefecilik ve faizcilik işlemleri ile büyük çoğunluğunu Yahudiler'in oluşturduğu Galata bankerlerine gidiyordu. Galata Bankerleri tabakasını oluşturan bu Yahudiler faizcilikle kendi sermayelerini sürekli büyütürken devleti ekonomik yönden ciddi sıkıntıya soktular. Diyebiliriz ki Osmanlı Devleti'ni ekonomik yönden çökten en önemli etken dış borç ve onun getirdiği faiz yüküydü. Bu borçların getirdiği faiz yükünün yüksek olmasının en önemli sebebi ise Galata Bankerleri'nin tefecilik oyunlarıydı.

Localar Taraf Oldular

Mısır'ın Hidiv ailesinden Prens Abdülhalim 1867'de Fransız etkisindeki Mısır Masonluğu'nun üstad-ı azamlığına getirildi. Kendisi 1861'de Türkiye Mason Yüksek Şurası'nın kurucusuydu. Abdülhalim Paşa, Mısır Hidivliğine adaydı. Ancak Osmanlı, Prens İsmail'i Hidiv yaptı. Abdülhalim, Mason localarını Hidiv İsmail'e karşı kullandı. Locada ikilik çıktı. Mısır Hidivi İsmail, amcası Prens Abdülhalim'i İstanbul'a sürgün etti, Mısır Masonlarını kontrolü altına aldı. Prens Abdülhalim, İstanbul'da, V'nci Murad'ın tahta geçirilmesini destekledi. Hidiv İsmail, Abdülhamit tarafından azledildikten sonra yerine Tevfik Paşa getirildi. Tevfik Paşa, 1887'de Mısır Millî Büyük Locası'nın Üstad-ı Azamlığı'na getirildi. Kavalalı Mehmet Ali Paşa'nın diğer bir torunu, Hidiv ailesinden mason Prens Mustafa Fazıl Paşa da Mısır'da iktidar peşindeydi. Fazıl Paşa, Prens Abdülhalim'in amcası ve Hidiv İsmail Paşa'nın kardeşiydi. Fazıl ve Halim Paşalar, Sultan Abdülaziz'e karşı el ele vererek, servetlerini, **Ziya Paşa, Namık Kemal ve Ali Suavi** başta olmak üzere çoğu mason **Genç Osmanlılar'a** akıttılar.

V'nci Murad'a Destek

Osmanlı masonları Sultan II'nci Abdülhamit'i devirip yerine mason Şehzade V'nci Murad'ı tahta geçirmek istediler. Şehzade V'nci Murad, Fransız tesirindeki Proodos Locası Üstad-ı Azamı Yunan asıllı Kleanti Skalyeri ve aza Ali Şefkatî Bey'in hazır bulunduğu bir törenle 1872'de masonluğa kabul edildi. Şehzade V'nci Murad, Masonların siyasi gözdesiydi.. V'nci Murad kısa süren saltanatının ardından azledilince yerine Sultan II'nci Abdülhamit geçti.

Masonlar, Çırağan Sarayı'nda gözetim altında yaşayan V'nci Murad'ı kaçırmak ve tekrar başa geçirmek istiyorlardı. Bunun için girişimlerde bulundular. Girişimlerden biri de Kleanti Skalyeri-Aziz Bey Komitesi'ydi. Komite toplantı halindeyken basıldı. Skalyeri, Ali Şefkati ve Saray'da görevli Nakşibend Kalfa Hanım kaçtı. Komitenin diğer üyeleri yakalandı. Masonlar, Skalyeri ve Nakşibend Kalfa'yı Yunanistan'a, Şefkati Bey'i ise Fransa'ya kaçırdılar.

Hürriyet'i Masonlar Çıkardı

Sultan II'nci Abdülhamit'e karşı bir diğer girişim, Mason Ali Suavi'nin öncülük yaptığı **Çırağan Vakası** idi. Ali Suavi, Prens Mustafa Fazıl Paşa'nın teşvikiyle Londra'ya kaçtı. Paşa'nın finanse ettiği Muhbir Gazetesi'ni çıkardı 1867'de. Muhbir, Avrupa'da yayınlanan ilk Türk gazetesi. Namık Kemal ve Ziya Bey de 1868'de Londra'da Hürriyet Gazetesi'ni çıkardı. Hürriyet de Prens Mustafa Fazıl Paşa tarafından finanse ediliyordu. Ali Suavi'nin Fazıl Paşa'yla arası açılmıştı. İki gazete de **Yeni Osmanlılar Cemiyeti**'nin yayın organı oldukları iddiasındaydı. Fazıl Paşa elini çekince Muhbir kapandı. Her ikisi de Mason olan Namık Kemal ve Ali Suavi'nin arasına kara kedi girmişti. Namık Kemal daha sonra Mason biraderi Ali Suavi'yi şarlatanlıkla suçlayacaktı.

Kafasına Sopayı İndirdi

Sultan II'nci Abdülhamit'in tahta geçmesinin ardından İstanbul'a dönen Ali Suavi, şehzadelere öğretmenlik yaptı. Daha sonra Galatasaray Lisesi'nin Müdürlüğü'ne getirildi. Bir süre

sonra azledilen Suavi, Sultan Abdülhamit aleyhinde propagandaya başladı. O da V'nci Murad'ı tahta geçirmek için gizli bir organizasyon teşkil etti. Çetenin amacı Çırağan Sarayı'nı basarak V'nci Murad'ı kaçırmaktı. Ali Suavi, 500 kadar adamıyla 20 Mayıs 1878'de Çırağan Sarayı'nı bastı. Beşiktaş Zaptiye Kumandanı Yedi Sekiz Hasan Paşa saldırganlara müdahale etti. Hasan Paşa, Ali Suavi'yi başına bastonuyla vurarak öldürdü. Her iki taraftan yirminin üzerinde kişi hayatını kaybetti. Tarihçi İsmail Hakkı Uzunçarşılı'ya göre Çırağan Vakası üzerindeki giz perdesi aralanamadı. Baskının Ali Suavi'nin kişisel bir girişimi olduğu iddiasını kuşkuyla karşılayan Uzunçarşılı, "*Çırağan Vakası yalnız muhacirlerle yapılmak istenilmediğini ve vakit yanlışlığının bu neticeyi verdiğini kabul etmek yanlış olmaz,*" diyordu. Sultan II'nci Abdülhamit, kendisine yönelik bu girişimler nedeniyle masonlara kinlendi. Masonlar da İkinci Jöntürk Hareketi'ni destekleyerek Abdülhamit'in devrilmesi için çalıştılar.

Bastonla Öldürülen Paşa!

Çorumluların medar-ı iftiharını Yedisekiz Hasan Paşa'nın Çırağan Vakası'nda başına sopayla vurarak öldürdüğü Çankırılıların güzide şahsiyetlerinden Ali Suavi, iki komşu kent arasında ilginç bir rekabete neden oldu. Hasan Paşa'nın okuma yazma bilmediği, yedi ve sekiz harflerini bir çizgiyle birleştirip imza attığı için bu adla anıldığı iddia ediliyor. Hasan Paşa, II'nci Abdülhamit'in çok güvendiği biriydi. Bu yüzden Beşiktaş'ın Zaptiye Kumandanlığı'na getirilmişti. Paşa, 1894'te memleketi Çorum'da 27,5 metre boyunda bir saat kulesi yaptırmış. Ramazan'da yemek yiyip içki içenlere bir güzel sopa çekip sonra da "*Allah ıslah etsin,*" diye serbest bıraktığı rivayet ediliyor. Ali Suavi esrarengiz bir kişilik. Hayatı hakkında çelişik pek çok şey anlatılıyor. Hem Türkçülüğü hem Batıcılığı hem İslâmcılığı ile bilinen çok yönlü bir şahsiyet olan Ali Suavi Mason kaynaklarında "*Ali Suavi Kardeş*" diye geçiyor. Yani Masonluğu açıklanan Biraderlerden. Onun için İnkılapçı, Hürriyet Şehidi, Şarlatan, Maceraperest de denildi. Tarihçi İsmail Hami Danişmend'in deyiimiyle "Hem meleğe hem şeytana benzetilmiş bir büyük adam"dı..

Derviş'in Dedesi de Mason

BM Kalkınma Fonu (UNDP) Başkanı Kemal Derviş'in büyük büyük dedesi Sadrazam Halil Hamit Paşa'ya hasımları farmason suçlaması yaptılar. 1785'de sadrazamlıktan devrilen Paşa, Bozcaada'da idam edildi. Paşa'nın kesik başı İstanbul'a getirilerek teşhir edildi. Paşa'nın gençlik yıllarında Eflak Kapı Kethüdası İstavrakı Oğlu'na katiplik ettiği ve kesik başı bir paskalya günü İstanbul'a getirildiği için, hasmı olan bir şair çirkin bir şiir yazdı: "Katib-i İstavrakı farmasonu-i bed neseb/Sadri telvis eyledi mucib oldu zillile/Haini din-ü şeriat olduğun ima edip/Geldi Paskalya günü başı Bab-ı Devlete"

Rüşvet Ruhlarında Var!

1897 yılında kendi isteği üzerine Kudüs Valiliği'ne tayin edilen Mehmed Tefik Bey (Biren), dört yıl başarıyla görev yapar. Siyonistler onu sevmemişlerdir, çünkü Sultan II'nci Abdülhamit'in defalarca koyduğu yasaklara rağmen akla hayale gelmeyecek yollardan Filistin'e sızan ve bir kere girdiler mi, bir daha çıkarılması mümkün olmayan Yahudilerin göçüne engel olmaya çalışmış, görevinde gevşeklik gösteren memurları cezalandırmıştır. Ancak o zamanki şartlar göz önüne alındığında (sanki durum şimdi farklı mı?) İstanbul'da kanun çıkarmak ve bunu taşraya bildirmek yeterli olmuyor, icrada bulunanların da denetlenmesi gerekiyordu kanunun amacına ulaşabilmesi için. İşte Vali beyi de çileden çıkartan nokta buydu.

Başkentteki sarayında Abdülhamit Han istediği kadar "Müsevilerin arz-ı Filistin civar ve inhâsında ma'dûd olan [sayılan] Suriye ve Beyrut vilayetleri dahilinde iskânları dahi mahzurdan salim olmayacağına" karar versin, Yahudilere toprak satışını yasaklamaya kalksın, iş Filistin'deki memurun masasına gelince bambaşka bir şekil alıyor, amaç orada tersine dönüyordu. Onca yasağa rağmen her yıl Filistin'e göçen Yahudi sayısı artıyordu. Bu acziyet ve beceriksizlik, yeni Osmanlı valisini kızdırmıştı. Meseleyi çözmeye karar verdi. Fakat...

Evet, fakat küçük bir mesele vardı: İltimas ve rüşvet. Kendisi de bir Yahudi olan dünyanın para imparatoru Baron de Rothschild

keseinin ağzını açmış, yasal olsun olmasın, Filistin'de bir Yahudi yurdu kurulması yönünde 1897 Dünya Siyonist Kongresi'nde alınan kararın hayata geçirilmesi için düğmeye basmıştı. En olmadık adamlar saraydan nişanlar alırken, dürüst adamlara istediği ödüller bir türlü gelmemektedir. Ümidi kırılır ama mücadelesine devam eder Tevfik Bey.

Kudüs'e güya ticaret maksadıyla gelen bir Musevinin, sarayda sözünün geçtiğini söyleyerek, olur olmaz kişilerden rütbe ve nişan vaatleriyle para aldığı, işin daha garibi, vaat ettiği rütbe ve nişanların bir süre sonra hakikaten geldiği duyulur. Olayı araştırınca doğruluğu ortaya çıkar. İşi büyüten İshak Ariye adlı bu Musevi tüccarın, eşkıyaya yataklık yapan, rüşvet komisyonculuğuna giren, vergi kaçırın, yalandan dâvâlar uyduran bir köyün ihtiyar heyeti üyesine bile para karşılığı "sâlise rütbesi"ni aldırıldığı anlaşıncı devreye giren Vali, önce İstanbul'a bir telgraf çekerek durumu bildirir, ardından da Museviyi yakalatıp güvendiği bir başkomiser eliyle Saraya gönderir.

Sonuç olarak bu Musevi tüccarın, saraydaki bendegânı parayla ayarladığı ortaya çıkar. Durum Sultan'a intikal edince beklediği gibi derhal sorumluların cezalandırıldığı ve tüccarın da Edirne'ye sürgüne gönderildiğini öğrenir, görevini yapmanın huzurunu yaşar.

Bu olay, Filistin konusunda o kadar hassas davranan II'nci Abdülhamit'in çevresinin ne kadar büyük bir ahlâkî çöküntü içinde olduğunu ortaya koymuştu? Yani Abdülhamit'in işi gerçekten zordu. Bir dışarıyla mücadele etmesi, bir de etrafındaki adamlarla uğraşması gerekiyordu. Muhtemelen kendi döneminde aleyhine oluşan havada, buradaki bendegân örneğinde gördüğümüz gibi, çalıştığı adamların da hatırı sayılır bir payı vardı. Mesele kendisine intikâl ettiğinde müdahale ediyor, durumu düzeltebiliyordu ama hangi birine yetişsin!

Batılılaşmanın Hediyesi

Aslında, Türkiye'ye masonluğun girişi ile Türkiye'nin batılılaşma çabalarının aynı tarihlere denk düşmesi tesadüf değildir. Türkiye üç yüz yıldır Batıdan kurum ithal etmektedir. Ma-

sonluk kurumu bunlardan yalnızca biridir. Osmanlı Devleti'nde emperyalist emeller taşıyan hemen her ülke, elçilikleri aracılığıyla kendi ülkelerine bağlı mason locaları açmışlardır. İngilizler, Fransızlar, Almanlar, İtalyanlar kendilerine bağlı localar açmışlardır. Bu localar yavaş yavaş Anadolu'nun tüm illerine yayılmıştır. Türkiye'de mason locaları yine 1908 senesinde, Meşrutiyet'in ilanından sonra yaygınlaşmıştır. Padişahların kararlık istibdat rejimlerine karşı hürriyet için mücadele edenler maalesef masonluğa ilgi duymuşlardır. Kendisini yabancıların korumasına muhtaç hisseden Tanzimatçı-Meşrutiyetçi anlayış masonluğun örgütlenip gelişmesine en önemli katkıları sunmuştur. Meşrutiyet'le birlikte ülkedeki masonlar bağımsız bir obediyan kurmaya teşebbüs etmişlerdir. Bu dönemde Büyük Loca, Yüksek Şura ve Türkiye Büyük Locası kurulmuştur. İttihat ve Terakki liderlerinin bir kısmı; Talât Paşa, Cemal Paşa, Mithat Şükrü Bleda, Kâzım Paşa ve bir çok isim Selanik'teki Fransız Büyük Maşrık'ına bağlı Veritans Locası'na bağlıdır.

İttihat ve Terakki

Osmanlı Devleti'nin altını oyan akımlardan biri de İttihat ve Terakki Cemiyeti'dir. Bu cemiyeti de aslında Jöntürkler Hareketi doğurmuştur. Bu cemiyetin de temeli 1889 tarihinde Tıbbiye'de (Tıp Fakültesi'nde) atılmıştır. Ancak bu cemiyetlerin ortaya çıkışında önemli rol oynayanlar Yahudiliklerini açığa vuran kesimden değil kendilerine "Dönmeler" denen ve Yahudiliklerini gizleyen kesimden idiler. Bu cemiyetin Selanik temsilciliğini yapan Talât Paşa bir masondu ve Selanik'teki mason locasına üyeydi. Jöntürkler Hareketi'ni Avrupa'daki mason locaları da kucakladı ve desteklediler. Bu hareketin ileri gelenlerinden Kâzım Nami şöyle diyor: "Hiçbir sahada birleşememiş, daima çekilmiş, dışlanmış olan bizdeki muhtelif ırk, milliyet ve dinler, masonluk çatısı altında tam anlaşma halinde idiler.

İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin Sabetaycılarının merkezi durumunda olan Selanik'te kurulması, bu cemiyetin meşhur üç paşasından ikisi olan Sadrazam Talât Paşa ve Bahriye Nâzırı Cemal Paşa'nın mason olmaları, bu teşkilâtın Selanik'ten yola çıkan Hareket Ordusu ile İstanbul'a gelmesi, 1908'de Padişah II'nci Abdülhamit'i

hâl etmesi ve II'nci Meşrutiyet'i ilan etmesi; bütün bu işlerde adı geçen Sabetaycılık, Masonluk ve İttihat Terakki'yi birlikte ele almayı önemli kılmaktadır. Bu tarihten sonra ard arda yaşanan iki Balkan Savaşı (1911-12) ve I'nci Dünya Savaşı (1914) Osmanlı Devleti'nin sonunu getirmiş olmakta ve İttihat ve Terakki Cemiyeti en kısa yoldan devlet'in sonunu getirmede mahir gibi görünmektedir. Bu sebeple söz konusu Cemiyet ile Sabetaycı ve mason unsurların ilişkisi hassas bir konu durumuna gelmektedir.

O devirlerde masonluğun Osmanlı'daki merkezi konumuna gelen Selanik'te Sabetaycıların yaşamaları ve masonların büyük çoğunluğunun bunlardan ve kimliğini muhafaza eden Yahudilerden oluşması, bunların da İttihat ve terakki içerisinde önemli bir etkiye sahip olmaları dikkatleri bu noktaya çekmektedir.

Evet, İspanya'da Engizisyon zulmünden kaçarak Osmanlı'ya sığınan ve hayatlarını kurtaran Yahudiler *"Osmanlı'nın geleceğini tayin için kurulan Mason locaları ve İttihat ve Terakki içinde politik roller edindiler. Gerçekten zamanın bir çok önemli politik aktörü Sabetaycı mirasın entelektüelleriydi."*

"Osmanlı'nın geleceğini tayin için kurulan mason locaları ve İttihat Terakki" gerçekten de kısa bir zamanda Osmanlı'nın sonunu tayin etmişlerdir. İttihat Terakki'nin meşhur üç paşasından ikisi Sadrazam Talât Paşa ile Bahriye Nâzırı Cemal Paşa'nın mason olduklarını daha önce belirtmiştik. Enver Paşa'nın ise masonluğa girmediği anlaşılmaktadır. Talât ve Cemal Paşalar'ın memleket-severliklerinden şüphe edilebileceği kanaatinde değiliz, ancak Mason olmaları, masonik etkiler altında yanlış kararlar almış oldukları intibasını uyandırmaktadır. Talât Paşa, masonluk üzerindeki dış etkileri ve dış bağlantıları azaltmak, kendi kararlarını kendisi verebilen; kendi başına buyruk bir **"Büyük Loca"** kurarak masonluğun olumsuz etkilerini elimine etmeyi düşünmüştür.

Böylece Sadrazam Talât Paşa, **"Maşnik-ı Azam-ı Osmanî"** adıyla kurulan büyük locanın başına geçmişti Sonra Süleyman Faik Paşa üstat olmuştur. Faik Paşa daha sonra birinci savaşa şehit düşmüştür. Bu loca 1935'e kadar muntazam Masonlukça tanınmayan bir büyük loca olarak **"Maşnik-ı Azâm-ı Osmanî"** olarak devam etmiştir. Tanınmamış olmasının sebebi, kuruluşunun kendi başına buyruk oluşudur.

Masonlukta “başına buyruk” olmak yoktur. O zaman kendi ülkenize göre, kendi menfaatlerinizi gerçekleştirmeyi hedefleyen bir teşkilât kurmuş olursunuz. Talât Paşa’da bu şekilde masonluğu ehlileştirmeyi denedi... Halbuki merkezin talimatları ile hareket eden ve genel çerçevesi dışarıdan çizilen, bağımlı ve dışarıya hizmet eden bir teşkilâttır masonluk. Böyle bir teşkilât için, adı-soyadı Türkçe, dış görünüşü Müslüman’ca ama içten Türk ve İslâm olmayan Sabetaycılar herhalde biçilmiş kaptan olarak görüldüler ve önemli roller üstlendiler. Üç Selanikli; masonlar, Sabetaycılar ve İttihat Terakki işbirliği, özellikle dış etkilerle yönlendirilen masonluğun güdümünde faaliyet gösteren bu üçlü ittifakın en büyük rolü Osmanlı’nın sonunu getirmek olmuştur.

Hain Yahudi!..

Gerek Jöntürk Hareketi’nin ve gerekse İttihat ve Terakki Cemiyeti’nin ortaya çıkmasında ve yayılmasında önemli rol oynayanlardan biri de Yahudi Emanuel Karaso’dur. Emanuel Karaso aynı zamanda Makedonya Rizorta Locası adlı mason locasının üstad-ı azamıydı. Bu locanın merkezi, o zaman nüfusunun yarıya yakın bir kısmı (180 bin kişiden 80 bin kişi) Yahudi olan Selanik’teydi ve İtalya’daki mason localarına bağlıydı. Karaso, İttihat ve Terakki Cemiyeti’nin gizli işlerinde paravan ve kurye görevi görüyordu. Yani gizli işlere perde oluyor, onların üstünü örtmekte kendi kişisel ilişkilerinden yararlanıyor, bunun yanı sıra Osmanlı Devleti içinde yaşanan gelişmeleri Avrupa ülkelerine ve Avrupa’daki mason localarına bildiriyordu.

Emanuel Karaso, sonraki dönemlerde 1908, 1912 ve 1914 yıllarında gerçekleştirilen seçimlerde üç kez ard arda milletvekili seçilmiştir. Bu seçimlerde önce Selanik’ten sonra da İstanbul’dan milletvekili oldu. Karaso, savaş esnasında da kendini iase müfettişliğine seçtirmeyi başardı. Bu görevini yürütürken değişik hilelerle çok büyük servetler edindi. Savaş iase müfettişi olduğu halde Libya’nın İtalyanlar tarafından işgal edilmesine yardımcı oldu. Bu yardımının ortaya çıkması üzerine Osmanlı topraklarından kaçma ihtiyacı duydu. Bu yüzden 1919 yılında gayri meşru yollarla edindiği servetle birlikte İtalya’ya göç etti ve çok zengin

bir İtalyan vatandaşı olarak ömrünün kalan kısmını o ülkede geçirdi. Emanuel Karaso aynı zamanda çok katı bir siyonistti ve siyonizmin Osmanlı topraklarındaki en üst düzey temsilcisiydi. O aynı zamanda katı bir Türk düşmanıydı. Siyonizmin fikir babası Teodor Hertzl'le birçok kez bir araya gelmiştir.

Şair Eşref Bile İsyan Etti!..

İttihat ve Terakki Cemiyeti'nde öne çıkan tek Yahudi Emanuel Karaso değildi tabii ki. Nissim Masliyah, Alber Ferid Aseo, Alber Fuaa, Rafael Benuziya ve Avram Galanti isimli Yahudiler de bu cemiyetin militan kadroları arasında yer almaktaydılar. Bunlardan Nissim Masliyah aynı zamanda Jöntürkler Hareketi'ni başlatanlardan ve bu hareketin faal elemanlarındandı. Masonlukla ittihatçılık o kadar iç içe girmişti ki mason localarına girenler aynı zamanda İttihat ve Terakki Cemiyeti'ne de üye kabul edilmişlerdir. Özellikle Selanik'teki mason localarının üyelerinin çoğunluğunu Yahudiler veya Yahudi kökenli Dönmeler oluşturmuyordu. Jöntürkler aynı zamanda Selanik'teki mason localarını gizli görüşmeleri için kullanıyorlardı.

Şair Eşref gerek Jöntürkler'e gerekse İttihat ve Terakki Cemiyeti'ne Yahudi kökenlilerin hakimiyetini dile getirmek için çok anlamlı bir dörtlük söylemiştir. Bu dörtlüğünde şöyle diyor:

*"Avdetiler ile hükümetimiz,
Benzedi devlet-i Yehuda'ya,
Bab-ı fetvayı da çiftlik edip
Verdiler en-nihaye Musa'ya"*

Açıklaması:

"Hükümetimiz Dönmeler yüzünden, adeta Yehuda devletine dönüştü.

Fetva makamını da Yahudilerin kontrolüne sokup, sonunda Musa'ya verdiler."

Osmanlı devletinin çökertilmesinde önemli rol oynayan I'nci ve II'nci Meşrutiyet ilanları da yukarıda sözünü ettiğimiz iki teşkilât tarafından gerçekleştirildiğinden bu olaylarda da Yahudilerin ve masonların önemli rol oynadıklarını söylemek mümkündür. Yahudiler sadece sözünü ettiğimiz iki cemiyette rol oynamakla kalmamış Osmanlı Devleti'ne zarar veren bütün fitne organlarının oluşmasında ve yayılmasında etkili olmuşlardır. Örneğin Yunanistan ve Bulgaristan'ın henüz Osmanlı sınırları içinde olduğu sırada ortaya çıkan Yunan ve Bulgar komünist partilerine önemli katkılarda bulunmuşlardır. Komünist cereyanların ortaya çıkardığı Selanik İşçi Federasyonu içinde de Yahudiler önemli bir güce sahiptiler.

Toprakları Satmayan Padişah

Sultan II'nci Abdülhamit, Yahudilerin Filistin topraklarına yerleşme plânlarının önüne geçen bir Padişah olarak bilinir. Bu tutumundan dolayı da Yahudilerin yönlendirdiği bütün fitne teşkilâtlarının ana hedefi haline gelmişti. Siyonizmin fikir babası olarak bilinen Teodor Hertzl, kendilerine Filistin'de toprak verilmesi için Sultan II'nci Abdülhamit'le görüşme yapmak istedi. Bazı kitaplarda II'nci Abdülhamit'in onlarla görüştüğü ancak tekliflerini reddettiği söyleniyor. Oysa gerçekte II'nci Abdülhamit onlarla görüşmeyi kabul etmemiştir. Bunun üzerine Yahudi heyeti başbakan Tahsin Paşa yoluyla tekliflerini iletmışlerdir. Yahudiler 1902 yılında Tahsin Paşa yoluyla padişaha ilettikleri tekliflerinde şunları bildiriyorlardı: "Yahudiler aşağıda bulunan hususları taahhüt ederler:

1. Osmanlı Devletinin otuz üç milyon İngiliz altınuna ulaşan borçlarının tamamını ödemeyi,
2. İmparatorluğu korumak için 120 milyon altın franka mal olacak deniz filosu yaptırmayı,
3. Devletin mali durumunu canlandırmak için otuz beş milyon altın lira faizsiz borç vermeyi.

Bütün bunlar Yahudilerin, yılın herhangi bir gününde Filistin'e ziyaret maksadıyla girmelerine müsaade edilmesine

ve Yahudilerin Kudüs-i Şerif'te kendi dinlerine mensup olanların ziyaretleri esnasında içinde kalabilecekleri bir müstemleke (kanton) kurmalarına izin vermesine karşılıktır." Sultan II'nci Abdülhamit'e böyle bir teklifte bulunan heyetin başında siyonizmin babası Hertzl vardı.

Yukarıda kendisinden söz ettiğimiz Emanuel Karaso da bu heyetin içinde bulunuyordu. Yahudilerin bu teklifine Sultan II'nci Abdülhamit'in cevabı şu olmuştur:

"Tahsin!.. Onlara de ki: Devletin borçları onun için bir ayıp değildir. Çünkü, Fransa gibi başka devletlerin de borçları vardır ve borçları onlara zarar vermemektedir. Kudüs-i Şerif'i ilk önce Hz. Ömer (r.a.) fethetmiştir. Burayı Yahudilere satma kara lekesini ve Müslümanların korumam için bana tevdi ettikleri emanete ihanet etmek suçunu yüklenemem. Yahudiler, mallarını kendilerine saklasınlar. Devleti Aliye'nin İslâm düşmanlarının mallarıyla yapılan kalelerin arkasına sığınması mümkün değildir. Emret çıksınlar! Bir daha benimle görüşmeye veya buraya girmeye uğraşmasınlar."

Siyonist lider Teodor Hertzl de anılarında, Sultan II'nci Abdülhamit'in kendilerine şu cevabı verdiğini yazmaktadır: *"Doktor Hertzl'e bu konuda yeni adımlar atmamasını öğütleyin. Çünkü ben bir karış toprak dahi veremem. Orası benim kendi mülküm değil milletimin mülküdür. Milletim bu yer için savaşmış ve orayı kanı ile sulamıştır. Yahudiler milyonlarını kendilerine saklasınlar. Bir gün gelir de İmparatorluğum parçalanırsa işte o zaman Yahudiler, Filistin'i para ödemededen alabilirler. Fakat ben sağ olduğum müddetçe bedenimin neşterle yarılması Filistin'in İmparatorluğumdan koparılmasından benim için daha kolay bir hadisedir. Bu imkânsız bir şeydir. Ben daha sağ iken bedenimizin üzerinde otopsi yapılmasına asla müsaade edemem."*

Sultan II'nci Abdülhamit, hatıralarında da Yahudilerin Filistin'e yerleşme fikirleri hakkında oldukça ilginç noktalara parmak basmaktadır. Şöyle diyor Sultan II'nci Abdülhamit:

"Yahudiler, Avrupa'da Doğu'da olduğundan daha fazla bir kudrete sahiptirler. Bu sebeple de birçok Avrupalı devlet çok artmış olan Semit (Yahudi) ırkından kurtulabilmek için Yahudilerin Filistin'e muhaceretini iyi karşılayacaklardır. Fakat bizim memleketimizde kâfi Yahudi vardır. Eğer Filistin'de Müslüman Arap unsurunun faikiyetini (üstünlüğünü) muhafaza etmesini istiyorsak, Yahudilerin yerleştirilmesi fikrinden vazgeçmeliyiz. Aksi takdirde yerleştirildikleri yerde çok kısa zamanda bütün kudreti elde edeceklerinden dindaşlarımızın ölüm kararını imzalamış oluruz.... Siyonistler Filistin'de yalnız ziraat yapmak değil, orada hükümet kurmak, siyasi temsilcilerini seçmek gibi şeyler de arzuluyorlar."

Padişahın İsyanı

Sultan II'nci Abdülhamit, yukarıda sözünü ettiğimiz İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin çıkardığı ve tarihe 31 Mart Vak'ası diye geçen isyandan sonra tahttan indirilmiştir. Bu olayda ilginç olan bir şey şuydu: 31 Mart isyanını çıkaranlar ve kışkırtanlar İttihat ve Terakki Cemiyeti mensupları veya onların yönlendirdiği kimselerdi. Daha sonra Padişahın tahttan indirilmesine de yine bu cemiyet karar verdi ve bu kararında Padişahı 31 Mart isyanına sebep olmakla suçladı. Yani kendi suçlarını padişaha yükleyerek bunu onun tahttan indirilmesi için gerekçe olarak kullanmışlardı. Padişahın hal'ine (yani saltanattan indirilmesine) dair kararı ona tebliğ eden heyetin arasında yer alanlardan biri de yukarıda sözünü ettiğimiz Yahudi Emanuel Karaso idi.

Bu kararı tebliğ eden heyetin içinde bir tek Türk yoktu. Osmanlı ahalisini temsilen Padişahın karşısına çıktığını iddia eden böyle bir heyette, ahalinin ana unsurunu teşkil eden ve devletin yönetimini resmiyette elinde tutan önemli bir etnik unsurunu temsil eden bir tek kişinin bulunmaması dikkat çekiciydi. Padişah da bu durum karşısında şu ifadeyi kullanmıştı: *"Bir Türk padişahına, 33 sene bu makamda bulunmuş İslâm Halifesine hal' kararını bildirmek için bir Yahudi, bir Ermeni, bir Arnavut ve bir nankörden başkasını bulamadılar mı?"*

Ne yazık ki, Filistin topraklarının Yahudilere satılması için rüşvet teklifinde bulunduğunda Sultan II'nci Abdülhamit tarafından kovulan Yahudi Emanuel Karaso bu kez sultanın hal kararını tebliğ için onun karşısına çıkmıştı. İşte bu ihanetin şartlarını hazırlayan teşkilât da İttihat ve Terakki Cemiyeti'ydi. Bu arada İsrail'in ilk başbakanı Ben Gurion'un da II'nci Abdülhamit döneminde İstanbul Hukuk Fakültesi'nde okuduğunu ve İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin bünyesinde Padişah aleyhine çalışmalara katıldığını hatırlatalım. Ben Gurion Birinci Dünya Harbi'nin patlak vermesinden sonra Kudüs'e döndü.

Filistin'e Yahudi Göçü

Yahudilerin ve masonların Sultan II'nci Abdülhamit'e son derece düşman olmalarının en önemli sebeplerinden biri onun Yahudilerin Filistin topraklarına yerleşmelerine engel olmasıydı. II'nci Abdülhamit Yahudilerin gizli yollardan gidip o topraklara yerleşmelerini engellemek için de çeşitli tedbirler almıştı. Bu tedbirlerden biri de Filistin topraklarındaki kutsal mekanları ziyaret etmek için oraya giren Yahudilerin pasaportlarının gümrük kapılarında alınması ve dönüşte iade edilmesi idi. Yine Yahudilerin Filistin'de herhangi bir şekilde toprak satın almaları da yasaklanmıştı. İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin başını çeken Ahmet Rıza, Enver Paşa, Talât Bey ve Nâzım Bey Filistin'e Yahudi göçünün Osmanlı devletine yarar sağlayacağını iddia ediyorlardı. Oysa onların bu iddiaları mason localarından aldıkları telkinlere dayanıyordu. Zaten Selanik'teki mason localarının temel hedeflerinden biri Filistin topraklarına Yahudilerin yerleştirilmesinin önündeki engelleri kaldırmaktı. En büyük engel ise Sultan II'nci Abdülhamit'ti. O tahttan indirilince Yahudi göçünün önündeki bu en büyük engel kaldırılmış oldu.

İttihat ve Terakki Cemiyeti, sultan II'nci Abdülhamit'i tahttan indirince yerine Sultan Reşat'ı getirdi. Sultan Reşat, İttihatçıların karşısında genellikle pasif kalmıştır. Dolayısıyla devlet yönetiminin iplerini onlar almış oldular. Onlar da Filistin topraklarına Yahudi göçünü kolaylaştırdılar. İttihatçılar, II'nci Abdülhamit'in yabancıların Filistin'den arazi almalarını yasaklayan kanunları uygulamadan kaldırarak, Yahudilerin Filistin dahil memleketin

her tarafından toprak satın almalarına imkân sağlayan kanunlar çıkardılar. 1909'da II'nci Abdülhamit'in hal'inden sonra iktidara gelen hükümette birkaç Yahudi kökenli bakan bulunuyordu. Bu konuda Encyclopedia Judaica'da* şöyle denmektedir: 1909 Jön Türkler İnkılabından sonra iktidara gelen ilk hükümette, aralarında Baruchiah Russo ailesinin ahfadı (torunu) olan ve fırkanın liderlerinden biri olarak faaliyette bulunan Maliye Bakanı Cavit Bey'in de bulunduğu birkaç Dönme mevcuttu.

Memleketi Yahudilere Sattınız!

Yahudiler'in ve onların gizli kanadı durumundaki Dönmeler'in etkinliklerini gören ve siyonizm tehlikesinin memleketi uçuruma doğru sürüklediğini fark eden Gümölcine mebusu İsmail Hakkı Bey, İttihatçılara karşı 21 Şubat 1910'da Ahali Fırkası'nu kurarak muhalefete başlamıştır. İsmail Hakkı Bey, Şubat 1911'de Meclisi Mebusan'da yaptığı bir konuşmada siyonizm tehlikesine dikkat çekmiş ve siyonistlerle ilişki içinde olan ittihatçıların memleketi Yahudilere sattıklarını dile getirmiştir.

Bu gerçeği dile getirenlerden biri de Beyrut mebusu Rıza Salih Bey'di. Rıza Salih Bey, İsmail Hakkı Bey'in ardından Meclis kürsüsünden yaptığı konuşmada şunları söylemişti: *"Yahudiler devletlere mahsus bayrak ve aralarında kullanılmak üzere pul çıkardılar ve para bastılar. Para ve bayrak için elimde şu anda vesika yok ise de pul örneğini Şükrü Bey göstermişti. Museviler Filistin'de bir kuruş etmeyen tarlayı elli kuruşa alıyorlar. Birçok araziye satın alıp koloniler haline getirmektedirler. İki yüz bin nüfusa yaklaştılar. Bu bölgenin ekonomisi tamamen ellerine geçmiştir."*

Yahudilerin Filistin'de o zamanki nüfusları henüz iki yüz bine ulaşmamıştı. Ancak sanıyoruz Rıza Salih Bey bu sayıyı tahmini olarak söylemiştir. Önceleri İttihatçılarla birlikte olan ancak onların siyonistlerle işbirliği içinde olduklarını yakından görünce onlara karşı cephe alan Miralay (Albay) Sadık Bey de siyonizm tehlikesine şu şekilde dikkat çekiyordu: *"Bugün siyonistler nazarında Osmanlı Devleti'nin çökmesi, hiç değilse Kudüs'ün ve Filistin'in bizden kopması istenmektedir. Masonlar da onlarla beraberdir. Buralarda bir Yahudi hükümeti kur-*

mak istiyorlar.” Miralay Sadık Bey bu uyarıyı İttihat ve Terakki Cemiyeti’nin kongresine sunduğu bir raporda yapmıştı. Fakat İttihatçılar onun raporunu derhal ortadan kaldırmış ve kendisini de istenmeyen adam ilan etmişlerdir. Bütün bu bilgiler İttihatçıların Osmanlı Devleti’nde ipleri ellerine almalarından ve Sultan II’nci Abdülhamit’i bertaraf etmelerinden sonra Filistin’e Yahudi göçünün kolaylaştırıldığını gözler önüne sermektedir.

“Muharref Tevrat’ta Yahudi ırkının dünya milletlerine yapması emredilen vahşet ve katliam şekilleri ayrıntılı bir biçimde belirtilirken, gizli, dikkat çekmeyecek yöntemler detaylı olarak anlatılmış çeşitli yollar gösterilmiştir. Bu yöntemler uygulandığında, milletler içten çökertilecek, ne hedef alınan milletler bunu fark edebilecek, ne de olayların arkasında bir Yahudi’nin ismi duyulacaktır. Yalnız kendi ritüellerinde Yahudilikle ilişkileri anlaşılan MASONLUK Tevrat’ın telkinlerini aynen benimseyen, Yahudiliğin işte bu gizli kollarından biridir”

Türk Irkına Damızlık Erkek!

İttihat ve Terakki’nin kurucuları arasında yer alan Abdullah Cevdet, dine karşı yürütülen savaşın Türkiye’deki ilk öncülerinden biriydi. Toplumı dinden koparmak için kapsamlı bir “dünya görüşü” oluşturmuştu. Ona göre, modern uygarlığın temeli din dışı bir kültüre dayanmalıydı. İslâm ise, sözde “ilerlemeye engel olduğu” için toplumsal yaşamın tümüyle dışına çıkarılmalıydı. Abdullah Cevdet, adını asıl olarak İttihat Terakki Cemiyeti’nin kuruluş aşamasında duyurdu. Kendisi gibi İttihat ve Terakki’nin kurucularından olan mason İbrahim Temo’nun görüşlerinden etkilendi. Temo’nun kendisine vermiş olduğu Felix Isnard’ın Ruhçuluk ve Maddecilik ve Louis Büchner’in Madde ve Kuvvet adlı kitaplarını okuyarak materyalizme ilk adımı attı. “Biyolojik materyalizm” konusunda yazmış olduğu yazılardan dolayı dindar kesimden kuvvetli tepkiler aldı..

Cevdet, Charles Darwin’in evrim teorisinin büyümesine de kapılmış ve o dönemlerde Avrupalı ırkçılar arasında çok popüler olan “öjeni” (bir ırkın seçmeli çiftleşme yönetimiyle genetik olarak iyileştirilmesi) kavramından etkilenmişti.

Abdullah Cevdet 1903 yılında 25 sene boyunca aralıksız olarak yayınlanacak İctihat dergisini çıkarmaya başladı. Bu dergi aracılığıyla İslâm'a ve Hz. Muhammed'e sürekli sözlü saldırılar ve iftiralar içeren yazılar yayınladı. Abdullah Cevdet Şubat 1909'da masonların desteği ile **"İctihat Evi"** adında bir yayınevi kurdu. Bu yayınevinde çıkarmış olduğu bir dizi kitap, halk arasında büyük reaksiyonun oluşmasına neden oldu ve önce yayınevi, ardından da İctihat dergisi kapatıldı.

Cenazesi Bile Kılınmadı

Yapmış olduğu İslâm'a saldıran yayınlar yüzünden Meşrutiyet döneminde Şeyh-ül İslâm'dan birkaç kez uyarı aldı. Abdülhamit'in tahttan indirilmesine yardımcı oldu. Fakat kendisi açısından ortamın hâlâ güvenli olmadığını düşünerek uzun süre ülkeye geri dönmedi. Döndüğünde ise İctihatçılar tarafından Sağlık Umum Müdürlüğü'ne getirildi. Ancak bu görevinde de aykırı fikirleri ile kısa sürede göze battı. Kadınlara ilk kez genelev vesikası verilmesi uygulamasını başlatınca, halktan gelen tepki üzerine hükümet tarafından görevinden azledildi.

Abdullah Cevdet Fransız materyalistlerin görüşlerini incelerken Fransız yazar Gustave Le Bon'un etkisinde kaldı. Le Bon'un fikirleri doğrultusunda geliştirdiği **"Türk ırkının damızlık erkek yolu ile ıslah edilmesi projesi"** ise onu tekrar ülke gündemine getirdi. Abdullah Cevdet'in inançlı bir aileden gelmesine rağmen, ömrünü dine karşı mücadele etmekle geçirmesi son derece ilginçtir. Osmanlı'nın son devrinde masonik öğretiyle zehirlenen bir neslin en radikal temsilcisi olan Abdullah Cevdet'in cenaze namazı da, kılınılmamıştır. Şu anda hayatta olmayan tarihçi İbrahim Hakkı Konyalı, Abdullah Cevdet'in cenaze törenini şu sözler ile anlatır: Abdullah Cevdet Allah'a inanmadığını söylüyordu. İslâm harflerinin şiddetle aleyhinde bulunuyordu. Dini değerlerin çoğuna karşı olduğunu yazıp söylüyordu. İşte bu adam ölünce cenazesi Ayasofya Camii'ne getirildi. Öylece musalla taşında duruyordu. Hocalar da namaz kıldırılmaya yanaşmıyorlardı. Bunun üzerine cenaze, belediyenin bir arabasına konularak götürüldü.

Abdullah Cevdet ile başlayan bu gelenek, Cumhuriyet döneminde Cemil Sena Ongun veya Orhan Hançerlioğlu gibi en üst derecelere ulaşmış üstad masonlar tarafından sürdürülmüştür. Cemil Sena Ongun'un Hz. Muhammed'in Felsefesi adlı kitabında, İslâm'ın (tenzih ederiz) güya peygamberimizin bir icadı olduğu iddiası üstü kapalı ama çok ısrarlı şekilde dile getirilir. Büyük Üstad Orhan Hançerlioğlu ise, Toplumbilim Sözlüğü, İslâm İnançları Sözlüğü gibi, pek çok üniversitede kaynak olarak okutulan kitaplarında yine ateist ve din-dışı bir propaganda yürütmüş, dindarlara karşı asılsız suçlama ve iftiralar dile getirmiştir. Bu gibi mason teorisyenler, ateizmi ve materyalist felsefeyi "bilimsellik" zanneden, din-dışı bir dünya görüşüne sahip olarak "ilerici" olduklarını sanan, Charles Darwin'in evrim teorisine adeta bir din gibi inanan ve tüm bu cehaletlerin içinde yaşarken de kendisini çok akıllı ve kültürlü sanan bireyler yetiştirmişlerdir.

Masonluk Türk milletini bu şekilde inançlarından koparmaya çalışırken, dindarlara karşı da yoğun bir baskı politikası organize etmiştir. Bir loca kitapçığında yer alan aşağıdaki ifade, bu konuda oldukça açıklayıcıdır: *"Toplumumuzda İslâm medeniyetinden kalma ve onu medeniyete bağlamaya çalışan gizli kuvvetler vardır. Bunun varlığını kabul etmekten kaçınmak lazımdır. Ama onu ezecek tedbirleri düşünmek ve uygulamak şarttır."*

Oyun Bozan Mustafa Kemal!

Yahudiler, masonlar, Sabateistler ve bir kısım İttihatçı Osmanlı üzerinde oyun üzerine oyun oynarlarken, onların bu oyunlarını bozan biri ortaya çıktı. Bu tarihin karanlıklarına gömülmemekte olan bir imparatorluğun külleri arasından ve ortaasya'nın steplerine sürülmek istenen Türk ırkını canlandırarak tarih sahnesinde yeniden yer alması için yemin etmiş olan Mustafa Kemal'di. O'nun, Mason Localarını rahatsız eden ilk hareketi, Harp Akademisinden mezun olduğu 1905 yılına rastlar. 5'nci Ordu emrine verilen Mustafa Kemal, Şam'da 30'ncü Süvari alayında staja başlamıştır. Suriye'de sık sık ayaklanmalar oluyor, onları bastırmak isteyen askeri birlikler şiddet kullanıyorlar, bu

da halk ile hükümet arasındaki bağları gittikçe zayıflatıyordu. Sorumluluğundaki Havran Bölgesi'nde, halkın mal varlığına uzatılan askeri ellere çadır arkadaşı Kırşehirli Müfit'le birlikte karşı çıktı ve kendilerine önerilen rüşveti geri çevirdiği için, garnizonun içinde kimliği belirsiz askerlerin silâhlı saldırısına uğrar. Bu saldırıyı yapanların, halkın malına yönelik yağma ve talandan çıkar sağlayan ordu mensupları olduğu sanılır. Ancak, ilerleyen yıllarda bu saldırıda bulunan askerlerin Selanik mason locasından emir aldıkları ortaya çıkmıştır.

Vatan ve Hürriyet!

Yıllardan beri Arapların bulunduğu topraklarda, Yahudi devleti kurma arzusundaki gurupların, Suriye ve Filistin'de yaşayan halkı Osmanlıya karşı ayaklandırma ve isyan ettirme oyunları, gencecik bir asker tarafından engelleniyordu. Bu genç Türk subayının derhal ortadan kaldırılması gerekiyordu. Bu suikast girişimini atlatan ve İdarenin âcizliği ile yolsuzluğunu gören Mustafa Kemal mevcut rejime karşı mücadele için gizli bir teşkilât oluşturdu. (Ekim 1905).

Bu kuruluşu **"Vatan ve Hürriyet"** ismi verilmiştir. Beyrut'ta görevli Ali Fuat cemiyetin Beyrut şubesini oluşturur. Suriye'de yaklaşık 3,5 yıl süren ikameti sonunda ordunun yetersizliği, ülkenin fena yönetilmesi karşısında, hürriyetçi fikirleri keskinleşen Mustafa Kemal, derneği en kolay gelişebileceği yer olduğuna inandığı Makedonya'da geliştirmek ister. Arkadaşı olan, ordu komutanı Hakkı Paşa'nın oğlunun yardımı ile bir izin kağıdı temin eder. İskenderiye ve Pire üzerinden Selanik'e geri döner. Oradaki arkadaşlarının yardımıyla göze batmadan karaya çıkar ve annesine kavuşur. Hemen çalışmalara başlayan Mustafa Kemal, sonuç almak için zamana ihtiyaç olduğunu görür.

Öğrencilik yıllarında kendisini taktir eden Kurmay Albay Hasan Bey'in dolaylı yardımıyla dört aylık bir sağlık raporu alır. Bu sayede eski arkadaşları Ömer Naci, Hüsrev Sami ve Hakkı Baha ile buluşur. Onların aracılığı ile Selânik Öğretmen Okulu Müdürü Hoca Mahir ve Selânik Askeri Rüştîyesi Müdürü Bursalı Tahir'i de içine alan **"Vatan ve Hürriyet"** cemiyetini oluşturu.

rur. Kendisinin 1906 Nisanında kurduğu “Vatan ve Hürriyet” in Selânik şubesi aradan geçen zaman içinde yeniden oluşarak 27 Eylül 1907’de Paris’teki İttihat ve Terakki Cemiyeti ile birleşmiş ve onun adını almıştır. Mustafa Kemal de bu cemiyete 29 Ekim 1907’de katılır.

Ancak, Cemiyete katılımı bazı gurupların işine gelmez. Selanik’te yerleşmiş olan Mason teşkilâtı, bu oyun bozan genç subayın ileride başlarına çok işler açacağından emindiler. Her ne sebep olursa olsun, bu engelin temizlenmesi gerekiyordu.

Hedefteki Adam

Meşrutiyet’in ilânından sonra, Mustafa Kemal ile cemiyetin yöneticileri arasında gerginlik çoğalmıştır. Mustafa Kemal ordunun politika dışında tutulmasını, cemiyetin gizli komite olmaktan çıkıp parti olarak örgütlenmesini, yurтта köklü ve programlı bir değişiklik yapılmasını istemektedir. Onun düşüncelerini pervasızca açıklaması, karşı düşünceleri sert bir üslupla eleştirmesi, cemiyetin etkin üyeleri arasında hoş karşılanmıyordu. Meşrutiyet’in ilânını takip eden günlerde Mustafa Kemal’in eleştirilerinden rahatsız olan cemiyetin ileri gelenleri, onu Trablusgarp’a gönderme kararı alırlar.

Böylece İttihat ve Terakki Cemiyeti’nin ilk kongresinin toplanacağı, milletvekili seçimlerinin yapılacağı, cemiyet-hükümet ilişkilerinin yönleneceği bir dönemde Mustafa Kemal Selânik’ten uzaklaştırılır. Trablusgarp’ta yeni Türk yönetimine karşı irtica nitelikli hareketler baş göstermiştir. 1908 Eylül sonlarında, bu ülkeye gelen Mustafa Kemal, kısa bir zamanda karışıklığı giderdi ve işleri yoluna koydu. Ordunun ve devlet otoritesinin bölgede hakim olmasını sağladı. Bu görev Mustafa Kemal’in siyasi yeteneğini gösteren ilk başarılı deneme olmuş, ülkeyi tanımasını sağlamıştır. Bu deneyim 1911-1912 Trablusgarp ve Bingazi’de görev almasında ve başarılı hizmetlerinde etkili olmuştur.

22 Eylül 1909’da İttihat ve Terakki Cemiyeti’nin ikinci kongresi Selânik’te toplanır. Mustafa Kemal kongreye Trablusgarp delegesi olarak katılır. Bu kongrede ordunun siyasetten arındırılmasını şu sözlerle ifade eder. “Ordu mensupları cemiyet içinde

kaldıkça hem parti kuramayacağız hem de ordumuz olmayacaktır. Mensuplarının pek çoğu cemiyet üyesi olan III'nci Ordu günün manasıyla modern bir ordu sayılamaz. Orduya dayanan cemiyette, millet bünyesinde kök salamamaktadır. Bunun için biran evvel cemiyetin muhtaç olduğu zabitleri veyahut cemiyette kalmak isteyen ordu mensuplarını istifâ suretiyle ordudan çıkaralım ve bundan sonra zabitlerin ve ordu mensuplarının herhangi bir siyasî cemiyete girmelerine mâni olmak için kanunî hükümler koyalım." Bu sözler uzun tartışmalara yol açar. Karşı fikirde olanlara göre subaylar cemiyetten ayrılırlarsa irtica başkaldırır ve meşrutiyet kaybedilir. Ancak kongre büyük çoğunlukla ordunun siyasetten ayrılması tezini benimser. Karar gereğince bir kısım İttihatçı subaylar istifa ettirilir, ancak Enver Paşa, Hafız Hakkı, Niyazi gibi bazı subaylar ve yakın çevreleri orduda kalmaya siyasetle yoğun bir şekilde uğraşmaya devam ederler. Mustafa Kemal'in bu girişimi cemiyette kendisine karşı mevcut olan kızgınlığı şiddetlendirir. Hatta onun canına kasteden bir suikast düzenlenmesine yol açar. Ama bu teşebbüs istenilen sonucu vermez.

Selanik Suikastları

Mustafa Kemal'in ortadan kaldırılması için yapılan teşebbüslerden ikincisi: 1909 yılında, Selanik'teki İttihat ve Terakki toplantısında yaptığı, Enver Paşa karşıtı ateşli konuşmadan sonra gerçekleşir. Bir gece evine giderken yolda karşısına çıkan guruptan, karanlıklar içindeki kapı girintisi sayesinde kurtulur. Gizlendiği yerden peşindekilerden bazılarını tanıyabilmiştir. Bunlar, Enver Paşa'nın kendisinden iki yaş küçük amcası Halil ile İttihat ve Terakkinin iki ünlü silâhşörü Canpolat ile Abdülkadir'dir. Selanik Kordonboyu'nda Mustafa Kemal'in gittiği, arkadaşlarıyla buluşup görüştüğü birkaç yer vardır. Olimpos, Kristal, Junyo'nun Meyhanesi ve Beyaz Kale meyhanesi. Kolağası Mustafa Kemal, alışık olunan saatte Beyaz Kale'ye ama bu kez İstanbul'dan gelen ve kendisiyle görüşmek isteyen misafir bir İttihatçı ile konuşmaya gider. Tikveşli Hilmi adındaki bu şahıs o'na güven vermez. Hilmi, Enver Paşa hayranlığı nedeniyle kendi yaptığı hatalardan bahsederken, hayatını bütün zor anlarında tedbiri

elden hiç bırakmamış olan Mustafa Kemal, Hilmi'nin kekeleye başlamasından şüphelenir. Sırtını her zaman garantiye alan genç Kolağası, birden döner ve çaprazındaki balkon kapısında tetikçi Abdülkadir'i görünce hemen silâhına sarılır. İtalyan yapısı silâh ortaya çıktığında Abdülkadir yerinde yoktur. Tikveşli Hilmi'de durumun ciddiyetini hissetmiş olmalı ki kayıplara karışmıştır.

Sırtına Silâh Dayarlar

Yer yine Selanik... Junyo'nun meyhanesi....

İttihatçılar, büyükçe bir masarın başına oturmuş, aralarında vatani kurtaracak kişinin nasıl biri olması gerektiğini konuşmaktadırlar. Mustafa Kemal'i aralarına davet ederler. Kısa süre sonra, buna pişman olacaklardır. O'nun bu konudaki sert ve kendinden emin sözleri, derhal İttihat ve Terakki'nin "10"lar diye adlandırılan gözü pek 10 silâhşöründen biri olan Yakup Cemil'in kulağına gider. Yakup Cemil, Enver Paşa'nın yanında ünlü Babıali Baskını'nu gerçekleştirenlerdedir. Bu baskında, Harbiye Nâzırı Nazım Paşa'yı öldürmüştür. İşte bu Cemil, birkaç gün sonra, evine dönen Mustafa Kemal'in karşısına karanlık bir sokakta çıkar. O gece, Cemil silâhlıdır. Birlikte sokak boyunca yürürler ve yolun sonunda ayrılırken, Cemil'in tavrı, karşılaşmaları ana oranla çok daha dostçadır. Bu kısa konuşmanın içeriği ise, iki kişi arasında sır olarak kalır.

İdam Edilen Yahudiler

Tüm dikkatlerini, Mustafa Kemal'e yöneltmiş olan İttihat ve Terakki Cemiyetindeki masonların karşısına bu sefer de, Şam Mutasarrıfı Hasan Rıza Paşa'nın oğlu olan Cevat Rıfat çıkar, dedesi Bosna-Hersek Beyi Hurşit Paşa'nın arzusuyla Kuleli Askeri Lisesi'ne giden ve 1912 yılında yirmi yaşındayken Harbiye'den mezun olan Cevat Rıfat, Osmanlı topraklarındaki Yahudilerin azraili olmuştu. Şaşkınlık içinde kalan Yahudiler ve mason locaları bu belanın nereden ortaya çıktığını çözmeye çalışırken, kendisini bir anda Balkan Harbi içinde bulan ve Edirne muhasarası sırasında esir düşen, Sofya'da bir süre tutulan Cevat Rıfat daha

sonra İstanbul'a dönse de, savaşlardan yakasını kurtaramayarak Osmanlı'nın kaderine ortak olmaya başlamıştı. Arnavutluk hareketi, Suriye, Filistin, Sina cephelerine, Birinci ve İkinci Gazze meydan muharebelerine katılan Cevat Rifat, özellikle Filistin'de Yahudileri tanıma fırsatı bulur. Cevat Rifat, Filistin cephesinde vatani vazifesini yaparken, orduyu geriden hançerleyen vatan haini Yahudilerle uğraşır. Bu hainler, Osmanlı'nın sinesini açtığı siyonistlerdir. Cevat Rifat, 1909'dan sonra Filistin'e yerleşen Yahudi köylerinin yekûn olarak ordu aleyhine casusluk yaptığını amansız takiplerle ortaya çıkarır. Elebaşlarından iki yüz Yahudiyi bizzat idam ettirerek bu cephede mukadder olan mağlubiyeti önler. Komutanı olan Binbaşı Arif Bey'i sırf mason olduğu ve vatana ihanet ettiği düşüncesiyle kurşun yağmuruna tutar. Masonların ve Türkiye Yahudi cemaatinin düşmanlığını bu vesileyle kazanmış olur. Yüzbaşı Cevat Rifat'ın idam cezası alması gerekirken, masonlara büyük nefret besleyen Mersinli Cemal Paşa onu kendine yaver yaparak taltif eder.

Birinci Dünya Savaşı'nın Osmanlı Devleti aleyhine neticelenmesi üzerine Mersinli Cemal Paşa ile Konya'ya gelen Cevat Rifat, Millî Cephenin kurulmasını sağlar ve bu arada Isparta Demir Alayı ile Afyon'da Çelik Alayın kuruluşlarına yardımcı olur. 2 Ekim 1918 günü Mersinli Cemal Paşa'nın Ferit Paşa kabinesini devirerek Harbiye Nâzın olmasıyla Harbiye Nezaretine yaver olur. Bu göreve gelir gelmez Cemal Paşa'nın da onayını alarak uzun zamandır içinde kalan bir ukdeyi gerçekleştirir. Gelin o dönemlerde yaşananları kendi ağzından dinleyelim:

“Mason subaylar kayınlıyordu”

Ordunun her kademesinde İttihat ve Terakki'ye üye subaylar bulunmaktaydı. Bu subaylar etkin kademelerde bulunduklarından teşkilât içindeki tüm atamalar İttihat ve Terakki Cemiyetinin talepleri doğrultusunda icra edilmekteydi. İkbâl peşinde olan kimi subaylar Cemiyete üye olmak için can atarlardı. Bunların çoğu masonluk teşkilâtına da intisap etmişlerdi. Cephelerde birebir tehlikede olmamak için cemiyet mensubu subaylar hep cephe gerisindeki hizmetlere atınlardı. Biz bir avuç vatanperver ve kahraman subayla ve bir bölük askerle Edirne'yi Bulgarlara karşı savunuyorduk.

Son cephe biz kalmıştık. Eğer biz de teslim olursak Edirne düşecekti. Soğuk havada, kısıtlı imkânlarla ve türlü fedakarlıklarla biz Edirne'yi savunurken, bir sabah kıyafet değiştirerek Edirne'ye indim. Bir de ne göreyim. İttihat ve Terakki üyesi mason subaylar Edirne sokaklarında göğüslerini gere gere fiyakalı bir şekilde dolaşıyorlardı. Benim subay olduğumu anlayınca küçümser bir şekilde beni izlediler.

Kaderin cilvesine bak, biz dağda düşmanla savaşıyor, otların üzerinde uyuyorduk. Onlar ise temiz üniformalar içinde, rahat yataklarda görev yapıyorlardı. Müteakip günlerde Edirne düştü. Ben Bulgar komutanıyla mütareke yaptım. O şekilde teslim olduk. Hepimiz esir edilerek göz altına alındık. Bize gelen hadise bu esaretten sonra yaşandı. Ellerimiz kelepçeli, hapishaneye giderken şahit olduk ki, bizim İttihatçı subaylar Bulgar komutanıyla kol kola girmiş, Edirne sokaklarında yürüyorlardı.

Bütün Masonlar Cepheye

İşte bu hadiseden sonra İttihat ve Terakki'ye ve Masonlara düşmanlığı pekişen Cevat Rıfat Atilhan, Harekat Şubesine vazifelendirilince, cephe gerisine kaçan cemiyete bağlı bütün subayları teker teker tespit ederek sıcak çatışma noktalarına tayin ettirmişti. O zamanlar yakın bir akrabası ve orduda yüksek rütbeli bir mason olan bir zatın dikkatini çeker ve Cevat Rıfat hakkında bir kenara bir not düşerler.1919 yılında Zonguldak'a gelerek Millî Mücadeleye katılan Cevat Rıfat, Zonguldak Bartın Ereğli havzasında 12 bin kişilik ilk millî kuvvetleri oluşturur. Bu bölgede kömür havzalarının değerini anlayarak yerleşmeyi hedefleyen Fransızlara karşı mücadele eden Cevat Rıfat, Fransızları Sapça geçitlerinden Karadeniz'e sürer. 1920 yılında TBMM tarafından Milis Generalliğe terfi ettirilir. Millî Mücadele'nin zafer ile bitmesi üzerine ordudan istifa eden Cevat Rıfat, sivil hayata, çok sevdiği mukaddes bir dâvâyâ, basın hayatına atılır. Muhtelif gazetelerde yazdığı on binlerce makale ile İslâmiyet, masonluk, Yahudilik, siyonizm ve Millî Mücadele üzerine 74 kitabı kaleme alır.

Masonlar İntikam Alıyor

Atılhan; masonluk, siyonizm, Yahudilik ve bunların zararları, yaptıkları ihanetler ve gizli yönlerini açığa vuran eserler yayınlamaya başlar. Türk halkı bu konularla ilgili bu tür çalışmaları ilk defa okumaktadır. Anadolu'da veya İstanbul'da birisine hakaret edileceği zaman "Seni farmason, seni" dermiş insanlar o tarihlerde. Fakat mason nedir? Amacı nedir? Teşkilât nasıl çalışır? Prensipleri nelerdir? Nasıl üye olunur? İç yüzü nedir? Gibi sorular hep cevapsız kalmaktaydı. Ordudaki ve ticari hayattaki mevkisinden dolayı bir çok gizli bilgi ve belgeye rahatlıkla ulaşan Cevat Rifat birçok kitap yayınladı. Tabii ki yine masonların kara listesinde ismi başlardadır. 1927 senesinde İstanbul'da bir kundura fabrikası açar. Eskişehir civarında bir yol yapım ihalesi alır. Bunun gibi sayısız imar faaliyetinde bulunur. Türkiye'deki bütün bankalarca çekleri ve bonoları muteber sayılmaktadır. Eskişehir Valisi ve Bayındırlık Bakanlığından birçok pürüz çıkmaya başlar. Paralar ödenmez, makineler gönderilmez. Ama işler gecikince de bir sürü tutanak tutulur. Alacaklar tahsil edilemez.

Gecikmeden dolayı kesilen cezalar ise şantiyedeki tüm mal-lara el konularak karşılanmaya çalışılır. İstanbul'daki ana mağazası içindeki mallara el konularak mahkeme kararıyla kapatılır. Dükkân başka bir Yahudiye satılır. Evinin elektrikleri kesilir. Bu konularla ilgili kendisine en kabiliyetli avukatları tutarak dâvâlar açar. Ne hikmetse bütün avukatlar ya dâvâyı almayı reddeder, ya da dâvâyı geri verir. Bir gün ne yapacağını şaşırmış, üzüntülü bir şekilde bürosunda otururken telefon çalar:

"Siyonizm'in ne olduğunu öğrendiniz mi beyefendi?

"Yahudilerin intikamı böyle olur işte!"

Hakkında **"Nazi Partisi'nin Türkiye temsilcisi"** diye iftira-lar atılır. Yakasını zor sıyrır. Artık kara listededir. Elini nereye atsa kurumakta, her işi, görülmeyen bir el tarafından akim bırakılmaktadır. Cevat Rifat Atılhan, Malatya'da Ahmet Emin Yalman'ın vurulması hadisesinden sonra -ne hikmetse- tutuklananlar arasındadır. Artık Türkiye'de Müslümanları ilgilendiren hangi olay olsa, bir şekilde onunla irtibatlandırıp, her fırsatta huzurunu bozarlar.

İnönü'nün Ümitsiz Çılgınlık...

Cevat Rifat, Bütün Açıklığı ile İnönü Savaşları adlı kitabında İnönü'den şöyle bahseder:

"Bu hengâmede İsmet Bey'in ismi dahi yoktu. O böyle bir zaferden asla ümit var olmadığı gibi, Millî Mücadele diye bir teşebbüse girişmenin dahi tamamıyla aleyhinde idi. Fiili hareketlerin henüz başlamamış olduğu bir dönemde, mütareke senelerinde ben harbiye nezareti yaveri, kendisi de aynı nezaretin müsteşar muavini idi. Bir gün, eski Sekizinci Kolordu Kumandanı ve eski arkadaşı Ali Fuat Bey ile birlikte İsmet Bey'in Süleymaniye'deki evine gittik. Bizi kapıda karşıladı ve ilk söz olarak mukaddimesiz ve girişgâhsız, "Artık hiçbir hareket muvaffak olamaz ve netice veremez. Paşaya teklif ediniz. Bir sulh heyeti kurulsun, Avrupa'ya gidelim, bu işi ne pahasına olursa olsun bir neticeye bağlayalım. Ben müşavir, siz de muavin olarak gideriz."

Kitapları subaylara dağıtıldı...

Atılhan'ın Suzi Liberman romanının kapak alt yazısında **"cephe gerisinde cereyan etmiş tamamen hakikat, şayanı dikkat bir casusluk vaka'sı"** notu düşülen, ilk baskısını da yazarn şahsi gayretlerine borçlu olan kitap, 1935 yılının siyasi konjonktürü gereği devletin büyük ilgisini çekmiş, Atatürk'ün verdiği emir doğrultusunda **"Erkanı Harbiye-i Umumiye riyasetince tetkik edilmiş ve yararlı görülerek 26 Mayıs 1935 tarih ve 43782 sayılı remizle subaylara tavsiye edilmiş ve bütün birliklere tevzi edilmiştir."** Kaç tane mi? Sıkı durun; tam kırk bin, yanlış okumadınız, tam kırk bin nüshası alınarak orduya dağıtılmış. Zaferden sonra askerlikten ayrılınca İstanbul'a yerleşir. Subaylık hayatı boyunca gittiği her memlekette ahalinin güvenini kazanan ve eline geçen her türlü maddi imkânı geri çevirerek herkesin güvenini kazanır. Lübnan ve Suriye'deki Ermeni vatandaşların da büyük takdirini kazanan Atılhan'ı, Agop İğneciyan adlı, İstanbul'un büyük zenginlerinden bir Ermeni işadamı yakın bir dostunun tavsiyesiyle bulur ve onu işletmesine ortak eder. İşleri her geçen gün genişler. Artık İstanbul'un ticaret hayatı nezdinde sevilen ve saygı duyulan bir kişiliktir. Bir süre sonra bu Ermeni işa-

damı tüm ailesi ve akrabalarıyla birlikte İtalya'ya göç eder. Tüm işletmeyi, içi para dolu kasayı, yüklü banka hesaplarını Cevat Rıfat'a devreder. Artık İstanbul'un en zenginlerinden birisi olmuştur. Kendi ifadesiyle, herkesin üç kuruşa tamah ettiği zor zamanlarda milletin parasına el uzatmayan bir kişi olarak Allah kendisine bu mükâfatı bahşetmiştir.

Masonlara Karşı Yeni Cemiyet

Öte yanda, Selanik Mason locasının hedefindeki Mustafa Kemal bir taraftan suikastlerden kurtulmaya çalışırken, diğer taraftan İttihat ve Terakki cemiyetinin içinde yuvalanmış olan masonları etkisiz hale getirmeye çalışıyordu. Bu dönemi anılarında anlatan Salih Bozok'un, Mustafa Kemal'in sadece ve açıktan açığa sert eleştirilerle yetinmediği orduyu gençleştirmek ve kumandanlıkları âciz ellerinden kurtarmak orduya ilim ve sanat aşkını aşılamak, özetle orduyu modernleştirmek gayesiyle gizli bir cemiyet teşkil ettiği anlaşılmaktadır. Amaç cemiyetin örgütü aracılığıyla fikirlerini yaymak, bir defa bu kanaatlarını kabul ettirdikten sonra, duruma göre harekete geçmektir. Cemiyetin ilk idare heyetinde de Nuri (CONKER), Fuat (BULCA), Rasim, Mahmut (SOYDAN), Topçu Hamdi Beyler görevliyidiler. Cemiyet henüz örgütlenme safhasındayken Mustafa Kemal Harbiye Nâzırı Mahmut Şevket Paşa tarafından acele olarak İstanbul'a çağrılır. Anlaşıldığına göre Mustafa Kemal'in Selânik'teki askeri birlikler üzerindeki etkileri ve faaliyeti bazılarını ürkütmüş ve yapılan ihbar üzerine Mustafa Kemal acele İstanbul'a çağırılmıştır. Onu önce geçici olarak Trablusgarp Tümeni Kurmay Başkanlığına atarlar. Bu atamanın bir sürgün havası taşıdığı açıktır. Ancak İtalya Osmanlı Devleti'ne 29 Eylül'de harp ilân etmiştir. Onun Trablus'a hareketi önce durdurulur ve İnci Şubede görevlendirilir, sonra tekrar Trablusgarp tümeninde görevlendirilir.

Rumeli Elden Çıkıyor

Masonların oyunlarına alet olmaya devam eden ve İstanbul'da bir darbe yapmanın peşinde olan ittihatçılar, Babıali'ye yapacakları baskının ardından kimi iktidara getireceklerini konuşurlar-

ken, bu sırada ellerini oğuşturarak Bulgar, İtalyan ve Selanik mason locaları da, Osmanlı İmparatorluk topraklarını paylaşmanın ve Filistin'de muhakkak kurulması gereken Yahudi devleti'nin plânlarını uygulamanın peşindeydiler. Artık her iki gurup için iş olgunlaşmış, elverişli zaman kollanmaktaydı. Türk-İtalyan Savaşı, aranan fırsatı yaratmıştır. Osmanlı Hükümeti'ndeki istikrarsızlık, 100.000 kişilik talimli askerin terhis edilmesi, İtalya ile barışın yakınlaşması gibi nedenler, Balkanlıları harekete geçirdi. 8 Ekim'de önce Karadağ, onu takiben Bulgaristan, Sırbistan ve Yunanistan, Osmanlı Devletine savaş açtılar. Büyük devletler savaşı Osmanlılar'ın kazanacağı zannı ile Statüko'nun (mevcut durumun) değişmesine müsaade etmeyeceklerini ilân ettiler. Ama beklenilenin aksine Osmanlı Ordusu bütün cephelerde ağır yenilgiye uğradı. Birkaç kale hariç bütün Rumeli elden çıkmış, Bulgar orduları İstanbul kapılarını zorlamaktaydı. Çaresizlikten 3 Aralık 1912'de mütareke yapıldı.

Barış görüşmeleri devam ederken İttihatçılar Enver Bey öncülüğünde Babiâli'yi basmışlar. Harbiye Nâzırı ve Başkumandan Nâzım Paşa'yı öldürmüşler, Kâmil Paşa'yı istifâyâ zorlayarak, Mahmut Şevket Paşa'nın Sadarete, Ahmet İzzet Paşa'nın da Başkumandan Vekâletine gelmesini sağlamışlardır. Darbe esnasında Mustafa Kemal, Bolayır'daki Kolordu'nun Hareket Şubesi Müdürü, Fethi Bey de Kurmay Başkanı'dır. Darbeden önce Fethi Bey ve Mustafa Kemal'in fikirleri sorulmuştur. İttihatçı liderlerin toplantısına katılan Fethi, ihtilâl metodlarına karşı çıkar. Meşrutî partiler gibi çalışalım der. Ancak toplantıya katılmayan Enver Bey'in ertesi gün Talât Bey'i ikna etmesiyle darbe gerçekleşir. Bu olay Mustafa Kemal ile Fethi'yi öfkeliendirir ve Enver gurubu ile ilişkilerinin iyice gerilmesine yol açar.

Mustafa Kemal İstifa Ediyor

İttihatçıların işbaşına gelmeleriyle savaş yeniden başlar. Amaç Edirne'yi kurtarmak ve daha uygun şartlarda barış yapmaktır. Yapılan plâna göre, Şarköy muntikasına bir çıkarma yapılacak, aynı zamanda Bolayır Kolordusu da saldırıya geçecektir. 8 Şubat 1913 Sabahı Fahri Paşa kumandasında Fethi Bey'in Kurmay Başkanı ve Mustafa Kemal'in Harekât Şubesi Başkanı

olduğu kuvvetler şiddetle saldırıya geçerler. Ancak Şarköy çıkarılmasını yapacak olan Hurşit Paşa kumandasında, Enver Bey'in Kurmay Başkanı olduğu kuvvetlerin harekâtı bir gün gecikmiş ve bu gecikme Gelibolu'dakilere zamanında haber verilmemiştir. Dolayısıyla düşman karşısında yalnız kalan kolordu ağır zayıyat vererek Bolayır Savunma Hattına çekilir, Şarköy'e gecikmeli olarak yapılan çıkarma da haliyle başarısızlığa uğrar. Olay orduya ciddi bir kriz yaratır. Bir taraftan Bolayır Kolordusu Kumandanı Fahri Paşa ile Şarköy Çıkarma Kuvvetleri Kumandanı Hurşit Paşa, diğer taraftan Fethi Bey'le beraber olan Mustafa Kemal Bey'le Enver Bey arasında şiddetli bir anlaşmazlık çıkar. Fethi Bey ile Mustafa Kemal Başkumandan Vekili Ahmet İzzet Paşa'ya istifalarını sunarlar. Olay Mahmut Şevket Paşa'nın araya girmesiyle çözülür. Fethi Bey ile Enver Bey merkeze alınırlar. Mustafa Kemal de Gelibolu Kolordusu Kurmay Başkanlığına getirilir. Ancak bunu takip eden günlerde, 161 günlük kahrmanca bir savunmadan sonra Edirne Bulgarların eline geçmiş, 30 Mayıs 1913'de Londra Antlaşması ile Midye - Enez Hattı'nın ötesi bütün Trakya ve Rumeli Balkanlılara terkedilmiştir. Anlaşmanın getirdiği olumsuz hava içinde, Sadrazam Mahmut Şevket Paşa öldürülmüş (11 Haziran 1913), bu vesile ile İttihat ve Terakki Partisi iktidara iyice yerleşmiştir.

Yahudiler Türklere Karşı Savaştı!

Velhasıl, Filistin meselesi bir yandan İngilizlerin diplomatik baskılarıyla, öbür yandan Avrupalı hükümdarların "savaş müteahhitlikleri"ni üstlenen Yahudi para babalarının akıttığı sterlinlerin etkisiyle kangren haline gelecek, nihayet Birinci Dünya Savaşı içerisinde Balfour Deklarasyonu ile karara bağlanacaktı. İngilizlerin Yahudilere duydukları "aşk"tan kaynaklanmıyordu elbette bu karar. (Nitekim İslâm dünyasının kalbinde bir toprağı cömertçe vadeden İngiltere, deklarasyonu yayınladığı günlerde kendisine sığınmak isteyen bir Yahudi mülteci guruba yüz vermeyecekti. Siyonist lider Lloyd George elinde şekillenen yeni Ortadoğu projesi için bölgede güvenilir bir "taş"a ihtiyaç duymuştu İngiliz emperyalizmi. O taş yerine konulacaktı.

Ancak bu projenin gerçekleşmesi için Yahudilerin de bir şeyler yapmaları ya da en azından kendilerine lûtfedilenleri "hak etmeleri" gerekiyordu. Bu beklentiyi, asayiş bozdukları gerekçesiyle Filistin'den kovulan ve Mısır'daki İngiliz birliklerine sığınan Yahudi örgüt elemanları karşılamaya karar verdi. İttihatçıların arasına kanşarak adını değiştirip gazete bile çıkartmış olan Jabotinski ile Trumpeldor adlı bir Rus Yahudisi başı çekti. İngilizlere, onların saflarında Osmanlı'ya karşı savaşmak için hazır olduklarını bildirdiler. Niyetleri, İngiltere'ye bir Filistin cephesi açtırmak ve orada savaşmaktı ama o zaman böyle bir cephe açmayı gerekli görmemişti komutanlar. En iyisi onları, kıyametin kopmakta olduğu Çanakkale cephesine göndermekti!

Gerçi 18 Mart 1915 kıyameti geçmiş ve İngilizler deniz savaşlarında hiç beklemedikleri bir yenilgiye uğramışlardı. Şanslarını karada deneyeceklerdi bu defa. Mısır'da eğitilen Yahudi Katır Birliği iki gemiyle yola çıkarıldı. Toplam (subaylar hariç) 562 kişiydiler. 25 Nisan'da Gelibolu'da karaya ayak bastıklarında yakalarındaki sarı renkli Davut yıldızı motifli birlik armalarından tanınıyorlardı. Doğrudan savaşmayacaklar ama katırlarıyla birliklerin su, gıda, mühimmat vs. ihtiyaçlarını karşılayacaklardı. İki guruba ayrılmışlardı. Guruplardan birisi Seddülbahir'de, öbürü Anzaclarla Arıburun'daydı. Ancak Anzaclar onları pek sevmemişti. "Türk"e benzedikleri için ara sıra -yanlışlıkla- onları da avlıyorlardı! Bunun üzerine ikinci gurup geri gönderildi. Ancak Seddülbahir Gurubu ulaştırma birliği olarak görevini canla başla yerine getiriyordu. Nitekim İngiliz askeri istihbarat elemanı Aubrey Herbert, onların "oldukça iyi hizmet verdiklerini ve olağanüstü cesarete sahip olduklarını" yazacaktı hatıra defterine. (Gerçi disiplinsizlik cezası alanlar ve herkesin önünde yere yatırılarak kamçılananlar da yok değildi.)

Sonuçta Yahudi Katır Birliği 8 kayıp vermiş, 25 kişi de yaralanmıştı. Haziran ayında Kahire'den 150 kişilik bir takviye kuvveti istendi. Birliğin görevi 26 Mayıs 1916'da sona erecekti. Ancak belki iki bin yıldır bir orduda ilk kez görev alan bu Yahudiler, bugünkü İsrail'in kurucu gücü olacak ve içlerinden devlet başkanları, bakanlar, komutanlar çıkaracaktı. Nitekim hemen ardından açılan Filistin cephesinde General Allenby'nin ordusuna Yahudi Lejyonu adı altında katılacak ve bu defa Osmanlılar'a karşı "kendi toprakları" için savaşacaklardı.

1919 yılına gelindiğinde London School of Economics'den Halford J. Mackinder, bir yıl önce ele geçirilen Filistin topraklarının İngiltere'nin kurduğu Dünya-Adasının merkezi olacağını yazıyor ve bugüne kadar geçerliliğini koruyan projenin adını koyuyordu. Daha doğrusu, Abdülhamit'in Filistin konusunda neden bu kadar direndiğini kendi açısından izah ediyordu. Aradan geçen 90 yıl, bu direnişin şerhidir.

Padişahı Masonlara Karşı Uyandırıyor

Alman İmparatoru Kayzer Willhelm, 15 Ekim 1917'de Sultan Mehmet Reşat'ın davetlisi olarak gelir. Padişahı Almanya'ya davet eder. Padişah 73 yaşındadır ve rahatsızdır. Siyasi durum icabı ziyaretin iadesi gerekmektedir.

Padişahı temsilen Veliahtın gitmesi ve orduyu temsilen tarunmuş bir generalin heyete katılması kararlaştırılır. Heyette askeri danışman olarak Albay Naci (Eldeniz)'den başka, Başmabeyinci Lütfi Simavi de görevlendirilmiştir. Orduyu temsilen heyete katılması teklifine Mustafa Kemal olumlu cevap verir.

Tahta çıkması pek uzak olmayan Veliaht ile tanışmak, ona gerçek durumu açıklamak ve güvenini sağlamanın gelecek bakımından yararlı olacağını düşünür. Vahidettin ile Vanıköy'deki sarayında görüşür. Seyahat 15 Aralık 1917'de başlar ve 4 Ocak 1918'de sona erer. Yol boyunca ve Almanya'da ikânetleri süresince Mustafa Kemal, Vahidettin'i savaşın gidiş yönü, ülke yönetimi ve masonların tehlikeli hareketlerinin engellenmesi bunun için alınması gerekli önlemler konusunda sürekli uyarmaya çalışır. Hatta dönüşte bir ordu komutanlığı istemesini önerir. Seyahat süresi içinde Vahdettin'in davranışları yurt içinde olduğundan farklıdır. Mustafa Kemal ile her konuyu konuşmaktan çekinmez.

Bu gezinin Mustafa Kemal'in hayatının akışında oldukça önemli bir yeri vardır. 22 gün süreyle geleceğin Padişahı ile beraber olan Paşa onu yakından tanımak, iyi veya kötü yanlarını tartmak ve bir dereceye kadar da yakınlık sağlamak imkânını bulmuştur. Ayrıca gezi sırasında savaşın genel gidişi hakkında bilgi edinmiş, seçkin Alman Generalleri Hindenburg ve Luden-

dorf ile tanışmıştır. Aynı şekilde Vahidettin de Mustafa Kemal'i üstün kabiliyeti ve tutkusuyla tanıma ve değerlendirme imkânını elde etmiştir.

Mustafa Kemal Almanya seyahatı dönüşünde sol böbreğindeki bir rahatsızlık nedeniyle bir ay kadar yatakta tedavi gördü. Bir ara iyileşir gibi oldu, tekrar yattı. Neticede doktorlar tedavi için Viyana'ya gitmesinde ısrar ettiler. Yaveri Cevat Abbas işlemleri bakanlıkta takip etti. Konu ile ilgilenen Enver Paşa, öteden beri Mustafa Kemal Paşa'yı kendisine ciddi bir rakip olarak gördüğü için, işlemleri çabuklaştırdı. Mustafa Kemal'e bir emiri ile birlikte, en üst derece yolluk ve gerekli avans verildi. 25 Mayıs 1918'de Viyana'ya hareket edildi. Viyana'da 3 hafta kadar tedavi gördükten sonra, ilgili profesörün tavsiyesi üzerine, kaplıca tedavisi görmek için Karlsbad'a gider. Mustafa Kemal, 30 Haziran 1918 - 27 Temmuz 1918 tarihleri arasında Karlsbad'da tedavi görür.

Bu süre içindeki yaşantısını Türkçe bazı kısımlarını da Fransızca olarak kaleme almıştır. Anıların bir kısmı Prof. Dr. Afet İnan tarafından yayınlanmıştır. Anılar Mustafa Kemal'in oradaki hayatı hakkında bilgi verdiği için değerlidir. Ancak bunların esas değerleri Mustafa Kemal'in 1919'dan önce, devlet idaresi, sosyal hayat, kadın - erkek ilişkileri, askerî yönetim konularında verdiği bakir bilgiler dolayısıyladır. Keza bu hatıralarda açıkça görülen husus, onun kitaba, okumaya, öğrenmeye karşı olan hudutsuz aşkıdır.

Kaçıncı Suikast

Mustafa Kemal yurda döndüğünde, Padişah'ın cülusundan beri bir aylık bir zaman geçmiş, ve işler belli bir istikamet almıştır. O önce Ahmet İzzet Paşa ile görüşür. Onun tavsiyesi üzerine Padişahla birkaç defa görüşür. Veliiahtlığındaki gibi serbest konuşma izni aldıktan sonra, bazı önerilerde bulunur. Bunlardan bir tanesi şudur. **"Kendiniz başkomutan olun, ve kendinize bir vekil değil, kurmay başkanı seçin. Çünkü her şeyden önce ülkede başlıca kuvvet kaynağı olan orduya egemen olmak gerekir."** Bunun üzerine 8 Ağustos'da Başkumandanlık Vekâleti ünvanı **"Başkumandan-**

lık Erkân-ı Harbiye Riyaseti”ne çevrilmiş ve bu göreve Enver Paşa getirilmiştir. Diğer bir görüşmede, “... **Yeni Padişahın ilk hareketi, kuvvetin sahibi olmalıdır. Kuvvet devleti, milleti ve bütün menfaatleri müdafaa eden kuvvet başkasının elinde oldukça sizin Padişahlığınız zahiri olmaktan ileri gidemez,**” sözleri üzerine, Vahidettin, ben, Talât ve Enver Paşa hazretleri ile görüştüm demek suretiyle tutumunu açıklar. Ünvan değişikliği olayı, bazılarını kuşkulandırmıştır. Ama Mustafa Kemal de tetiktedir. Bir gece Akaretler Yokuşunda hazırlanan bir suikastı boşa çıkarır. Onun Padişahu etkilemesinden huy-lanan Enver Paşa, bir senaryo hazırlamıştır. 16 Ağustos’da Cuma Selâmlığı sonrası Padişah’ın şifahi iradesiyle Suriye’de daha önce komuta ettiği, VII’nci Orduya Komutan atanmıştır. Tertip iyi hazırlanmıştır. Vahidettin Mustafa Kemal’i yanında birkaç Alman generali olduğu halde kabul eder. Hocası ve Padişah’ın yaveri olan Naci Bey (ELDENİZ) aracılığıyla ısrarla ilettiği yalnız görüşme isteğini dikkate almaz. Amaç Mustafa Kemal’in muhtemel itirazlarını önlemektir. Dışarıda Enver Paşa mütebessim beklemektedir. Mustafa Kemal’in serzenişlerine, her türlü yardımı yapacağını vaadetmekle karşılık verir. Fakat Suriye’de orduların birleştirilip onun emrine verilmesi teklifini ciddiye almaz.

“Gözüme Gözükme...”

Tarih, temmuz 1919. Sivas Kongresi öncesi. Mustafa Kemal, iki ay sonra yapılacak kongre hazırlıklarıyla meşguldür. İstanbul Hükümeti yanlısı Elaziz Valisi Ali Galip Bey, kongrenin yapılacağı Sivas’a gelir. Vali, Reşit Paşa’ya Mustafa Kemal’in kente gelir gelmez tutuklanması gerektiği konusunda açıklamalar ve baskılar yapar. Öyle ya İstanbul Hükümeti’nce bütün yetkileri ve sıfatları alınıp, azledilmiş Mustafa Kemal, ona göre bir asidir. Buna rağmen, sağduyulu bir diplomat olan Reşit Paşa, Mustafa Kemal’i tutuklayacak ne yetkisinin, ne de gücünün olduğunu, eğer Elaziz’e giderse, O’nu kendisin tutuklayabileceğini söyleyerek başından savmaya çalışır. Ama... Ali Galip’te kendince kurnaz bir adamdır. Kendisi Sivas valisiyle konuşurken, daha önceden görüp ikna ettiği Belediye Reisi Zihni Bey’in de yardımlarıyla Sivas’ın her yanını Mustafa Kemal’in vatan hainliğiyle suçlandığı duvar ilanlarıyla donattırır. Bu ilanları, Kemalistlerin Sivas temsil-

cisi Doktor İbrahim Tali (Öngören) zamanında fark ederek hızla toplattır ve bu konudaki düşüncelerini de gereken yerlere iletir. Güvenlik tedbiri olarak Amasya'daki 5. Tümen'e bağlı seçkin bir atlı birlik, Mustafa Kemal ve arkadaşlarının geçeceği yerleri göz altında tutmak üzere görevlendirilmiştir. Ali Fuat'ın (Cebesoy), tehlike uyarılarına rağmen Mustafa Kemal, Sivas'a mutlaka gidilmesi gerektiğine karar verildiğini ve her ne pahasına olursa olsun gidileceğini söyler. Yine de artı bir güvenlik tedbiri olarak, önce Yozgat'a uğrayıp, oradan Sivas'a gidilmesine karar verilir.

Sivas'a iyice yaklaşılmıştır. Huluhe Çiftliği'nde kısa bir mola verilir. O sırada çıkagelen Sivas Valisi Reşit Paşa, şehre girişi geciktirmek amacıyla konuşmaya başlayınca, Mustafa Kemal, durumdan şüphelenir ve valiyi bulduğu otomobile bindirir. Hemen yola çıkarlar ve Reşit Paşa'ya sorar: *"Beni tevkiף etmek veya öldürmek için Ali Galip'le nerede pusu kurdunuz, anlat bakalım..."* Reşit Paşa donup kalmıştır.

Sivas'ta Ali Galip ve arkadaşları hemen yakalanır. Yalvarıp yakaran Ali Galip, sabaha kadar Mustafa Kemal'e dil döküp özür dilemek mecburiyetinde kalır. **"Gözüme gözükme"** ikazı Ali Galip'e yetmiştir. Oradan çıkar çıkmaz son sürat Dersim'e kaçar.

Mustafa Kemal'in uyarılarına rağmen, kaçtığı yerde kendini emniyette sayarak aldırmayan Ali Galip, Damat Ferit Paşa'ya kadar uzanmış talepleriyle valilik sıfatını koruyarak bölge komutanlığına da atanır. Çevresindeki Kürt çetelerinden para vererek aldığı silâhlı desteğe de güvenerek faaliyetlerini sürdürmektedir. Anadolu'daki Intelligence casusu ve İngiltere Mason Locasının görevlendirdiği Binbaşı Nowill'in kendisine getirdiği para ve silâhlarla Malatya Sandık Eminliği'ni (deftardârlık) basarak, orada bulunan paralara el koyması ve böylece para karşılığı sağladığı silâh gücünü artırıp Mustafa Kemal'in bizzat başkanlık yaptığı Sivas Kongresi'ni basmayı plânlamaktadır.

Ancak plânlar gerçekleşmez ve Ali Galip, Defterdarlık'tan paraları alamadan, Mustafa Kemal'in talimatlarıyla son sürat Malatya'ya gönderilen süvari birliğinin elinden Halep'e kadar zor kaçar. Yakalanan İngiliz casusu binbaşı da Türk askerinin nezaretinde sınır dışı edilir. Böylece bir komplo ve cinayet teşebbüsü daha bertaraf edilmiş olur.

Bir Yumrukta Öldü!..

27 Aralık 1919'da, Sivas Kongresi'nin ardından Mustafa Kemal, Ankara'ya gelir. Şehre girişinde halkın ve 20'nci Kolordu'nun coşkunu bir töreniyle karşılanır. **'Reis Paşa'** ve arkadaşları, kendilerine ayrılmış olan Ziraat Mektebi'ne yerleştirilirler. Heyet-i Temsiliye'nin ve Millî Mücadele'nin merkezinin bundan böyle Ankara olduğu tüm ordulara, derneklere ve bütün yurda duyurulur. Ankara Merkez Komutanı olan Binbaşı Abdülkadir Bey, Filistin Cephesi'nde Mustafa Kemal Paşa'ya Muhafız Komutanı olarak hizmet etmiş, Paşa'ya bağlı bir kişidir. Derhal emrindeki subaylarla bir toplantı yaparak Mustafa Kemal ve Heyet-i Temsiliye'nin rahat çalışabilmesi için ortam hazırlamalarının gereğinden bahseder.

O gece, Ankara'daki tüm işgal subayları gözaltına alınarak Sarıkışla'ya kapatılır. Daha sonra da Ankara dışına kadar kendilerine eşlik edilir. Diplomatik ve barışçı yollardan halline çalışılan Kurtuluş Mücadelesi plânlarının rahat ortamlarda hazırlanabilmesini sağlayan bu tutumun devamı için de Ankara İstasyonu'na ve Ankara'ya gelen herkes gözetim ve denetimden geçirilmeye başlanır.

Bu uygulamanın faydaları da kısa zaman içinde görülür. Tüccar kılığına girerek Mustafa Kemal'i öldürmek için Ankara'ya gelen Pontuslu Rum komitacılar da bu sayede, Abdülkadir Bey'in büyük bir güvenle İstanbul Karakol Amiri olarak görevlendirdiği kardeşi Nuri Bey tarafından tespit edilir. Ankara Valiliği'ne vekalet eden Yahya Galip Bey'in de verdiği destek ve yönlendirmelerle oldukça iyi işleyen bir koruma organizasyonu kurulmuştur. Şüphelenilen kişiler tren istasyonundan dışarı çıkarılmaz, misafir edildikten sonra geldiği yere geri gönderilir. Durum böyleyken: Nuri Bey'in dikkatini çeken üç yabancı, önce sohbet, sonra da gözetim altına alınıp sorgulanırlar. Sorgulama metotlarını iyi bilen Nuri Bey, gizlenmeye çalışılan olayı açığa çıkarır, ve Todori isimli Rum'un Mustafa Kemal'i öldürmek ve Ankara'daki cephanelikleri havaya uçurma plânlarını öğrendiğinde, kendini tutamayarak yumruğunu suratına yapıştırıp, ölümüne neden olmasından dolayı mahkeme edilir.

Mustafa Kemal'i Sallandıracağız!

Atatürk'e karşı suikast düzenleyenler arasında, Kurtuluş Savaşı'nda büyük yararlılıklar gösteren millî mücadelecilere de rastlamak mümkün. Bunlardan biri de Çerkez Ethem'dir. Çerkez Ethem, Millî Mücadelede Bolu, Düzce ve Adapazarı isyanlarını bastırıp, Aznavur isimli haini yakalamış ve Divan-ı Harp Kararları gereğince astırmıştır. Ancak, askeri eğitim ve disiplin almamış bir kişinin böyle büyük başarılarla şımarmaması ve haddini aşan işlere kalkışmaması da oldukça enderdir. Ethem de adam asmaya alışmış bir halde Ankara Hükümeti'nden, yani TBMM'den Yozgat İsyanında ihmali gördüğü Ankara Valisi Yahya Galip Bey'i, kendi oluşturacağı Divan-ı Harp Kurulu'nda yargılayıp asmak ister.

Mustafa Kemal'in "Olmaz" cevabına çok sinirlenen Ethem, Yozgat Milletvekilinin yanında Mustafa Kemal'i meclis kapısında sallandırmakla tehdit eder. Bu arada, TBMM Hükümeti, 30 Haziran 1920'de, *"Millî Savunma emrindeki Kuvay-i Millîye erlerinin de suç işlemesi halinde asker gibi ceza göreceği..."* ibareleriyle gelişen durumu siyasi karar altına alır ve beklenen rahatsızlıklar kendini gösterir.

Ve Çerkez Ethem, abisi Saruhan (Manisa) Milletvekili Reşit Bey'in sınırlarını çok aşan akli evliliğine kapılarak İstanbul'a; Padişah Vahdettin'e, Sadrazam Ferit Paşa'ya ve İngiliz İşgal Komutanı'na birer ölüm tehdidi olan mektuplar gönderir. Bu talihsiz haberi duyan Ali Fuat Paşa'nın ikaz etmesiyle, henüz Adapazarı'ndaki İngiliz Askeri temsilcisinin elinde olan mektupları tekrar ele geçirip imha etmek zorunda kalır.

Yurt sathındaki bütün meseleleri savaşa mecbur kalmadıkça diplomatik yollardan halletmeye çabalayan Mustafa Kemal'in yaptığı bütün plânları alt üst edebilecek bu mektup ve hareketlerin sonradan düzelmesi çok zordur. Bir süre sonra, hayatı at sırtında geçen Çerkez Ethem'in rahatsızlandığı görülür. Tedavi için Ankara'ya gelirken komutanı olduğu Kuvvay-ı Seyyare'ye ağabeyi Tevfik Bey'i vekil kumandan olarak bırakır. Sorumluluk isteyen bu komutanlık vazifesine başlar başlamaz Tevfik Bey'in ilk icraatı başkaldırı olur. *"Kuvvay-ı Seyyare'ye üniforma giy-*

diremezsiniz. Bunlar cahildir. Başlarına buyruk olmak isterler. Tanımadıkları kimselerin emri altına girmezler!..." diye, o sıralarda Batı Cephesi Komutanı olan İsmet Paşa'ya bir mektup gönderir. Üstüne üstlük, Kuvvay-ı Seyyare bölgesine destek amacıyla gönderilen bir süvari birliğinin komutanları da Tevfik Bey'in emriyle Ankara'ya geri gönderilirken, aradaki bütün zincirlerin artık koptuğu da altı çizilerek özel olarak belirtilir.

Haberler Mustafa Kemal'e iletildiğinde O, Ethem'le görüşmek lâzım geldiğini ve kendisini görmek istediğini bildirir. Buz gibi bir atmosferde başlayan konuşma: Çerkez Ethem'e gösterilen yazılı belgelerle önce ağabeyi Tevfik tarafından yapılan hataları kabullenmesine, ardından da uzlaşmaya dönüşür. Yalnız bu konuşmalar yapılırken Çerkez Ethem Mustafa Kemal'in karargahının büyük ağabeyi Reşit Bey'in adamlarınca sarıldığını pencereden fark eder. Çok kötü sonuçları olabilecek bu ablu-kayı Mustafa Kemal'in görüp duymaması için odada şekilden şekle girer. Çıkınca da ağabeyini kötü azarlar..

Tarih 3 Aralık 1920... Meclis Reisi Mustafa Kemal Paşa yanında Kılıç Ali Bey, Celal (Bayar) Bey, Reşit Bey, Eyüp Sabri Bey, Hakkı (Behiç) Bey ve Çerkez Ethem olduğu halde Eskişehir'e doğru trenle hareket eder. Son vagondaki Kuvvay-ı seyyare'den 15 özel koruma, bir önündeki vagona da Reis Paşa'nın 50 kişilik koruma birliği ile birlikte... Eskişehir'e Kütahya'dan gelen iki seyyareci Çerkez Ethem'e birliklerinin dağıldığını ve Rafet (Bele) Bey'in de Konya'daki süvari birliğini alarak Gediz Kütahya yöresini sarıldığını, fellik fellik Çerkez Ethem'i aradığını haber verirler.

Kızgınlıkla fırlayan Ethem, silâhlarını kuşanır. Mustafa Kemal Paşa'nın kaldığı tren vagonuna doğru baştan ayağa silâhlı adamlarıyla basmaya giderken, ardından gelen sert bir sesle durakalır. Sesin sahibi, Saruhan Mebusu Celal (Bayar) Bey'dir. Ege bölgesindeki en saygı değer insanlardan biri olan bu Kuvay-ı Milliyeci, Çerkez Ethem'e soğukkanlı konuşmalarla vakit kaybettirirken, yanındaki Kılıç Ali Bey'in trene gidip durumu haber vermesine imkân tanır. Her iki taraftan da pek çok silâhlı askerin bulunduğu böyle bir yerde trenin kazasız belasız hareket etmesiyle, boş yere bir sürü kanın akması önlenmiştir. Bir suikast daha böylece yarım kalmıştır.

Besle Kargayı!

18 Eylül 1921... Mustafa Kemal, Meclis Başkanlığı görevinin dışında, gerekli görüp istediği Başkomutanlık görevini muhalefete rağmen üstlenmiş, Sakarya'da Meydan Muharebesi'ni kazanarak çok önemli bir başarı sağlamış, 'Gazi' sıfatını kazanmıştı... Mustafa Kemal, bu ünvanın verildiği gün mecliste bir teşekkür konuşması yapar. Bu sırada meclisin dış koridorunda genç bir milletvekili orada bulunan bir karatahtaya, **"İnsanoğlu mabudunu kendi yapar, sonra da kendi tapar!"** ibaresini yazarken Kılıç Ali tarafından yakalandı. Bu genç, Mustafa Kemal'in öneyak olup Avrupa'da okuttuğu, sonra da yaşı genç olmasına rağmen mecliste milletvekili yaptığı Lazistan Mebusu Ziya Hurşit'tir. Ziya Hurşit daha sonra aday olduğu bölgeden mebus seçilemeyecek 2. meclise girememişti. Bu başarısızlıktan dolayı da kendisine çok iyiliği dokunmuş olan Mustafa Kemal'i suçlamaktaydı. Hurşit bu suçlamalarını ileri ki yıllarda Mustafa Kemal'i öldürmeye teşebbüse kadar götürmekten çekinmeyecekti.

Sırnaşık Hahambaşı!..

Yahudi lobicilerin cumhuriyetin kuruluşu merhalesinde hemen sahneye çıktıklarını görüyoruz. Öyle ki Yahudiler, daha cumhuriyetin kuruluş aşamasından önce gerçekleştirilen Lozan görüşmelerine doğrudan müdahale edebilmek için görüşmelerin yapıldığı şehre kadar gidip Türk tarafını temsil edenlerle irtibat kurmaya çalışmışlardır. Lozan görüşmelerine katılanlardan olan **Dr. Rıza Nur**, *"Hayat ve Hatıratım"* adlı eserinde onların müdahalelerinden şöyle söz ediyor: "Bir müddettir İstanbul eski hahambaşı Naum (Haim Naum) bizim otelde (Lozan görüşmeleri esnasında kaldıkları otelde) görülmeye başladı. Baktım bir gün İsmet'le (İsmet İnönü'yle) görüşüyor. Ne yapmış, kimi vasıta yapmış bilmem. İsmet'e yanaşmış. Yaman Yahudi!.. Artık İsmet'ten ayrılmıyor. Yemek zamanını biliyor ya, asansörün yanında bekliyor (yemek zamanını bildiği için tam o vakitte asansörün yanında bekliyor). Derhal İsmet'in koluna giriyor, belinden yakalıyor. O da onun. İsmet'i lüzumu yokken holde dolaştırıyor. Sonra yemek salonunda, İsmet'le şakalaşıyor, gülüyor. Anlaşı-

lıyor ki, herkese: “İsmet benim samimi, teklifsiz arkadaşımıdır” diye göstermek istiyor ve gösteriyor. Nihayet bütün Yahudi sırnaşıklığı (yapışkanlığı) ile yanaştı. İsmet’in yakasını bırakmıyor. Şimdi odasından da çıkmıyor. İsmet bunu müşavir tayin etti. Yevmiye vermeye de başlamış. Bana da söylemiyor. Heyet-i muharhasa çiftliktir, kullanıyor (görüşme heyetini, bu heyet için tahsis edilen parayı adeta kendi çiftliği gibi kullanıyor). Ne diye kandırdı bilmem, bu sadedil (saf, kolay aldanabilen) İsmet, Yahudinin dolabına girdi. Derken hahambaşını soframıza da aldı. Bu vakte kadar sesimi çıkarmamıştım. İsmet’e dedim ki: “Bu Yahudi de başımıza nereden çıktı? Senin böyle bir Yahudi ile laubali görüşmen haysiyetini ve Türk milletinin, heyetinin haysiyetini kırar. Bu kadar yüz verme! Hiç olmazsa herkesin içinde yüz verme!” Bana kızdı. Herif derken azdıkça azdı. Heyetten şuna buna herkesin içinde kumanda ediyor. Benim önüme geçip önümde yürüyor. İhtimal İsmet benim sözlerimi ona söyledi. Fakat ben durur muyum? Zaten Yahudileri hiç sevmem. Hahama önüme geçtiği vakit hakaret ettim ve kolundan tutup arkama çektim. ‘Bir daha burada yürü!’ dedim....

O Zaman Hahambaşı, Şimdi ise Z...?

İsmet’e tekrar dedim: “Bu bir Yahudidir. Yahudiler çok adi şeylerdir. Bunun kim bilir ne fena işleri vardır? Bundan bir hayır bekleme! Onun tanıdığı muhit Yahudi sarraf alemidir...

Hahambaşı, İsmet’e bütün İngiliz ve Fransız ricalini tanıdığını, hepsi ahababı olduğunu, işleri istediği gibi yaptıracağını söylüyormuş. Tabii İngiliz, Fransız ve İtalyan delegelerine de İsmet’in avucunda olduğunu söylüyordu... Lozan muhitinde dolaşılıyor, herkese: “İsmet teklifsiz ahababımdır, sözümünden dışarı çıkmaz” diyormuş..”

Lozan görüşmelerine katılan Türk heyetinin başında İsmet Paşa (sonraki adıyla İsmet İnönü) bulunuyordu. Bu heyetin içinde yer alan Dr. Rıza Nur’un hatıralarında geçen ve yukarıda verdiğimiz ifadeler Yahudilerin cumhuriyetin kuruluşu aşamasında ne gibi lobi faaliyetleri yürüttüklerini, ne tür dolaplar çevirdiklerini anlamak için çok önemli ipuçları içermektedir. Onlar Lozan

görüşmeleri esnasında çevirdikleri bu dolapları sonraki dönemlerde de çevirmekten geri kalmamışlardır. Bu dolapları çevirirken de özellikle kendilerinin zamanın güçlü devletlerinin yöneticileriyle olan irtibatlarını, bağlarını kullanıyorlardı.

Hahambaşı Haim Naum'un Lozan görüşmeleri esnasında yürüttüğü lobi faaliyetleri bu kadardan ibaret değildi. İngilizlerin dayatmalarının Türk heyetine kabul ettirilmesinde onun önemli rolü olduğu çeşitli tarihi kaynaklarda yer alan bilgilerden anlaşılıyor. Bunun da ötesinde hilafetin kaldırılması Türk tarafına Lozan görüşmeleri esnasında kabul ettirilmişti ve bunda da Haim Naum'un önemli rolü olmuştu. Şimdi bu konudaki bilgileri gözden geçirelim:

Lozan görüşmeleri esnasında Türkiye'de başvekil (başbakan) olan Rauf Orbay'ın belirttiğine göre hahambaşı Haim Naum İngilizler adına İsmet Paşa ile görüşmüş ve gizli pazarlıklarla halifeliğin kaldırılmasını kabul ettirmişti. Rauf Orbay bu konuyla ilgili olarak Feridun Kandemir'e şunları söylemişti: "İsmet Paşa, anlaşıldığına göre, Lozan'da İngilizlerle bir çeşit gizli arabuluculuk rolü oynayan İstanbul Yahudi Hahambaşı Haim Naum Efendi'nin telkinleriyle, hilafetin artık ne şekilde olursa olsun Türkiye'de devamına müsaade edilmeyip, derhal kaldırılması fikrini tamamıyla benimsemiş bulunuyordu."

Tanınmış İslâmcı yazar Necip Fazıl Kısakürek de halifeliğin kaldırılması fikrinin bu gizli görüşmelerde kesinleştiğini ve olayın kahramanının söz konusu Yahudi Hahambaşı Haim Naum olduğunu belirtmektedir. Oysa Lozan görüşmelerinin yapıldığı günlerde Mustafa Kemal, Anadolu'da yaptığı konuşmalarda hilafet müessesesinin korunacağını söylüyordu. Mustafa Kemal işte bu günlerde Ankara'daki Meclis-i Mebusan'da (Mebuslar Meclisi'nde) yaptığı konuşmada şunları söylüyordu: "Türkiye'nin vazifesi makam-ı hilafeti kurtarmaktır. Bu bizim için bir dâvâyı mahsustur (özel dâvâdır).

Bunu makam-ı hilafet olarak nihayetine kadar göstermek ve onun kurtarılmasına çalışmak bizim için hayırlı bir dâvâdır. Bizim için bu dâvâ Alem-i İslâm nazarında fevkalade takviye eden bir meseledir. Bunu sarsmak doğru değildir." Yukarıdaki bilgilerden de anlaşılacağı üzere Lozan görüşmelerinde sözde

danışman olan Hahambaşı Türkiye Devleti adına arabuluculuk yaparken, aradan geçen 80 yıl hiç bir şey değiştirmemiş gibi görünüyor. O zaman ki danışman Hahambaşı Haim, şimdi ki danışman Z.....!

Danışmanın Dedesi Haindi!

17 kasım 1924'de Terakki Perver Cumhuriyet Fırkası, Kâzım Karabekir Paşa'nın başkanlığında meclis içi muhalefette yerini alır. Yaklaşık üç buçuk ay sonra yurdun doğusunda Said isimli bir kişi ortaya çıkar. Kalabalık çapulcu çetesiyle ve İngilizlerden aldığı maddi destekle halkı "*Din elden gidiyor!*" diyerek ayaklandırır. Önüne gelen şehirleri de yağmalayarak Ankara'ya ilerler. Mevcut dertlerin dışında yeni dertler ortaya çıkmıştır. İstanbul'da kendi halinde gibi görünen Manok Manokyan isimli bir Ermeni Ankara Hükümeti'ne bağlı sivil polislerin dikkatini çekmiştir. Alınan tüm güvenlik önlemlerine rağmen Ankara treninin alt tarafına gizlenme pahasına binen Manokyan, Eskişehir'de tutuklanır. Kısa süren sorgusunda hiç çekinmeden büyük bir soğuk kanlılıkla girişimini anlatan Manokyan, Mustafa Kemal'i öldürme plânlarını itiraf eder. Pire'deki, Ermeni komitacıların görevlendirdiği Manokyan, 5 Mayıs Sabahı görülen mahkemesinin ardından idam edilir. Böylece bir suikast girişimi daha önceden önlenmiş olur.

Neyse ki, birlik, beraberlik akıl ve mantıktan ayrılmayanlar da vardır. Onların desteği ile doğuda pek çok cana kıyan Said, 15 Nisan'da Millî Kuvvetlere yenilip, İstiklal Mahkemeleri'nde yargılanır. 29 haziran 1925'de de 28 isyancıyla birlikte asılarak idam edilir. Böylece tarihe "*Şehy Said İsyanı*" adı ile geçen isyan sona ermiş olur.

İzmir Suikastçıları

Lazistan mebusu Ziya Hurşit, sonunda kendi gibi bir zamanlar Mustafa Kemal'in yanında bulundukları halde, vatana hizmet etmeyi çıkar sağlamakla eşdeğer gören birkaç kişiyi daha bulur. Bu kişiler İzmit Mebusu Şükrü Bey, Ayıcı Arif, Ankara eski valisi Abdülkadir Bey, Laz İsmail, Gürcü Yusuf'tur. Bu ka-

ranlık kişilerin gerçek hedefi, yapacakları bir suikastle Mustafa Kemal'i öldürmek ve yerine rahat söz geçirebileceklerine inandıkları Fevzi Paşayı (Çakmak) geçirmektir.

Gizli toplantılarını genelde Terakkiperver Fırkası'nın İstanbul'daki kulübünde ve Ayıcı Arif'in Çankaya'daki evinde yapmaktadırlar. Bir süre sonra yapılan gizli toplantılardan haberi olan Rauf Bey bunu muhalif paşalara, yani Kâzım, Ali Fuat ve Refet paşalara söyler ve hepsi çok tedirgin olur. Fakat, o sırada Mustafa Kemal'in İzmir'e ziyaretini fırsat bilen suikastçiler gizli plânlarını uygulayabilecekleri yeri tespit etmişlerdir bile.

İzmit mebusu Şükrü Bey suikasti gerçekleştirecek olan Ziya Hurşit, Laz İsmail ve Gürcü Yusuf'u kendilerine yardımcı olması için, Sarı Edip Efe'ye havale eder. O da işin içine çiftliğinin müdürü Çopur Hilmi'yi karıştırır. Giritli Şevki ise suikastten sonra gurubu ortalık yatışana kadar kalınmak üzere pek çok Millî Mücadele karıştının bulunduğu Yunanistan'a kaçıracaktır.

Yine Masonlar Var!

Ancak bütün bu plânlar, Giritli Şevki'nin, yapacakları işin büyüklüğünden korkarak durumu, İzmir Emniyet müdürü Mehmet Ali Bey'e, onun da, İzmir Valisi Kâzım (Dirik) Bey'e aktarması sonucu yapılan tutuklamalarla önlenir. Kesin teşisler konulur. Girişimin perde arkasında, masonların ipleri elinde tuttuğu İttihat ve Terakki, Teşkilât-ı Mahsusa ve ünlü Karakol Örgütü üyelerinin toplandığı Terakkiperver Fırkası vardır. Bu Terakkiperver Fırkası'nın içinde de masonlar yer almaktadır.

Ziya Hurşit yakalanınca, olayla ilgili daha geniş bilgiler verir. Suikast daha önceden tasarlanmış, önce Ankara'da yapılması düşünülmüş, sonuçta İzmir için karar verilmiştir. Ziya Hurşit'in suç ortağı olan iki kişi, İttihat ve Terakki'nin fedailerinden olup, Millî Mücadele'de Kocaali muntakasında faaliyette bulunan emekli jandarma Yüzbaşı Sarı Efe Edip Bey'in adamlarıydı. Ziya Hurşit'i, ona Şükrü Bey göndermişti. Şükrü Bey, İttihat ve Terakki'nin ileri gelen masonlarındandı. Bir ara Maarif Bakanlığı da yapmıştı. İşe Şükrü Bey'in karıştığı öğrenilince olay, eski İttihatçılardan olup daha sonra Terakkiperver Cum-

huriyet Partisine girenlere ve dolayısıyla TCF'ne sıçramıştır. Bir diğer mason Cavit Bey, Dr. Nâzım Bey, Canbolat Bey, Gazi'nin eski arkadaşı Ayıcı Arif Bey, İttihat ve Terakki'nin örgütçüsü Kara Kemal, tanınmış fedaisi Abdülkadir, Rüştü Paşa, Nail Bey Halis Turgut, Cafer Tayyar Paşa olayla ilgili görüldüler.

Yapılan mahkemelerden sonra, sonuç: Karabekir, Ali Fuat, Cafer Tayyar, Cemal Rafet Paşaların beraatine; Erzincan mebusu İhsan bey, Ardahan mebusu Hilmi Bey, Cavit Bey, Sivas mebusu Selahattin Bey, Eski vali Rahmi Bey, İstanbul mebusu Rauf (Orbay) Bey, İstanbul mebusu Adnan (Adivar) Beyler'in ayrıca Ankara İstiklal mahkemesinde yargılanmalarına; Sivas mebusu Halis Turgut Bey ve İstanbul mebusu Can Polat Beyler'in onar yıl mahkumiyetlerine yapılan itirazlardan sonra da idamlarına karar verilir. Ayıcı Arif, Ziya Hurşit, Şükrü Bey, Sanı Edip Efe, Hafız Mehmet Bey, Laz İsmail, Gürcü Yusuf, Halis Turgut Bey ile Rasim Bey ise 14 Temmuz 1926'da sabahın erken saatlerinde asılarak idam edilirler.

Kara Kemal yakalanacağını anlayınca beylik silâhı ile intihar eder. Ankara eski valisi Abdülkadir, Çerkezköy'e kadar kaçır yakalanınca da yargılanıp 1 Eylül tarihinde Ankara'da idam edilir. Ankara'da devam eden duruşmalardan sonra ise; Dr. Nazım, Artvin mebusu Hilmi bey, Trabzon bölgesi Teşkilât-ı Mahsusa Komutanı Nail Bey ve Cavit Beyler'in idamına karar verilir ve uygulanır. O sırada yurt dışında bulunan Rauf beB ve bir türlü yakalanamayan İzmir eski valisi Rahmi Bey onar yıla mahkum edilir. Küçük Talât, Kara Vasıf, ve diğer İttihatçılar da suçsuz görülür ve beraat ederler.

Bu olaydan sonra, Mustafa Kemal Takrir-i Sükûn Yasasının da varlığından yararlanarak, "Türk milletini medenî cihanda lâıyk olduğu yere yükseltmek ve Türkiye Cumhuriyetini sarsılmaz temelleri üzerinde her gün daha ziyade yüceltmek faaliyeti" daha da artan bir hız ve kararlılıkla devam etmiştir. Artık masonlara karşı açık bir savaş ilan edilmişti, bu genç ülke bir avuç masona yem edilmeyecek ve gerekirse bu uğurda can verilecek, can alınacaktı...

İstihbarat Sağlam Olunca

1927 yılı Ağustos ayının son günleri... Sisam Adası'ndan gelen ve gecenin karanlığında Kuşadası'na yanaşan teknede silâhlarla donanmış adamlar iner. Bu adamların başında Hacı Sami vardır. Hacı Sami, Enver Paşa'nın Osmanlı'nın kaderini elinde tuttuğu dönemde onun emriyle Teşkilât-ı Mahsusa'yı kuran ve Trablusgarp, Balkan, Birinci Dünya Savaşlarında büyük hizmetler yapmış fakat Kurtuluş Savaşına katılmamış, Kuşçubaşı Eşref'in kardeşidir. Hacı Sami ve adamları Atina'dan Mustafa Kemal'e ve inkılaplarına karşı oluşturulan bir komitede ağabeyi Kuşçubaşı Eşref, diğer kardeşi Ahmet, Abaza Düzceli Hakkı ve akrabası Mustafa'nın da işbirlikleriyle suikast için Trakya'da dolaştıkları rivayetlerini yayarlar. Böylece rahat hareket ederek, Ege Bölgesi'nden yaya olarak ilerleyebilecekleridir. Hesaba katmadıkları tek şey Gümülcine Konsolosu Firuz Bey'in yaptığı sağlam istihbaratlardır.. İlerledikleri dağ yolunda karşılarına çıkan silâhlı Yörükler ve küçük bir askeri birlik gerekli müdahaleyi gerçekleştirirler. Bu suikast daha tehlikeli olmadan bastırılmıştır.

İngiliz Gizli Servisi

.... Ve ünlü **"Mustafa Sagir olayı"** Hindistan asıllı İngiliz, İntelijans service Ajanı Sagir'in asıl amacı o buhranlı dönemde düşmanlarımız hesabına çalışmalar yapmaktır. İngiliz Gizli servisi tarafından özel olarak yetiştirilen Mustafa Sagir, yapılan plân gereği önce İstanbul'da Üniversite öğrencilerine İngilizce dersi verir. Kiraladığı evin duvarlarını Mustafa Kemal'in ve diğer Osmanlı askeri erkanının fotoğrafları süslemekte evin kapısında ise Türk ve Hint Uhuvveti İslâmiyye Cemiyeti yazmaktadır. Yanına gidip geldiği kimselerin vasıtasıyla Anakara'ya Mustafa Kemal'e ulaşmaya çalışır. Kendisini plân gereği tutuklayan İngilizler, Arapyan hanında zindana atarlar. 17 gün gibi kimseyi şüpheyeye düşürmeyecek bir süre sonunda kaçır ve böylece çevrenin güvenini kazanmış olur.

Önce Sofya'ya geçer. Kurduğu bağlantılarla İnebolu'da, Erkan-ı Harp Kaymakamı Sami Paşa tarafından, oradan gön-

derildiği Ankara- Çankırıkapı'da da Kılıç Ali Bey vali ve polis müdürü tarafından karşılanır. Mustafa Sagir'in Millî Mücadeleye maddi manevi katkılarda bulunacağına ilişkin bir rivayet Ankara'da herkesin dilindedir. Hürriyet oteli'ne yerleştirilen Sagir, Hint Müslümanlarının lideri olarak takdim edilir. Gazeteci Yunus Nadi Bey ile görüşüp, Ankara'da Urduca bir gazete çıkarmak istediğini söyler ve bu yolla istediğine ulaşır...

Mustafa Kemal ile tanışılır. Bu tanışmadan sonra, Yunus Nadi Bey'i kenara çeken Mustafa Kemal, Sagir'in bir İngiliz casusu olduğunu söyler. Büyük lider, o üstün sezinleme gücüyle ve akıllıca sorduğu sorularla, Sagir'in niyetinin söylediği gibi olmadığını anlamış ve kendisinden şüphelenmiştir. Gerçekten de Sagir, birkaç gün sonra kimyasal maddelerle hazırladığı gizli mektuplarıyla birlikte kaçmaya çalışırken yakalanır, yargılanır ve suçlu bulunarak idam edilir.

Ata'ya yapılan saldırıların O'nun hayatındaki pek çok dönemde özellikle millî mücadele ve sonrasında belirgin olduğu gerçeğinden hareketle, başarılarının bazı kişi ve kesimleri huzursuz ettiği sonucunu çıkarmak doğru olur kanısındayız. Yapılanların herkes tarafından memnunlukla karşılanması mümkün değil. Çünkü bu başarılar, mutlaka bazı kişi ya da gurupların çıkarlarına dokunur. Varsın olsun. Doğrular, yaşatıldığı oranda değerlidir. Bize düşen bu doğruları, oluşturan ve oluşabilecek tehlikelerden korumaktır. Atamız ve sahip olduğumuz diğer değerler gibi.

Türk Irkını Araştırma Sevdası

Atatürk'ün vazgeçemediği alışkanlıklarından biri de okumaya olan merakıdır. Daha öğrencilik yıllarında küçük harçlığından kitaplar aldığı bilinmektedir. Tarihe ilgi duymuştur. Manastır Askerî İdadisinde tarih öğretmeni olan Mehmet Tevfik Bey genç Mustafa Kemal'de tarihe karşı coşkulu bir ilgi uyandırmıştır. Bu ilgi genç subaylık yıllarında da devam etmiştir. askerlikle ilgili tercümeler yapmıştı. İleri rütbelerde Arıburnu ve Anafartalar savaşlarını, 1927'de hacimli bir eser olan büyük Nutku üç ay içinde kaleme almıştı. Onun savaş sırasında bile ciddi felsefe ve tarih kitapları okuduğu görülmektedir. Devlet

başkanı olduktan sonra, Çankaya'da 10.000 cildi aşkın bir kitaplık oluşturmuştur. Eline aldığı kitabı bitirinceye kadar okur, önemli gördüğü yerleri kırmızı-mavi kalemle işaretlerdi. İlgi duyduğu konularda yurt dışından kitaplar getirtmiştir. Kendisini en çok memnun eden hediyenin kitap olduğu bilinmektedir. Atatürk son zamanlarında özellikle dil ve tarih konuları ile yakından ilgilenmiştir. Bu konularda bilimsel çalışmalar yapılması için Türk Tarih ve Türk Dil Kurumlarını kurmuş birer akademi haline gelmelerini temenni ettiği bu kurumların yaşaması için, vasiyetnâmesine özel hükümler koymuştu.

Onu tarih çalışmalarına iten sebeplerden biri de şudur: Yıllardan beri devam eden yenilgiler ve geri çekilmelerden kaynaklanan Batı medeniyetinin gücü, Türk insanında kendine güvensizlik duygusu yaratmıştı. Atatürk Türklerin tarihte büyük işler yaptıklarını, yüksek medenî eserler yarattığını göstererek bu kendine güvensizliğin yanlışlığını göstermek bu yolla millî bağları pekiştirmek ve geleceğe güven içinde bakılmasını istiyordu. "Türk çocuğu ecdadını tanıdıkça daha büyük işler yapmak için kendinde kuvvet bulacaktır." demektedir. Ayrıca vatan ile üzerinde yaşayan millet arasındaki bağı güçlendirmek için Anadolu'nun en eski tarihi ile ilgilenirdi. Neticede bir "Türk vatani" kavramı, Türk halkında yayıldı. ve cumhuriyet nesillerini birleştiren temel direklerden biri oldu.

Atatürk hep Türklerin tarih ve coğrafyasının Ortaasya'yla sınırlı olmadığına inandı. Kimi konuşmalarında Türk tarihini Nuh Peygamber'e kadar taşıdı. Atatürk daha cumhuriyet kurulmadan 1922'de TBMM'nin 130. toplantısının birinci oturumunda şunları söylemişti:

"Efendiler, bu insanlık dünyasında en az yüz milyonu aşkın nüfustan oluşan büyük bir Türk milleti vardır ve bu milletin yeryüzündeki genişliği oranında tarih alanında da bir derinliği vardır. Efendiler bu derinliği isterseniz ölçelim: Birinci ölçek tarih öncesi devirlere ilişkin ölçektir. Bu ölçeğe göre Türk milletin kökünün dayandığı Türk adındaki insan, insanlığın ikinci babası Nuh Aleyhisselamın oğlu Yafes'in oğlu olan kişidir."

Atatürk yaptığı konuşmada Türklerin kökeni hakkında böyle diyordu. Tesadüfi bir konuşma değildi ve onun Türklerin kökenine ilgisinin devamı da gelecekti...

İnsanlığın Atası Türklerdir!

Diğer taraftan Avrupa Türklerle karşı önyargılıdır. Onları medenî vasıftan yoksun barbar insanlar olarak algılıyor ve medenî milletler arasında yer vermiyordu. Türklük gururu ile her zaman övünen Atatürk, bunun Türk tarihine ve insanına yapılmış, dayanaktan yoksun bir iftira olduğunu göstermek istiyordu. Nitekim Afet İnan Türkler'in sarı ırka mensup ikinci dereceden bir insan tipi olduklarını iddia eden Fransızca bir kitabı 1928'de Atatürk'e göstererek bunun doğru olup olmadığını sorması üzerine, hayır böyle olamaz, bunların üzerinde meşgul olalım cevabını vermişti. Atatürk bu cevapla yetinmemiş, derhal yeni kitaplar getirterek konuyla bizzat meşgul olmaya ve ilgileri çalıştırmaya başlamıştı.

Afet İnan'ın İstanbul Fransız Kız Lisesinde (Notre Dame de Sion) okuduğu ders kitaplarından bazılarında, Türkleri ikinci derece barbar bir kavim olarak yazılı olmasından dolayı millî hislerinin kınılmasından, Mustafa Kemal'de çok rahatsız olmuştu. Bu rahatsızlığını çeşitli toplantılarda dile getiriyordu. Yine böyle bir toplantıda yanında oturan Amerikan büyükelçisine bu konu hakkında rahatsızlığını dile getirdi. Elçinin Ata'ya verdiği cevap, onun başında şimşekler çaktırdı, gözleri parıldamaya başladı. Amerikan Büyükelçisi Sherrill'e söylediğine göre; Türkler daha ilk zamanlarda, tıpkı kartal gibi bakışları keskin, uçar gibi hızlı, vücutları da kafaları kadar güçlü insanlardı. Çevrelerinden gelen maddi, manevi herhangi bir baskıdan tedirgin olurlardı. Doğdukları yerin kapalılığına, uzaklılığına bundan dolayı isyan etmişlerdi. Dünyaya bu yüzden yayılmışlar, hep aynı kökten gelen başka ırklarla dövüşmüş, kaynaşmış, ama onları her zaman kendi uygarlıklarından yararlandırmışlardı. Kısacası, uygar dünyanın ataları, Türklerdi. Bu sözler, Mustafa Kemal'in zihnini iyiden iyiye kaplayan ve daha önemli meseleleri unutturmasa bile, değişik bir görünüme sokan yeni kuramları ortaya çıkardı.

Elçinin sözlerini unutmayan Gazi, Balkan devletlerinin, Ankara'da Balkan Birliği'ne hazırlık olarak yaptıkları ilk toplantıyı açarken, atalarının hep Ortaasya'dan geldiğini söylemişti:

“Karadeniz’in kuzey ve güney yollarıyla, binlerce yıl deniz dalgaları gibi birbiri ardınca gelip Balkanlar’a yerleşmiş olan insan toplulukları başka başka adlar taşımış olmasına rağmen, aslında bir beşikten çıkan ve damarlarında aynı kan dolaşan kardeş kavimlerden başka bir şey değildir.”

Gazi, bir ara Viyanalı bir dilcinin ortaya attığı “Güneş-Dil Teorisi” ile ilgilendi. Buna göre ilkel insanın, güneşe bakarken duyduğu korku ve hayranlık karşısında çıkardığı sesler, sonradan sözcük halini almıştı. Bunları Aryan ya da Semitik köklere bağlamak çabası başarısızlıkla sonuçlanmıştı. Ama şimdi, Türkçe ile bağlantıları açıkça görülüyor, böylece Türkçe **“bütün dillerin anası”** oluyordu.

Gazi, hemen Güneş-Dil Teorisi’nin, Ankara Dil Tarih Fakültesinde öğrenilmesini emretti ve bu konuda geniş bir literatürün yayınlanmasını destekledi. Bu kuram, dil inkılapçılarına uygun geliyordu. Çünkü böylece Türkçe’deki bütün Arapça, Farsça, Latince ve benzeri sözcükler Türk kaynağından çıkmış oluyor ve kullanılmalarında bir sakınca kalmıyordu.

Kırk Saat Kitap Okudu

Bu araştırmalar, Türkler ve Türkiye tarihi üzerinde yapılan araştırmalara paralel olarak yürütüldü. Gazi’nin özel sekreteri Hasan Rıza Bey, bir sabah, Çankaya’dan İstanbul’a dönmüştü. Gazi’yi hâlâ uyur bulacağını umuyordu. Çünkü onun geç yatıp geç kalkmaya alışık olduğunu bilirdi. Gazi, uyandığı vakit, genellikle yatağının içinde bağdaş kurarak oturur, geceliğini çıkarmadan sabah kahvesini ve ilk sigarasını içer, kâtibini çağırarak o günkü işleri konuşur, bir gün önce vermiş olduğu emirleri gözden geçirir, çoğu kez de geri alırdı.

Ancak o sabah, ortada bambaşka bir durum vardı. Sekretere söylediğine göre, Gazi, iki gece üst üste yatağına girmemişti. Yalnız kahve içerek arada bir de sıcak bir banyo yaparak kırk saat durmadan kitap okumuştı. Hasan Rıza, onu kütüphanesinde, geceliğinin üzerine robdöşambrını geçirmiş, bir kitabın üzerine eğilmiş olarak buldu. Söylediğine bakılırsa, hiç uykusu yoktu. Oysa gözlerinin yorulduğu belli oluyordu. Arada

sırada göz kapaklarını ıslak bir tülbentle siliyordu. Okuduğu kitap, H.G. Wells'in Dünya Tarihinin Ana Hatları'ydı.

Bu kitap, ona bir çok şeyleri açıklamıştı. Bitirir bitirmez Türkçe'ye çevrilmesini emretti. Kitap yayımlandıktan bir yıl sonra da, hemen aynı temellere dayanan bir Türk Tarihinin Ana Hatları çıktı. Wells, Gazi'nin en beğendiği adam olmuştu; sofrada ondan uzun pasajlar okuyordu. Wells, büyük bir tarihçi ve büyük adamdı. İngiltere'nin en büyük düşünürüydü. Gazi'nin gözlerinin önüne yeni bir tarih görüşü seren adamdı.

Gazi'nin istediği, Türkleri aşağılanmışlık düşüncesinden kurtarıp onlarda asıl yurtlarına karşı bir bağlılık duygusu uyandırmaktı. Kafasındaki problemlerden biri de, bunu tüm olarak ele alınan bir dünya içinde Türk tarihine uygun düşecek bir geçmişe bağlamak ve böylece Türkleri yalnız Batı'ya özgü bildiği "uygarlığı" doğru ilerleterek, kendisini boyuna tedergin eden Doğu-Batı uzlaşmazlığından kurtulmaktı. Wells, insanların aynı kaynaktan geldiği üzerindeki teziyle ile ona bu yolu açmıştı. Şimdi geriye kalan iş, Türk ırkının tarihini böyle genel bir açıklamaya uydurmaktır.

Böylece, 1932'de Ankara'da, Türk Tarihi Kurumu eliyle bir Tarih kongresi topladı. Bu kongreye Türkiye'nin her köşesinden profesörler, öğretmenler, dünyadan da belli başlı tarih bilginleri çağırıldı. Kongrenin görevi, Türklerin, uygarlığın beşiği olan Ortaasya'dan gelen Aryan bir beyaz ırk olduğunu ispatlayacak araştırmalarda bulunmaktır. Ortaasya'da kuraklık başlayınca Türkler de batı yönünde harekete geçerek Asya ve Afrika'nın çeşitli ülkelerine göç etmiş, uygarlıklarını da birlikte getirmişlerdi. Böylece, Anadolu çok eski zamanlardan beri bir Türk toprağıydı. Gazi, Türklere bu düşünceyi aşılamağa, onlara ırkla toprak arasında bir birlik duygusu vermeyi umuyordu.

Kayıp Mu Kıtası Gerçektir!

Gelişen araştırmalar çerçevesinde; İlkel Diller Uzmanı, değerli bilim adamı, emekli general Tahsin Mayatepek derinleşen fikri sohbetlerinin birinde Atatürk'ün Maya dili ile Türk dili arasındaki benzeşmelerden bahseder. (Türkçe de "tepe" sözcüğünün karşılığı

Maya dilinde “tepek”tir.) Mayatepek buna benzer kelime ve deyim benzerliklerinin 100’den fazla olduğundan söz eder. Bu fikri diyalogdan etkilenen Atatürk konuyu daha fazla araştırması için o yıllarda Tahsin Mayatepek’i Meksika’ya elçi olarak tayin eder. Meksikadaki araştırmalarında Türk ve Maya dillerinin benzerlikleri konusunda çalışmalar yaparken William Niven’le tanışan Tahsin Bey, hem Niven’in tabletlerini inceleme fırsatını elde eder, hem de James Churchward’ın elli senedir üzerinde çalışıp bitirdiği MU medeniyeti ile ilgili eserin varlığını öğrenir. Diplomat Tahsin Mayatepek’in Türk Tarih Tezi’ne ilişkin sunduğu ilginç dayanağa heyecanla sarıldı: **“Kayıp Mu Kıtası”** efsanesi gerçektir ve Türkler 70 bin yıl önce, Pasifik’te batan bu kıtadan dünyaya yayılmıştı. Sadece Ortaasya kavimlerinin değil Mayalar’ın, Aztekler’in, Kuzey Amerikalı Kızılderililer’in atası da Türklerdi.

Mayatepek’in Churchward’dan aktardığına göre **“kayıp kıta Mu”** Pasifik Okyanusu’nda, Asya ve Amerika kıtaları arasındaydı ve Avustralya’nın iki katı büyüklüğündeydi. Günümüzden yaklaşık 12 bin yıl önce şiddetli yer sarsıntıları sonunda battığı öne sürülen Mu, eski çağlardan günümüze ulaşan tabletlere göre ilk insanın da anavatanıydı.

Bu gelişmelerin düzenli olarak Atatürk’e aktarılması sonucu, Mu konusuyla Atatürk de ilgilenmiş, James Churchward kitabının ilk nüshası getirtilir ve yaklaşık 40-50 kişilik bilim adamından oluşturulan gurup tarafından incelenir. Atatürk Türk dili ve sembolleri ile Niven’in bulduğu Naacal tabletleri, Maya dili ve sembolleri ve Churchward kitapları üzerinde yapılan çalışmalara bizzat nezaret eder. Kendi kayıtlarını tutar.

Atatürk, özellikle insanın yaratılışı, Mu’nun insanlığın anayurdu olduğu, ilk insanın orada yaratıldığı, Mu’nun batış nedenleri, göçleri, kolonileri, Ortaasya, Uygurlar ve Anadolu ile ilgili kısımların altlarını çizerek okumuş ve notlar almıştır. Bu şekilde Atatürk Türkler’in kökenini araştırmaya yönelik daha pek çok çalışmalar yapmış, Türkler’in Maya ve İnkalarla olan benzerliklerini bulmuştur.

Atatürk’ün, elinden düşürmediği ve kendine göre çok önemli görerek çizdiği, Mu Uygarlığını anlatan kitap kısaca Mu medeniyeti hakkında şunları bildiriyordu; Büyük felâkete uğrayan Mu

Kıtası veya diğer adıyla "kayıp kıta Mu" Pasifik Okyanusu'nda, Asya ve Amerika kıtaları arasındaydı ve Avustralya'nın iki katı büyüklüğündeydi.

Günümüzden yaklaşık 12 bin yıl önce şiddetli yer sarsıntıları sonunda battığı öne sürülen Mu, eski çağlardan günümüze ulaşan tabletlere göre ilk insanın da anavatanıydı. "6 Kaan yılı, Zak ayı 2 Maluk günü başlayan korkunç yer sarsıntısı 13 Şuen'e kadar devam etti. Mu Kıtası felâkete kurban gitti. Mu ülkesi iki kere kalktıktan sonra bir gece çöktü üstünü sular kapladı. Toprak birkaç defa havaya kalktı ve oturdu. Felaket 64 Milyon insanın ölümüne sebep oldu. Mu, Zak ayının 13'ncü Cuma günü batmıştı. O günden sonra insanlar 13'ün uğursuzluğuna inandı.

Mu Uygarlığını Tanıyalım

Atatürk'ün ısrarla üzerinde durduğu ve Türk ırkının beşiği olan, Mu Uygarlığını tanımamızı sağlayan ilk araştırmacı, İngiliz Albay James Churchward'dır. James Churchward Mu ile ilgili ilk araştırmalarına Hindistan'da bulunduğu sırada başlamış ve elli yılı aşkın bir zaman içerisinde tüm dünyayı dolaşarak Mu ile ilgili pek çok belge elde etmiştir.

Aslında pek çok kutsal kitapta ve pek çok kültürün mitolojisinde Pasifik Okyanusu'nda bir kıtanın yer aldığına, bu kıtanın üzerinde on binlerce yıl hüküm süren ileri bir uygarlığın yeşermiş olduğuna ve bu uygarlığın yozlaşarak yok olduğuna dair atıflar yer almaktaydı. Örneğin, Hintlilerin Ramayana Destanı'nda, Maya Kutsal metinlerinde ve Mısır'ın Ölüler Kitabı'nda kısmen ya da açıkça Mu Uygarlığından söz edilmektedir. Fakat Mu Uygarlığını dini ve mitolojik kimliğinden sıyrıp, konuyu bilimsel bir temele oturtan ilk kişi James Churchward'dır.

Günümüzde evrim kuralları, mühür bilim ve arkeoloji bilimlerine büyük katkılar sağlayan araştırmalarında Churchward eski dinlerin kökenleri ile ilgili çalışmalar yaparken, 1883 yılında Batı Tibet'te bulunan bir manastırda manastırın Baş rahibi Rishi ile tanıştı.

Burada günümüzden yaklaşık 15.000 yıl önce yazıldıkları ispat edilen taş tabletlerin varlığını öğrenen Churchward, NA-

ACAL TABLELERİ olarak adlandırılan bu tabletleri çözümleyebilmek amacı ile manastırda Rishi'nin yanında iki yıl kaldı. Bu süre içerisinde çeşitli sembollerden ve şekillerden oluşan, eski ve ölü bir dil olan Naacal dilini Rishi'den öğrenen ve tabletleri çözümleyen bilim adamı dünyanın çeşitli bölgelerinde, Kuzey, Orta ve Güney Amerika'da, Mısır'da, Avustralya'da, Güney Pasifik Adaları'nın neredeyse tamamında Ortaasya ve Sibirya'da elli yıl sürecektir araştırmaların kıyısında olduğunu bilebilir miydi?

Şimdi biraz başa dönelim ve baş rahip Rishi'nin binlerce yıldan beri gizli kalmış bu tabletleri neden Churchward'e gösterdiğini, daha ileri giderek çözümlenebilmeleri için gerekli olan Naacal dilini niçin öğrettiğini düşünelim. Bu konuda ispatlanmış kesin bilgilere sahip değiliz. Ancak tabletler çözümlendiğinde 15.000 yıl önce yazılmış bu tabletlerin Hindistan'a MU Kıtası'ndan Naacal Rahipleri tarafından getirildiği ortaya çıkıyordu. Bunlara Naacal Kardeşlik Örgütü de denmekteydi. Naacal'lar hem bilim adamı hem rahipler ve Mu ülkesinde yönetici konumdaydılar.

Mensubu oldukları ilk Tek tanrılı dini (belki de şimdilik kaydıyla) hem kendi kıtalarında, hem kolonilerde yaşayan insanlara daha rahat anlatabilmek amacı ile bu semboller dilini kullanıyorlardı. Bu dilin ezoterik, manalarını ise yalnızca İmparator ve kendileri biliyorlardı.

Ezoterik bilgiler genelde yazılı olmayabilirler ve bir öğrenen, yol gösteren tarafından sembollerle, belirli bir sistemle öğrenciye verilir öğretilirler. Buna inisiyasyon denir. Bu kavram örneğin Şaman-Türk geleneklerinde el vermek deyiminde manasını bulur.

Çağlar içerisinde Mu'dan başlayarak sırasıyla Atlantis, Uygurlar, Maya, Tibet, Hermes-Mısır, Hint Uygarlığı, Roma, Babil, Pisagor, Saabilik, Eflatun, Yesevilik, Yeni Platonculuk, Kabala, Ahilik, Mevlâna, (ve diğer batını ekollerin) kaynağında ezoterizm ve ezoterik bilgiler yatar. Churchward Naacal tabletlerini çözümlendiğinde ilk olarak Pasifik okyanusunda Asya ile Amerika arasında büyük bir kıtanın varlığını ortaya çıkardı. Bu kıta günümüzden yaklaşık 200.000 yıl önce üzerinde belki de ilk insanı barındırmaya başlamıştı. Kıtanın toprakları o kadar geniş

ve bereketli, hava o kadar ılıman ve güzeldi ki her şey hızla çoğaldı. Yıllar çağları, çağlar bin yılları kovaladı ahenk ve güzellikler içerisinde. Günümüzden 70.000 yıl önce Mu kıtası yaklaşık 60.000.000'dan fazla insanı barındıran dev boyutta bir kıta olmuştu, hayvanı, bitkisi aynı zamanda teknolojisi ile. İlk kolonileşme yeri yerler arama dürtüsü bu yıllara rastlar. Bu hareketlenmenin sonunda batı ve doğu yönünde iki göç yolu, iki büyük koloni ortaya çıkar.

James Churchward'den başka Amerikalı bir Jeolog-arkeolog olan William Niven da 1921-1923 yılları arasında yaptığı Meksika kazıları sırasında bulduğu 2600'ü aşkın tabletlerde Mu Uygarlığı'nın varlığına ilişkin geçerli kanıtlar elde etmiştir. Tabletleri inceleyen Carnegie Enstitüsü uzmanları bunların gerçek tabletler olduğunu ve şimdiye kadar bilinen hiçbir uygarlığa ait olmadıklarını açıklamıştır. Niven'in araştırmalarını duyan Churchward Meksika'ya gelerek bu tabletleri inceler ve bunların Hindistan'da gördüğü tabletlerdeki Naga-Maya diline çok benzeyen bir dilde yazılmış olduğunu görür. Bu tabletler bugün Meksika Müzesinde bulunmaktadır ve 12.000 yıl önce yazıldığı düşünülmektedir.

Niven ve Churchward'ın bulduğu tabletler dışında Mu'ya ilişkin diğer bilimsel belgeler ise şunlardır:

- Yukatan'da hazırlanmış eski bir Maya kitabı olan 'Troano El Yazması.' Bugün British Museum'da bulunmaktadır.
- Troano El Yazmasıyla aynı yaşta olan bir başka Maya kitabı 'Cortesianus Kodeksi'dir. Bugün Madrid Millî Müzesinde bulunmaktadır.
- Paul Schlieman tarafından Tibet'te bir Budist tapınağında bulunan 'Lhasan Belgesi'.
- Yukatan'da Mu Kıtası anısına inşa edilmiş Uxmal Tapınağındaki Yazıtlar yaklaşık 12.000 yıllıktır. Bu tapınak da 'Geldiğimiz yer olan Batı ülkelerinin anısını korumak için inşa edilmiştir,' diye kabartma yazılar bulunmaktadır.

- Meksiko şehrinin 96 km güneybatısında yer alan 'Xochicalo Piramidi Yazıtları'. Bu piramit, üzerindeki kabartma yazılara göre 'Batı ülkelerinin yıkımının anısına' inşa edilmiştir.
- Dr. Niven'in Alaska'da bulduğu Mu kıtası sembolleriyle islenmiş bir totempol.
- Eflatun'un Time us ve Critias adlı eserinde batık kıtaya dair su sözler geçer: 'Mu ülkesinde 10 halk vardı.'

Tüm bu belgelere dayanarak, özellikle Churchward'sin bulduğu tabletlerdeki yazılar ayrıntılı olarak 'Dünya ve insanın yaratılışını ve insanın ilk zuhur ettiği yerin Mu olduğunu' ifade ediyorlardı. Bu tabletlerdeki yaratılış öyküsü kutsal kitaplardaki yaratılış öyküsüne çok benzer bir şekilde anlatılmıştı. Ayrıca; kayıp kıtanın Pasifik Okyanusunda, Amerika ve Asya kıtaları arasında bulunduğunu, Kuzey Hawaii'den Fiji ve Paskalya adalarına kadar uzandığını, doğusu ile batısı arasında 9.500 km, kuzeyi ile güneyi arasında yaklaşık 4.500 km.lik bir mesafe olduğunu anlatıyordu.

Kıta deniz ve boğazlarla birbirinden ayrılan 3 ana kara parçasından oluşuyordu. Pasifik Okyanusuna tek tek ya da gruplar halinde dağılmış kayalık adaların tümü, bir zamanlar Mu kıtasının birer parçasıydılar. Bu kıta üzerinde yaşayanlar yeryüzünü kolonize etmişlerdi. Mu kıtası bundan 12.000 yıl önce korunç yer sarsıntılarından sonra, su ve ateş girdapları içinde kaybolup sulara karışmıştı ve beraberinde 83.000 yıllık bir uygarlığı da götürmüştü.

Mu kıtasından çıkan, kıtaya göre batıya giden bir göç yolu Uygur İmparatorluğunu ortaya çıkarmıştır. İmparatorluk Asya ile Avrupa'nın çok büyük bir bölümünü kapsamakta idi ve Mu'nun en büyük kolonisi idi. Uygur imparatorluğunun sınırları zaman içerisinde Avrupa üzerinden Atlantik kıyılarına kadar ulaştı. İÖ.1000'li yıllardaki Çin belgeleri Uygurların 17.000 yıl önce uygarlıklarının zirvesinde olduğunu söyler.

Uygarlığın Çıkış Kapısı Anadolu'da

İkinci göç yolu kıtaya göre doğuya giden, Meksika'nın güneydoğusundan Atlantis Kıtasına geçen yoldur. Atlantis-Uygur'la birlikte ikincil, ilk anakaradır.

Mu'dan çıkan doğu koloni yolları Atlantis'ten sonra Atlantik Okyanusu'nu geçerek Akdeniz'e ulaşmış ve burada bugünkü Fas, Tunus, Cezayir, Yunanistan ve Mısır'a kollar vererek Anadolu'ya ulaşmıştır. Mu Kıtası günümüzden yaklaşık 12.000 yıl önce yaşanan depremler ve volkanik patlamalarla suların derinliklerine gömülmüş, yok olmuştur.

Churchward'ın derlemiş olduğu haritalar incelendiğinde çağlar boyu medeniyetlerin beşiği olan Anadolu'nun hem Uygur İmparatorluğu hem de Atlantis üzerinden gelen göç yollarının adeta bir harman yeri olduğunu görüyoruz. Bu da aslında Anadolu, Sümer, Babil, Asur, Grek uygarlık etkileşimlerinden çok daha önceleri tarihin derinliklerinde Mu, Uygur, Atlantis, Anadolu uygarlık etkileşimleri olduğu gerçeğini ortaya çıkarmaktadır.

Ezoterik bilgilerimize göre Doğu ve Batı uygarlıklarının iki ana kaynağı vardır. Bunlardan biri 'Atlantis' diğeri de büyük Anavatan 'Mu Uygarlığı'dır. Batık Mu Uygarlığı konusunda elde mevcut belgeler o kadar birikmiştir ki, bu belgelere dayanarak dünya beşer tarihinin geçmişi yeniden yazılsa, kuskusuz pek çok şey değişecektir.

Sırası gelmişken sizlere bir bilgi daha verelim. Yaklaşık 12 yıldır Anadolu'nun tam orta yerinde Peri Bacaları'nın olduğu yerde Arkeolojik kazılar yapan Japonlar acaba ne arıyorlar? Yılda iki üç kez ziyaretlerine gelen Japon Prensi her geldiğinde "Kapıyı daha bulamadınız mı?" diye hangi kapıyı soruyor?..

Hız. Muhammed Türk mü?

Atatürk Türk Tarih Kurumu'nun ikinci Dil Kurultayı'nda yaptığı konuşmada şunları söylerken ileriye doğru bir mesaj vermek istemiş olabilir miydi?..

"Arkadaşlar; asırlık işleri yıllara sığdıran Türk İnkılabı kendi mihrabının bizzat Güneş olduğunu bulmuştur. Tarih yolculuğunda Güneş'in ilham izlerine en çok biz Türkler tesadüf ediyoruz. Türk ırkı kültürünü öyle bir yerde buldu ki orada Güneş ona en verimli oldu. İlk yurttan ayrılmaya mecbur olan Türkler başlıca göç yolları için yine Güneş'in kılavuzluğundan istifade etti. Doğu ve batı ellerine yayıldılar; o geniş ülkelerde yüksek varlıklarının ebedi vesikalarını bıraktılar. Öz yurdumuz Anadolu'nun ilk kültürünü kuran cetlerimiz Güneş'i sembolize etti."

Güneş Anadolu uygarlıkları içinde Hititler'in sembolüydü. Hititler de Türk ırkındandılar. Bu uygarlığın en büyük Kralı 'Güneş Kralı'dı. Hititlerin Güneş Kralı öldüğü vakit Ankara'nın en yüksek tepesi olan ve şimdi Anıtkabirin bulunduğu yerde bir höyük içine gömülmüştü. Kral Höyük'ü denilen bu yerde şu an Mustafa Kemal Atatürk yatmaktadır. Çünkü O, son ve en büyük Türk Kralı idi.

Atatürk şuna inanıyordu; bir gün, eskisi gibi dünya Türk'ün olacak. Adalet nedir, barış nedir, cennet nedir insanlar o zaman görecek..

Hız. Muhammed'in Türk olduğu tezini ileri sürüp bunu savunan Atatürk'tür!

Ayrıca yine bazı Tarih araştırmacıları, Hız. Muhammed'in de Sümerlerle bağlantısından yola çıkarak Türk olduğunu söylemektedirler!

MU-hammed

MU-sa ve

İb-RA-him ayrıca ismini burada yazmadığım birçok peygamberin adı aslında öz ve öz Türk'çedir **İb-RA-him** deki RA'yı soracak olursanız MU kıtasındaki insanlar gök tanrılarına **RA-MU** demektedirler! Kuran-ı Kerim'de de birçok sure Türk'çedir **TA-HA** **YA-SİN** ve yine birçok sure öz ve öz Türk'çedir!

Atatürk'ün o dönemde dilimize çevirttiği James Churchward'ın kitapları bugün Anıtkabir'de Atatürk'ün kitaplarının bulunduğu bölümde saklanmaktadır.

Mu Efsanesi Ergenekon mu?

Mu Kıtası olayı bir çok tarihçi tarafından doğrulanır. Macarlar “Ar-visura” efsanelerinde de kökenlerinin Asya ile Amerika arasında, “Ata-iz” adında bir kıtadan geldiğini anlatırlar. Bugün dört kitapta yer alan **Nuh Peygamber**, gerçekten Türkler’in atası mıdır?. Türk mitlerini araştıran bazı araştırmacılar. Uygur Türkleri’nin Mu Kıtası’ndan Asya’ya geçtiğini, oradan dünyaya yayıldığını ve şu an ki hayatın da bu göçün sonucunda olduğunu söyler. Hatta Mu Kıtası’ndaki uygarlık ile Atlantisteki uygarlığın savaşa tutuştuğunu, ileri teknolojiye sahip bu iki gücün savaşlarının da sonları olduğunu söyleyen, bu konuyu akademik çevreler araştırmaktadır.

Ergenekon da bir efsanedir. Ama bir çok Türk miti çok az sayıda kaynaktan alınan bilgiye göre geliştirilmemiş, daha çok halk arasındaki inanışlara göre ve orta asyadaki yazıtlar kaynak gösterilerek bugünkü şeklini almıştır. Unutmamak gerekir ki, bir dili dil yapan en önemli hususlar; sayı sistemi ve de efsaneleridir. Efsaneler o milletin kullandığı dilin tarihi hakkında çok önemli bilgiler vermekle kalmaz, aynı zamanda tarihin gerçeklerine de kaynak olur.

Belki de, Ergenekon ya da Mu efsanesi aynı olaydan bahsediyor, yani Mu Kıtası’ndan kaçan Türkler’in ortaasyadaki hayat serüveninin ve bunun sonucunda çıkış yolunun Ergenekon olma konusu da bir ihtimal. Ama kim bilebilir. Bunlar geçmişte kalmış ve kesinliği olmayan fakat her zaman inanmak istediğimiz ve bizim kökenimizi belirten en güzel değerlerimizdir

Oğuz Han Peygamber mi?

Bugün bazı Türkologlar Oğuz Han’ın da peygamber olduğunu iddia etmektedirler. Nedeni ise oğuz Han’ın, rivayete göre Çin seddini yıkarak parçalayarak değil üzerinden atlarıyla uçarak geçtiğini iddia etmektedirler!

Oğuz Han’ın peygamber olduğu rivayeti... Bildiğiniz gibi Türkler’in ve dünyanın en eski inancı Şamanizm de bütün insanlar kutsal olarak tanımlanır. Ve bir de bu insanların dini önderi vardır, Şaman.

Herkes Şaman olamaz. Babadan oğula ve ya başka standartlar içinde gelişen bir olay değildir bu. Şaman olan kimseler, yörenin çocuklarını takibe başlar. Görgüsü, ahlâkı, duyarlılığı ve ruhsal düzeyleri incelenir, takip edilir. Şaman'lık sıfatını taşıyabileceğine inandıkları gençleri alırlar ve eğitimden geçirirler. Gizli öğretiler bu gençlere deşifre edilir. Zaman içinde kademe kademe yükselirler ve son mertebe olan Şamanlığa hak kazanırlar. Daha sonra görev alacakları yere yolcu edilirler.

Şamanizmin egemenliğini sürdürdüğü zamanlarda bütün kararlar, Şaman'lar tarafından verilir. İnsanların ve toplulukların her kararı bu insanlara bağlıdır. Adalet mekanizmasının hakimleridirler.

Bütün dünya, yeryüzündeki üç noktadan idare edilir. Bu süreç on binlerce yıl işler.

Zamanla bu sistemin karşıtları güçlenir ve göreve gönderilen Şamanlar'a eziyet edilmeye başlanır. Öldürmeye kadar varır. Ve birgün maalesef bu sistem çöker.

Bu sistem çöktükten, dünyaya zulüm egemen olmaya başladıktan sonra, Tanrı tarafından, "Peygamber"(!)ler aracılığı ile kitaplar inmeye başlar. Bu kitapların indiği topluluklar, Şamanist düzeni bozan kavimlerdir.

Milliyetçi Kılığındaki Masonlar

Atatürk yoğun bir şekilde Türk ırkının kökenlerini araştırırken, Dünya mason teşkilâtı onun bu çalışmalarından fazlasıyla rahatsızlık duyuyorlardı. Ancak, Avrupa'da ortaya çıkan savaş tehlikesi ve ekonomik krizler onların müdahale etmesini geciktiriyordu. Aslında Türkiye'de bulunan Mason teşkilâtı adım adım ülkede faaliyetlerini yaygınlaştırıyor ve ekonomiyi ellerine geçiriyorlardı. Atatürk'ün çok yakınına yerleştirdikleri adamları zaten onu çembere almışlardı. Fakat bir şey dikkatlerinden kaçmıyordu. Atatürk'te onların attığı her adımı izliyordu. Bu karşılıklı izlenme ne zaman ve nerede patlayacaktı?

Bu hengame içinde, Yahudiler lobi faaliyetlerini Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşunu tamamlamasından sonra da yoğun bir şekilde sürdürdüler. Bu faaliyetlerde öne çıkan isimler-

den biri Türk milliyetçiliğinin teorisyenlerinden olan Munis Tekinalp idi. Tekinalp, Sabetaycılar kesimine mensup bir ailedendi ve asıl adı Mois Kohen'di. Kohen'ler Dönmeler içinde tanınmış bir ailedir. İşte Mois Kohen de bu aileye mensuptu. Belirttiğimiz üzere bu kişi Türk milliyetçiliği ideolojisinin fikir babalarından olduğundan dolayı Türkiye Cumhuriyeti'nin resmi ideolojisi üzerinde de önemli tesiri vardı.

Çünkü kurulan yeni cumhuriyet bir millî devlet niteliği taşıyordu ve milliyetçiliği de resmi ideoloji olarak benimsemişti. Mois Kohen aynı zamanda Mustafa Kemal'in özel doktorlarından idi. Bu dönemde öne çıkan Yahudi lobicilerinden biri de yine Mustafa Kemal'in özel doktorlarından olan Abravaya Marmaralı'ydı. Bu kişi aynı zamanda Meclis-i Mebusan'a milletvekili olarak girmişti. Öne çıkan bir diğer Yahudi lobici de yedinci dönem milletvekillerinden Avram Galanti'ydi. Avram Galanti Osmanlı döneminde de İttihad ve Terakki Cemiyeti'nin aktif ve ileri gelen elemanlarından biriydi. Türkiye Cumhuriyeti ilk dönemlerinde Yahudiler'in Avrupa'daki nüfuzlarından yararlanmak istedi. Bu amaçla Türkiye'deki Yahudiler'in ileri gelenlerine ve özellikle de Osmanlı Devleti'nin parçalanmasını hızlandıran hareketlerde rol almış olanlara çeşitli yetkiler verdi. Cumhuriyet yönetimi Yahudilerden ithalat, ihracat alanlarında ve dışarıdan borç bulma konusunda da yararlanmak istedi.

Cumhuriyet yönetimi bazı Yahudiler'in ekonomik alanda ilerlemelerine ve bu alanda önemli birtakım pazarları kapmalarına da fırsat tanıdı. Ayrıca siyasi ve sosyal alandaki bazı reformlar ekonomik alanda atak yapmaya çalışan bazı Yahudiler'in işlerini kolaylaştırdı. Örneğin önceleri İstanbul'un Mahmutpaşa semtinde ve Kapalı Çarşı'sında tezgâhtarlık yapan Vitali Hakko, Şapka Kanunu sayesinde büyük kazançlar elde etmiş ve bugün tekstil ve konfeksiyon sanayii alanında bir dev haline gelmiştir. Çünkü Şapka Kanunu çıkarılınca Vitali Hakko, Has Şapka markalı bir şapkayı piyasaya sürdü. Şapka Kanunu'na göre erkeklerin şapka giymeleri zorunlu kılındığından Vitali Hakko'nun Has Şapka'sı da büyük satışlar gerçekleştirdi ve bu sayede o büyük kazançlar elde edebildi.

Yahudiler, cumhuriyetin kuruluşu aşamasında ve ilk yıllarında yürüttükleri lobi faaliyetleriyle önemli köşe başlarını tutmayı başardılar. Bu köşe başlarını tutmaları onların sonraki dönemlerdeki lobi faaliyetlerini kolaylaştırdı. Tabii bu arada Avrupa ülkeleri nezdinde elde etmiş oldukları siyasi kazançlarını ve elde ettikleri statüleri de Türkiye'deki konumlarını sağlamlaştırmak için çok iyi değerlendirmişlerdir. Bu çalışmaları onların ekonomik alandaki güçlerini artırmalarına da imkân sağlamıştır. Türkiye Yahudilerinin ve Dönmelerin, Cumhuriyet döneminde her zaman çok rahat oldukları da söylenemez. Cumhuriyetin ilk yıllarında bazı dönmelerle yönetim arasında birtakım problemler de yaşanmıştır. Örneğin Sultan II'nci Abdülhamit'in hal'inden sonra iş başına gelen hükümetin Maliye bakanı Cavid Bey, Mustafa Kemal döneminde idam edilmiştir. Bu sürtüşmenin sebebi Masonların ve Dönmelerin kontrolü tümüyle ellerine alma çabası içine girmiş olmalarıdır

Kanserli Hücre Gibiler!

Halkevleri, Köy Enstitüleri ve Masonik Öğretinin Kitlelere Empoze Edilmesi:

Cumhuriyetin kurulmasının ardından masonlar CHP kadroları içinde örgütlenmeye başladılar. Atatürk 1935 yılında bu masonik örgütlenmenin farkına vararak locaları kapatma kararı aldı. Ancak yine de masonik felsefe yaşamaya ve dahası dönemin Halkevleri ve Köy Enstitüleri gibi kurumlarıyla kitleleşmeye devam etti. Halkevlerinin kuruluşunda tüm yetki, suçluların yanında maalesef birçok masum insanında asılmasından sorumlu olan Ankara İstiklal Mahkemesi'nin mason reisi Dr. Reşit Galip'e verilmişti. Dr. Galip, Halkevlerinin açılışı ile ilgili TBMM'de yapmış olduğu konuşmada İslâm dininin Türkiye için yol gösterici olamayacağını iddia etmişti.

Halkevlerinin açılmasında adı geçen bir diğer tanıdık isim, mason İçişleri Bakanı Şükrü Kaya'ydı. Behçet Kemal Çağlar, 1935 Halkevleri adlı kitabının önsözünü Kaya'ya ayırmıştı. Şükrü Kaya, Halkevlerini şöyle anlatıyordu bu önsözde: Halkevlerinin kültürel, sosyal ve ekonomik bakımlardan az zamanda yaptıkları ten-

vir, irşat hizmetlerini anlamak için kitaptaki yazılar ve rakamlar sağlamca şahittir. Halkevleri vatandaşların medeni, bedii irfan ve zevk ihtiyaçlarını tatmin edecek müesseselerdir. Her yurttaş orada bildiğini öğretir, bilmediğini öğrenir. Her Türk münevver bilgisini istidadından ziyade bu milletin onu yetiştirmek için sarf ettiği emeği borçludur. Hiçbir makam, hiçbir memuriyet, hiçbir eser bu borcu tam ödeyemez.

1934 yılına gelindiğinde Halkevleri'nin sayısı 103'e çıktı. Üye sayısı 55 binı bulan Halkevlerinde, bu süre içinde 2 milyondan fazla kişi "eğitim"den geçirilmişti.

Kahrolsun Yahudi Uşakları!

İşte, Halk evlerinde yapılan masonik çalışmalar ve bu arada ufukta görünen 2. Dünya savaşı tehlikesi, Atatürk'ü bir tedbir almaya ve mason derneklerini kapatmaya zorlamıştı. Batı devletleriyle ve uluslararası mason örgütleriyle gereksiz yere sürtüşmenin anlamı yoktu. Bu yüzden dönemin büyük üstadı İstanbul Emlâk Bankası direktörü Muhittin Osman Omay'dan, mason derneklerini kapatması "**lisan-ı münasiple**" istendi. Gerçekten de yapılan açıklamaya uygun olarak, mason locaları kısa süre içinde birer birer kapandı. Böylece yabancıların Türkiye içindeki elleri değilse bile, parmakları kesildi. Ayrıca Mason Derneği'nin malı-mülkü de Halkevleri'ne devredilerek, faaliyet gösterecek maddi imkânlardan mahrum kılındı.

Ertesi hafta parti genel sekreteri Recep Peker, meclis kürsüsüne çıkıp şu müjdeyi verdi:

- *"Arkadaşlar!.. Bu günden itibaren Türkiye'de masonluk kalmamıştır. Bütün localar kapanmıştır!..."*

Bu sözler üzerine meclis salonunda bir kıyamettir koptu. Alkışlar, sevinç çığlıkları ve "**kahrolsun Yahudi uşakları!..**" Nidaları tavanları cınlattı.

1935 yılında Atatürk mason localarını yerinde bir kararla kapattığında ise, masonlar kendilerine ilginç bir teselli buldular. Ülkedeki en yüksek dereceli masonlardan biri olan İçişleri Bakanı Şükrü Kaya, mason localarının kapatılması kararını basına açıklarken Halkevleri'nin mason localarının işlevini yerine

getirdiğini ve bu yüzden mason localarının kapatılmasında bir sakınca görmediklerini söylüyordu.

Üstad-ı Azam Kemalettin Apak Türkiye’de Masonluk Tarihi adlı kitabında Kaya’nın bu yaklaşımını şöyle anlatıyor: Bu 33 dereceli kardeşin toplantısında Şükrü Kaya birader, masonluğun istihdaf eylediği sosyal ve kültürel faaliyetlerin bir müddetten beri Halkevleri ve Halkodaları tarafından yapılmakta bulunduğu göz önünde bulundurularak masonluğun artık faaliyetlerini tatil etmesi lazım geldiğine partice karar verilmiş olduğunu, Hükümetin de bu kararı tatbik mevkiine koymak zorunda olduğunu bildirdi.

Mason Millî Eğitim Bakanı Hasan Ali Yücel, Köy Enstitüleri’ni masonik felsefeyi topluma empoze etme aracı olarak kullanmak istiyordu. Yani Şükrü Kaya’ya göre masonluk ile Halkevleri aynı felsefenin temsilcileriydi. Halkevleri projesi ilerleyen yıllarda geliştirilmiş ve “Köy Enstitüleri” adıyla daha da geniş ve kapsamlı bir program başlatıldı. Mason Millî Eğitim Bakanı Hasan Ali Yücel’in yönetiminde kurulan Köy Enstitüleri de aynı Halkevleri gibi, masonik felsefeyi topluma aktarma amacına yönelikti. Bu felsefenin içeriği kısa sürede ortaya çıktı.

Defolun Gidin... Yahudi Uşakları!

Localarının kapatılmak istenmesi üzerine Atatürk’ü ikna etmek için Cumhurbaşkanlığı konutuna çıkan Mason heyeti, Atatürk’ün büyük tepkisiyle karşılaşmıştı. Dönemin Van Milletvekili İbrahim Arvasi anılarında bu tarihi gerçeği şu şekilde anlatıyor:

Masonların Büyük Üstadı Mîm Kemal, Reis-i Cumhur’a hitaben: *“Efendimiz biz zaten maiyet-i devletindeyiz fakat siz Meşrik-i Azam’ımız olursanız, bir pervane gibi etrafınızda dönüp dolaşırız,”* demiş.

Reis-i Cumhur da; *“Peki bir şey soracağım, bana cevap veriniz de sonra... Siz Avrupa’da hangi locaya bağlısınız ve mektebinizin ismi nedir?”* diye sormuş.

Mason Üstadı Mîm Kemal *“Biz Cenova’ya tabiyiz ve Reisi-miz Barca Mişon’dur,”* diye cevap verince küplere binen Mus-

tafa Kemal Paşa, "Haydi defolun buradan, cehennem olun gidin. Yahudi uşakları! Benim milletim bana kahraman sıfatı verdi. Ben sizin gibi bir çift Yahudi'ye uşak mı olacağım? Bu gece sabaha kadar Türkiye'deki bütün locaları kapatmadığınız takdirde, yarın teşkil edeceğim Divan-ı Harb-i Örfi'ye hepinizi verir ve as-tırırım. Haydi defolun karşımdan," diyerek masonları kovdu.

İbrahim Arvasi'nin anlattığına göre; "Atatürk'ten ağır hakaret işiterek kovulan masonlar, o gece adeta yıldırım hızıyla durumu İzmir, İstanbul ve Adana'daki localara bildirirler. Sabah olmadan Türkiye'deki bütün locaların kapanma kararlarını aldırıp, ilgili belgeleri daha sabah kahvaltısı sofrasından kalkmayan Atatürk'ün önüne koyup derin bir nefes alırlar."

Mason Localasının Kapatılışı

10 Ekim 1935'de gazeteler Türk Mason Cemiyeti'nin "Türkiye Cumhuriyeti'ndeki terakkileri nazar-ı itibare alarak" faaliyetlerine ara verdiğini duyuruyordu!.. Kendisi de mason olan dahiliye vekili Şükrü Kaya ise, "masonların hükümetin programındaki esasları inceleyince, kendi ideallerinin gerçekleşeceğini gördüklerini, bu yüzden kendi kendilerini feshettiklerini" açıklıyordu!.. İşin içyüzü tamamen farklıydı... Bu olaydan kısa bir süre önce Atatürk Mahmut Esat Bozkurt'u yanına çağırtnmış, ona masonlar hakkında bir kitap vererek incelemesini ve meclis kürsüsünden masonlara hücum eden bir konuşma yapmasını istemişti. Mahmut Esat Bey çok iyi bir hatipti. Hazırlanmış ve şöyle bir konuşma yapmıştı:

"Biz atalarımızın mensup olduğu tarikatları kapattık. Masonluk ta kökü dışarda, bir Yahudi tarikatından başka bir şey değildir. Onu da kapatmamız gerekir."

Zaman kötüydü... Dünya 1930'ların krizini henüz atlatmaya başlamışken, İtalya ve Almanya'da hırslı diktatörlükler oluşuyordu. Basiret gözü açık olan, tarihten ders almasını bilen ve general Mc Arthur'la yaptığı sohbette "yeni bir savaşın kaçınılmaz olduğunu, ve alman hücumunun nereden ve nasıl başlayacağını" dahi büyük bir isabetle söyleyen rahmetli Atatürk, böyle bir durumda yabancılara körü körüne bağlı bir cemiye-

tin, ülkede faaliyet göstermesine elbette ki izin vermezdi!.. Atatürk masonluğun ne olduğunu çok iyi biliyordu!

- Nizip bozgununu fırsat bilen Mustafa Reşit haininin ülke ekonomisini 1838 ticaret anlaşmasıyla nasıl ipotek ettiğini,
- Paris Anlaşması'yla Avrupalı sayılmanın bedeli olarak ilân edilen 1856 Islahat Fermanı'nın nasıl gayrimüslim hegemonyası yarattığını,
- Katil Hüseyin Avni Paşa'nın 1875'de İngiltere'ye gidip, talimat aldıktan sonra Kayserili Ahmet ve Mithat Paşaların desteği ile Abdülaziz'i nasıl şehit ettiğini,
- Rum Scalieri denilen adamın Türk ekmeği yiyip, sonra Bizans devleti kurmaya çalıştığını biliyordu!.. Hem de çok iyi biliyordu! Atatürk masonları iyi tanıyordu! Ayrıca kendisi hariç birçok arkadaşları mason olduğu için,
 - Selânik'teki Yahudi evlerinde ülke aleyhine süren ihtilal toplantılarını,
- İttihatçıların yabancı oyununa gelip ülkeyi nasıl Birinci Cihan Savaşı'na soktuklarını,
- Mustafa Suphi olayını,
- Çerkez Ethem'in isyanını,
- İzmir Suikastını,
- Hilafetin kaldırılmasının İngilizlerin işine yarayışını biz-zat yaşamıştı.

İş bununla da bitmemişti... Atatürk'ün nasıl çetin bir ceviz olduğunu sezen batılı ülkeler, kendisine de çengel atmış, 1908'de gerçekleştiremediklerini 1925 yılında sağlamak istemişlerdi. İngiltere'deki İskoç Büyük Locası, Atatürk'e "zahmetsiz yol"dan 33. Derece masonluk ve "rit hakimliği" ünvanı verilmesini kararlaştırmış, bu karar Türkiye Masonları Yüksek Şurası'na dikte edilmişti!.. Şura'nın dileği de, Dr. Fikret ve Mehmet Cemal Uybadın Beyler tarafından Atatürk'e iletilmişti. Atatürk'ün cevabı kısa ve kesin olmuştu:

- "Böyle bir teklifi duymamış olayım!..."

Atatürk, yeni cumhuriyetin başına gelen her musibetin arkasında yabancıların eli olduğundan, bu elin ucunda da mason parmağı bulunduğundan elbette ki haberdardı. 1924'de Lozan'da Musul'u kaybetmemiz, Kürt isyanları gibi sıkıntılar, hep Türk devletinin ne yapacağını mason uşaklarından öğrenen yabancı devletlerin, duruma daha önceden hâkim olmasından kaynaklanmıştı. Türkiye çok sıkıntılı anlar yaşamıştı. Atatürk biliyordu ki, iyi mason, ancak "masonluğunu unutan" masondur!...

Bu olayın amacı ve önemi, kendisi de bir mason olan Yunus Nadi tarafından Cumhuriyet Gazetesi'nde 14 ekim günü şöyle dile getirilmişti:

- *"Bu suretle İtalya, Almanya ve Rusya'da olduğu gibi memleketimizde de mason teşkilâtı külliye ilga edilmiş oluyor.... Masonluk şimdiki Halde İngiltere, Fransa, Belçika, Amerika, İsviçre gibi memleketlerde faaliyet halindedir..."*

- *"Bu teşkilâtın kaldırılmasını icap ettiren sebep, CHP programında 'kökü dışarıda teşekküllerin memleketimizde yer bulamayacağına dair olan hükümdür.'" Atatürk'ün bu önemli kararı uygularken dünya konjonktürünü göz önünde tuttuğunu, yani bazı ülkelerde yasaklanmasını fırsat bildiğini ve pek çok vatanperver masonun bu karara gönülden uyduğunu belirtmek gerekir...*

Ne var ki bazıları, büyük ihtimalle dışardan aldıkları direktif ile, ve menfaat bağlarının kopmasının yarattığı tepkiyle tıpkı katliamdan kaçan Templiye Şövalyeleri gibi, yeraltına inmişler ve melanetlerini orada sürdürmüşlerdir.

Sanı Lideri Öldürme Kararı Alınıyor!

Mustafa Kemal Atatürk, 10 Ekim 1935 tarihinde Ankara'da Çankaya köşkünde doktor Mîm Kemal Öke'ye hitaben, *"Mason cemiyetinin faaliyetini inkılaplarıma muarız gördüğüm için kapatılmasını elzem gördüm. Bu dakikadan itibaren bu cemiyeti ölmüş biliniz. Ve bir daha diriltmeğe teşebbüs etmeyiniz,"* demişti..

Varnalı Bulgar Yahudisi 33 dereceli Farmason Avram Bena-royas, Türkiye Mason Cemiyeti'nin kapandığını Moskova'da bir toplantı sırasında öğrendi ve şunları söyledi;

"Türkiye'deki mason cemiyetinin Kemal Atatürk tarafından kapatılarak faaliyetinin durdurulduğunu Moskova'da tarihi bir yerde yoldaşlar arasında yapılan bir toplantıda işittiğim zaman, beynimden okla vurulmuş gibi sersemledim. Heyecandan şaşır-mış bir halde, oradakilere şaşkınlık içinde haykırdım:

O sarı lider ortadan suret-i katiyetle kaldırılacaktır! Mef-kuremize imha edici darbe vuranların akıbeti, feci şartlar al-tında ölümdür!...

Atatürk''ün âni bir dönüşle mason cemiyetini kapatması bizi pek derin bir düşünceye sevk etmişti. İlk anlarda Kemal Atatürk''ü silâhla ortadan kaldırmayı düşündük. Çünkü o, fel-sefemizin Türkiye''de yerleşme imkânlarını ortadan kaldırmıştı. Ancak, doktorlarımız Atatürk''ün ölümünün ani oluşunu tehli-keli gördüklerinden, Kremlin'in istediği "esrarengiz ve kendine göre esrar arz edecek ölüm" kararına uyduk. Mason biraderler cemiyetimiz kapatıldıktan sonra hiçbir şey olmamış gibi O'nun her hareketini alkışladılar. Zamanla O'nun etrafında bir çem-ber vücuda getirdiler ki; Sarı Lider, kendiliğinden bu çemberin içine girip hayatını bize teslim etti. O zannetti ki; bütün mu-halif ve muarızlarını tasfiye ve bertaraf ettiği gibi masonları da tasfiyeye tabi tutmaya muvaffak olacaktır. Fakat asla! Bu sebeple kendisinin de ortadan kaldırılması son derece elzemdi."

Localarını kapattığı için Atatürk''ü "ortadan kaldırma" ka-rarı alan mason-komünist ittifakı silâhla öldürme riskini başarı şansı yüzde 10'larda olduğu için tercih etmez. O zaman şu ka-rarı alırlar:

"Onun ölümü esrarengiz olacaktır!"

Türkiye'nin ikinci Mason lideri Kimyager Mustafa Hakkı Nalçacı, acilen Kremlin'e davet edildi. Nalçacı Moskova'ya kor-karak gitti. Başına bir hal gelmesi halinde Kremlin'in Çankaya'ya siyasi baskı yaparak serbest bırakılmasının sağlanmasını istedi. Kremlin, Nalçacı'ya garanti verdi, verdiği teminatlarla onu ra-

hatlattı. Kremlin'den aldığı taahhütlerle korkusu geçen Nalçacı, işi ileri götürerek Atatürk'ün öldürülmesinden sonra Nazım Hikmet başkanlığında bir hükümet kurulmasını istediye de, Kremlin "gerici Mareşal Çakmak'ın tabancasına hedef olunacağı" itirazı ile Nalçacı'yı frenledi.

Varnalı Bulgar Yahudisi Farmason Avram Benaroyas ve Türkiye'deki masonların ikinci lideri Mustafa Hakkı Nalçacı Kremlin yetkilileri ile toplantıdayken, yapılan konuşmaları Yunanlı gazeteci Apostolos Graso, ünlü Sovyet despotu Laurenti Beria ile birlikte yan odada ses alma cihazıyla takip ediyorlardı.

Benaroyas 1 Ağustos 1948 tarihli Yunan Halkın Sesi (-la-iki fon) gazetesinde bunları yazarken, Yunanlı Gazeteci Apostolos Graso da Halk Cephesi (Laiki Metopo) gazetesinde 15 Eylül 1949 tarihlerinde yazdığı seri yazıda şu görüşleri dile getirdi; "Filistin Siyonist kolonilerini meydana getirmek için Osmanlı İmparatorluğu'nu parçaladık. Bundan sonra yapılması elzem olan üç vazife daha vardı. Bunları seri olarak tatbik etmek icap ediyordu ki; Doktor Abrayava ve Fischenger cidden bu işte fedakârane çalıştılar. 1937 yılı ortalarında, ismini açıklayamayacağım bir doktor bazı şöhretlere dayanarak Atatürk'e ilk darbeyi sinir organlarını zaafa düşürmek suretiyle indirdi. Böylelikle gösterdiği tedavi usulü, Atatürk'ün sinir organlarını felce uğrattı. Atatürk'te zaman zaman burun kanamaları, baş dönmeleri, istifralar karşısındaki arkadaşı tanınmazlıklar kendini göstermeye başladı. Bazı Avrupalı tıp dahileri, siroz mütehassısları, Sarı Lider'in hastalığı ile meşgul olmak istediklerini Türk hariyesine bildirmişlerse de; Türkiye'deki mukaddes üçgenimiz, meydana getirdikleri muhkem mevki ve selahiyetlerini cemiye-timize muhalif olanlara Sarı Lider'in tedavisinde vazife vermekle bize pek ala ispat ettiler."

Atatürk'e İndirilen Darbe!..

Hasta olan arkadaşlarına kızan, doktor muayenesini sevmeyen Atatürk, fırsat buldukça çok güvendiği Neşet Ömer Bey (İrdelp)'e kendini muayene ettirmeye ve sağlık durumu hakkında bilgi almaya başlamıştı. Ancak ilk muayene sonunda,

kalbinde, karaciğerinde, böbreğinde bir şey bulunamamıştı. Buna rağmen Atatürk'ün renginde ve yüzündeki çizgilerde bariz değişiklikler başlamıştı. İki kez grip olmuş, zatürreeden çekinmeye başlamıştı. Bir gün doktoru, kendisine daha iyi bakmasını öğüt verdi.

Atatürk'ün 1937 yılının ilk aylarından bu yana rahatsızlıkları artmaya başlamıştı. Burnu kanıyor, vücudu kaşınıyor ve kabarıyordu. Yüzü solmuş, sinir dengesi bozulmuştu. Kendini iştahsız ve halsiz hissediyordu.

Varnalı Yahudi Farmason Avram Benaroyas, Atatürk'e ilk darbeyi 1937 yılı ortalarında indirdiklerini söylerken, bundan birkaç ay sonra Aralık 1937'de Yalova'da Atatürk'ü resmen muayene eden Prof. Dr. Nihat Reşat Belger ilk teşhisi *"karaciğer üç parmak kadar büyümüş ve sertleşmiştir"* diyerek koydu. Oysa, Benaroyas'ın söylediği aylarda Atatürk kaşıntıdan muzdaripti. Çankaya'da bir akşam doktorun biri kaşıntıların karınca ısırması sonucu olduğunu söyledi. Atatürk, *"Ben geceleri kaşınıyorum, karınca yatak odama kadar girer mi?"* diye sorunca, aynı doktor *"evet,"* cevabını verdi. Köşkte et yiyen cinsten küçük kırmızı karıncaların varlığı söylentisi yayıldı. Hatta böyle karıncalardan bulunduğu tespit edildi.

Atatürk'ün İstanbul ve Yalova'da olduğu bir sırada Cumhurbaşkanı Özal Kalem Müdürü Süreyya Anderiman Sağlık Bakanlığı Müsteşarı Dr. Asım Arar'a telefon ederek *"Köşkü karıncalar bastı, Atatürk kaşıntıdan şikayetçi, bir çare bulun,"* dedi. Doktor ve diğer sıhhi personelden oluşan 8 kişilik karınca arama ekibinin çalışmalarını Dr. Nuri Refet Korur *"evet kırmızı renkte küçük karıncalar gördük,"* diye açıklamıştı. İlgili mütehassıslar da; bu tip karıncaların Çin'den Avrupa'ya geldiğini ve etle beslendiklerini söylemişlerdi. Karınca hikâyesini bilen Atatürk, Dr. Velger'in karaciğerle ilgili teşhisini ve kaşıntının sebebinin bu olduğunu duyunca şaşırmış, ama belli etmemişti.

Doktorlar Atatürk'e kaplıca tavsiye etmişlerdi. Atatürk kür tedavisi için ani bir kararla Yalova'ya gitmeye karar verdi.

Orada Kaplıca doktoru, kendisini muayene etti. Bacaklarındaki kaşıntılardan yakınıyor, banyoların iyi geleceğini umuyordu. Doktor, kendisine karaciğerinin büyümüş ve sertleşmiş

olduğunu, kaşıntının da yediği yemekten ve en çok da içkiden ileri geldiğini söyledi. Arkadan özel doktoru da aynı teşhisi koydu. Bunun çaresi dinlenmek, yiyeceğine dikkat etmek ve içkiyi azaltmaktı. Hele, anason kokulu rakı, özellikle zararlıydı. Bir süre için daha az içti. On gün sonra, kaşıntılar dinmişti.

Yüzü Sarardı, Sancısı Tuttu

Prof. Dr. Nihat Reşat Belger anlatıyor;

"1937 senesinde, Yalova kaplıcalarının hekimiydım. O sıralarda, Atatürk de birkaç aydan beri Yalova'da istirahat buyuruyordu. Bir gün beni çağırttı. Bir müddetten beri kaşıntıdan şikayetçi olduğunu söyledi. Müsaade ederseniz sizi önce bir muayene edeyim." dedim ve ettim. Muayenemde, bilhassa bacaklarında kaşıntıdan mütevellit tırnak izleri müşahade ettim. Palpasyonda (elle muayenede) karaciğerin, kosta (kaburga kemiği) kenarını üç parmak kadar geçmiş olduğunu ve sertleştiğini tespit ettim. Muayene sırasında hiç konuşmadık. Kendisine muayenenin bittiğini bildirdiğim zaman, Atatürk kaşıntının sebebi-nin ne olduğunu sordu.

"Efendim, bu kaşıntı kanaatimce yemekle, daha doğrusu içmekle ilgilidir," dedim.

Atatürk önce inanmak istemedi. Beni imtihan etmek istercesine, "Buna kati olarak emin misiniz?" dedi. "Evet efendim karaciğeriniz normale nazaran büyük ve sert. Kaşıntının sebebi budur," dedim.

Prof Dr. Nihat Reşat Belger'den sonra, Atatürk'ü İstanbul'dan gelen Prof. Dr. Neşet Ömer'de muayene etti. İki doktorun müşterek teşhisi aynı idi. Atatürk, Yalova'da rejime alındı. Tedavi-den bir süre sonra iyileşme sezilmeye başlamıştı.

Atatürk bir kaç gün dinlenip, daha önce kararlaştırdığı gibi, Bursa'ya gitti. Ali Fuat (Cebesoy) da onunla birlikte geldi. Atatürk'ün kendileriyle çatıştığı arkadaşlar içinde, ötekilerden daha yumuşak tabiatlı olduğu için, yuvaya dönen yalnızca oydu. Atatürk, Refet Bele Paşa'yla da barışmış, ama eski ahbaplıkları bir daha canlanmamıştı. Rauf Bey, sürgünden döndükten sonra, Halk Partisi ileri gelenleri, Atatürk'le barışma-

sını önlemişlerdi. Kâzım Karabekir, çağrısı üzerine, Türk Tarih Kurumu'nun İstanbul'da yaptığı bir toplantıya gelmiş ama, aksi bir rastlantı yüzünden birbirleriyle buluşmamışlardı. Böylece, Atatürk'ün gençlik arkadaşlarından, şimdi yanında yalnızca Ali Fuat Paşa kalmıştı.

1 Şubatta Gemlik Suni İpek Fabrikasını, 2 Şubatta Merinos Fabrikasını açmak için Bursa'ya gelir. Fabrika açılışlarını yapar. Düzenlenen baloya katılır. Dans eder. Sarı zeybek oynar. Yorulur. Çıkışta bir süre soğukta yürür. Mudanya'dan Ege Vapuru ile İstanbul'a hareket etti.

Atatürk, Bursa ziyaretinden dönüşte, vapurla Mudanya'dan ayrılırken, yemekte birden fenalaştı. Yüzü sarardı, sancısı tuttu. Ali Fuat Paşa, kendisini yatmaya zorladı. Atatürk, toplantının, Ali Fuat Paşa'nın ev sahipliği altında devam etmesi şartıyla gidip yattı. Ama kimsede eğlenecek hal kalmamıştı. Gece yarısından az sonra, Cebesoy'u kamarasına çağırdı. Doktor, kendisine ilâç vermiş, sancısı azalmıştı. Atatürk artık uyuyabileceğini umuyordu. Ama, ona hastalığı uzun sürecek gibi gelmişti. *'Yatakta kalacak olursam, canım çok sıkılacak. Yanımda ancak senin gibi arkadaşlar olursa, bu sıkıntıya dayanabilirim,'* dedi.

Gemi, sabahleyin Dolmabahçe'ye geldiği vakit, Atatürk daha iyi görünüyordu. O akşam, Kılıç Ali ile beraber Park Otele yemeğe gittiler. Pencerenin yanında bir masada, sabahın saat dördüne kadar oturdular; üşümeye başlayınca kalktılar. Park Oteldeki davetten geç saatte saraya dönen Atatürk, ertesi gün şiddetli öksürük ve göğüs ağrısı ile uyandı. Prof. Dr. Nihat Reşat Belger, Dolmabahçe Sarayı'ndaki muayenesinde Atatürk'e zatürre teşhisi koydu. On günlük bir tedaviden sonra zatürre atlatılmıştır. Daha büsbütün iyi olmadan Ankara'ya gitmek için ısrar etti. Yüzünü gören dostları halinden korkmuşlardı. Çok bitkin görünüyordu. Ayakta zor duruyordu. Bacaklarında ve karnındaki kızartılardan yakınıyordu. Yunan ve Yugoslav Başbakanları şerefine verilen bir yemeğe geç geldi. Burnu kanamış, zor durdurulabilmişti. Bu burun kanaması, akciğerdeki bozukluktan ileri geliyorsa, tehlikeli bir belirti demektir.

Zatürre'den kurtulur kurtulmaz Atatürk, İsmet İnönü ile birlikte 27 Şubat 1938'de Ankara'ya geldi.

Ankara'da, kendisini muayene deden Türk doktorları, bir de bir yabancı doktorun görmesini istediler. Atatürk, bir yabancı uzman getirilmesine karşıydı. Hatay işinde yeni bir pürüz çıkmıştı. Hastalığının dışarıda duyulması, işin çözümüne engel olabilirdi. Ama en sonunda Celal Bayar, Dr. Fissenger'i getirmek için kendisini ikna etti. Fransız uzman, Ankara'ya gelip Atatürk'ü görünce derhal siroz teşhisi koydu. Türk halk dilinde, bu hastalığa tutulanlara 'canavar yutmuş,' derler. Arkadaşları Atatürk'ü yiyip bitirten şeyin bu canavar olduğunu şimdi anlıyorlardı.

Çocuk Ben Hastayım

O günleri Celal Bayar şöyle anlatıyor:

"Balkan Antantının Ankara toplantısı günleri idi. Yugoslav Başbakanı Dr. Stoyadiniçe görüşüyordum. Şükrü Kaya yaklaştı:

"Sağlık Bakanlığı müsteşarı Dr. Asım derhal görüşmek istiyor," dedi. Mevzuun, Atatürk'ün sağlığı ile ilgili olduğunu hemen anladım. Çünkü meslek ve şahsiyetine güvendiğim Dr. Asım Arar hükümet namına, Ata'nın müdavi tabipleriyle daima temasta idi. Bana endişelerini açıkladı:

"Burnundan kan geldiğini söylediler. Bu hastalığın yeni merhalesidir. Dışardan mütehassıs getirilmesi tavsiyemi tekraren arz ediyorum," dedi.

Atatürk'ün gerek görmediği tavsiyeyi bu sefer ısrarla rica ve kabul ettirmek kararıyla Çankaya'ya gittim. Beni beklemiyordu. Arzumu sükunetle dinledikten sonra:

"Ortada Hatay meselesi var. Hastalığımın dışarıda duyulmasını istemem. Neşet Ömer'le konuş. Burada zaten tıp kongresi var. Bizim doktorlar konsültasyon yapsınlar," cevabını verdi.

Doktorlar geldiler. Muayeneden sonra alkol ve sigara alması, mutlaka dinlenmesi gibi şart, fakat bir anda hepsinin birden yerine getirilmesi güç tavsiyelerini tekrar ettiler.

Atatürk hekimlerin ortak kararını dinledikten sonra: "Zan nederim haklıdırlar," dedi.

Ben sağlığının ülke için asıl şart olduğunu ve bu temel mevzuun yanında Hatay üzerinde menfi tesir yapma dahil, hiçbir ihtimalin düşünülmeceğini ısrarla tekrarladım. Derin teessürümü mümkün olduğunca saklama gayretime rağmen, benliğime hakim acının elbette ki farkında idi. Yavaş bir ses tonu ile:

"Çocuk..., ne yapacaksan yap, ben hastayım," dedi.

Her şeyini, memleketi için hizmet saydığı emeklerine cömertçe feda etmiş Atatürk, ilk defa hastayım diyordu.

Kumandan Benim

Atatürk, Celal Bayar'ın ısrarı üzerine Fransız Doktor Fissenger'in getirilmesini kabul etmişti ve 28 Mart 1938 günü Fissenger Ankara'ya geldi. Fransız Prof. Dr. Fissenger, Atatürk'ü muayene etti, başta Prof. Neşet Ömer ve diğer doktorlardan bilgiler aldıktan sonra Atatürk'e; *"Ben sizi iyi edeceğim. Fakat ben-den evvel siz kendi kendinizi iyi edeceksiniz; Şüphesiz ki siz, büyük bir kumandansınız. Büyük zaferlerin sahibisiniz. Fakat bu işin kumandanı benim. Bana yardım edeceksiniz."* Üslubu ve mantık Atatürk'ün hoşuna gitmişti.

"Peki, kabul," dedi.

Atatürk'ün olumlu yaklaşımı üzerine Prof. Fissenger, Atatürk'ün günlük hayatını, bir tablo halinde çizdi. Ağzına tek damla alkol almayacak, şezlonga uzanarak istirahat edecekti. Yemesi içmesi, düzenlenmiş listeye göre olacaktı. Prof. Dr. Fissenger Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliğine Atatürk'ün sağlığı ile ilgili bir rapor sundu.

Atatürk, doktorlarının sözünü dinlese belki iyi olabilecekti. O zamana kadar doktorların sözünü dinlememiş, kan tahlili yaptırmak istememiş, her gün içtiği sigara sayısı konusunda onları aldatmıştı. (Elli sigara içiyorum, dese, 10'a indireceklerdi. Onun için iki yüz diyordu.) ama şimdi, durumunun ağırlığını anladıktan sonra, uzlaşmaya razı olmuştu. Üç ay yataktan çıkmayacak, günde yalnız bir saat kalkacaktı. Bundan sonra bir yıl gayet sakin yaşayacak, özel bir perhiz uygulayacak ve hiç içki içmeyecekti. Atatürk, 'yalnız üç ay içinse dayanırım,' dedi.

İngiltere'den özel bir şezlong getirildi. Atatürk, bu şezlongda uzanabiliyor, yazıp okuyor, devlet yazılarıyla uğraşabiliyordu. Ama böyle sırtüstü yatmaktan sıkılıyor, ikide bir doğrularak bağdaş kuruyordu. Oysa, bu durum, karaciğerdeki kan dolaşımı için hiç iyi değildi. Çoğu akşamlar, çevresinde bir kaç arkadaşıyla birlikte, koltuğunda yemek yiyor ve erkenden yatıyordu. Böylece bir ay kadar bir bakımdan sonra biraz kendine gelir, canlanır gibi oldu. İştahı açılmaya başlıyor; enerjisi, düşünme gücü yerine geliyordu. Bu sefer, kuvvetine fazla güvenip yine bir şeyler yapmak için çırpınmaya başlamıştı.

Hatay Esir Kalamaz

Çünkü, kafası rahat nedir bilmezdi. Nasıl ki, gençliğinde başta askerlik, sonra da siyaset meseleleriyle uğraşarak geceleri uyku uyumaz idiyse, şimdi de 1939 ilkbaharında savaş eşğinde olan dünyanın meseleleri ile uğraşılıyor; bu savaş patlamadan kendi eserini bitirmek isteğiyle yanıyordu. Çünkü, Hatay'ın anavatana katılması işi henüz kesin olarak tamamlanmamıştı. O günlerde Hatay Meselesi had safhadaydı. Kendisini iyi hissettiğini söyleyen Atatürk, Hatay meselesini istediği şekilde sonuçlandırmak için önce Mersin'e oradan Adana'ya sınıra kadar uzanmaya karar verdi. Doktorları önce bu isteğe şiddetle karşı çıktysalar da, muayeneden sonra "gidebilir," dediler.

Atatürk, Hatay konusundaki kararlılığını, Mersin'e hareketinden iki gün önce Celal Bayar'a şöyle bildirmişti.:

"Benim, kırk asırlık Türk yurdu, Hatay esir kalamaz dediğimi unutmuş olanlar olabilir. Ama ben unutmadım, unutamam, sen de unutamazsın."

Türkiye, Hatay'ın özerkliğine kavuşmasını sağlamıştı. Ama, kimin denetimine gireceği ancak seçimlerden sonra belirlenecekti. Milletler Cemiyetinin seçimleri düzenlemekle görevlendirdiği komisyonca uygulanan sayım sistemi, Türkleri azınlıkta, Araplarla, Ermenileri çoğunlukta gibi gösteriyordu. Hatay'daki Türkler, Antakya'da büyük bir miting yaparak, bu sayımın durdurulmasını sağladılar. Türkler'in istediklerini elde edebilmeleri için, yine doğrudan doğruya Fransızlar üzerinde baskı yapmaları

gerekiyordu. Eskisi gibi bir kuvvet gösterisinde bulunmak şarttı. Atatürk, hastalığına bakmadan, buna katılmak için ısrar etti.

Hasta koltuğundan güçlkle kalktı. Ankara'da, Gençlik Bayramını izlemekle geçen yorucu bir günden sonra, yanında doktoru ile, Mersin'e gitmek için trene bindi

20 Mayıs 1938'de Mersin'e doğru yola çıktı. Tren, güneye doğru ilerledikçe, sıcak daha boğucu bir hâl alıyordu. Atatürk arkadaşlarından birine: *'Bu hastalık başka türlü bir şey,'* dedi, *'şimdiye kadar böylesini görmemiştim.'* Karnına baktı: *'Şişmanlıyorum,'* dedi, *'pantolonum dar gelmeye başladı. Genişletmek gerekecek.'*

Mersin'den Tarsus'a oradan Adana'ya geçti. Hatay konusunun en kritik döneminde, sağlığı üzerindeki olumsuz düşüncelerin neticeyi etkileyeceği düşüncesiyle, sınıra kadar otomobiliyle giderek askeri birlikleri denetledi, resmi geçitlerde sürekli ayakta bekledi. Sağlıklı olduğunu hissettirmek için her şeyi denedi.

Mersin'de çok yorucu bir programla karşılandı. Askeri geçit törenini izlemek için, yakıcı ve rutubetli sıcaklığın altında, kırk dakika süreyle ayakta kaldı. Ayakta durmakta güçlük çekiyordu. Arkasında duran Kılıç Ali ile yaveri Salih Bey: *'Bize yaslanın,'* diye fısıldadılar. Bu öneriyi gururla reddetti. Yalnız, kıtaların pek ağır geçmemeleri için *'Hızlı yürüyüş!'* emri verdi. Arkadan demiryolu şantiyeleriyle çevredeki görülecek yerleri de gezmek gerekti. Ancak, gece hava biraz serinledikten sonra, limanda bir motorda birkaç saat nefes alabildi. Ertesi günü dinlenmekle geçirdi. Alaturka plâklar çaldı, bunları aklı başka yerdeymiş gibi dalgın dalgın dinledi. Arada sırada, melankolik bir sesle, şarkılardan birkaç dize mırıldanıyordu. Üçüncü gün, bu sefer de Tarsus'ta, uzun bir geçit töreninde ayakta durdu. Adana'nın Fransız işgalinden kurtuluşunu kutlamak için oraya gitti. Geceleyin trenle Ankara'ya dönecekti. Sıcaktan kurtulmak için trenin bir an önce kalkmasını istiyor, ama törenlerin ve vedalaşmaların bir türlü sonu gelmiyordu. En sonunda içinden bir oh çekebildi, tek başına bir sepet dolusu portakal yedi ve yatağına uzanarak ateşli bir uykuya daldı. 24 Mayıs 1938'de Adana'dan, Ankara'ya hareket edildi. Ankara'ya döndüğünde bitkindir.

Artık Günlerim Sayılı

Ankara'da sadece bir gün kalır. 26 Mayıs'ta İstanbul'a hareket eder. Bu artık Ankara'ya dönüşü olmayan bir yolculuktur. Atatürk yurt gezisinden geldikten sonra çok yorulmuştu Haydarpaşa'da her zaman, trenden iskeledeki motora kadar, yere serilen kırmızı yol halısı üzerinden yürüyerek giderdi. O sabah yürümekte zorluk çekeceği biliniyordu. Onun için, yol kızsalsın diye, kompartımanını trenin başına takmışlardı. Ancak, kimsenin yardımını istemedi ve kendisini neşeli göstermeye çalışarak, motorun başında durup bavulların taşınmasına baktı. Ama, halk, kendisinin saklamak istediği gerçek durumu, kaygı içerisinde, açıkça görmüştü.

Karnındaki şişlik te giderek artıyordu. 29 Mayıs'ta yapılan muayenede karnında su toplanmaya başladığı görüldü. Florya'dan Dolmabahçe'ye dönerken küçük bir de kriz atlatmıştı.

O günü, Florya'nın nisbi serinliği içinde geçirdi. Gece, saraya dönerken kalbinde birdenbire bir sancı duydu. Arabayı durdurdular. Salih Bozok ona bir kâlp ilacı verdi. Dolmabahçe'ye geldikleri vakit doktor, bunun bilindiği gibi bir kâlp krizi değil, fakat karaciğer hastalığının bir belirtisi olduğunu açıkladı.

Atatürk, artık hastalığının siroz olduğunu biliyordu. Fransızca bir tıp sözlüğünde bu hastalık üzerine bir yazı okumuş ve arkasından, 'Demek ki artık günlerim sayılı,' demişti. Yalova'daki doktor, kendisini bir daha muayene etti ve hastalığın ikinci dönemine girmiş olduğunu gördü. Başta genişlemiş olan karaciğer, bu dönemde büzülmeye başladılar. Atatürk'ün kilo alması, karnındaki su ve gaz birikmesinden ileri geliyordu. Bu da hastalığa bağlı bir su toplama haliydi.

Hemen hemen hiç kımıldamadan yatakta uzanıp yatması gerekiyordu. Atatürk'e bildirmeden Prof. Dr. Fissenger'i Paris'ten bir daha getirttiler. O da aynı teşhisi tekrarlardı. Hastanın durumunu beklediğinden de kötü bulmuştu. Atatürk, çok erken kalkmış, Mersin yolculuğu da dinlenme döneminin olumlu etkisini sıfıra indirmişti.

Son Yolculuk, Son Görev

Ancak yolculuk, Tevfik Rüştü'nün, Fransızlar'ın Hatay'a karışmalarına karşı giriştiği kuvvetli protestolarla aynı zamana rastlamış ve kendi sağlığı bakımından yarattığı ölüm tehlikesine karşı Atatürk'e umduğu siyasi sonucu sağlamıştı. Boğazlar konusunda kullandığı buna benzer bir taktik Cenevre'de nasıl aynı havayı yaratmışsa, bu gezi de Paris'te, Atatürk'ün Avrupa diktatörleri biçiminde bir anschluss'a hazırlandığı kanısını doğurmuştu. Devletlerarası durum üzerindeki teşhisi doğru çıkmıştı. Avrupa'da Adolf Hitler'le başları zaten dertte olan Fransızlar'ın, Suriye devletinin bir parçacığıyla uğraşacak halleri yoktu. Suriye de, nasıl olsa ergeç tümüyle ellerinden gidecekti. Üstelik şimdi dost Türkiye ile bozuşmanın sırası da değildi. Çünkü isterse boğazları kapatır ilerideki savaşta Fransa'nın muhtemel müttefiki olan Sovyet Rusya ya giden yolları kesebilirdi. Bu yüzden Fransız Hükümeti Paris'teki Türk Büyükelçisiyle görüşmelere girişti. Bu görüşmeler sonunda seçimler sırasında düzeni sağlamak üzere bir Türk askeri misyonunun Hatay'a girmesi konusunda anlaşmaya varıldı. Temmuz başlarında iki devlet arasında bir dostluk anlaşması imzalandı. Buna göre, Hatay'da düzen Türkiye- Fransız birlikleri tarafından sağlanacaktı. Bu da Hatay'ın özerkliğinin ortaklaşa garanti altına alınması şeklinde Fransızlarla Türkler'in denetimine girmesi demekti.

Atatürk hasta yatağında sabırsızlanarak Ankara'da Tevfik Rüştü'ye telefonla haber yolladı ve anlaşmanın hemen uygulanmasını istedi. İlk Türk birliği en geç ertesi Çarşamba günü Hatay'a girmiş olmalıydı. Tevfik Rüştü bu sabırsızlığın nedenini anlıyordu: Atatürk daha başka gecikmeler olmasından ve Hatay'ın Millî Misak sınırları içine girdiğini göremeden gözlerini kapamaktan korkuyordu. Ancak günlerden cumartesiydi ve Hatay'daki devir işinin nasıl olacağı üzerindeki ayrıntılar henüz kararlaştırılmamıştı.

Tevfik Rüştü, Mösyö Ponsot'ya işin çok acele olduğunu anlattı Atatürk'e büyük bir saygı besleyen Ponsot, durumu çok iyi anlıyordu ancak söylediği gibi Paris'in de anlaşmayı onaylaması gerekiyordu. Oysa hafta sonunda Quai d'Orsay'd kimseyi bulmaya imkân yoktu. Yine de elinden geleni yapmaya söz verdi.

Tevfik Rüştü, Dışişlerinde memur olan Zorlu adındaki damadının da yardımıyla anlaşmaya ek bir sözleşme tasansını makinede kendi eliyle yazıp imza için Paris'e gönderdi. Türk Büyükelçisi Fransız dışişleri bakanını tatilini geçirdiği yerde arayıp buldu. Bir Pazar günü bu çeşit bir işlem yapıldığı görülmüş şey değildi. Bu yüzden bir sürü yetkili memurun istirahati bozulacaktı. Ama bakan Atatürk'ün durumu kendisine anlatılınca kalkıp Paris'e gelecek ve akşam üstü antlaşma resmen imza edilecekti.

Türk ordusu kararlaştırıldığı gün Hatay'a girdi. Bir ay sonra yayınlanan seçmen kütükleri Hatay'da Türklerin çoğunlukta olduğunu gösteriyordu. Türkler seçilen mecliste 40 üyelikten 22'sini kazandılar. Hatay bundan bir yıl sonra bu meclisin kararıyla Türkiye Cumhuriyetine katılacaktı. Atatürk ülkesine karşı son görevini de başarmıştı.

Çocuk Gibi Saraydan Kaçıyor

Atatürk, İstanbul'da geçirdiği bütün yaz süresince rahat etmemişti. O bir türlü bağdaşamadığı kasvetli padişah sarayı ona bir hapisane gibi geliyor, içinde sıkıntıdan patlıyordu. Saraydan kaçmak için hep bir takım çarelere baş vuruyor, tepedeki halk kahvesinin yanı başında bir köşk yaptırıp orada oturmayı tasarlıyordu. Arada bir, kimseye belli etmeden kaçtığı da oluyordu. Bir akşam, okul kaçağı bir çocuk gibi, erken yatacağını söyleyerek sofradan kalkmış, nöbetçilerini atlatmış ve saraydan çıkıp, gece vakti ortadan kaybolmuştu. Uzun bir aramadan sonra boğazda bir Rum balıkçı kahvesinde bulundu. Kolunu, balıkçının omzuna atmış, Trabzonlu bir gemicinin çaldığı kemeçeye ayak uydurarak dans ediyor, içiyordu.

Yine böyle bir gece, askeri okul öğrencilerinden bir gurup yanlarında duran bir taksinin içinde Atatürk'ü tek başına görünce şaşırdılar. Onlarla yolun kenarına oturup, askerlik meselelerini konuştu. Biraz sonra uzaktan otomobil ve motosiklet sesleri işitildi. Atatürk: '*Yakalandık,*' diye söylendi. '*Peşimden geliyorlar,*' Otomobiller gelince, içlerinden çıkan bir sürü kuşku memur, Cumhurbaşkanı alıp götürdü.

Atatürk, bu uzun yaz günleriyle gecelerinde, boğazda Marmara'da ve Adaların çevresinde dolaşmaktan hoşlanırdı. Halk, küçük Ertuğrul Yatını görmeye alışmıştı. Bir akşam, yatla boğazın son iskelesine kadar uzandı. Kaptana, birdenbire boğazdan Karadeniz'e çıkıp Zonguldak'a gitme emrini verdi. Sonra kamarasına girip uykuya daldı. Yanındakiler, epey tasalanmışlardı. Ertuğrul, ince ve dar bir tekneydi, bir fırtına çıkacak olursa Karadeniz'in dalgalarına dayanabilecek hali yoktu. Neyse, sağ salım Zonguldak'a vardılar. Atatürk, o sabah, maden ocaklarını ve fabrikaları denetledi. Ancak, dönüşlerinde fırtına patlayınca, küçük yat, tehlikeli bir yalpaya düştü. Öyle ki, tayfalar bıçaklarıyla yedek yelkenleri kesmek zorunda kaldılar. Atatürk, onların korkularına bakıp gülüyordu. Ertuğrul, boğazın sakin sularını tutuncaya kadar bir çocuk gibi, gramofonda bir Zeybek havası çalıp dans etmişti.

Atatürk saraydan kurtulmak için günlerinin çoğunu, ya artık büyük bir kaplıca şehri haline gelmiş olan Yalova'da, ya da Florya'da geçiriyordu. Plajın üstüne bir deniz köşkü yaptırarak canlandırmış olduğu Florya'da, halkın arasında kürek çekiyor, yüzme egzersizleri yapıyordu. Son zamanlarda evlât edindiği Ülkü adındaki küçük bir kız çocuğunu, sarayda olduğu gibi burada da yanından ayırmıyordu. Bu Tatar yüzlü, çekik gözlü, sevimli, afacan küçük kıızı pek sever ve bir işin doğrusunu öğrenmek için, yanındakilerin hepsinden çok ona güvenebileceğini söylerdi.

Bununla birlikte, son bir iki yılda Atatürk'te gerek vücut, gerek kafa bakımından yorgunluk belirtileri görülmüştü. Baş ağrıyor, eskiden olduğundan daha çok üşüyordu. Dışarıdan bakılınca da yaşlandığı belli oluyordu; cildi soluklaşmış yüzünün çizgileri daha derinleşmiş, saçları dökülmüştü. Hareketleri de savruklaşmıştı. Enerjisi azalmaya başlıyor, uyku ilâçları alarak öğleden sonraya kadar uyuyordu. Uykudan yine yorgun kalkıyor, eskisinden daha erken içmeye oturuyor, ama yemeğin sonunda canlılığı yine tükenmiş oluyordu. Az yürüyordu. Dolmabahçe Sarayına bir asansör koydurmuştu. Her zaman, oturmak için bir bahane arıyor, bazen bağdaş kurup yere çömeliyordu.

Bir Çocuğun Oyuncağını Beklemesi!

Deniz havasının kendisine iyi geleceği ümit edilmektedir. Atatürk bir yıl önce bir açık deniz yatı ismarlamıştı. Savarona adındaki bu yat başta Amerikalı bir milyoner kadın için yapılmış sonra Adolf Hitler satın almaya kalkmış fakat Türkler'in kendinden önce yatı istemiş olduklarını öğrenince talebini geri almıştı. Yatın İstanbul'a gelişi Atatürk'ün son hasta oluşuna rastladı. 31 Mayıs 1938'de Atatürk'ün sabırsızlıkla beklediği Savarona Yatı gelmiş Dolmabahçe önünde demirlemişti. 1 Haziran'da "... *Bir çocuğun oyuncağını beklemesi gibi beklediği*" Savarona yatına girer, İtina ile giyinmiş olan Atatürk önce her yeri gezdi, ayrıntılarla meşgul oldu bu da onu yordu. Deniz havasının kendisine iyi geleceğini hissediyor ve orada şifa bulacağını düşünüyordu. Acı acı gülererek "*Bu yatı bir çocuğun oyuncağını beklemesi gibi beklemiştim, meğer bana bir hastahane olacaktı?*" dedi. İstanbul'un bunalıcı sıcağında kendisini saraydan hiç olmazsa deniz rüzgârını alan yata götürdüler. Savarona gerçekten onun hastahane gemisi oldu. Prof. Dr. Fissenger artık hemen hemen hiç yanından ayrılmıyordu.

Atatürk, Doktorların günlük konsültasyonlarını bir savaş konseyine benzetiyordu. Bu savaşın konusu artık kendi canıydı. Kendi de komutan değil başkalarının emrinde herhangi bir er durumundaydı. İsmet İnönü'nün de hasta olduğunu bu yüzden İstanbul'a gelemediğini duymuştu. Fissenger'den Ankara'ya gidip kendisini muayene etmesini istedi. Atatürk'ün uzun süre yalnız bırakmaktan korkan Fissenger, 24 saat içinde Ankara'ya gidip geldi. Dönüşünde İnönü'nün şekerden rahatsız olduğunu ama ameliyat olmasını uygun görmediğini kendisine söylediğini bildirdi. En sonunda Fissenger de Paris'e dönmek zorunda kaldı. Atatürk kalması için ısrar ediyordu. Fissenger onun yaverlerinden birine: "*bir daha kalacak olsam, ben onun dediğini yapmaya başlayacağım, öylesine güçlü bir iradesi var,*" dedi.

Atatürk şezlongunda bir hastanın tek düze yaşayışını sürdürmeye başladı. Sabahları kamarasından plâk sesi duyulunca uyanmış olduğu anlaşılıyordu. Bunun üzerine küçük ülkü yanına gidiyor oyunları ve gevezeliği ile onun hemen hemen bütün gün eğlendiriyordu. Genellikle güverte üzerine geceliği ile

çıkıyor, burada Kılıç Ali, eski muhafız kıta komutanı İsmail Hakkı, ve yaverlerinden bir kaç ile oturuyor, Afet Hanımla, Sabiha Gökçen de çoğu kez orada bulunuyorlardı. Ama resmi bir misafir gelecekse Atatürk özenle giyiniyor başına beyaz gemici kasketini, sırtına lacivert ceketini geçiriyor bazen yakasına bir çiçek ilıştırıyordu. Devlet işlerinde konuşulurken Ülküyü de dizlerine oturtur şevkatle okşardı. Kendisini ziyaret eden ünlü kişiler arasında Romanya Kralı Javor'da vardı. Ancak bu ziyaret pek başarılı geçmedi. Kral Atatürk'e Südetler meselesi bugün Avrupa'nın en önemli dâvâlarından biridir demişti. Başkan Be-neş bu konuda inat ederek güçlük çıkarıyor bunun sonucunda Avrupada savaş çıkabilir. Atatürk şezlongunda dikildi ve gözle-rinde eskisi gibi bir parlıdamayla, Tevfik Rüştü'ye dönerek, ma-jestelerine sorunuz dedi: *"Yurdunun bağımsızlığından birinci derecede sorumlu olan bir cumhurbaşkanından ne gibi tutum bekleyebilirler,"* kralın rengi uçtu daha tehlikesiz bir konuya atlayarak Romanya'nın Balkan paktı içindeki yerinden bahset-meye başladı.

Şimdi artık Atatürk'e kamara ve salonlarının tavanları basık olan Savarona dayanılmayacak kadar sıcak gelmeye başlamıştı. Kamarasını serinletmek için çevresine buz kalıpları yerleştirildi, ancak Atatürk sancı ve ateş içinde yanıyordu. *"Bağırsaklarım su içinde yüzüyor, böyle bir adam nasıl yaşayabilir?"* Bir iki kez se-rin hava almak isteyerek marmaraya kadar uzanarak geri döndü. Bir gün motorla son olarak Florya'ya gitti. Plajda onu böyle her zamanki gibi iyi giyinmiş başında o kendisine çok yakışan be-yaz kasketiyle görenler, Ata'yı, deli gibi çoşarak alkışlamaya başladılar. Yerinden güçlkle kalktı, motorun burnuna doğru yürüdü eliyle halkı selamladı. Canı Savarona'ya dönmek iste-miyordu. Motorla Boğaziçinde bir gezinti yaptı. Kıyıdaki halk, yalılardaki insanlar onu alkışlıyorlardı. Yata dönünce ateşi yük-seldi, ateş bir kaç gün sürdü.

Ama Savarona'daki tedaviden de müspet bir sonuç alın-mamıştı. Bedeni sürekli güç kaybediyor, karnındaki şişlik gi-derek artıyordu. Prof. Dr. Fissenger tekrar davet edildi. Artık üzüntülü günler başlamıştır. Geminin içi yaz sıcaklığında kavrul-maktadır. Oraya buraya serpiştiren buzlar havayı serinletmeye

yeterli değildir. 8 Temmuz'da Prof. Dr. Fiessenger tekrar defa gelir. Gerekli uyarılarda bulunur. Mutlak istirahat önerisine rağmen, Atatürk, 9 Temmuz'da Savarona'da Bakanlar Kuruluna saatlerce başkanlık eder, yorulur. Fiessinger 16 Temmuz'da üçüncü defa gelir. Hastarın durumu nazikleşmiştir

Bir gece karnındaki suyun verdiği ısıdıraptan ve ateşten sıkıntı basarak, "Boğuluyorum," diye bağırmaya başladı. Sendeleyerek kendini güverteye attı. Şezlonga yığıldı. Arkadaşları bu sıcak nemli havada durmaması içeri girmesi için yalvardılar. Ama o artık her şeye razı olmuş gibi "Varsın ne olacaksa olsun," dedi. Kamarasına zorlukla yürüyerek döndü, orada kendini bir koltuğa bıraktı Kılıç Ali'ye: "*Annene telefon et de sor,*" dedi. "*Bu sancı ile ateşe iyi gelecek bir ev ilacı biliyordur belki.*" Kılıç Ali'nin telefonu üzerine annesi yıllardan beri bir köşede hazine gibi sakladığı bir şişe gül sirkesi gönderdi. Sirkeye bezler batırıp, Atatürk'ün alınına bileklerine koydular. Bu ona biraz iyi geldi. Ateşi yükseldiği zaman belki daha serin olur düşüncesiyle kendini saraya götürmeye karar vermişlerdi. 24-25 Temmuz gecesi Dolmabahçe Sarayı'na nakledilir.

Bu taşıma gece yarısı rıhtımdaki ışıklar kimse görmesin diye söndürülerek yapıldı. Doktor yürümesinde sakınca gördüğü için kıyıya sedye ile çıkartılmasını söylemişti. Atatürk bunu öfkeyle ret etti. Bunun yerine bir koltuk getirdiler karaya, oradan da sarayın asansörüne bu koltukla götürüldü. Birinci kata geldikleri vakit yardımcılarını iki yana itti itirazlarına rağmen yatak odasına yürüyerek gitti. Bu yüksek tavanlı bir odaydı. Ceviz ağacından oyma bir karyola ve Fransız stilinde eşyalarla döşenmişti. Atatürk cibinlikli yatağa yatınca rahat bir nefes aldı ve "*Aman ne güzel,*" dedi. "*bu oda gerçekten yattan daha serinmiş,*" dedi. Ancak sarayın odaları da yat kadar sıcaktı. Her gün itfaiyeler gelerek, odasının dış duvarlarını suluyorlardı. Atatürk çoğu kez içini çekerek duvarda asılı bir dağ resmine bakıyordu, tabloda ön plânda çiçek açmış meyva ağaçları, arkada da yeşil bir orman görünüyordu. Suyun ve gazın basıncıyla acıları dayanılmayacak kadar çoğalmıştı, karnı durmadan şişiyor, yatmakta zorluk çekiyor, güçlkle nefes alıyordu. Yüzü kireç gibi beyazlaşmış, gözleri büyümüşü sanki. Doktorlardan suyu almalarını rica etti. Ama onlar, bu işlemi, elden geldiği kadar er-telemek istiyorlardı.

Öldürme Plânı Hızla İşliyor!

Atatürk'ü yavaş yavaş öldürme plânı hızla işliyor, Atatürk'ün hastalığının teşhisi ile ilgili farklılıklar Atatürk'ün ölüm raporlarına bile yansıyor. Atatürk'ün fenni rapora geçen hastalığı "Alkole bağlı siroz" olarak tanımlandı. Oysa aynı rapora imza atan doktorlardan Prof. Dr. Neşet Ömer İrdelp, daha sonra "bunu kati olarak kestirmek mümkün değil" diyerek "hipertrofik siroz" tanısına yöneliyordu. Yani alkole dayanmayan (sıtma) siroz,.

30 Temmuz 1938 Cumartesi günü Prof. Dr. Neşet Ömer İrdelp, Atatürk'ün kalbinin kuvvetli olduğunu düşünürken, 4 gün sonra kalbi kuvvetlendirici iğne yapılmasına karar veriyordu. Dr. Asım Arar ise, Dünya Gazetesi'ndeki mülâkatında Atatürk'ün hastalığı ile ilgili olarak "karaciğer kifayetsizliği"nden şüphelendiğini bu şüphesini "söylenmesi icap eden" kişilere söylediğini, bu kişilerinse, böyle bir ihtimalin mevcut olmadığını söylediklerini bunu üzerine ise kendisinin daha ileri gidemediğini söylüyordu. Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri Hasan Rıza Soyak da, Dr. Arar'ın söylediği türden birinin Atatürk'ün çevresinde bulunabileceğine inanmanın kendisi için güç olduğunu söylüyordu.

Atatürk Zehirlendiğini Anlamıştı

31 Temmuz 1938 günü Viyana'dan gelen Prof. Dr. Eppinger Atatürk'e çiğ yemiş kürü uygulayarak bol bol kavun karpuz yedirmiş, ertesi gün Almanya'dan getirilen Prof. Dr. Bergman'da Atatürk'e rendelenmiş elma yedirtmiştir. Daha sonra da bu iki doktor bir araya gelerek damar tıkanıklığını düşünerek Atatürk'e Salygran şırıngası uygulamaya karar vermişlerdir. Aynı gün yapılan konsültasyonda Paris'ten getirilen Prof. Dr. Fissenger ise yukarıdaki doktorlardan farklı olarak afyon mürekkepleri ile şibih kalevilerin (alkoloid) verilmesini uygun görüyordu.

Atatürk; zehirlendiğini anlamıştı. Afet İnan'a yazdığı mektupta aynen şöyle diyordu; "Afet, vaziyetim şudur; bence doktorların yanlış görüş ve hükümleri sebebiyle hastalık durmamış ilerlemiştir.. Hükümet benim reyimi almaya lüzum görmeksizin Fissenger'i getirtti."

Vasiyetnâmesini Yazmaya Karar Verişi

İlerleyen günlerde Atatürk, olası bir ameliyatın tehlikeli olduğunu anladığı için, vasiyetini yazdırmak üzere sekreteri Hasan Rıza'yı çağırttı. İlk önce dünya durumundan söz ettiler. Atatürk Hasan Rıza'nın kendisine özetini okuduğu haberleri, ilgi ile dinledi. Bunlar, düşüncesinin doğru olduğunu ortaya koyuyordu. Savaş bu yıl olmayacaktı.

Ne Almanlar, ne de İtalyanlar henüz hazırdılar. Savaş ya 1939'da ya da 1940'da patlak verecekti. Atatürk, arkadan, biraz heyecanlanmış görünerek Hasan Rıza'ya elini uzattı ve yatağın içinde bağdaş kurarak oturdu. Yüksek pencerelerden Boğazın Anadolu kıyısına doğru bakarak, ona nesi varsa bir listesini çıkarmasını söyledi. Makinede bir vasiyetname taslağı hazırlandı. Atatürk bunu, kendi el yazısıyla, ayrıntılar ve cümleler üzerinde ufak tefek değişiklikler yaparak kopya etti.

Bir noter çağırdılar. Atatürk yatağından kalktı, sakalını tıraş ettirdi, geceliğini çıkarıp ipekli bir pijama ve kırmızı işlemeli bir robdöşambr giydi. Boynuna kırmızı bir ipek eşarp sardı. Boğaza bakan pencerenin önüne oturdular.

Kahvelerini içerlerken, noterlerin görevlerini düzenleyen yeni kanunu tartıştılar. Sonra Atatürk vasiyetnamesini uzattı. 5 Eylül 1938 günü yazılmış ve imzalanmış olan bu vasiyetnamenin şartlarına göre Çankaya ve içindekiler de dahil olmak üzere, bütün taşınmaz mallarını Cumhuriyet Halk Partisi'ne bırakıyordu, bunları şimdiye kadar olduğu gibi İş Bankası yönetecekti.

Gelirleri, belirtilen şekilde kız kardeşi Makbule ile beş manevi kızına ödenecekti. Sabiha Gökçen'e ayrıca, bir ev alabilmesine yetecek kadar para bırakmıştı. Bayan Makbule Atadan, ömrünün sonuna kadar Çankaya'daki evinde kalabilecekti. İsmet İnönü'nün oğullarının yüksek öğrenimleri için belli bir para ayrılacaktı gelirin arta kalanı, Türk Dil Kurumu ile Tarih Kurumu arsında paylaşılacaktı.

Rıza Soyak anlatıyor;

Atatürk'ün vasiyetnamesini nasıl düzenlendiğini, Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri Hasan Rıza Soyak şöyle anlatmıştı; "1938 senesi sonbaharı, Dolmabahçe Sarayı'ndayız. Bir sabah Atatürk'ün yatak odasına girdim. Büyük adam, yatağında başı biraz yüksekte arka üstü yatıyordu. Salonu solgun bir güneş kaplamıştı. Yüzü fildişi rengindeydi. Çehresi her gün biraz daha zayıflayıp uzuyor, o gök mavisi gözleri irileşiyordu. Ben yatağının ayak ucuna doğru, gösterdiği yere oturdum. Her zamanki suallerini tekrarladı: *"Ne haber?"*

O günlerde Avrupa'da siyasi hava çok bozulmuştu. Atatürk umumi endişelere ve bir takım tehlikeli belirtilere rağmen, Almanların henüz, İtalyanların ise hiç hazırlanmamış olduklarını ileri sürerek müsterih bulunuyor. O sene harp olmayacağını, ihtilafların behemahal bir pamuk ipliğine bağlanacağını, harbi ancak 1939 senesinde veya ondan sonraki senelerde beklemek lazım geldiğini söylüyorlardı. Son yirmi dört saat zarfında günlük meselelere dair gelen haberleri hülasa ettim. Görüşünü teyid eder mahiyette olan bu haberleri alaka ile dinliyor, ara sıra bazı şeyler soruyor ve kısa cümlelerle mütalaalar beyan ediyordu. Böyle olmakla beraber düşünceli ve heyecanlı olduğu belliydi.

Sözlerimi bitirince sağ kolunu bana doğru uzattı. Doktorlar, kati lüzum olmadıkça kuvvet sarfetmesini yasakladıkları için hareketlerinde yardım ediyorduk. Elini tuttum, doğruldu, yatağının içinde bağdaş kurdu. Birkaç dakika denize ve karşı sahile baktı. Belliydi ki heyecanını yenmeye çalışıyordu. Gözlerini bana çevirdiği zaman, uzun kirpiklerinin ıslandığını farkettim. Bütün hastalığı boyunca yanımda gösterdiği yegâne zaaf (eğer bu ulvi sükunete zaaf demek uygunsa) buydu. Sonra önüne baktı ve ağır ağır konuşmaya başladı.

"Bu yolda konuşmak benim için de, senin için de, ağır bir şey ama başka çaremiz yoktur. Konuşmaya mecburuz çocuk. Hani seninle ara sıra bir işimizden bahsederdik. Hatta bunun için de kanun çıkarılmıştı: Şu vasiyetnâme meselesi. Bugün yarın o işi bitirmeliyiz. Nasıl olsa bir gün karnımdan su alınacaktır. Ne olur ne olmaz. Bağırsaklardan biri delinebilir, başka bir arıza olabilir. Herhalde ihtiyatlı olmalı."

Vasiyetini Notere Verişi

Atatürk, 6 Ekim 1938’de Noter’in getirilmesini istemişti. Noter İsmail Kunter Bey, Prof. Neşet Ömer Bey ve ben, yatak odasının altındaki bir odada huzuruna girebilme emrini bekliyorduk. Bu daveti alınca hep beraber üst kata çıktık ve yatak odalarına girdik. Vaziyeti şöyleydi; yataktan çıkmış, ipek bir pijama ve yine kırmızı ipek bir robdöşambr giymiş, boynuna koyu vişne renginde ipek bir eşarp bağlamıştı. Denize bakan pencerelerin önüne koydurduğu bir şezlongun üzerine oturmuş sigara içiyordu. Bizi görünce hafifçe kımıldandı: “Buyrunuz,” dedi.

Tam karşısına koydurduğu sandalyelerde üçümüze de yer gösterdi. Hatırimda kaldığına göre Noter İsmail Kunter Bey ile, yeni çıkmış olan Noter Kanunu ve İstanbul’daki noterler üzerine görüştü. Getirilen kahvelerin içilmesini bekledi. Sonra önündeki sigara masasının üstüne koyduğu kapalı zarfı aldı:

“Bu benim vasiyetnamemdir. İcap ettiği zaman muamelesini yaparsınız...” diyerek zarfı notere verdi.

Vasiyetnamesi’nin Tam Metni

Malik olduğum bütün nutuk ve hisse senetleriyle Çankaya’daki menkul ve gayrimenkul emvalimi Cumhuriyet Halk Partisi’ne atideki şartlara, terk ve vasiyet ediyorum:

1. Nukut ve hisse senetleri, şimdiki gibi, İş Bankası tarafından nemalandırılacaktır.
2. Her seneki gibi nemadan, nispetleri şerefi mahfuz kaldıkça, yaşadıkları müddetçe, Makbule’ye ayda bin, Afet’e 800, Sabiha Gökçen’e 600, Ülkü’ye 200 lira ve Rukiye ile Nebile’ye şimdiki yüzer lira verilecektir.
3. Sabiha Gökçen’e bir ev de alınabilecek, ayrıca para verilecektir.
4. Makbule’nin yaşadığı müddetçe Çankaya’da oturduğu ev de emrinde kalacaktır.
5. İsmet İnönü’nün Çocuklarına yüksek tahsillerini ikmal için muhtaç olacakları yardım yapılacaktır.
6. Her sene nemadan mütebaki miktar yarı yarıya, Türk Tarih ve Dil Kurumlarına tahsis edilecektir.

K. Atatürk

Karnından Su Alınması

Profesör Dr. Fissenger dördüncü kez İstanbul'a gelmişti. Fissenger saraya gelir gelmez Atatürk'ü baştan aşağıya tekrar muayene etti. Atatürk artık ıstıraba dayanamıyor; karnında toplanan suyun verdiği sıkıntıdan kurtulabilmek için bir an evvel alınmasını istiyordu. Hastalık artık iyice ilerlemiş son ve en tehlikeli dönemine girmişti. Birinci ponksiyon 7 Eylül 1938'de Profesör Dr. Fissenger ve Profesör Neşet Ömer İrdelp nezaretinde, Operatör Mim Kemal Öke tarafından yapıldı.

8 Eylül 1938 tarihinde bir gün önce yaptığı muayeneye göre Prof. Dr. Ömer Neşet İrdelp ile birlikte düzenledikleri rapor uzun yıllar sonra ortaya çıkmıştır. Fissenger ayrı teşhiste bulunmasına rağmen Atatürk'ün ölüm raporunda, diğer doktorlarla aynı görüşteymiş gibi yazılmıştır. Muhtemelen Paris'ten getirilen ilaçların teminleriyle de ilgisi vardı.

Kılıç Ali Anlatıyor:

"Ponksiyondan sonra derhal odalarına girdim. Gördüğüm manzara şuydu.

Atatürk adeta birdenbire zayıflamış, çok zayıflamıştı. İki kolunu başının altına alarak arka üstü yatıyorlardı. Karnı büyük bir sargı ile sarmışlardı. Odadan içeriye girer girmez yanlarına koştum. "Geçmiş olsun Paşam!" diyerek başının altına aldığı kollarının pazusunu öptüm. Bana doktorların duyamayacağı kadar yavaş bir sesle;

"Çıkan suyu gördün mü? Bu kadar bir su kabı insanın karnının üstüne konsa nasıl tahammül eder? Bak ben ne haldeyim, nasıl tahammül etmişim?"

"Geçmiş olsun Paşam, bunların hepsi geçecek," dedim ve gözyaşlarını kendilerine göstermeden ve teessürümü hissettirmemek için bir fırsat bularak doktorların arkasından sıyrılıp hemen odadan dışarı çıktım." Atatürk'ün artık tam bir istirahat ihtiyacı vardı. Fazla konuşmaması ve yanlarında konuşulup kendilerinin yorulmaması lazımdı. Bu konuya doktorları büyük önem veriyorlardı.

Fuat Beni Avutma!

Bir yandan doktorların ziyaretleri önlemesi, bir yandan da çevresindekilerin kuşkulandıkları kimseleri içeri bırakmamaları yüzünden, Atatürk az kişiyle görüşüyordu. Ali Fuat Paşa, birkaç başarısız denemeden sonra, en sonunda yanına girebildi. Atatürk, karnundaki şişliğini göstermemek için, yatak örtüsünü yukarı çekti. Güçlkle nefes aldığından yakınıyordu. Sonra kaşlarını çatıp, çelik mavisi gözlerini Ali Fuat'a dikerek derin bir nefes aldı ve uzun uzun gelecekte söz etmeye başladı. Bugün ortada, mütareke'de birlikte karşılaşmış olduklarından daha nazik bir durum vardı. Bir çift maceracı, zora dayanarak dünyaya el atmak, hakim olmak yolunda yürüyorlardı. Onlara kafa tutacak güçte başka devlet adamı da yoktu. Sovyet Rusya iki tarafın da yanlılarından yararlanmayı bilecek; dünyanın dengesi baştan başa değişecekti." Bu devre esnasında doğru hareket etmesini bilmeyip en küçük bir yanlış yapmamız halinde, başımıza Mütareke senelerinden daha çok felâketler gelmesi mümkündür. Bu ikinci umumi harp, beni yataktan kımıldatmayacak halde yakalayacak olursa ülkenin hali ne olacaktır? Ben devlet işlerine mutlaka müdahale edecek bir duruma gelmeliyim," dedi. Sonra hastalığından söz etti. Ali Fuat Paşa ona cesaret vermeye çalıştı. Ancak Atatürk: *"Fuat, beni boş yere avutmaya uğraşma, gerçekleri olduğu gibi görmek gerekir,"* dedi. Birbirlerinden ayrılırken öpüşüp vedalaştılar. Ali Fuat bundan sonra da Atatürk'ü görmek istediye de, bir daha yanına sokulamadı

İlk Koma Hali

Profesör Dr. Fissenger'in fikrinin alınmasından sonra, doktorlar ikinci ponksiyon'un gününü tespit için toplandılar. Operatör Doktor Mim Kemal Öke, 21 Eylül günü Atatürk'ün karnunda biriken suyu tekrar aldı. 26-27 Eylül günü Atatürk ilk kez komaya girdi. Komayı atlatan Atatürk Ankara'ya gitmek istiyordu. Ancak doktorlar Atatürk'ün Ankara'ya gitmesine izin vermiyorlardı. Cumhuriyetin 15. yıldönümü, 29 Ekim 1938, yaklaşmaktaydı. Atatürk, birkaç hafta önce, Kılıç Ali ile Salih Bozok'u yanına çağırtdı. Başucundaki masanın üzerindeki sargılarla uzun

yün çorapları göstererek, *"Ankara'ya giderken bunlardan hangisini giyeyim?"* diye sordu. Salih Bozok, gönlü olsun diye, *"Paşam, bende varis çorapları var, onlar bacaklarınızı daha iyi tutar,"* dedi. Evden çorapları getirdiler. Atatürk: *"Bunları bacağıma geçirir, boynuma da bir atkı atarım, Gazi İstasyonu'nda trenden iner, doğru Çankaya'ya gideriz. Bunu hemen yapmalıyız,"* dedi.

Atatürk isyan edercesine *"Ankara'ya gidelim. Ne olacaksam orada olayım,"* diyor, doktorların izin vermemelerinin sebepleri açıklanınca hiddetleniyordu.

Atatürk *"Beni bir an evvel Ankara'ya götürün yapılacak mühim işler var,"* demiş, ne yazık ki yapacakları, düşündükleri ne ise yapamamıştı. Ne var ki, sinsi hastalık ilerlemekteydi. Yapılan tüm tedavilere rağmen Atatürk günden güne kötüleşiyor, karın bölgesinde su toplanmaya devam ediyordu. Viyana'dan Eppinger, Almanya'dan Bergmann adında iki profesör gelmişti. Bunların koydukları teşhis ve tedavi aynı idi **"Siroz,"** 16 Ekim akşamı ilk ağır koma gelir. Koma durumu 19 Ekime kadar devam eder. Atatürk komayı 20 Ekim'de atlatır. Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği 23 Ekim gününe kadar sabah ve akşam günde iki defa sağlık durumunu belirten bildiriler yayınlar.

Ankara'ya Gidelim!

Yine Ankara'ya gitmekten söz etti. Meclis'te okuyacağı konuşmayı hazırlaması gerekiyordu. Vekiller notlarını versinler Bayar da nutkun taslağını hazırlasın, sonra o Ankara'da kendi üslubuna göre düzeltirdi. Kendini fazla yorgun hissedecek olursa, biraz kısaltabilirdi. Kutlama törenleri için, hipodroma, onu tribüne çıkaracak bir asansör konuldu. Meclis'te özel bir kürsü hazırlandı, buraya yaslanırken yarı oturmuş olacak, ama dışarıdan bakanlara ayakta duruyormuş gibi görünecekti.

Ancak Doktorlar, yolculuğun söz konusu olamayacağını söylüyorlardı. Trenin sarsıntısı bile tehlike yaratabilirdi. Atatürk söz dinlemiyor, ısrar ediyordu: *"Ankara'ya gidelim, başıma ne gelecekse, orada gelsin"* ama sonuna kadar gerçekçiliği elden bırakmayarak, kararlarına boyun eğdi. *"Pekala, oraya gitmenin*

bir anlamı yok." Hiç olmazsa trenden otomobile ve otomobilden meclis'e yürüyerek gidebilecek halde olmalıydı. Oysa artık bunu bile yapamayacak kadar güçsüz olduğunu biliyordu.

Ancak, suyun alınmasından bir kaç gün sonra komaya girdi. Koma 48 saat sürmüştü. Doktorlar, Atatürk'ü daha dar bir karyolaya yatırdılar. Arada bir açtığı gözleri donuk ve cansızdı. Durup durup: *"Ah, yok efendim, yok yok..."* diye mırılda- nıyordu. Herkes artık umut kalmadığını sanıyordu. Ama yine kendine geldi. Ankara'dan çağırılan Celal Bayar'ı başucunda buldu. Sordu: *"bana ne oldu? Bana bir şey oldu!..."*

Celal Bayar: *"Derin bir uyku uyudunuz, her zamankinden biraz daha uzun..."* derken, gerçeği anlamasın diye küçük Ülkü'ye 12 saat uyuduğunu söylemesini tembih etmişlerdi. Ama o, bunun yerine, *'Çok uzun uyudunuz,'* dedi. Her zamanki gibi, gerçeği yine ondan öğrenmişti. Yatağını niye değiştirdiklerini sordu. *'Bu yatak daha temiz de ondan,'* dediler. *"Anlaşıldı, çok sormasam daha iyi olacak,"* dedi.

Söylevi, meclis'te Celal Bayar okuyacaktı. Atatürk, Başbakanı robdöşambırla kabul etti ve söylevi baştan aşağı dinlemek istedi. Zihni, her zamanki kadar uyanıktı ve politika ile uğraşmak onu yoracak yerde, yeniden hayat veriyor gibiydi. Bayar'a bazı paragrafları baştan okuttu, yanlışları düzelitti, onunla birlikte başını ve sonun yeniden yazdı. Sonra şu sözleri ekledi: *'Büyük Meclis'e gireceği bütün işlerde başarılar dilerim.'* Topluma söylediği son sözler bunlar olacaktı.

Türk Ordusuna Son Mesajı!

Cumhuriyetin on beşinci yıldönümü günü geldi. Önce, 29 Ekim'de bağından çıktığı orduya bir mesajla seslenir:

"Zaferleri ve mazisi insanlık tarihi ile başlayan, her zaman zaferle beraber medeniyet nurlarını taşıyan kahraman Türk Ordusu... Türk vatanının ve Türklük camiasının şan ve şerefini dahilî ve haricî her türlü tehlikelere karşı korumaktan ibaret vazifeni her an yapmaya hazır olduğuna benim ve büyük ulusumuzun tam iman ve itimadımız vardır," sözleri ile ordunun bayramını kutlar.

Hasta yatağında, Ankara'ya gidememenin üzüntüsü içinde yatarken, birden deniz tarafından bağırış, çağırışlar duydu. Bu sesler onun çocuklarından, küçük askerlerinden geliyordu. Onlar Atatürk'ün askerleriydi. Ata'ları cumhuriyet kutlamalarına gelemediyse, Atatürk'ün askerleri onun ayağına gitmeye karar vermişlerdi. Kuleli Askeri Lisesi'nden bir gurup öğrenci, vapurla Dolmabahçe Sarayı'nın önünden geçiyorlardı. Hep bir ağızdan, 'Atamızı görmek istiyoruz!' diye bağırmaya başladılar. Atatürk, seslerini duyunca yanındakilerin kendisini tutmak için uğraşmalarına rağmen, pencereye gitmekte ısrar etti. Bir iskemleye oturtular. Dışarıya, öğrencilere baktı. Gençler onu görünce, sevinçle haykırmaya başladılar. Bazıları üniformalarıyla suya atlayıp onu daha yakından görmek için saraya doğru yüzdüler. Atatürk'ün gözleri dolmuş, kâlp atışları hızlanmıştı. Heyecanı en üst seviyeye çıkmıştı. O an bıraksalar o da, Dolmabahçe sarayının balkonundan denize atlayacak, gücü yettiği kadar kulaç atacak ve kendine doğru yüzen askerleriyle kuşaklaşacaktı. Ancak, selâmlamak için kaldırdığı elini bile havada zor tutuyordu.

O gece bütün İstanbul ışıklarla donatıldı. Ertesi gün, Celal Bayar da, Ankara'dan dönerek geçit törenini ve halkın bunu nasıl coşkunlukla izlediğini ayrıntılarıyla anlattı.

Şimdi artık karara bağlaması gereken bir tek mesele kalmıştı. Cumhurbaşkanlığına kimin geçeceği meselesi. Atatürk, kendinden sonra İsmet İnönü'nün Cumhurbaşkanı olmasını istiyordu. Bunun için Ankara'ya birini göndererek İnönü'yü yanına çağırılmıştı. Yola çıkamayacak kadar hasta olduğunu söylediler. Bununla birlikte, kendi çevresindeki İsmet Paşa düşmanlarının onu yanına yaklaştırmadıklarından da şüpheleniyordu. Bir ara İnönü'nün öldüğünden ve ölümünü ondan sakladıklarından bile kuşkulandı. Bu yüzden, dışçisi Doktor Sami Günzberg'i gizli olarak Ankara'ya göndererek durum üzerine kendisine bilgi vermesini istedi.

Gerçekten de, çeşitli söylentilerin dolaştığı Ankara'da Celal Bayar'la arkadaşlarının, Atatürk'ün ölümünden sonra, iktidarı ele geçirmeye hazırlandıklarına inananlar yok değildi. Böylece bir takım sorumlu kimseler, İnönü'ye, eğer öldürülmek istemiyorsa, İstanbul'a gitmemesi yolunda ısrarlı öğütler vermişlerdi.

Sonradan bütün bu dedikoduların, hiç bir temele dayanmadığı ortaya çıktı. Bayar, belki Atatürk'ten boşalacak yere geçmeyi umuyordu; ama kamuoyunun, İnönü lehine ağır bastığını anlamıştı. Akla gelebilecek bir aday olan Mareşal Fevzi Çakmak da bu isteğinden vazgeçti. Fethi Okyar, İnönü'nün seçilmesini Bayar'la görüşüp kesinleştirmek için, İstanbul'a gitti. Artık sonun çok yakın olduğu anlaşılınca, İsmet İnönü ile Mareşal Fevzi Çakmak, Ankara'da bir kabine toplantısına çağrıldılar. Burada Atatürk'ün doktorlarından biri, Ata'nın sağlık durumu üzerine bilgi verdi. Cumhurbaşkanlığının devri işi de karara bağlandı.

“Vealeykümüsselâm”

Tüm tedavilere rağmen günden güne eriyen Atatürk'ün, Yakınları ile son görüşmesi 6 Kasım'dadır. Atatürk, yataktan son olarak kalktı. Afet Hanımla, yanında hizmet edenler onun ayağa kalkmasına yardım ettiler. Omuzları incelmış, kemikleri fırlamıştı. Yalnız elleri o güzel biçimini kaybetmemişti. Hepsine teker teker elini uzattı, onlar da bunu bir daha yapamayacaklarını iyi bilerek, bu eli öptüler.

Ertesi gün doktorlar, bir ponksiyon daha yaptılar ve yine çok miktarda su aldılar. Bundan sonra canı enginar istedi. İstanbul'da bu mevsimde enginar bulunmadığı için Hatay'dan ısmarladılar. Ancak enginar gelince Atatürk'e yemek kısmet olmadı. Aradan çok geçmeden, şiddetli bir nöbetten sonra, *'Allah'a Ismarladık,'* diye mırıldandı. Son komaya girdi. Görünüşe bakılırsa sakin ve rahattı.

7 Kasım'da kesin emirleri üzerine, kanına üçüncü defa ponksiyon yapılarak su alınır.

8 Kasımda tekrar ağır bir komaya girer. Saat 19 dolaylarında başlayan koma gittikçe ağırlaşır. bu rahatsızlıkta Atatürk'ün mi-desi bulanmış ve kusmaya çalışmıştı. Sürekli istifra etmeye çalışan Atatürk, bu sırada Hasan Rıza Beye (Soyak) bakarak *“Saat kaç?”* diye birkaç kez sormuş, Hasan Rıza Bey her soruşunda *“Saat 7 efendimiz,”* diyerek cevap vermişti.

Bu sırada kendisine haber verilen Neşet Ömer Bey de gelmişti. Abravaya ile Atatürk'e gereken tedavileri yapıyorlar ve

bazı önlemler alıyorlardı. Neşet Ömer Bey bir ara “*Dilinizi göreyim efendim,*” diye seslendi. Atatürk dilini yarıya kadar dışarı çıkardı. Neşet Ömer Bey “*Biraz daha uzatınız efendim,*” diye seslenince, Atatürk, Neşet Ömer Bey’e bakarak;

- “*Vealeykümüsselam,*” diyerek gözlerini kapattı. Atatürk son kez komaya girmişti.

Ertesi gün gece yarısına doğru, kriz en yüksek noktasına varmıştı. Artık son anlarını yaşadığı belli oluyordu. Doktorlardan biri ağlıyor, öteki ikisi ayaklarını ovuyorlardı. Hasan Rıza, Kılıç Ali ve İsmail Hakkı, asker gibi yatağın ayak ucunda hazır ol vaziyetinde duruyorlardı. Hasan Rıza, Kılıç Ali’ye: ‘*Bak,*’ dedi, ‘*bir tarih parçası ölüyor.*’ Yüzünde hiç renk kalmamıştı. 9 Kasım gecesini rahatsız geçiren Atatürk artık derin bir uykuda gibi yatıyor ve ölümü bekliyordu.

Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği tekrar resmî bildiri yayınlamaya başlar. 9 Kasım 1938’de saat 24’de yayınlanan bildiride “*umumî durumunun tehlikeli bir hâl aldığı*” vurgulanır.

10 Kasım 1938 günü saat 8 gibi bir ara gırtlğından “*Hı Hı Hı*” sesleri çıkarmıştı.

10 Kasım 1938 sabahı, saat dokuzu biraz geç, gözlerini açtı. Bu gözler, bir an için yine her zamanki mavi ışığıyla, kendini bilmeden, çevresindekilere doğru parıldadı, sonra kapandı. Başı yastığın üzerine düştü. Sevgili Atatürk, kendisini tedavi etmeye çabalayan hekimlerinin gözyaşları arasında, saat 9.05’te hayata veda eder.

Kemal Atatürk ölmüştü.

Büyük Önder Atatürk ölmüştü.

Atatürk’ün ebediyete intikal edişi Türk Halkına şöyle duyuruluyordu;

Türkiye Cumhuriyeti Hükümetinin resmi tebliğidir:

“Müdavi ve müşavir tabiplerin neşredilen son raporu, Atatürk’ün dünyaya gözlerini kapadığını bildirmektedir.

Bu acı hadise ile Türk vatanı büyük yapıcısını, Türk milleti ulu şefini, insanlık büyük evladını kaybetti. Milletimize,

içimiz yanarak, bu tarife sığmayan kayıptan dolayı en derin taziyelerimizi sunarız.

Kederlerimizin tesellisini ancak ve ancak O'nun büyük eserine bağlılıkta ve aziz vatanımızın hizmetinde ararız. Şurasını da her şeyden evvel beyan etmeliyiz ki, ölmez olan, onun büyük eseri, Cumhuriyet Türkiye'sidir. Hükümetimiz, içinde bulunduğumuz bu mühim anda, bugüne kadar olduğu gibi dikkatle vazife başındadır. Müesses olan nizam ve idame hususunu, büyük Türk milletinin hükümetiyle tek vücut olarak teyit ve temin edeceğine şüphe yoktur.

Teşkilât-ı Esasiye Kanununun 33. maddesi mucibince Büyük Millet Meclisi derhal yeni reisicumhuru intihap edecektir. Türkiye'nin en büyük makamına, Teşkilât-ı Esasiye Kanununa göre geçecek zatın etrafında hükümetiyle, şanlı ordusuyla ve bütün kuvvetleriyle Türk Milleti sarsılmaz bir varlık olarak toplanacak ve yükselmesine devam edecektir.

Bugün ayrılığına ağladığımız büyük şefimiz Atatürk, her vakit Türk Milletine güvendi. Eserlerini bu güvenle yaptı. İdamesi esbabını da istikmal ederek güvenle büyük milletimize bıraktı. Ebedi Türk Milleti onun eserlerini ebediyete kadar yaşatacaktır. Türk gençliği onun kıymetli vedisı olan Türkiye Cumhuriyetini daima koruyacak ve onun izinde yürüyecektir.

Kemal Atatürk, Türk'ün tarihinde ve gönlünde daima yaşayacaktır."

Türk Halkı Ağlıyor!

İstanbul neye uğradığını anlamamış gibi acı bir sessizliğe gömülmüştü. Çocuklar başlarındaki fiyongları, kordelaları çıkardılar. Sokaklarda kadınlar ağlaşıyor, Ata'nın siyah tüllere bürünmüş resimleri önünde dua ediyorlardı. Naaşı tahnit edilerek, merasimle Dolmabahçe Sarayı'ndaki muayede salonunun, avizeleri söndürülmüş yaldızlı kubbesi altına konuldu. Abanoz ağacından yapılmış tabutu, Türk bayrağına sarılmıştı. Tabutu, altı meşale aydınlatıyor, kara, deniz, hava kuvvetlerinden dört

subay, yalınkılıç, katafalkın çevresinde nöbet tutuyorlardı. Üç gün, üç gece böyle kaldı. Bu süre içinde, yüz binlerce İstanbullu, bitip tükenmez bir insan seli halinde, önünde sessizce, saygı ile eğilerek geçiyor, yavaş sesle, 'Atam, Atam,' diyerek ölmüş Ataları için dualar mınıldanıyorlardı.

Aziz naaşı, 19 Kasım 1938'e kadar Dolmabahçe Sarayı'nda katafalkta kaldı. İstanbul halkı, son gece, sabaha kadar sokaklarda kaldılar. Uzun cenaze alayını görebilmek için kaldırımları doldurmuş, ağaç dallarına çıkmış, camilerin kubbelerine, minarelerine tırmanmışlardı. Atatürk için son vazifeler yerine getirilirken, dini şart ve örfler itina ve hassasiyetle yerine getirilmiştir. Cenaze namazının bir camide kılınup kılınmama yolunda dinen ne gerektiği konusunda, Makbule Atadan Hanımefendi Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri Hasan Rıza Soyak'a danıştı, İlahiyat Fakültesi kelâm ilmi ve İslâm Felsefesi ordinaryüs Profesörlerinden Mehmed Şerafettin Yaltkaya'nın fikri alındı. Din alimi, cenaze namazlarının muhakkak camilerde kılınması yolunda kesin bir kayıt olmadığını bildirmiş ve daha çok makam, kıdem ve selahiyeti olarak, bir de Diyanet İşleri Başkanlığı'nın görüşlerinin alınmasını tavsiye etmiştir.

Bunun üzerine Diyanet İşleri Başkanı Mehmed Rıfat Börekçi'nin fikri sorulmuştur. Millî Mücadelerin meşruiyetine dair Anadolu Uleması fetvasına, ilk imza koyan din adamı, "O'nun cenaze namazı, tertemiz hale getirdiği bütün vatanda, bu farizanın yerine getirilebildiği her yerde kılınabilir," fetvasını vermiştir.

Atatürk'ün cenaze namazını, Diyanet İşleri Başkanlığı yapan, Ord. Prof. Mehmet Şerafettin Yaltkaya kıldırmıştır.

Kral Mezarına Götürülüyor!

Ulu Önderin tabutu 12 General tarafından top arabasına alınarak, sarayın nıhtımından ağır ağır yola çıktı. Arkasında, kadife yastık üzerinde bir tek madalyalı, İstiklal Madalyasını taşıyan bir subay yürüyordu. Alay, Chopin'in Ölüm Marşı'na ayak uydurarak Galata Köprüsü'nden geçti. Önce Sarayburnu'na, oradan Zafer torpidosuna nakledildi. Bu arada, bütün dünyada bağımsızlık savaşı ve barışın sembolü olan bu büyük insanın

cenaze töreni için İstanbul'a gelen Rus, Fransız, Yunan ve Romen savaş gemileri, onu 21 pare top atışı ile son yolculuğunda selamladılar. Kutsal emanet daha sonra Yavuz zırhlısına aktarıldı. Büyük Önderin naaşını 101 tane top atışı ile selâmlayan Yavuz, şerefli emaneti İzmit'te özel trene aktardı.. Tabut, o akşam, İzmit'te Cumhurbaşkanlığı beyaz treninde, Atatürk'ün özel kompartımanına yerleştirildi. Ve çok sevdiği Ankara'ya doğru yola koyuldu. Çevresinde yine altı meşale yanıyor, yalınkılıç dört subay nöbet tutuyorlardı. Işıksız tren, gecenin içinde ağır ağır yol alırken, yalnız O'nun kompartımanı, ışıklı bir dikkörtgen halinde Anadolu'nun sonsuz kırlarına doğru ilerliyordu. Yol üzerinde biriken binlerce köylü, treni bekliyor, Ata'lannın son geçişini görmek istiyorlardı. Meşalelerini sallıyor ve ellerindeki azıcık petrolü yere dökerek tutuşturuyorlardı; toprağından yeni bir Türk Milleti yaratmış olduğu Anavatan'a dönüş yolunu ışıklandırmak için.

Yol boyunca halkın gözyaşlarıyla uğurladığı tren, 20 Kasım günü Ankara garında yeni Cumhurbaşkanı İsmet İnönü ve hükümet erkânı tarafından törenle karşılandı. Ankara, kaderini değiştiren ebedî şefini, 101 tane top atışıyla selâmladı.

Atatürk'ün tabutu Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde hazırlanan katafalka konuldu. Silâh arkadaşları, General, subay ve askerlerin tazim nöbeti tuttukları katafalkın önünden başta Cumhurbaşkanı olmak üzere, Ankaralılar saygıyla geçtiler. Atatürk'ün naaşı 21 Kasım'da görkemli bir törenle, Etnografya Müzesinde hazırlanan, geçici kabire yerleştirildi. Törende görülen manzara çarpıcıydı. Atatürk yedi düvele karşı millî bağımsızlık bayrağını dalgalandırmış, sömürgecilere karşı savaşmış, esir milletlerin ümidi haline gelmişti. Şimdi ise, millî bağımsızlık ve çağdaşlaşma önderinin tabutunun arkasında, dünyanın dört bir tarafından gelen temsilciler yer almışlardı. Bunlar arasında faşistlar, demokratlar, naziler ve komünistler yanyana saygı yürüyüşüne katılmışlardı. Sonu gelmez acılar içinde kıvranan Türk halkı ise, her kesimi ile kahramanının tabutunu, hıçkırık ve gözyaşlarıyla istirahatgâhına uğurlamaktaydı.

Ulu önderin naaşı, daha sonra, 10 Kasım 1953'te Etnografya müzesinden alınarak ebedî istirahatgâhu olan Anıtkabire, yani Kral mezanna yine görkemli bir törenle nakledilecekti!..

Doktor Raporları

Şubat 1938'den itibaren, Atatürk'ün tedavisini yapan kurulda yer alan ve ölüm anında başında bulunan Prof. Dr. Muhtar Özden'in, Atatürk'ün hastalığı ile ilgili gün gün yazdığı anılarında, 09 ve 10 Kasım günleri:

"09 Kasım 1938: Gece, zavallı Atatürk tekrar komaya girdi. Adalı sekuslar (sıçramalar) var. Akşama doğru trake (nefes borusu) ralleri (dolgunluk sesleri) başladı. Serum şırıngaları. Agoni (can çekişme). İdrar 560 cm3.

10 Kasım 1938: Ahvali umumiye fenadır. Koma devam ediyor. Agoni ralleri var. Bir defa daha 500 cm3 glikoz serumu veride yapıldı. Saat 08.00'de (sabah) kalbe faydası, nabzın biraz dolgun olmasıyla görünür gibi oldu. Lakin koma ve agoni devam etti.

Saat 09.05'de vefat.

Herkes hazin hazin ağladı.

Genel Sekreteri Hasan Rıza Soyak'ın anlattıklarından: 1938 yılı Kasım ayının 10'ncu günü saat 09.00... Gözleri kapalıdır, göğsü sürekli inip, çıkmaktadır. Sağ tarafta başı ucunda operatör Mim Kemal duruyor; Dr. Kamil Berk başını onun omuzuna dayamış hıçkınıyor. Prof. Dr. Muhtar Özden kendinden geçmiş gibi odanın içinde ağlayarak dolaşıyor. Bir taraftan da hafif bir sesle devamlı olarak *"Aman yarabbi, aman yarabbi,"* diye söyleniyor.

Saygı duruşu...

Genel Sekreter Hasan Rıza Soyak ile Muhafız Komutanı İsmail Hakkı Tekçe, yatağın ayakucunun sol tarafında duruyorlar... Onların da gözleri yaşlı... Ali Kılıç da onlar gibi... Ellerini kavuşturmuş son saygı duruşunda. Hizmetlilerden Mehmet

Mete, Rıdvan Gürarı, Rıza Tıgılı ile Binbir (Binnaz) Hanım bir kenara çekilmişler...

Saat 09.05... Atatürk birden gözlerini açtı, başını sert bir hareketle sağ tarafa çevirdikten sonra tekrar önceki durumuna getirdi...

Ve son nefesini verdi.

Atatürk ölür ölmez, Genel Sekreter H. Rıza Soyak zaptedilemeyen hıçkıklarla karyolanın yanına diz çöktü ve onun sağ elini ellerinin içine alarak öptü ve yüzüne sürdü. Muhafız Komutanı İsmail Hakkı Tekçe de aynı eli öptükten sonra yorganın altına koydu.

Bu arada Prof. Dr. Mim Kemal Öke Atatürk'ün açık gözlerini kapattı; Dr. Kâmil Berk de G.M.K. (Gazi Mustafa Kemal) markalı beyaz bir mendille çenesini bağladı.

Son Nöbet Defteri'ne de şöyle yazıldı: "Saat 09.05'te vefat etmişlerdir.

İmzalar: Dr. A. Muhtar (Özden), Prof. Dr. Neşet Ömer İrdelp, Dr. N. Reşat Belger, Dr. H. (Hayrullah) Diker, (Dr.) Abrevaya (Marmaralı), Prof. Dr. Mim Kemal (Öke)."

Atatürk'ün ölümü üzerine, ölüm raporundan önce düzenlenen, 9 imzalı 10 Kasım 1938 tarihli "**Ölüm Tutanağı**"nda şöyle denilir:

"Reisi Cumhur Atatürk'ün umumi hallerindeki vehameti dün gece saat 24.00'te neşir edilen (yayımlanan) tebliğden sonra her an artarak bu gün, 10 İkinci Teşrin (Kasım) 1938 Perşembe sabahı saat dokuzu beş geçe Büyük Şefimiz derin koma içinde terki hayat etmişlerdir."

10 Kasım 1938 tarihli 9 doktorun düzenlediği

Ölüm Raporu'nun son bölümü:

Ölüm tutanağı:

"... En nihayet 8 Kasım 1938 Salı günü bir kere daha zuhur eden ve bütün tekayyüt (bakım) ve ihtimamlara rağmen terakkisine (ilerlemesine) mani olunamayan ve büyük bir süratle inkişaf eden (gelişen) ikinci bir koma içinde 10 Kasım 1938 Perşembe sabah saat dokuzu beş geçe çok muazzez ve büyük hasta terki hayat etmiştir."

Atatürk'e otopsi yapılmasına gerek olmadığına dair 10 doktorun düzenlediği 11 Kasım 1938 tarihli raporun giriş bölümü:

"Aşağıda isimleri bulunan tabipler bu sabah saat 09.15'te, yani vefatın vukuundan 24 saat 10 dakika sonra, Atatürk'ün naaşını tekrar görerek muayene ettiler..."

Cumhuriyetimizin kurucusu Atatürk, 10 Kasım 1938'de sabah saat 09.05'de Dolmabahçe Sarayı'nda ebedi uykusuna daldı. Vefatı bütün yurdu mateme boğarken, dünyada da büyük üzüntü uyandırdı.

Ölüm Sebebi Civa!

Atatürk'ün ölümünden sonra düzenlenen birinci raporda ölüm sebebi karın içinde sıvı, asit toplanması olarak gösterilirken, ikinci raporda ise alkolle ilgili karaciğer iltihabı neden olarak gösterilmiştir. Bu çelişkiye rağmen Atatürk'e biopsi de otopsi de yapılmamıştır.

Alkole bağlı siroz olabilmesi için en az 15 yıl süre ile günde en az üç kadeh alkol alınması gerektiği bilinirken, Atatürk'ün Kurtuluş Savaşı yıllarında hiç içki içmediği, daha sonraki yıllarda da aşırı içki içmediği, karşısındakilere içirdiği söylenmektedir. Salyrgan (civalı ilaç)'ın Atatürk'ün tedavisinde "ajan tedavi ilacı" olarak kullanıldığı, aslında Mustafa Kemal Atatürk'ün bu ilâçla ağır ağır zehirlenerek öldürüldüğü ortaya çıkmıştır.

Öte yandan Atatürk'ün daha evvel sıtma geçirdiği bilinmesine rağmen karaciğer ve dalağı yıpratıcı Kinin ve Atebrin gibi ilâçlar bol miktarda kullanılarak ölüm çabuklaştırılmıştır. Sadece 1937 yılında İstanbul Eczanesi'nden Atatürk için 43 kutu kinin ilacının alınmış olması buna iyi bir örnektir.

Doktorları

Atatürk kendisine yabancı doktor getirilmesini ısrarlı ricalardan sonra kabul etmiş, bu arada sağlığını devamlı kontrol altında tutabilmek için ülkenin tanınmış hekimlerinden iki ekip oluşturulmuştu. Sürekli ve danışman doktorlar.

- Prof. Dr. Neşet Ömer İRDELP
- Prof. Dr. Nihat Reşat BELGER
- Opr. Dr. Mim Kemal ÖKE
- Prof. Dr. Mustafa Hayrullah DİKER
- Prof. Dr. Akil Muhtar ÖZDEN
- Prof. Dr. Süreyya Hidayet SERTER
- Dr. Asım ARAR
- Prof. Dr. Abrevaya MARMARALI
- Dr. Mehmet Kâmil BERK

Tedavi Eden Doktorlar

Prof. Dr. Neşet Ömer İrdelp ve Prof. Dr. Nihad Reşad Belger Atatürk'ü tedavi eden müdavi (sürekli) doktorlardı. Prof. Dr. Akil Muhtar Özden, Prof. Dr. Süreyya Hidayet Sertel, Prof. Dr. Mim Kemal Öke (adı sürekli tedavi edenler arasında da geçmektedir), Prof. Dr. Samuel Abrevaya Marmaralı, Dr. Mehmet Kamil Berk, Prof. Dr. Mustafa Hayrullah Diker ise gerektiğinde sürekli doktorların danıştıkları danışman hekim olarak görev yapmışlardır. Sağlık Bakanı Dr. İ. Refik Saydam idi. Sağlık Bakanlığı Müsteşarı Prof. Dr. Asım Arar idi. Bunların dışında, Paris'ten Prof. Dr. N. Fissenger (3 defa), Berlin'den Prof. Dr. Von Bergman, Viyana'dan Prof. Dr. H. Epinger isimli üç yabancı doktor da Atatürk'ün tedavisinde görev almışlardır.

Kimler Masondu?

Atatürk'ü tedavi eden doktorlar arasında Mim Kemal Öke, Prof. Dr. Samuel Abrevaya Marmaralı masonluğu alenen bilinenler arasındadır. İşleri Bakanı Şükrü Kaya da masondu. Devrin mason yöneticilerinden (Türkiye Locası) Dr. İsmail Hurşit, Muhittin Osman Omay kapatma kararı tebliğ edilenler arasındadır.

Katiller ve İşbirlikçiler Kimlerdi?

Yunanistan'da yayımlanan -Laiki Metopo(halk Cephesi) Gazetesi'nde yayımlanan dizi yazıda "**Dr. Abrevaya ve Fisehenger cidden bu işte fedakârane çalıştılar,**" denilmektedir. Bahsi geçen Ab-

revaya, Prof. Dr. Samuel Abrevaya Marmaralı'dır. Abrevaya, İzmir doğumlu olup, Paris'te tahsil görmüştür. Atatürk'ün ölümünden sonra Niğde Milletvekilliği yapmıştır. Prof. Dr. N. Fissenger, hükümet tarafından Paris'ten getirilmiştir. 8 Eylül 1938 tarihinde bir gün önce yaptığı muayeneye göre Prof. Dr. Ömer Neşet İrdelp ile birlikte düzenledikleri rapor uzun yıllar sonra ortaya çıkmıştır. Fissenger ayrı teşhiste bulunmasına rağmen Atatürk'ün ölüm raporunda, diğer doktorlarla aynı görüşteymişcesine yazılmıştır. Muhtemelen Paris'ten getirilen ilâçların temin yeriyle de ilgisi vardı.

19 Soru?..

- Atatürk'ün tedavisi için doktor seçimini kim yapmıştır?
- Purinol adlı ilâç Atatürk'ün tedavisinde ne kadar kullanılmıştır? Bu ilacı imal eden Hakkı Bey, (Ruhsat tarihinde soyadı kanunu daha çıkmamıştı.) Mustafa Hakkı Nalçacı denen kimse midir?
- Burun kanamalarından dolayı Atatürk'ü tedavi eden Dr. Naki Yıldırım yerine Numune Hastahanesi Kulak Burun Boğaz Uzmanı Prof. Dr. Meyer'e görev verilmesine neden ihtiyaç duyulmuştur?
- 1938 Şubat ayında doktorların gelmesini uygun bulmayan Atatürk'e rağmen Prof. Dr. Frank, Prof. Dr. Epinger hangi gerekçe ve kimlerin tavsiyesi ile niçin getirilerek destursuz Atatürk'ün vücudu onlara emanet edilmiştir?
- Müsteşar Dr. Arar'ın yaptığı ilk teşhisi bildirdiği ve kaale almayan yetkililer kimlerdi?
- Atatürk'e kaşıntıların sebebini karınca ısırığı olarak teşhis eden ve Çankaya Köşkü'ne ziyaretçi olarak 1937 sonlarında gelen doktor kimdi?
- Ölüm anında Atatürk'ün ağzına su verdiği ölüm raporunda belirtilen Dr. Kamil Berk ölüm raporunu niçin imzalamamıştır?
- Atatürk, Dr. Nihat Reşed Belger'e daha önce kendisini muayene eden Prof. Neşet Ömer İrdelp'in koyduğu teşhisi kontrol ettirme ihtiyacı hissetmiştir?

- Dr. Fissenger'in yazdığı reçeteleri hangi eczacı yapmıştır? Bu eczacı Mustafa HAKKI Nalçacı mıydı?
- Bahsi geçen yabancı doktorlar getirilmeseydi Salyrgan şırngasını Türk doktorlar uygularlar mıydı?
- Sürekli doktorların bilgisi dışında Paris'ten getirilen ilâçların sorumluluğu kime aittir? (Paris'ten gelen ilâcı bünye kabul etmemiş, hasta daha da fenalaşmıştır. 24 Ağustos 1938'deki bu tedavi işin dönüm noktasıdır. Atatürk, o tedaviden sonra "tamamiyle başka şahsiyet olmuştum. Çok tuhaf" diye Prof. Dr. İrdelp'e anlatıyor)
- Paris'te ilâç alınan 54 Reu Faubourrg Sainet Honore adresindeki firmanın Dr. Fissenger ile olan bağlantıları nedir?
- Özel Kalem Müdürü göreviyle Atatürk'e Köşk'ü kanınca-ların bastığına inandırmaya çalışan Süreyya Anderiman kimdir?
- Atatürk'ün ölümün üzerine düzenlenen iki rapordan; ilkinde teşhis karında toplanan sıvı, asit olarak belirtilirken, ikinci raporda alkolle ilişkili karaciğer iltihabı denmesinin sebebi nedir?
- Atatürk'ün tedavisi ile ilgili notları olduğunu söyleyerek, bir gün hatıra yazacağını söyleyen Dr. Ömer İrdelp, bahsettiği hatırayı niçin yazmamıştır?
- Atatürk'e biopsi ve otopsi yaptırmama kararını İçişleri Bakanı mason Şükrü Kaya mı vermiştir?
- Atatürk'ün sıhhi hayatına ilişkin bilgiler Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı'nda nasıl kayıp olmuştur? (Bakanlık 1976 yılında bilgi isteyen bir profesöre "tüm aramalara karşın bulunamamıştır," cevabını vermişti)
- 1948 ve 1949 yılında Bulgar Yahudisi Framason Avam Benaroyas ve Yunan gazeteci Apostolos Grazos'un Yunan gazetelerinde yer alan iddiaları üzerine Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti herhangi bir araştırma ve girişimde bulunmuş mudur? Yoksa, haberi dahi olmamış mudur?

Mustafa Kemal'in Önceki Sağlığı

Mustafa Kemal, klasik çocukluk hastalıklarının dışında 20 yaşına kadar ciddi bir hastalığa yakalanmadı. 20 yaşında geçici bir süre yakalandığı sıtma hastalığının atlatılması yine aynı yılda bel soğukluğu hastalığı takip etti. O yıllarda yaygın olan bu hastalık O'na ilerideki yıllarda İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi bünyesinde üroloji kliniğini kurdurttu. İdrar yollarındaki bu müzmin hastalığa ilaveten, Anafartalar Savaşı sonrasında, 1916 yılında akciğer iltihabı dolayısıyla ateşi yükselerek yatağa düştü.

İki yıl sonra Yıldırım Orduları Komutanı iken böbrek ağrıları başladı. Karlsbad Kaplıcaları'nda tedavi gördü. 1919 yılında Şişli'deki evinde bir süre kulağından rahatsızlık geçiren Mustafa Kemal, aynı yıl 19 Mayıs'ta çıktığı Samsun'da tekrar nükseden Böbrek ağrılarından dolayı 19 gün Havza Kaplıcalarında kaldı. Samsun'da iken tekrar sıtmaya yakalandı. Aynı yılın son günlerinde, 27 Aralık'ta böbrek ağrıları tekrar başladı. 1921 yılı Nisan'ında sol yanağında çıban çıktı, daha sonra attan düşerek üç kaburgası kırıldı. Bu hali ile cepheye gitti. 1923 yılında ise ufak tefek kâlp rahatsızlıkları geçirdi. 1927 yılı Mayıs ayında göğüs ağrıları çekti.

Berlin ve Münih üniversiteleri tıp fakültelerinin dahiliye klinik direktörleri Prof. Dr. Friedrich Kraus ile Prof. Dr. Ernest Von Remberg hükümet tarafından Türkiye'ye getirilerek Atatürk'e konsultasyon uygulattırıldı. 1936 yılı Kasım ayında üşütme sonucu ateşi yükseldi, ama kısa sürede iyileşti. 1936 yılı sonuna kadar bunların dışında Atatürk'ün başkaca ciddi bir sağlık problemi olmadı.

Daha gerilere gidildiğinde, genç Mustafa Kemal'in Manastır Askerî İdadisinde ciddi bir sıtma hastalığı geçirdiği bilinmektedir. Trablusgarb'a giderken at vurmasından İskenderiye'de tedavi gördüğünü Salih Bozok'un anılarından öğreniyoruz. Derne Savaşlarında gözünden yaralanmış ve Viyana'da tedavi görmüştü. Büyük Harp sırasında başlayan böbrek rahatsızlığı uzun süreler devam etmişti. Böbrek rahatsızlığı nedeniyle 1918'de Avusturya'da Karlsbad kaplıcalarında tedavi görmüştü.

Millî Mücadele esnasında da böbrek sancılarının devam ettiği, Sakarya öncesinde üç kaburga kemiğinin kırıldığı bilinmektedir. Cumhurbaşkanlığı döneminde, 1924 ve 1927'de kalp rahatsızlıkları geçirmişse de gerekli tedavi sonucunda sağlığına kavuşmuştu. 1936'da da soğuk algınlığı sonucu ateşli bir akciğer rahatsızlığı geçirmişti. Bu gelişmelere rağmen, yakınları onun gayet sıhhatli olduğu kanısındaydılar. Ancak 1937 başlarından itibaren Atatürk'ün durumunda yukarıda belirtilen rahatsızlıklar kendini göstermeye başlamıştı. Ancak bu belirtiler gerektiği gibi ciddiye alınmamış geçici tedbirlerle yetinilmişti.

Atatürk'ün Ölümünün Yankıları

Atatürk'ün ölümü, Türk milletini sonsuz elemlere gark ederken, bütün dünyada derin yankılar uyandırdı. Çünkü Atatürk, adeta inanılmaz ölçüde olumsuz şartlar içinde, dünyanın en güçlü devletlerine karşı bağımsızlık bayrağını açmış ve emperyalist güçleri dize getirmiş, ülkesini tam bağımsızlığa kavuşturan millî bir kahramandı.

Bu niteliği ile o, esaret altındaki Asya ve Afrika ülkeleri için, bir yol gösterici, bir ümit ışığı haline gelmişti. Diğer taraftan o, istilâdan kurtardığı ülkesinin bir daha aynı duruma düşmemesi, canı ve kanı pahasına elde ettiği bağımsızlığını sonsuza kadar koruyabilmesi için **"Batıya rağmen, Batılaşma,"** bir başka deyimle çağdaşlaşma yolunu açmış ve Türkiye'yi onbeş yıl içinde, her bakımdan tanınmayacak kadar değiştirmiş, çağdaş bir devlet haline getirmişti. Ayrıca barış ve istikrara dayalı gerçekçi bir dış politika ile Türkiye'yi düşmanı olmayan bir ülke konumunda bırakmıştı. Eseriyle millî bir kahraman, modern bir devlet ku-

rucusu, ileri görüşlü bir reformatör ve **"Yurtta barış, dünyada barış"** politikasının güvenilir bir uygulayıcısı olarak dünyanın saygısını kazanmıştı. Dolayısıyla Atatürk'ün elim kaybı dünyanın her tarafından sesler getirmiştir.

Yabancı devletler Türkiye'nin acısını, resmi kanallardan mesajları ve onun cenaze törenine gönderdikleri şahsiyetler ve askerî birliklerle paylaştılar. Ama esas yankılar Medya sivil toplum örgütleri ve kişisel mesajlarla kendini gösterdi. Gazete ve dergiler Türkiye'nin millî bağımsızlık ve çağdaşlaşma önderinin özelliklerini haber, yorum röportaj ve resimlerle okuyucularına tanıttılar.

Fransa'da Paris gazetelerinde 22 Haber, 25 makale ve 26 resim yayınlandı. Gazeteler, genellikle Atatürk'ün ülkesine olan hizmetlerine anlatmakta, özellikle O'nun Türkiye'yi kapitülasyonlardan, Batı emperyalizminden ve ortaçağ kurumlarından kurtarıp çağdaş laik bir devlet kurmasını vurgulamaktaydılar. Bu amaçla Türkiye'de hizmet etmiş olan Fransız diplomat ve gazetecileriyle röportajlar yapmışlardı. Bunlardan Kont Sforza ile yapılanı ilgi çekiciydi. Çünkü Sforza, mütareke döneminde İstanbul'da İtalya Yüksek Komiseri olarak bulunmuştu ve Atatürk'ü oldukça yakından tanıyordu. Daha o zamandan Atatürk'ün başarı kazanacağını öngörmüştü.

Röportajda O'nun amacının Batıyı taklit etmek değil, Batıya karşı kendisini savunmak olduğunu, isabetli olarak değerlendirmiştir.

Gazete yayınları taşrada da devam etmiştir. Büyük elçilikte açılan defteri, Fransa'nın ileri gelen devlet adamları, kordiplomatik ve yüzlerce kişi imzalamışlardı. Paris'teki elçilikler bayraklarını yarıya indirmişlerdi. Bu başsağlığı dileklerinin en ilgi çekenleri Fransız kolonilerinden gelenlerinkilerdi. Cezayir'den, Tunus'tan hatta Madagaskar'dan gelen mesajlar **"en muzaffer evlâdını kaybeden kardeş milletin acısını"** paylaşmaktaydılar. Suriye gazeteleri de Gazi'nin Doğu'nun en büyük siması olduğunu belirtiyor onun cesaret ve enerjisini övmekteydiler. Suriye Başbakanı Paris'te Büyükelçiliği ziyaretle millî mateme candan katıldıklarını beyan etti.

İngiltere’de ise, Kral ve hükümet dostluğuna büyük önem verdikleri Türk milletinin uğradığı onanılmaz kaybı dolayısıyla en samimi başsağlığı dileklerini Ankara’ya ulaştırdılar. İngiliz Dışişleri Bakanlığı Müsteşarı da **“kederimize bütün kalpleriyle iştirak ettiklerini”** Atatürk’ün ölümüyle **“Türkiye’nin büyük bir şef, cihanın harikulâde beynelmilel bir sima, İngiltere’nin büyük bir dost kaybettiğini”** vurguladı.

Ölüm haberi üzerine, Türkiye’nin Londra Büyükelçiliği, taziye telgraflarıyla dolup taşı. İlk telgraf emekli General Harrington’dan gelmişti. Mütareke döneminde İşgal kuvvetlerine başkomutan olan General, İngiliz devlet adamlarının aksine soğukkanlı davranışıyla barışa katkıda bulunmuştu. Kendisine büyük sevgi beslediği Büyük Lider ve Devlet Adamı Atatürk’ün kaybı dolayısıyla en içten duygularını bildiriyordu. Büyükelçiliğe gelen mesajlar arasında çeşitli şirketlerin, bankacıların, İngiltere’deki Musevî cemaatinin, Londra’daki misyon şeflerinin, İngiliz halkının, üniversite öğretim üyelerinin, Birinci Dünya Savaşı’nda Türkiye’ye karşı savaşmış olan İngiliz ve Avustralyalı askerlerin taziye dilekleri gibi, her kesimden pek çok mesaj gelmişti. Mesaj sahipleri Atatürk’e olan saygı ve hayranlıklarını dile getiriyorlar ve Türkiye’nin derin acısını paylaştıklarını ifade ediyorlardı.

İngiliz Dominyonları da, Avustralya, İrlanda, Kanada, Yeni Zelanda ve Güney Afrika Birliği de Türk Hükümetine başsağlığı dileklerini ulaştırdılar. İngiltere, büyük liderin cenaze töreninde, Çanakkale’de Anzak kolordusu komutanı olan ve savaşta bir bacağı yitiren Mareşal Birdwood ile bir askerî birlik tarafından temsil edilecekti.

Atatürk’ün ölümü İngiliz basınında da geniş yankılara yol açtı. Sayısı yüzlere varan makalelerde onun hayat hikayesini vermekle ve onun ulusuna verdiği hizmetleri saymaktaydılar. Bunlar arasında özellikle “Ankara Aslanı”nın karakter yapısı, asker, organizatör ve yönetici olarak askerî ve siyasî başarıları milliyetçiliği, vatanını zor şartlar altından bağımsızlığa kavuşturması, millet adı olmayan çürümüş bir devletten, güçlü kendine güvenen bir devlet yaratması, inanılmaz reformları ile hanedan ve halifeliği kaldırması, şeriat kanunları yerine laik kanunların

konulması, kadınların kafesten kurtarılıp toplum hayatına kazandırılması, bin yıllık alfabeyi değiştirerek kolay öğretilen latin alfabesini getirmesi, özetle yaptığı inkılâplarla Türkiye'yi tanımayacak kadar değiştirmesi laik, çağdaş bir yönetim oluşturması, bölgede bir barış ve istikrar yaratması vurgulanıyordu. Gazeteler "hiç kimsenin onun kadar büyük saygı ve derin hayranlık yaratmadığını, Atatürk'ün ölümüyle İngiltere'nin candan bir dost kaybettiğini" yazmaktaydılar.

Atatürk'ün ölüm haberi İngiliz İmparatorluğunun her tarafında yankılanmıştır. Sadece Malta Adasında yayımlanan makale ve haberlerin toplamı 43'e ulaşmıştı. Kıbrıs'da Türk ve Rum gazeteler duydukları derin üzüntüyü dile getirmişler, konsolosluklar bayraklarını yarıya indirmişlerdi. Seylan Adasında Yeni Zelanda da saygı dolu yazılar kaleme alınmıştı.

İngiliz İmparatorluğu içinde Ulu Önderin ölümünden en fazla üzüntü duyan Hindistan yarımadasında yaşayanlar olduğu anlaşılmaktadır. Bugünkü Pakistan, Bengladeş ve Hindistan'ı kapsayan bu bölgede yaşayan halk, onu **"Bağımsız Türkiye'nin yaratıcısı, Asya'nın kahraman Milliyetçilik Havarisi"** olarak benimsemişlerdi. O yaptıkları ile yalnız Türkiye'ye değil, fakat bütün Asya halklarına da büyük hizmetlerde bulunmuş, ülkesinde yaptığı reformlarla Asyalılara da ilerleme ve bağımsızlık yolunu göstermişti. Atatürk'ün ölüm haberiyle Hint halkı adeta şok geçirmişti. Hint halkı yas tutmuştur. Ücra kasabalarda bile, çalışmalar tatil edilmiş, 18 Kasım günü bütün Hindistan'da **"Kemal günü"** olarak anılmıştır. **"Milliyetçiliğin babası," "çağın en büyük kahramanı," "Asya'nın kurtancısı," "bütün Doğu'nun iftihar kaynağı" ve "milliyetçiliğin gerçek ruhu"** için samimi gözyaşları akıtılmıştır.

Millî bağımsızlık ve çağdaşlaşma Önderinin kaybı komşu ülkelerde de yankılar uyandırdı. Yunan resmî makamları ve basını Türkiye'nin acısını paylaşmıştır. Gazeteler ortak bir dille, Atatürk'ün kaybının Türkiye için olduğu gibi, dünya için de bir talihsizlik olduğunu vurgulamışlardı. Bulgar basını, Romen basını Macar basını onun eserini, kişiliğini yücelten makaleler yayınlamışlardır. Komşu İran'da ise bir ay resmi matem ilân edilmiştir. Afganistan, Lübnan içten üzüntülerini dile getirmişlerdir.

Özet olarak verilen bu bilgilerden anlaşıldığı gibi, Atatürk'ün ölümü Türkiye için bir dönüm noktası görüldüğü gibi, dünya için de büyük bir olay olarak algılanmış, insanlığın bir kaybı olarak değerlendirilmiştir. Özellikle esaret altındaki Afrika ve Asya toplumları, Onun ölümünü kendilerinden bir kahramanın kaybı olarak görmüşlerdir. Atatürk'ün üfulünün dünyada özellikle Asya ve Afrika'da yaşattığı yankılar, onun evrensel etkisinin en belirgin göstergesi olmuştur.

Afet İnan'a Mektubu

Saravona Yatı 14.6.1938

Afet,

H. R. Soyak ile, benden mektup beklediğini bildirmiştin. Arzun her gün hatırımdadır. Şifahen Celal'e (Üner) telefonla bildirmek üzere söylemekteyim. Ancak henüz kendim bir şey tespit edemedim.

Vazifem şudur: Bence doktorların yanlış görüş ve hükümleri sebebiyle hastalık durmamış, ilerlemiştir. Vakitsiz ayağa kalkmak, yürümek hususiyetiyle burunda yapılan atuşman üzerine gelen kusma nicesi, yapılan istirahatleri hiçe indirmiştir. İstanbul'a gelince, Hükümet reyimi almaya lüzum görmeksizin Fissenger'yi getirtti. Yeniden tetkik, muayene yapıldı. Karaciğeri eski halinden farksız ve karnı birkaç kiloluk birikmiş su ve gaz dolayısıyla şişkin ve defigüre bir halde buldular. Şimdilik Temmuz on beşe kadar yeni tiretman ve yeni rejim altında repo apsölüyü (Kesin istirahati) zaruri buldular. Bunun esası da yatak ve şezlong istirahatidir. Bu müddet sonunda Fissenger tekrar gelecektir. Umumi ahvalim iyidir. Tamamen iadeli afiyet ümit ve va'di kuvvetlidir. Senin için asla merakı ve endişeyi mucip olmamalıdır. Serinkanlılıkla imtihanlarını vererek muvaffakiyetle dönmeni bekler ve muhabbetle gözlerinden öperim.

İkamet için Savarona'yı tercih ettiler. Yat şimdilik saray karşısında demirlidir.

Malûmun olan devlet işleri için Başbakan ve diğer bakanlar sık sık gelip yatta misafir olmaktadırlar.

Nutuk'unu Şükrü Kaya Türkçeye çevirmektedir. Matbuata verilecektir.

K. Atatürk

Atatürk'ün Okuduğu Kitaplardan Bazıları

Ahmet Vefik Paşa	: Lehçe-i Osmani
Mehmet Salâhî	: Kamus-u Osmani
Avram Galanti	: Türkçede Arabi ve Latin Harfleri ve İmla Meselesi
Mehmet Ali	: Tahsil-i Lisan-ı Alman
Nüzhet	: Kendi Kendine Almanca
Ahmet Cevat	: Türkçe Sarf ve Nahif
Kâzım Nami	: Türkçe Oku, Türkçe Yaz
Mithat Sadullah	: Latin Harflerinin Türkçeye Tatbiki
İbn Emin Mahmut Esat	: Tarih-i Din-i İslâm
Osman Bin Süleyman	: Kamus
Lütfullah Ahmet	: Hayat-ı Hazret-i Muhammet
Abdunnaim Bin Hasan	: Ceridetül Evail ve Hamidetül Evahir
Ahmet Halit	: İslâm Büyükleri
Abdurrahmanil Cami	: Tercüme-i Nefhatül İnsan
Mehmet Cemil	: Hukuku Düvel
Kâtip Çelebi	: Cihannûma
Feridun Bey	: Feridun Bey Münşeati
Mehmet Bin Sait	: Kitabü'l Tabakatü'l-Kebir
Şemseddin Sami	: Kamusi Alam (6 cilt)
Şemseddin Sami	: Kamusi Okyanus
H.Z. Ülken	: Aristo-Metafizik
Süheyl Ünver	: İbn-i Sina
Ahmet Rifat	: Lügat-ı Tarihiye ve Osmaniye
M.Fuat	: Amerika'da Türkler ve Gördüklerim
Rıza Tevfik	: Kamus-u Felsefe

Cemal Paşa	: Hatırat (1913 - 1922)
Mehmet Cemil	: Sulhta ve Harpte Hukuku Düvel
Evliya Çelebi	: Seyyahatname
Suphi	: Tekmiletül'l-iber
Lütfi Simavi	: Devr-i İnkılap
Mustafa Necip	: Selimnâme
Osmanzâde Taib	: Hakikatü'l Vüzera
Ahmet Saip	: Vaka-i Sultan Aziz
Ahmet Hilmi	: Tarih-i İslâm
Mazhar Fevzi	: Hayr-i Sahil
Ziya Paşa	: Endülüs Tarihi
Resulzâde Mehmet Emin	: Azerbaycan Cumhuriyeti
Ali Reşat	: Tarih-i Osmaniye
Ali Reşat	: Kurun-u Cedide Tarihi
Sebahattin	: İttihat ve Terakki Cemiyetine Açık Mektuplar
Mahmut Esat	: Tarih-i Dinî İslâm
Ahmet Mithat	: İnkılap
Ahmet Cevdet	: Kısas-ı Enbiya ve Tevarih-i Hulefa
Mustafa Efendi	: Tarih-i Selanik
M. Şemsettin	: İslâm Tarihi
Ahmet Rasim	: Osmanlı Tarihi
Necip Asım	: Türk Tarihi
Mustafa Nuri Paşa	: Netayic-ül Vukuat
Mehmet Zihni	: Neşahir-ün Nisa
Mehmet Şemsettin	: Mufasssal Türk Tarihi
Ziya Gökalp	: Türk Medeniyeti Tarihi

Atatürk'ün Okuduğu Yabancı Kitaplardan Birkaçı

M. Roux de Rochelle	: Etats-Unis D'Amerique
M. Dubois de Jancigny	
ve M. Xavier Raymond	: Inde
M. Chopin	: Russie
M. G. L. Domeny de	
Nenzi	: Oceanique
Bary de St Virvent	: Iles de l'Ocean
M. Ph. Le Bas	: Etats de la Confederation Germanique
M. Van Hasselt	: Belgique et Hollande
M. Louis Lacrcix	: Iles de la Grece
M. Louis Lacrcix	: Chili, Paraguay, Uruguay, Buenos Aires
Champollion Figeac	: Egypte Ancienne
M. J. J. Marcel	: Egypte depuis la conquete des Arabes
Rozet et Carette	: Algerie, Etats Tripolitains, Tunisie
Lavalle ve Gueroult	: Espagne
M. Ph de Golbery	: Histoire et Description de la Suisse et du Tyrol
M. G. Pauthier	: Chine et son Description Historique
M. Chepin ve A. Ubicini	: Provinces Danubiennes et Roumanies
M. Ph. le Bas	: Suede et Norvege
Ferdinand Denis	: Portugal
Ferdinand Denis	: Afrique
Ferdinand Deniz-	

- M.C Famin** : Bresil, Colombie et Guyane
- M. Larenaudiere ve**
- M. Lacroix** : Mexique Guatamala Perou
- M. Davezat** : Iles de l'Afrigue
- M. A. Tardieu, M. S. Cherubini** : Senegambie et Guinee
- M. N. Desvergers** : Nubie, Abyssinie
- Lacroix Yanoski** : Italie Ancienne
- M. Le Chevalier Artaud:** Italie Sicile
- Frederic Lacroix** : Iles Baleres et Pithyuse
- M. Friess De Colonma** : Histoires des Antilles
- M. Elias Rensult M. Roux De Rochelle** : Villes Anseatiques
- M. Ferdinand Hoeger** : Chaldee Assyrie Medie Babylonie
- M. Neel Desverges** : Arabie
- S. Munk** : Palestine Description Geographique historique et areheologique
- Jean Yanosky ve**
- M. Jules David** : Syrie Ancienne et Moderne
- M. Dubeux** : Tatarie, Beloutchistan
- M. V Valmont,**
- M. Xavier Raymond** : Boutan et Nepal
- Ernest Lqvi see ve**
- Alfred Rambaud** : Histoire Generale du IV e Siede a nos jours (12 cilt)
- Jean Jaures** : Histoire Socialiste de la Revolution Française
- Hilaire de Barenton** : Le Mystere des pyramides

Atatürk'ün Dil Devrimi Sırasında Çalıştığı Kitaplardan Bazıları

H. F. Kuergic	: Psychologie de Quelques
Elements des Langues
Turques (1)
Vilhelm Thomson	: Inscription de l'Orkhon
M. Guizot	: Dictionnaire Universel
des Synonymes
M. Brasseur de
Bourburg	: La Langue Maya
Hilaire de Barenton	: L'Origine des langues des
Religions et des Peuples

İsrail Devletinin Önündeki Engel Atatürk İdi!

1933 yılında Türkiye'yi ziyaret eden Amerika Genel Kurmay Başkanı Mc Artur'a bizzat Atatürk tarafından ikinci Dünya Savaşı'nın tüm cepheleleri anlatılmış olması onun beklenen bu savaşta olmasını istemeyenlerin mevcudiyetini ortaya çıkarmaktadır. Ya da şöyle bir soru soracak olursak. Atatürk'ün sağlığı yerinde bulunduğu bir zamanda ikinci Dünya Savaşı çıkar mıydı? Veya Filistin Topraklarında dünyanın başına belâ olan İsrail Devleti kurulur muydu?

Buna ilave olarak, İkinci Dünya Savaşı'nı başlatan Hitler'in kurduğu Nasyonel Sosyalist Parti (Nazi Partisi) yi kimler iktidara taşıdı? Amerikan basınında sayfalar dolusu ilanlar vererek Nazi Partisi ve Hitleri destekleyin diyenler kimlerdi? Bunun cevabın hemen verelim; Ünlü siyonist lider Teodor Herzl'in biraraya getirdiği Yahudiler. Yani dünyadaki tüm yahudilerin Filistinde toplanarak İsrail Devleti'ni kurmasını isteyen ve bunun için Hitler'e her türlü desteği veren Siyonistler.

Atatürk'ün vefatına ilişkin, neden-sonuç ilişkisine baktığımızda, Masonların önce Osmanlı İmparatorluğu'nu yıkmaları, ardından Türkiye Cumhuriyeti ve onun kurucusu Mustafa Kemal Atatürk'ü zehirleyerek ortadan kaldırmalarının arkasında şu ilginç olayla karşılaşmaktayız ki bu İsrail Devletinin kurulmasıdır. İkinci Dünya Savaşı'nın hemen ardında, Filistin topraklarında kurulan İsrail Devleti, İkinci Abdülhamit'in karşı çıktığı gibi Atatürk'ün de karşı olduğu bir durumdur.

Nitekim Dahiliye Vekaleti Matbuat Umum Müdürlüğü 20 Ağustos 1937 tarih ve 5476/7/1/K SAYI numarası ve Dahiliye Vekili Şükrü Kaya imzası ile Başvekâlet yüksek makamına gönderilen tercüme metnin baş tarafında şöyle bir ifade var

“Türkçe Hâkimiyet-i Milliye Gazetesi, Kemal Atatürk’ün Türkiye Millet Meclisinde irad etmiş olduğu bir nutuktan bahsediyor. Aşağıdaki satırlar bu nutkun Filistin’e taalluk eden kısmından alınmıştır”

Bu ifadeden; Bombay Chronick Gazetesi’nin, Gazi’nin nutkunu Hâkimiyet-i Milliye’’den iktibas ettiği anlaşılıyor. Demektedir.

Metin aynen şöyle:

Beyanat 27 Temmuz 1937 tarihli Bombay Chronick Gazetesi’nde Filistin’e el sürülemez Kemal Paşa Avrupa’ya ihtar ediyor! Türkler mukaddes topraklarda yabancı hâkimiyetine tahammül etmeyeceklerdir” başlıkları altında yayınlanmış.

“Arapların Avrupa siyasetine nüfuz edemeyip, bu sözde istiklâl kelimesine inandıkları ve bu uğurda Arap memleketlerini Avrupa emperyalizmine esir kıldıkları çok şayan-ı teessüftür. Kemal Atatürk,” Filistin’in, Arabistan’a vuku bulacak harekâtın merkezini teşkil ettiği takdirde bura Araplara yapılacak herhangi bir fenaliğe Türklerin de tahammül edemeyeceğini söylemektedir.

Araplar’ın arasında mevcut olan kanışıklığı ve hoşnutsuzluğu kimse bizim kadar bilemez. Biz vakıa birkaç sene Araplar’dan uzak kaldık. Fakat şimdi kendimize kâfi derecede güvenip ve kudretimizi bildiğimiz için, İslâmiyet’in mukaddes yerlerini Musevilerin ve Hristiyanların nüfuzunun altına girmesine mâni olacağız. Binaenaleyh şunu söylemek istiyoruz ki buraların Avrupa emperyalizminin oyun sahası olmasına müsaade etmeyeceğiz.

Biz şimdiye kadar dinsiz ve İslâmiyet’e lakayt olmakla itham edildik. Fakat bu ithamlara rağmen Hazret-i Peygamber’in son arzusuna yani, mukaddes toprakların da imâ İslâm hâkimiyetinde kalmasını temin için hemen bugün

karımızı dökmeye hazırız. Cedlerimizin Selahattin'in idaresi altında uğrunda Hıristiyanlarla mücadele ettikleri toprakların yabancı hakimiyet ve nüfusunun tahtında bulunmasına müsaade etmeyeceğimizi beyan edecek kadar bugün Allah'ın inayeti ile kuvvetliyiz. Avrupa bu mukaddes yerlere temellük etmek için yapacağı ilk adında bütün İslâm aleminin ayaklanıp icraata geçeceğine şüphemiz yoktur.”

İşte bu nutuk ve Atatürk'ün, hemen hemen tamamı İngiliz işgali altında bulunan İslâm dünyasının istiklâliyle ilgisidir ki, İngiltere Kralı 8'nci Edward'ın Gazi'nin ayağına gelmesini sağlamıştır. Atatürk'ün bu sözleri söylediği tarihe dikkat edecek olursak, 1937'nin Ağustos ayıdır. Buna da bir tesadüf müdür gözüyle bakmamız gerekiyor?

Daha sonraları, Yunan basınında çıkan diğer bir yazıda ise Yahudilerin uşağı durumunda olan Masonların Filistin Topraklarında kurmak istedikleri İsrail Devleti ile ilgili amaçları, Halk Cephesi - Laiko Metopa gazetesinde, 1-2-3-4-5 Eylül 1949 tarihli yazı Apostolos Grazos kalemıyla neşredilmiştir. Bu yazıda ise;

“Filistin Siyon kolonilerini meydana getirmek için, Osmanlı İmparatorluğu'nu parçaladık. Bundan sonra yapılması elzem olan, ikinci, üçüncü ve dördüncü vazifeler geliyor ve bunları seri olarak tatbik etmek isteniyordu ki; Doktor Abravaya ve Fissenger cidden bu işte fedakarâne çalıştılar. Bazı Avrupalı tıp dahileri, siroz mütehassısları, San liderin hastalığı ile meşgul olmak istediklerini bildirmişlerse de; Türkiye'deki mukaddes üçgenimizin meydana getirdiği muhkem mevki ve selâhiyetlerini cemiyetimize muhalif olanlara San liderin tedavisinde vazife vermemekle bize pek âlâ ispat ettiler. San liderin ölümü bir gün meselesi hâline gelmişti. Onun ölümünden her suretle istifade etmeliydik.”

Nasıl Zehirlediler!

Araştırmacı Ogün Deli Agoni isimli kitabında çok önemli verilere ulaşmış ve bu araştırmaya göre;

Son ponksiyonda 7 Kasım tarihinde yapılmıştır. Oysa ki, karında toplanan su bu hastalığın sonlarında görülen tehlikeli bir belirtidir. Kan dolaşımı ve teneffüs zorluğu verdiği gibi vücuttan alınması halinde sağlığa gerekli proteinlerin kaybına da yol açacağı için ayrıca tehlikelidir. Bilinen bu gerçeğe rağmen aynı anda Atatürk üzerinde bu tehlikeli iki tedavi uygulanmıştır. Ayrıca bugün de kullanılmayan ve öldürücü tesiri olduğu ortaya çıkan ilaçlardan biri olan Promidonun da sayısız kere verilmiş olduğunu görmekteyiz.

3 Ağustos 1938 tarihinde yapılan konsültasyondan önce kesinlikle kullanımının tehlikeli olacağı konusunda Fransız doktor tarafından (Fissenger) kendisine gerekli uyarıları yaptığını söyleyen DR. Neşet İrdelp bu önerileri söylemesine karşın, Bergman ve Eppinger tedavi olarak kullanılması konusunda bastırılmış ve aynı gün Atatürk'e bu ilaç verilmiştir. Araştırmacı-yazar Ogün Deli'nin yazdığı Agoni isimli kitapta geniş şekilde dile getirdiği gibi bu ilacın yan tesirleri bilinmesine karşın bu uygulama 27 Eylül tarihine kadar sürmüştür. 27 Eylül tarihine gelindiğinde ise Atatürk müthiş bir komaya girmiş bu koma sonunda doktorları da zehirlendiğini üstü kapalı olarak söylemişler hatta *"Bundan sonra bir salyrgan şırıngasının dahi düşünüleceğini ilave ediyoruz..."* demek suretiyle bu ilacın kullanımına son verilmiştir.

Salyrgan ilaç Atatürk'ün karında oluşan asitin alınması yani tedavi edilmesi maksadıyla verildiği söylenmektedir.

Atatürk'ün artık son günlerine ilişkin Kılıç Ali'nin ("son günleri" adlı kitabında) aşağıdaki sözleri dikkate değerdir.

"Bilhassa bu son iki sene içinde... gün geçtikçe halsizlikleri daha ziyadeleşiyor, benzi geçen senelere nispetle daha ziyade soluyordu... Atatürk'ün renginde ve yüzündeki çizgilerde belirgin değişiklikler başlamıştı. Yürümeyi sevmez olmuştu. O iştahlı adamın artık iştahı hemen hiç yok gibi idi"

Döneme ilişkin fotoğraflara baktığımızda da bunu görmek mümkündür. Bu fotoğraflara ilişkin ilginç ve acınacak bir durumu da vurgulamak gerekiyor.

Atatürk'ün özel fotoğrafçısı olan Hasan Efendi'nin, Atatürk'ün ölümünün üzerinden üç, dört yıl geçtikten sonra evi yanmış ve Atatürk'ün çekilen fotoğrafları da evle birlikte yanmıştır. Yine, 5 Eylül 1973 tarihinde İstanbul Devlet Film Arşivi'nin deposunda çıkan yangın sonunda Atatürk'ün fotoğrafları yanmıştır. Elimizde bu dönemi yansıtan fotoğrafların azlığı da manidardır.

Mevcut fotoğraflara baktığımızda Atatürk'te ciddi denecek derecede değişimlerin gerçekleştiği ve cildindeki bozulmaların sonucunda bakım ürünleri kullandığını görmekteyiz. Burada bir tespitte bulunmak gerekiyor o da tarihi belge olma özelliği taşıyan belgelerin her nedense kaybolduğudur. Bunlara örnek vermek gerekirse; Prof. Dr. Bedi Şehsuvaroğlu'nun 1976 yılında Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına "Atatürk'ün sıhhi hayatına ilişkin" 31.05.1976 tarih ve 176 sayılı yazı ve 24.06.1976 ve 224 sayılı dilekçelerde, Bakanlığın verdiği cevap "Tüm aramalara karşın bulunamamıştır."

Yine bunlara ek olarak, İ.E Ulagay ilaç sanayii Türk A.Ş. 100 yaşında Osmanlıdan günümüze hayallerin gerçekleştiği Tarih Vakfı'nın Eylül-2003 tarihli yazısında, Atatürk'ün İdrar ve Kan tahlillerinin yapıldığı fakat bu tahlillerin bugün elimizde bulunmadığından bahsedilmektedir. Yazının 139. sayfasında Ulagay, "Atatürk'ün son idrar tahlillerinden birini de biz yaptık. Ölmeden birkaç zaman öncesiydi ve idrarı ürobilinden dolayı çok koyu bir kırmızımsı renkteydi. Kaydı yok ama çok iyi hatırlıyorum. Tahlili ben yapmıştım. Hastalığı çok ağırlaştığı devirlerdeydi... O devirde bizden başka bir hayli laboratuvar vardı. Ama tahlil işinde biz öndeydik." Demekle birlikte dönemin tahlil laboratuvarlarından bilgi sahibi olmamızı da sağlamakta. Yine Dr. Aytekin Ertuğrul'un da vurguladığı gibi hastanın müşahede kağıtları da yoktur.

Türk Halkı Ağlıyor

Atatürk'ün öldüğünü duyan büyük küçük, kadın erkek, asker sivil, bütün Türkler, derin bir acı ve şaşkınlık içinde, Dolmabahçe Sarayı'na koşuyor, onu bir kez daha görebilmek için adeta birbiriyle yarışıyordu. Bu mahşeri kalabalık Türk milletinin sevgisinin, saygısının bir belirtisi olduğu kendisini düşmandan kurtaran, Türk'lüğe yeniden ve hayat veren, halkını canından çok seven, o büyük önderin cenaze töreninde hazır bulunma isteğini de gösteriyordu. Öyle bir an geldi ki, Dolmabahçe önünde toplanan mahşeri kalabalık içinde 11 Türk ezilerek hayatlarını feda ettiler. Bu olay üzerine hükümet şu resmi tebliği yayınlamak zorunda kaldı:

Ankara 18 (A.A.)- tebliğdir.

"Dolmabahçe Sarayı'nda Atatürk'ün katafalkı önündeki ihtiram geçidi ilk günden beri muntazam bir surette cereyan ederken, 17.11.1938 saat 20.00'den sonra yüz binden fazla vatandaşın tehacümüyle husule gelen izdiham neticesi geçit müşkülleşmiş ve gösterilen tehlik (aşırı sevgi) yüzünden halk safları arasında artan tazyikin bir kısmı kadın olmak üzere on bir vatandaşımızın hayatlarının sönmesine sebep olduğu büyük bir teessürle haber alınmıştır.

"Zabıta kuvvetleri, vatandaşların hayat emniyeti için kılavuzluk yapmakta ve halin icap ettirdiği tedbirleri almakta olduğundan bu gibi müessif hadiselerin tekerrürüne mani olmak için zabıta kuvvetlerimizin vesayasına riayet edilmesi muhterem halkımızdan ehemmiyetle rica olunur."

Atatürk'ün Son Yolculuğu

Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu Gazi Mareşal Mustafa Kemal Atatürk'ün aziz naşının, İstanbul'dan Ankara'ya götürülüşü ile ilgili olarak hazırlanan törenin programı en ince ayrıntılarına kadar tespit edilerek, Bakanlar Kurulu kararıyla kabul edilmiş ve bu arada karada ve denizde sürdürülecek olan cenaze töreninin hazırlıklarına da hemen girişilmişti. Bu sebeple, Türk donanmasına ait "Yavuz" zırhlısı, "Hamidiye" Kruvazörü, "Zafer" ve "Tınaztepe" destroyerleri ile "Dumlupınar," "Gür" denizaltıları ve "Doğan," "Martı" hücumbotları da 16 Kasım günü Haydarpaşa açıklarında demirlemişlerdi. Aziz naşın hareketi, önce Dolmabahçe açıklarında nöbet tutan "Yavuz" zırhlısından, Galata kulesine ve Haydarpaşa iskelesine bildirilecek, "Hamidiye" kruvazöründen görevli subay, astsubay ve erlerde Haydarpaşa ile Galata Kulesi'nde bulunarak, aldıkları telefon emrini, işaret sancağını iki kere direğe toka ettikten sonra aşağı alarak, hareket emrini tekrar "Yavuz" a bildirecekti.

19 Kasım 1938 Cumartesi günü, Atatürk'ün aziz naaşı tabut içinde Dolmabahçe Sarayı Muayede Salonu'nun ortasında bulunan avizenin tam altındaki masaya saat 08.10'da konularak, cenaze namazına başlanılmıştı. Atatürk'ün cenaze namazını kıldırma görevini İslam Tetkikler Enstitüsü'nden Ord. Prof. Şerafettin Yaltkaya, müezzinelik görevini de Hafız Yaşar Okur yapmışlardı. Saat 08.15'e yaklaştığı sırada, Atatürk'ün tabutu, Ekrem Baydar, Sabri Ertuğ, Ziya Ekinci, Nuri Yamut, İshak Avni Akdağ, Osman Tufan, Hakkı Özgener, Enis Erkoçak, Zeki Erokay, Kurt Cebe Noyan, Kemal Balıkesir ile İlyas Aydemir'den

oluşan 12 Generalin omuzlarında olmak üzere saraydan çıkarılmış ve top arabasına yerleştirilmişti.

Saat 09.00'da hareket eden top arabası, sarayın kapısından 09.22'de çıkmış ve mahşeri bir kalabalığın arasından (Fındıklı-Tophane- Karaköy- Köprü- Eminönü- Bahçekapı- Sirkeci- Salkım-söğüt yolunu takiben Gülhane Parkı'nın büyük kapısından) geçerek, Sarayburnu'nda bulunan Atatürk heykeli önüne gelmişti. Saat 12.10'da parkın kapısından çıkarken bütün halk ve üniversiteliler hep bir ağızdan İstiklal Marşı'nı söylemişlerdi. 12.24'te heykelin önünden sessizce sahile inildiğinde, saat 12.20'yi gösteriyordu. Dolmabahçe Sarayı'ndan, Sarayburnu'na kadar takip edilen güzergahın iki yanında asker ve jandarmadan oluşan Ata'ru gözbebeği olan Mehmetçik dizilmiş, son görevini yapıyordu. Okullu gençler ve halk da gözyaşlarını tutamayarak, hıçkırıklardan boğulurcasına mehmekçiğin yanında ve onunla omuz omuza idi. Denizdeki vapurlar tıklım tıklım olup feryatlar yükseliyordu.

Atam Nereye?

Köprü'nün üzeri yasak edilmiş olmasına rağmen, kenardaki parmaklıklara tutunarak aşağıya sarkan vücutların başları top arabasının tekerlekleri ile bir hizadaydı. Eminönü'ndeki Yenicami'nin kubbeleri ve minareleri kuşlar gibi insan kalabalığıyla örtülü olup, büyük bir matem uğultusu, göğün sonsuzluklarına doğru yükseliyordu. Tabutun ardından gelen silindir şapkalı zevat arasında hıçkıranlar görülüyordu. Gülhane Parkı'na girene kadar geçilen her yolun çevresinde evlerin pencerelerinden sarkan ve otomobillerle kamyonların üzerini hınca hınç dolduran İstanbulluların hepsi, bir hıçkırık denizine tutulmuş, göz yaşı döküyorlardı.

Bütün İstanbul halkı, asker sivil, kadın çocuk, ihtiyar delikanlı, ağızlardan dökülen *"Bizden böyle mi ayrılacaktın," "Keşke seni görmez olaydım. Sensiz yaşanır mı ki!" "Atam nereye? Yavrum nereye? Yazık oldu sana yazık oldu!"* ve daha buna benzer pek çok sözlerle ortalığı inletiyorlardı. Hava filomuz, İstanbul'un maviliklerini delercesine uçuşlarıyla bu törene katılıyor, denizden *"Yavuz"* zırlıslı Dolmabahçe Sarayı'ndan Sarayburnu'na kadar ilerleyen cenaze alayını, her beş dakikada bir top atışıyla selamlarken, İstanbul'u titretiyordu.

Cenaze Alayı

Büyük önder, Türklerin kurtancısı Atatürk'ün cenaze alayı şu sıraya göre tertiplenmişti.

- 1- En önde ve yolu açık bulundurmak üzere geniş safta ilerleyen atlı polis kıtası.
- 2- Tören alayının başında giden, atına binmiş vaziyette tören komutanı.
- 3- Mızraklı süvari alayı.
- 4- Önde bandosu ile birlikte bir piyade taburu.
- 5- Bir topçu taburu.
- 6- Önde bandosu ile birlikte bir deniz taburu (İstanbul ve Ankara'da yapılan Cumhuriyet Bayramı törenlerine iştirak eden "Yavuz" zırhlısı merasim bölüğü ve "Hamidiye" kruvazörü merasim bölüğü ile "Yavuz"un alay sancağı, donanma bandosu ve subaylarıyla birlikte törene katılmışlardı).
- 7- Çelenkler.
- 8- Atatürk'ün aziz naaşının bulunduğu görkemli tabutu taşıyan top arabası.
- 9- Top arabasının iki yanında bulunan altışardan on iki general.
- 10- Atatürk'ün harp ve istiklal madalyalarını taşıyan bir General ile onu takip eden Cumhurbaşkanlığı ileri gelenleri.
- 11- Atatürk'ün aile efradı.
- 12- Başbakan.
- 13- Türkiye Büyük Millet Meclisi'ni temsil etmek üzere Ankara'dan gelen heyet.
- 14- İstanbul Valisi ve Belediye Başkanı ile mevki ve deniz komutanlıkları.
- 15- İstanbul'daki yabancı konsolosluk elçileri.
- 16- İstanbul vilayetinin teşrifata dahil olmayan, askeri ve mülki erkânı ile Cumhuriyet Halk Partisi erkânı.

- 17- Rektör, dekanlar ve profesörler başta olarak, üniversite ile yüksek okul öğrencileri.
- 18- Kumandanları, öğretmenleri ve subayları ile birlikte Harp Akademisi.
- 19- Halkevleri idare heyetleri.
- 20- Millî ve ticarî heyetler mümessilleri.
- 21- İstanbul'daki bütün izci teşkilatları.
- 22- Yedek Subay okulu öğrencileri.
- 23- Önünde bandosu ile birlikte bir piyade taburu.
- 24- Türk milleti (Kadın, erkek, ihtiyar, çocuk 7'den 70'e kadar ve gözyaşları içinde.)

101 Pare Top Atışı

Önceden Sarayburnu'na getirilmiş olan dubalara yanaşan "Zafer" destroyeri ile ona refakat eden iki avcı botumuz, Atatürk'ün naaşını almak üzere hazır bekliyorlardı. Saat 12.42'de tabut top arasından yine 12 General tarafından alınarak rıhtım üzerindeki dubaya yanaşan "Zafer" destroyerine konuldu. Destroyer, cenazeyle birlikte Başbakanı, Devlet erkanını, Generalleri, Şair Behçet Kemal Çağlar'ı, gazetecileri, film çekenleri, bando ile çelenkleri de alarak, saat 12.55'te hareket etti. Seyir halindeki "Zafer" destroyerine "Doğan" ve "Martı" avcıbotları refakat ediyordu. Bu arada naaşın çevresine, merasim kıtası ve subaylar tarafından ihtiram nöbeti tutulmaya başlanmıştı. Saat 12.23'de "Zafer," "Yavuz" zırhlısına yanaşmıştı. Aziz naaşı taşıyan tabut, lumbarağzından "Yavuz"a, Donanma Komutanı Amiral Şükrü Okan, Harp Filosu Komutanı, İhtiyat Filo Komutanı, Kurmaybaşkanları, Filottila Komodorları, makine mütehassısları, "Yavuz" Komutanı, "Hamidiye" Komutanı ve diğer üst rütbeli subaylar tarafından alınmıştı. Törenin yapıldığı tam bu arada da direğe milletlerarası "B" işaret sancağı toka edilmişti. Böylece saat 13.40'da "Yavuz"un kış güvertesinde bulunan 28'lik top namlularının önüne, tabut yerleştirilmiş oldu.

"Zafer" destroyeri "Yavuz"a yanaştığı sırada "Yavuz"un iskele bordasına da Atatürk'ün aile efradı ile cenazeye katılan ileri gelen-

leri getiren vapur yanaşmış bulunuyordu. Diğer tarafta, Adalar hat-tında çalışan dört vapur da deniz merasimine iştirak etmek isteyen memur ve halka ayrılmış bulunuyordu. Bu gemiler sıra ile Fener-bahçe fenerinin 1.5 mil açığında ve Türkiye'ye gelen konuk yabancı zırhlıların gerisinde, tek sıra dizilmiş olarak yer almışlardı.

Katafalkın dört köşesinde birer subay ile ayak ucu gerisindeki 21 kişilik tören kıtası saygı duruşuna geçmişti. Saat 13.14'te 101 pare top atışı başlamış bulunuyordu. Saygı duruşu, törene katı-lan konuk devletlerin harp gemilerinden atılan 21 pare top atışı ile cevap verilerek tamamlanmıştı. Yavuz zırhlısı saat 15.37'de 5 mil ilerleme süratiyle, İzmit istikametinde harekete geçmişti. Ken-disine, refakat eden; "Zafer," "Tınaztepe" destroyerleri, "Dum-lupınar," "Gür" denizaltıları, "Doğan" ve "Martı" avcı botları sancakta, "Hamidiye" zırhlısı da dümen suyunda seyrederken, sivil gemiler de pruva hattı nizamına geçmişlerdi.

Yabancı Savaş Gemileri

Konuk harp gemileri ise; alfabetik sıraya göre ve pruva hattında olmak üzere Türk gemilerinin sancak tarafında sey-retmeye başlamışlardı. Konvoy, Adalar'ın arkasından geçerek, Büyükada'nın güneyi civanna geldiğinde saat 15.42'yi gösteri-yordu. "Yavuz," çektiği çatallı komodor forsunu aşağıya alarak işaret verince, yabancı harp gemileri de süratlerini arttırmışlardı. İngilizlerin 31.000 "Malaya" (Son Osmanlı Padişahu Vahdettin'in 17 Kasım 1922'de İstanbul'dan kaçışını sağlayan) zırhlısı, Ruslar'ın 2900 tonluk "Moskova" gemisi, Almanlar'ın 5400 tonluk "Em-den" kruvazörü, Yunanlılar'ın 1850 tonluk "Hydra" destroyeri ile Romenler'in 1900 tonluk "Regina Maria" destroyeri 16 mil süratle, "Yavuz" zırhlısına sancak bordasından geçerek, Ata'nın aziz naaşını selâmlamışlardı. O sırada Yavuz'un güvertesinde bulunan Başbakan Celal Bayar, milletvekilleri, generaller ve ce-nazeye refakat edenler de selama geçmişlerdi. Harp gemileri ve sivil gemiler saygı geçişlerinin ardından Haydarpaşa yönünde torristan ederek yerlerine dönerlerken, "Yavuz" dan verilen ikinci bir işaretle "Hamidiye" zırhlısıyla "Dumlupınar" deni-zaltı gemisi de seyir ettiği hattan ayrılarak refakatten çıkmış ve Haydarpaşa'daki demirleme yerlerine dönmüştü.

“Yavuz” İzmit’e Varıyor

Şimdi “Yavuz” a yalnızca “Zafer” ve “Tınaztepe” destroyerleri ile “Gür” denizaltı gemisi refakat etmekteydi. Saat 16.11’de “Yavuz” İzmit’e doğru suları yarararak ilerlerken, kıyılardaki halk ve askeri birlikler, selamlamalarına devam ediyorlardı.

İzmit’e gelindiğinde, zırhlı, mayın iskelesi hizasında demir atmış, “Zafer” destroyeri de “Yavuz” a borda etmek üzere manevraya başlamıştı. Tabut “Zafer” e nakledilirken saat 19.19’u göstermekteydi. Bu sırada “Yavuz” 15 dakikalık aralarla top atışlarına yeniden başlamıştı. “Tınaztepe” destroyeri de “Gür” denizaltısı “Yavuz” un biraz gerisinde, Gölcük yönünde demirlemişti. Saat 19. 30’da İzmit körfezini dolduran gemiler ve motorlardan uzanan projektör ışıkları denizi tanyor, sahildeki mavi ışıklar suları gündüz gibi aydınlatıyordu.

İzmit’te üç mayın botu, iki şalopa ve “Haliç” motoru ile “17” borda numaralı gambot emre hazır bir vaziyette beklemekteydi. İzmir valisi ve İzmit Deniz Üssü Komutanları, “Seymen” motoruyla Yavuz’a çıkmışlardı. “Zafer” destroyeri Atatürk’ün aziz naşı ile birlikte törene katılan heyetleri, bandoyu ve çelenkleri alarak mayın iskelesine yanaşmıştı, saat tam 20.00’de tabut karaya ayak basmış oluyordu. İskele meydanını dolduran halk ve talebeler hıçkırarak gözyaşı döküyorlardı. Ayyıldızlı bayrağa sarınlı tabut, “Yavuz” dan ayrılışına ve trene bindirilip hareket edişine kadar, Yavuz’un top atışları kesilmemişti.

Mayın iskelesi ile deniz üssü bahçesi arasında, subaylar, tümen bandosu, piyade taburu, deniz bandosu, deniz müfrezesi, İstanbul’dan törene katılmış olan zevat ve davetli memurlar, belediye idare meclisi üyeleri ile kazalardan gelen davetliler, öğrenciler, sporcular protokoldeki şu sıraya göre yerlerini almışlardı.

- 1- Önde yüksek yetkili beş emniyet komiseri.
- 2- Birinci Ordu Müfettişi ve Tören Komutanı Orgeneral Fahrettin Altay.
- 3- Tümen bandosu.
- 4- Piyade alay komutanı.
- 5- Önde alay sancağı olduğu halde, yürüyüş kolunda bir piyade bölümü ile bir ağır makineli tüfek bölümü.

- 6- Deniz bandosu.
- 7- Deniz kıtası.
- 8- Çelenkler.
- 9- Cenazenin bulunduğu top arabası ve arabanın sağında ve solunda altışardan 12 general.
- 10- Atatürk'ün Harp ve İstiklal madalyasını taşıyan general.
- 11- Atatürk'ün aile efradı.
- 12- Başbakan.
- 13- Büyük Millet Meclisi Temsilcisi.
- 14- İzmit valisi, tümen komutanı, amiraller ve İstanbul'dan gelen zevat.
- 15- Protokole dahil askeri ve mülki erkân.
- 16- Kazalardan gelen heyet ve davetliler.
- 17- Cumhuriyet Halk Partisi ve Halkevleri erkanı ile yolun iki tarafında dizili bulunan bir piyade bölüğü.

Beyaz Tren

Atatürk'ün aziz naşı, mayın iskelesinden itibaren eller üzerinde ilerlerken, tümen bandosu tarafından önce İstiklal Marşı çalınmış, peşinden deniz bandosu matem marşına geçmişti. İzmit'te bulunan 31. Topçu alayı'ndan getirilen top arabası üzerine, Ankara'dan gelen ustabaşının önceden tespit ettiği tabut sehпасına tabut konduktan sonra, cenaze alayı Deniz Üssünden itibaren istasyona doğru yavaş yavaş ilerlemeye başlamıştı. Ata'sını son yolculuğuna uğurlamak üzere gelen büyük bir halk kitlesi de göz yaşları içinde onu uğurluyordu. Bu mahşeri kalabalığın hissi bir teessürle yaratabileceği herhangi bir intizamsızlığa mani olunmak üzere, yol kavşakları inzibat erleri ve polisler tarafından gerekli önlemler alınmak suretiyle kapatılmıştı. Ortalık iyiden iyiye kararmaya başladığından, her yan ışıldak ve lambalarla aydınlatılmıştı. Saat 22. 23'de istasyonda hazır beklemekte olan "Beyaz Tren" in penceresinden tabut içeri alınmış ve çevresinde de altı meşale yakılarak konulmuştu. Bu arada 6 subay da kılıçlarıyla hemen saygı duruşuna geçerek nöbete baş-

lamışlardı. Tümen bandosu yine önce İstiklal Marşını çalmış ve ardından matem marşına geçtiğinde de, tren Ankara'ya doğru harekete geçmişti. Saat 20. 32'yi gösterdiğinde tekerleklerin dönüşü hızlanmış ve aziz Atatürk'ümüzün mübarek naşı halkın göz yaşları arasında Ankara'ya doğru yola çıkmıştı.

Tren Ankara Garında

Tren gece boyunca geçtiği istasyonlarda, köylüler tarafından ellerde meşalelerle karşılanıyor, gece karanlığındaki yanan meşalelerin aydınlığı içinde, köylüler dimdik, fakat boyunları bükük vaziyette gözyaşları mintanlarını ıslatıyordu. Tren durakladığında köylülerden birkaçının, *"Atatürk, burada!"* diye bağırması üzerine bir anda herkes oraya koşuşuyor ve Ata'sına olan sevgilerinin tezahürü ile *"Bunu da alın. Buna da bir yer bulun!"* diye yalvararak, kır çiçeklerinden yapılmış çelenkleri uzatıyorlardı. Taa.. Ankara'ya kadar vagonlardan merdivenlerine hatta raylara kadar çiçekler ve çelenklerle bezeli tren, asil Türk halkının Ata'sına gözyaşları ve hıçkırıklar içinde kendilerini yırtarcasına sunmaya çalıştığı son armağanlarıydı...

Ertesi günü, yani 20 Kasım 1938 Pazar sabahı saat 10.04'te **"Beyaz Tren"** Ankara garına girmişti. İstasyonda Reisicumhur, milletvekilleri, asker, polis, memur, talebe ve halk Ata'sını benizleri solmuş, gözleri yaşlı, matem havasına bürünmüş beklemekteydiler. Bu mahşeri kalabalık, Ulu Önder'ini karşılamaya gelmişti. Tek farkla ki, bu kez onun mübarek ellerine sarılıp öpe-meyeceklerdi. Sevinç gözyaşlarının yerini hıçkırıklar, coşkunca alkışların yerini de derin bir sessizlik ve hüzn almıştı...

Saat 10'u 26 geçe, Ata'mızın aziz naaşı pencereden alınarak, saygı duruşuna geçildi. Buradan top arabasına yerleştirilerek saat 11.24'te Meclis'e getirilmiş, 11.30'da da Türkiye Büyük Millet meclisinin önünde hazırlanan katafalka konulmuştu. İki gün boyunca tabutun çevresinde iki general, iki subay ve iki er değişmeli olarak saygı nöbeti tutarlarken, Ankara halkı ile çevre kasaba ve köylerden gelen yurttaşlar, hüzn dolu bakışlar içinde, tabutun önünden geçerek, saygı görevlerini yerine getirmişlerdi.

Yazdığı Şiirler

Bir Askerin Mezanna

Şurada, kabrin üzerinde konulmuş bir,
 Beyaz taş var, onun altında bayraklar
 Temewüç ederken, kelleler uçuşurken...
 Celâdeti tâbân olurken aldığı cerîhai mevt
 ile bu âlemi hîçîye vedâ etmiş bir
 Asker yatıyor...
 Onun hâbı istirahatate çekildiği şu
 Makberin üzerine rüfekası eşki teessür döktüler.
 Kadınlar dümü rizi mâtem oldular. İhtiyarlar
 Nâle eylediler, çocuklar ağladılar.
 Şu söğüt ağacının nim setreylediği senin
 Mezarın üzerine bir zırh başlık ile kılıç hak,
 Olunmuştur. İşte orası o kahramanı muhteremin
 Câyi istirahatidir. Ne mutlu ki, hâki pâyeye vatan
 Ona nâilini intizar olmuş!...

MUSTAFA KEMAL

Harbiye talebesi iken yazmıştır.

Hakikat Nerede?..

Gafil, hangi üç asır, hangi on asır
Tuna ezelden Türk diyarıdır.
Bilinen tarihler söylememiş bunu
Kalkıyor örtüler, örtülen doğacak,
Dinleyin sesini doğan tarihin,
Aydınlıkta karaltı, karaltıda şafak
Yalan tarihi gömüp, doğru tarihe gidin.
Asya'nın ortasında Oğuz oğulları,
Avrupa'nın Alplerinde Oğuz torunları
Doğudan çıkan biz
Nerde olsa, ne olsa kendimizi biliriz
Türk sadece bir milletin adı değil,
Türk bütün adamların birliğidir.
Ey birbirine diş bileyen yığınlar,
Ey yığın yığın insan gafletleri
Yırtılsın gözlerdeki gafletten perde,
Hakikat nerede?

MUSTAFA KEMAL

Beşike Hâdisesi İçin

Çıkıyor gönüllere istimdadi
 Sâmiyamda vatanın feryâdı
 Çıkıyor gönüllere istimdadi
 Yaralı bir ananın evlâdı
 Etmesin mi anaya imdadı?
 Rumeli can veriyor yok mu ilâç.
 Edelim sıhhatini istimzaç;
 Etmeyelim kimseyi izaç?
 Zırhlılar her yeri tehdit ediyor,
 Makedonya bunu tes'it ediyor.
 İnkırazı bize teyit ediyor.
 Yemenin purışı malumu cihan
 Ne için eyledi millet isyân?
 Zulme ister mi bu yoldan burhan
 Turuşkalar bile aldı meydan
 Hani kânun-u adaâlet nerede?
 Mülk-ü millette himâye saadet nerede?
 Haricen mülk-ü himaye nerede?
 Bizde evvelki şecaat nerede?
 Gelse Ertuğrul şöhret-i pervas
 Eder elbette tahayyür ibraz
 Vatanın feyzine kâdir olamaz
 Yeniden fethine verseydi cevâz...
 Yıldırım görse şu ahvâlimizi
 Ateş kahrı yakar hâlimizi,
 Af eder mi bizim efâlimizi,
 Mahveder cumle-i emsâlimizi,
 Ey büyük Fâtih'i İstanbul'un...
 Bu revş olmadı mı makbulün
 Sây ile toplanılan mahsulün
 Berhava oldu fakat meçhulün...
 Yazık oldu Vatana âh yazık...
 Her ağızdan çıkıyor: Eyvâh yazık!..
 Acısın bizlere, âh yazık!..

MUSTAFA KEMAL

Sinop 25 Kânunu Evvel 321 (1905)

Kaside-i İstibat Yahut Kırmızı İzler

Bir köhne kadit parçası, bir çehre-f menhus,
Zulmetler içinde mütereddit, mütelâşi,
Daim mütefekkir görünen, kendine mahsus
Efkârı sakimane ile âleme karşı
Ateş saçarak etmede her gün bizi tehdit,
Âmalı harisanesini eyledi tezyit...
Gördükçe bu mazlumlarını, sinesi mağrur,
Tırnaklarını aileler kalbine saplar;
Mağdurlarının her biri bir köşede ağlar,
Katlandı vatan görmeğe evlâdını makhur...
Birçoklarımız mahpes-ü menfada süründük.
Ey gazîi mecruhu vega dideye döndük.
Ey kanlı eliyle vatan âmaline hail,
Ey enmilei sürbu cinayata delâil
Teşkil eden ey köhne kadit, katili efkâr,
Ey katili şübbanı vatan, katili ahrar,
Ey varlığı bir millet için bâdii zillet.
Ey çehresi ifrite veren dehşeti vahşet,
Zindanları, menfaları, mahpesleri doldur,
Zinirci esaretle bütün hisleri dondur.
Tesmimi nefes, nefyi ebet, sonra denizler..
Her girdiğin evlerde durur kırmızı izler...
Kâbusi hiyanetle vatan can çekişirken
Âtimizi dendanı harisin kemirirken
Bir gün Rumeli dağları envara boyandı;
Hürriyetin enfası ile herkes uyandı.

MUSTAFA KEMAL

ŞANLI ORDU GAZETESİ : 24 Kasım 1908

Arkasından Söylenenler

Atatürk bu yüzyılın büyük insanlarından birinin tarihi başarılarını, Türk halkına ilham veren liderliğini, modern dünyanın ileri görüşlü anlayışını ve bir askeri lider olarak kudret ve yüksek cesaretini hatırlatmaktadır... Çöküntü halinde bulunan bir imparatorluktan özgür Türkiye'nin doğması, yeni Türkiye'nin özgürlük ve bağımsızlığını şerefli bir şekilde ilan ve o zamandan beri koruması, Atatürk'ün Türk halkının işidir. Şüphesiz ki, Türkiye'de gerçekleşen derin ve geniş inkılaplar kadar bir kitlenin kendisine olan güvenini daha başarı ile gösteren bir örnek yoktur.

John F. KENNEDY (A.B.D.Başkanı, 10 Kasım 1963)

Benim üzüntüm, bu adamla tanışmak hususundaki şiddetli arzumun gerçekleşmesine artık imkân kalmamış olmasıdır. Sovyet Rusya Hariciye Nâzırı Litvinof ile görüşürken kendisine onun fikrinde bütün Avrupa'nın en kıymetli ve en ziyade dikkate değer devlet adamının kim olduğunu sordum. Bana Avrupa'nın en kıymetli devlet adamının Türkiye Cumhurbaşkanı Mustafa Kemal olduğunu söyledi.

**Franklin ROOSEVELT
(A.B.D. Başkanı, 10 Kasım 1963)**

Asker-devlet adamı, çağımızın en büyük liderlerinden biri idi. Kendisi, Türkiye'nin, dünyanın en ileri memleketleri arasında hakettiği yeri almasını sağlamıştır. Keza O, Türklere, bir milletin büyüklüğünün temel taşı teşkil eden, kendine güvenme ve dayanma duygusunu vermiştir.

General Mc ARTHUR

Dünya sahnesinden tarihin en dikkatli, çekici adamlarından biri geçti.

Chicago Tribune.

Savaş sonrası döneminin en yetenekli liderlerinden biri.

New York Times.

İnsanı teslim alıcı fevkalâde önderlik kuvveti vardır. O, tiktir, hazır cevaptır, dikkati çekecek kadar zekidir.

Gladys Baker (Gazeteci - ABD).

O, kişisel kazanç ve ün peşinde koşan basit bir diktatör değil, gelecek nesiller için sağlam temeller atmaya uğraşan bir kahramandı.

Prof. Walter LWRIHT - Almanya.

Atatürk Türkiye'yi tek düşmanı kalmaksızın bırakmıştır. Bu zamanımızın hiçbir devlet şefinin başaramadığıdır.

Alman Volkischer Beobachter Gazetesi.

Almanya, ATATÜRK'ün eserine ve mücadelesine hayran-
dır. Onda, tarihi eseri, özgürlüğü seven bütün milletler için bir
sembol olarak kalacak kudretli bir kişilik görmektedir.

Berlin, Alman Ajansı.

İstrap çeken dünyada barış ve esenliği yeniden kurmak ve
insanlığın yalnız maddi değil, manevi gelişmesini sağlamak is-
teyenler Atatürk'ün iman verici ve yön göstericiliğinden örnek
ve kuvvet alsınlar.

Prof. Herbert MELZIG (Alman Tarihçi).

Kendisinin tarihi büyüklüğü, eseri olan yeni Türkiye'ye bakılarak bu günden ölçülebilir. Çelik gibi azim ve gayreti, uzağı gören akıl ve hikmetle birleşmiş olan bu gerçek halk önderi ve devlet adamı; Anadolu dağlarının en uzak ve ıssız köşesindeki köylere bile başka bir ruh aşlamıştır.

Illustrierte Dergisi - Almanya.

O, kendi milleti ve beşeriyet alemi için beslediği muhabbetle, bir dahinin neler yarattığına dair, cihana fevkalade heyecanlı bir sahne seyrettirmektedir.

Herbert MELZIG - Almanya.

Eski Osmanlı imparatorluğu bir hayal gibi ortadan silinirken, millî bir Türk Devleti'nin kuruluşu, bu çağın en şaşırtıcı başarılarından birisidir. Mustafa Kemal, yüce bir eser ortaya koymuştur. Atatürk'ün parlak başansı bütün sömürgeler için bir örnek olmuştur.

Prof. Maurice BAUMANT - Fransa

İnsanlığın bütün belirtileri O'nda kendini hemen gösteriyor.

Noelle Gazetesi - Fransa.

Çok büyük bir adamdı... bir siyasi dahiydi.

Fransiz Excelsior Gazetesi

Dünyanın, çağdaş, en büyük kişilerinden biri.

Le Jour-Echo de Paris.

Atatürk'un yurt kurtarıcı olduğunu, milletlerin en vefalı olan Türkler asla unutmayacaklardır.

Noell Roger Gazeteci - Fransa.

Karşımdaki bu büyük adamda, keşfettiğim bu büyük meçhulde maharet ve karakter o kadar iyi işlenmişti ki, sözlerinde hiçbir şüphe aranamazdı.

Claude Farrer (Fransız Yazar)

Asırları aşan adam!..

Fransa, Paris Basını.

Bugünün Türkleri, yüzyıllar önce Avrupa'yı titreten canlı millet durumuna erişmiştir. Ve bu akşam O büyük ölünün başında bekleyen Türkiye, güçlü ve dipdiri Türkiye'dir.

Pierre Dominique (Fransız Gazeteci).

Akıllı ve barışçı yöntemlerle gerçekleştirdiği eseri milletlerin tarihinde izlerini bırakacaktır.

Albert LEBRUN

Fransa Cumhurbaşkanı

Mevcut rütbelerin hepsini kaldırdığı bir memlekette, bu adam, bütün rütbeleri, kazanmıştır. O memlekete, bulabilecek en şerefli isim O'na verilmiştir.

Mercel Sauvage (Fransız Gazeteci).

Bu, insanlığa denenmiş bir felsefe örneği olarak sunulabilir. Atatürk yüzyıllara sığabilecek işleri on yılda tamamladı.

Gerrad Tongas (Fransız Yazar).

Atatürk öldü. Barış kubbesinin Doğu sütunu yıkıldı. Artık evrende barışı kimse garanti edemez. Nitekim Avrupalı devlet adamları; O'nun 1930'da yaptığı uyarı ve tavsiyeleri dinlememiş ve dünyayı 1939 yılında ikinci büyük savaş felâketinin içine sürüklemişlerdir.

Sanerwin Gazetesi - Fransa.

Yeni Türk Devleti ile Ankara Andlaşması'nın imzalanması nedeniyle; "Bizi arkadan vurdu, dağ başındaki haydutlarla, Mustafa Kemaller anlaştı" diyenlere Fransız Başbakanının Mecliste verdiği cevap: "Dağ başındaki haydutlar diye isimlendirdiğiniz kahraman Mustafa Kemal ve O'nun tüm askerleri burada olsalardı, teker teker hepsinin heykellerini dikerdik. Böylesine kahraman bir andlaşma imzalamaktan gurur duyuyorum.

Fransa Başbakanı BRIAND (1921).

Denilebilir ki onsuz, İslâm alemler yolunu bulabilmek için elli yıl daha bekleyecekti.

Berthe Georges Gaulis - Fransa.

O, yüce bir dağa benzer. Eteğinde yaşayanlar bu yüceliği fark edemezler. Bu dağın azametini kavrayabilmek için, O'na çok uzaklardan bakmak gerekir.

Claude FARRER - Fransız Yazar.

Türkiye tarihi, bugün her zamandan çok Batı ve Avrupa tarihinden ayrılmaz bir haldedir. Ve Atatürk'ün bu yöndeki gayretleri sonuçsuz kalmamıştır. Memleketlerimiz arasındaki yüzyılları aşan dostluk, bu gelişmenin temel öğelerinden biridir.

Charles De GAULLE - Fransa.

Sırasıyla ihtilalci ve asi, sonradan muzaffer bir kumandan olan "Türklerin babası" Yeni Türkiye'yi yarattı, sultanları kovdu, kadınlara hürriyet verdi, fesi kaldırdı, ülkesinde radikal bir inkılap yaptı.

Soir - Paris, Fransa.

O, Türkiye'nin önceki nesillerinden hiç birine nasip olmayan özgürlük ve güven dolu bir hayat sağladı. Başarıları, Türkiye'nin Avrupa devleti olmasını sağladı, yakın doğunun tarihini değiştirdi.

Times Gazetesi - İngiltere.

Kemal Atatürk'ün karakterinin bir cephesini göstermek itibariyle bir noktayı hatırlatmak isterim. Bize savaşlarından birini anlatıyordu. Birdenbire durdu: "Görüyorsunuz ya," dedi. "Birçok zaferler kazandım. Fakat bunların en büyüğünden sonra bile her akşam, savaş alanlarında ölen bütün askerleri düşünerek içimde derin bir keder duyuyorum." Cesaret ve zekâsından başka yüreği bu kadar yüce olan böyle bir şef'in, yurdu için mucizeler yaratmış olmasına şaşılabilir mi?...

George BENNES

Vu Gazetesi- Fransa (1938).

Devrin yüksek şahsiyetleri kitaplarda, konferanslarda Türkiye'nin asla değişmeyeceğini ve değişmeden öleceğini ilan etmişlerdi. Halbuki ölmeden değişti. Hem de kökünden ve baştan aşağı değişti. İnançlar, gelenekler, yöntemler yıkıldı. Son düğüntülerini de yabancı zırhlıları ve kapitülasyonlar gibi memleketten sürüp attılar. Türkiye, ruhunu değiştirmişti. Tamamen ve tasavvur edilmesi mümkün olduğu kadar...

Raymond CARTIER

Le Nouvelliste Gazetesi - Fransa.

Savaş sonrasında en ileri gelen devlet adamlarından biri. Kendi başına bir klas oluşturunca ve hemen her açıdan tekdi.

The Fortnightly, Londra.

Çağımızda hiçbir isim Atatürk'ün adı kadar büyük saygı yaratmamıştır.

Observer - İngiltere.

İngiltere önce, cesur ve asil bir düşman, sonra da sadık bir dost olarak tanıdığı büyük adamı selâmlamaktadır.

Sunday Times - İngiltere.

O, benzeri olmayan bir devlet adamı idi. Diktatörlerin tahammül edemediği serbest bir nizamla, demokrasilerin başaramadığı ve başaramıyacağı işler yapmıştır. Tarihte böyle adamlar devirlerine kendi adlarını vermişlerdir.

Word Price - İngiltere.

Savaşta Türkiye'yi kurtaran, savaştan sonra da Türk Milletini yeniden diriltten Atatürk'ün ölümü, yalnız yurdu için değil, Avrupa için de büyük kayıptır. Her sınıf halkın O'nun ardından döktükleri içten gözyaşları bu büyük kahraman ve modern Türkiye'nin Ata'sına değer bir görünümünden başka bir şey değildir.

Winston CHURCHILL

İngiltere Başbakanı

Avrupa, savaştan sonra belirmiş az sayıdaki yapıcı devlet adamlarından birini kaybetti.

Spectator - İngiltere.

Atatürk, Türk Milleti'nin ruhunda Türk Bayrağı gibi dalgalanan bir başı.

Daily Telegraph - İngiltere.

Cumhuriyet Türkiyesi'nin Devlet Başkanı Kemal Atatürk, diğer önderlerde görmeye alışmadığımız şu değerli nitelikleri kişiliğinde toplamış bulunuyor: alçak gönüllülük, yeterlik ve başarı...

The Truth - İngiltere.

O genç ve dahi Türk şefinin o esnada Çanakkale'de bulunması, müttefikler bakımından talihin en acı darbelerinden biridir.

Alan Moorehead (İngiliz Yazar).

Atatürk, eskimiş bilimlerle boş yere kafasını yormamış olduğundan daha taze ve cesur düşünen bir önderdir. Kendisi için, bugünkü Avrupa'nın en güçlü Devlet Adamıdır diyebileceğimiz Atatürk, hiç şüphesiz devlet adamlarının en cesur ve orjinalidir.

Herbert Sidebotham (İngiliz Yazar).

Herhangi bir olayı derinliğiyle kavramak, çıkar yolu görüp birdenbire harekete geçmek iktidarı, O'nun eşsiz otoritesinin başlıca kaynaklarından biridir.

Grace Ellison (İngiliz Gazeteci - 1923).

O büyük insan yalnız Türkiye için değil, bütün doğu milletleri için de en büyük önderdi.

Emanullah HAN Afgan Kralı

Bu Türk Milleti yastadır. Çünkü yeni Türkiye'nin yaratıcısı olan eşsiz şefini kaybetmiştir.

Stipsi Gazetesi - Arnavutluk.

Büyük düşüncelerin adamı... bir devlet mimarıydı.

Neue Freie Presse, Viyana - Avusturya.

Atatürk öyle bir insandır ki, hayali değildir. İstedikini bilir, bildiğini yapar, yapamayacağı bir şeyi de istemez.

Avusturyalı Heykelt KRIIPPEL

Atatürk, yirminci asrın en büyük gerçeğini yaratan adamdır.

Nasyonal Tidende - Belçika.

Milletine bu kadar az zamanda bu ölçüde hizmet edebilen tek devlet adamı Atatürk'tür.

Libre Belgique - Belçika.

Hiçbir memleket, yeni Türkiye'nin Ata'sı tarafından başarılan bu kadar güçlü, hızlı ve kökten bir yenilik hamlesine erişmemiştir.

Dness Gazetesi - Bulgaristan.

Mustafa Kemal yeni Türkiye'nin kalbidir. Eski, yıpranmış bir toplumdan yep yeni, güçlü bir millet yaratmış, essiz kişiliğiyle kendini herkese saydırmış, enerjisiyle herkesi kendine inandırmıştır.

Ma Shao-Cheng (Çinli Yazar).

Atatürk, şahsiyet ve yeteneğin dev gibi bir simgesi idi. O, yirminci yüzyılın en görkemli olayını yaratan adamdı.

National Tidence Gazetesi - Danimarka.

Atatürk, olağanüstü nitelikte bir devlet adamı, savaş sonrası dünya tarihinin en önemli simalarından biri idi.

Hufvud Stadblad et Gazetesi - Finlandiya.

Dünyanın yetiştirdiği en büyük insanlardan biri.

Star of India - Hindistan.

Atatürk, yalnız Türk Milleti'nin değil, özgürlüğü uğruna savaşan bütün milletlerin önderiydi. O'nun direktifleri altında siz bağımsızlığınıza kavuştunuz. Biz de o yoldan yürüyerek özgürlüğümüze kavuştuk.

Bayan Sucheta KRIPALANI

Hint Parlâmento Heyeti Başkanı.

Atatürk gibi insanlar bir nesil için doğmadıkları gibi belli bir devre için de doğmazlar. Onlar önderlikleriyle yüzyıllarca milletlerin tarihinde hüküm sürecek insanlardır.

Tahran Gazetesi - İran.

Atatürk yalnız kahraman milletin büyük bir şefi olmakla kalmamıştır. O, aynı zamanda insanlığın da en büyük evladı olmuştur.

Nya Dagligt Gazetesi - İsveç.

Türkiye'yi yaratan, tarihimizin bu en Büyük Adamını başını en derin hürmetle eğerek selâmlarım.

Prof. MORRF - İsviçre.

Yalnız bir asker değil, aynı zamanda yüzyılımızın bir daha göremeyeceği bir dahi idi.

Prof. SEKRETAN - İsviçre.

Hayatının sonuna kadar milletin mutlak güveni ile kurduğu devletin başında muzaffer kumandarının kişiliği, eşi görülmemiş bir karakter örneğidir.

CCS FORZA - İtalya.

Üstün iradesi, tükenmez cesareti ve eşsiz sezgi gücü ile hasımlarını dize getirdi. Fazilet ve ciddiyeti, üç yılda memleketine yalnız askeri değil, aynı zamanda tam ve doyurucu bir siyasi zafer kazandırdı.

F. Perrone Di San Martino (Yazar).

Atatürk'ün ölümü ile Yakın Doğu'nun gelişmesine birinci derecede etken olan son derece kuvvetli bir şahsiyet kaybolmuştur.

Tribuna Gazetesi - İtalya.

Şaşırtıcı ve çekici bir kişi. Asker olarak büyük, fakat devlet adamı olarak daha büyük.

Japon Times.

Yüzyıldan beri Küçük Asya'nın çıkardığı en büyük lider.

The Japon Chronide.

Büyük adamlar, ırklarının başındadır. Türk Milleti'nin başındaki büyük ve dahi Atatürk, politika ve savaş alanlarında yılmayan büyük ve vatansever bir insandı.

KERAMA

Lübnan Başbakanı, 10 Kasım 1963.

Kelimenin tam anlamıyla bir yapıcı ve yaratıcı olan Atatürk, dünya haritasında memleketine yepyeni bir sınır çizmiştir...

Loryan Gazetesi (Lübnan - 1938).

Atatürk, dünyanın çok nadir yetiştirdiği dahilerdendir. O, bütün bir tarihin seyrini değiştirmiştir.

Ennehar Gazetesi (Lübnan - 1938).

Dünyanın çok nadir yetiştirdiği dahilerdendir. Dünya tarihinin gidişini değiştirmiştir.

An Nahar - Lübnan.

Yüzyılımızda, "olmayacak hiçbir şey yoktur" şeklindeki tarihi gerçeği ispatlayan ilk adam olmuştur.

Esti Ujsag - Macaristan.

Dünya, bu savaş ve barış kahramanı büyük adamın ölümü ile yoksul düşmüştür.

Pester Lloyd Gazetesi - Macaristan.

Türkiye'yi bir arı kovanının ve bütün Türkleri de bal aramaya çıkmış çalışkan arılara benzetiyorum. Nasıl arılar beylerinin etrafında toplanıp çalışırlarsa bütün Türk Milleti bugün büyük dahi Mustafa Kemal etrafında toplanmışlardır.

Prof. M. Zaahti Franes - Macaristan.

Atatürk, tarihte, memleketinin en büyük adamlarından biri olarak kalacaktır.

Le Morgen Bladet Gazetesi - Norveç.

Kemal Atatürk, yalnız bu yüzyılın en büyük adamlarından biri değildir. Biz Pakistan'da, O'nu geçmiş bütün çağların en büyük adamlarından biri olarak görüyoruz. Askeri bir deha, doğuştan bir lider ve büyük bir yurtsever...

Eyüp Han - Pakistan

Pakistan Cumhurbaşkanı.

Bizim aslımız rengi uçmuş bir kıvılcım iken, O'nun bakışı ile cihani kaplayan ve aydınlatan bir güneş haline geldik.

İkbal (Pakistanlı şair).

O'nun yaratıcı ruhunun ve ateşli vatanseverliğinin harekete geçmemiş olduğu hiçbir alan yoktur...

Gazeta Polska - Polonya.

Atatürk, tarihte teşkilâtçı bir dahi, bir milletin harikalar yaratan yöneticisi ve memleketinin kurtarıcısı olarak kalacaktır.

Independance Romaine Gazetesi

(Romanya - 12 Kasım 1938).

Bir milleti, uçurumun kenarından sarsılmaz azmiyle kurtaran, kuvvetlendiren, yükselten yöneticiler arasında Atatürk, en birincisidir.

Timpul Gazetesi (12 Kasım 1938).

Çağının, belki de tüm tarihin en olağanüstü kişilerinden biri.

Egyptian Gazetesi - Mısır.

Şöhreti bütün cihana yayılmış olan tecrübeli başkanın yönetimi herkesin sevgi ve saygısını çeken büyük Türk Milleti'nin millî bağımsızlığını devamlı bir başarı ile kuvvetlendirmiş ve yeni millî yapısını yaratmıştır.

Sovyet Başbakanı Kalinin.

Vatanını muhakkak bir parçalanmaktan kurtararak devlet gemisini güvenilir bir limana götürdükten sonra milletinden bir taht istemedi. O, kelimenin bütün anlamıyla bir insan, essiz bir dahi, kahraman bir asker ve siyaset adamı idi...

Elifba Gazetesi - Suriye.

Atatürk'ün başardığı işler mucize ve harika kabilindedir. Birkaç yıl içinde memleketinde yaptığı inkılaplar, birkaç yüzyılda gerçekleştirilmeyecek işlerdir.

El Tekaddum Gazetesi - Suriye.

Atatürk'ün dehası, tarihte Türk Milleti'nin taşıdığı ruhun faziletine en yüksek örneklerinden birini teşkil edecektir.

Branko Acemovic (Büyükelçi - Yugoslavya).

Türkiye, dost ve düşmanlarının hayran olduğu bir deha adama sahip bulunmak bahtiyarlığına erişmiştir.

Katimerini-Yunanistan.

Atatürk'ün Tabutunun Açıldığı Gün

Ulu Önder'in 15 yıl süre ile kaldığı Etnoğrafya Müzesindeki geçici kabri 4 Kasım 1953'de açıldı.

Geçici kabrin açılmasında; Meclis Başkanı Refik Koraltan, Başbakan Adnan Menderes, Genelkurmay Başkanı Nuri Yamut, Eski Meclis Başkanı Abdülhalik Renda, Cumhurbaşkanlığı Genel Katibi Nurullah Tolon, Eski Genel Katip Kemal Gedeleş, Ankara Valisi Kemal Aygün ve Belediye Başkanı Atıf Benderlioğlu hazır bulundular. Kabrin açılmasında, Erkek Teknik Sanat Okulu ve Yapı Enstitüsü öğretmen ve öğrencileri de görev aldı.

Kabrin açılmasına saat 09.05'de başlandı. Mezarı üstten ve yandan çevreleyen mermer levhalar birer birer çıkarıldı, kabrin üzerideki 80 cm. kalınlığında olan toprak tabaka alınarak, kâğıt torbalarda toplandı. Daha sonra bu topraklar Anıtkabir'e getirilerek ebedi istirahatgâhına kondu. Toprağın altındaki döşeme de kaldırılarak geçici kabri boydan boya kaplayan çelik kapaklar dışarı çıkarıldı. Bu kapaklar kaldırıldığında, Atatürk'ün Türk Bayrağına sarılmış tabutu ile karşılaşıldı. 500 kg. ağırlığındaki tabut; sal tertibatı yapılmış olan vinçle yukarı çekilerek, Etnoğrafya müzesindeki katafalka konuldu. Tabut katafalka konduktan sonra, kabrin açılmasında hazır bulunan resmi heyet tarafından bir protokol hazırlanarak imzalandı.

Kefen sıyındı ve...

Özel solüsyonla ıslatılmış pamuk kitlesi kaldırılınca Ata'nın yüzü ortaya çıktı. Derisi kahverengi bir hâl almış, ama hatları bozulmamıştı. Sanki uyuyordu...

8 Kasım 1953 Pazar gecesi saat 23.00'da Prof. Dr. Kamile Şevki Mutlu'nun ev telefonu çaldı. Prof. Mutlu, Ankara Tıp Fakültesi Histoloji ve Embriyoloji Kürsüsü Başkanı'ydı. Patalogdu. Arayan ise Ankara Valisi Kemal Aygün'dü...

Aygün, "Hocam" dedi, "10 Kasım günü Atamızın naaşını Anıtkabir'e taşıyacağız. Bunun için bir komite kurduk. Naaşı geleneklere uygun olarak toprağa defnedeceğiz. Ancak bozulmadan korunduğunu belgelemek için muayene etmenizi rica ediyoruz." Prof. Mutlu önce reddetti. Çünkü, o sırada 40 derece ateşle yatıyordu. Hastalığını gerekçe göstererek bu görevi bir başka meslektaşının yapmasını rica etti. Ancak Vali Aygün ısrarcıydı: "Ben sizi sarar sarmalar götürürüm, bu tarihi bir görev," dedi. Mutlu kabul etti ve 9 Kasım sabahı Etnografya Müzesi'ne gitti. Başbakan Adnan Menderes oradaydı. Meclis Başkanı Refik Koraltan ve eski başkan Abdülhalik Renda da... Mutlu, görevden affını istemekle ne büyük hata ettiğini o zaman anladı. Gerçekten tarihi bir tanıklıktı bu...

Ata'nın gül ağacından tabutu, 4 Kasım günü, geçici kabrin-den çıkarılıp müzenin holündeki mermer katafalka konulmuştu. Bir hafta boyunca sırayla öğrenciler, subaylar ve generaller katafalk başında nöbet tutmuştu. Nihayet tabutun açılma günü gelip de komite üyeleri tamam olunca Prof. Kamile Mutlu "Başlayın," talimatını verdi.

Bunun üzerine tabutun vidaları söküldü. Tahta tabutun içinde madeni bir sanduka bulunuyordu. Bu sandukada gaz birikmiş olma ihtimali düşünüldükten önce bir burgu ile delik açıldı. Gaz ya da koku çıkmadı. Sanduka talaş doluydu. Sandukanın içi, muhafaza solüsyonu ile ıslatılmış tahta talaşı doluydu. Bu talaş, naaşın ayak yönüne doğru toplandı. Talaşın arasında, ağzı kapalı ve içi sıvı dolu bir şişe bulundu. Bu, cesedi muhafaza için kullanılan solüsyondan bir numuneydi. Üzerinde terkiibi yazılıydı. Ata'nın naaşı beyaz kefene sarılmış, sonra kahverengi bir muşambayla kaplanmıştı. Sargıları açmaya başladılar.

Herkes nefesini tutmuştu. Çünkü, "Naaş çürüyüp bozulmuş, çıkan gazlar tabutu patlatmış, nöbetçi er, kokudan bayılmış," diye bir sürü söylenti geziniyordu. Ve onbeş yıl sonra ilk kez Ata'nın yüzünü göreceklerdi. Kefenin sargıları aralanınca Prof. Kamile Şevki Mutlu, orada bulunanların yardımıyla ka-

tafalka çıktı ve Atatürk'ün yüzüne baktı. Ata'nın derisi kahverengi bir hâl almış, ama yüz hatları bozulmamıştı. Menderes sapsarı olmuştu.

Prof. Mutlu, gördüğü tabloyu daha sonra şöyle anlatacaktı:

"Yüzünü örten ıslak pamuk kitlesi kaldırılınca Ata'nın heykel gibi duran yüzü ile karşılaştım. Uzun sarı saçlarından ince bir tutam, sol göz kapağının üzerine düşmüştü. Atatürk, Dolmabahçe Sarayı'ndaki yatağında uyuyor gibiydi." Prof. Mutlu, kenarda bekleyen komite üyelerini tabutun başına çağırdı. Onlar da tek tek tabutun içine baktılar. En başta Başbakan Adnan Menderes vardı. Koyu renk takım elbisesi içindeki Menderes de yanındakilerin yardımıyla katafalka çıktı, ürkek bir şekilde aşağı, tabuta doğru baktı.

O an ne olduğunu Prof. Kamile Mutlu'dan aktaralım:

"Menderes çok heyecanlandı. Rengi sapsarı oldu. Bir de baktım ki, müzenin kapısına doğru gidiyor. Atatürk'ün yüzüne bakmadı. Tahmin ediyorum, kendinde o kuvveti bulamadı. En sona Abdülhalik Renda kalmıştı. O da Ata'yla karşı karşıya gelir gelmez tabutun yanına yığılıverdi."

Salondaki herkes Atatürk'ü tek tek gördükten sonra naaş, tekrar solüsyonla ıslatıldı. Ata'nın başı pamuklarla örtüldü ve vücudu beyaz kefenle sarıldı. Bu sırada bir komiser, orada görevli adli tıp doçenti Dr. Cahit Özen'in yanına yaklaşıp avucunda taşıdığı bir kâğıdı gösterdi ve şöyle dedi: *"Bu kâğıdı, Atatürk'ün hemşiresi Makbule Hanım gönderdi. Kefenin içine Atatürk'ün göğsü üstüne konmasını istiyor."* Doç. Dr. Özen, kâğıda bir göz attı. Eski Türkçe bir şeyler yazılıydı. *"Böyle bir kâğıdı Atatürk kabul etmez. Bize kızar, darılır,"* dedi. Komiser kâğıdı katlayıp cebine koydu ve uzaklaştı.

Bütün işlemler bittikten sonra salonda bulunanlar naaşın iki yanından geçip hep bir ağızdan besmele çektiler ve cesedi yeni tabuta yerleştirdiler. Bu tabut da onbeş yıl içinde yattığı büyük gül ağacı tabutun içine konuldu. Üzeri bayrakla örtüldükten sonra kapağı kapatıldı. Ve 10 Kasım sabahı, Ata'nın naaşı onbeş yıl önce onu Dolmabahçe'den Ankara'ya taşıyan top arabasına yerleştirilip son durağı olacak olan Anıtkabir'e taşındı. Artık ebediyen orada kalacaktı...

Atatürk'ün tabutu, Menderes'in huzurunda açılmıştı Ata'nın onbeş yıl Etnografya Müzesi'nde bekletilen naaşı, oniki askerin omuzları üzerinde oradan alınmış ve 136 asteğmenin çektiği bir top arabası ve matem marşı eşliğinde Anıtkabir'e taşınmıştı. Radyodan naklen yayımlanan o görkemli tören, en az onbeş yıl önceki kadar hüznüldür. Ancak o törenden hemen önce yaşananlar, tarihçilerin pek ilgisini çekmemiştir. Bilindiği gibi, Anıtkabir yapılarına kadar, Atatürk'ün naaşının korunabilmesi için "tahnit" denilen bir işlem yapılmıştı.

Gülhane Patolojik Anatomi profesörü Dr. Lütfi Aksu tarafından gerçekleştirilen bu işlem sırasında naaşa, şırıngayla özel bir formül enjekte edilmiş ve üzerine formüllerin yapıştırıldığı iki küçük ilaç şişesi, Ata'nın koltuk altlarına yerleştirilmişti. Bu işlem sayesinde Ata'nın naaşı da, bugün Lenin'in mozolesinde olduğu gibi öldüğü günkü haliyle korunabilirdi. Ancak İslâm dini, ölünün defnini şart koştuğundan, geçici tahnitin bozulması şarttı. Nakilden önce, bu işlem için bir komite kuruldu.

O komite, törenden bir gün önce, Başbakan Adnan Menderes'in huzurunda, Atatürk'ün tabutunun açılmasını kararlaştırdı. Tabut açılınca tahnit bozulacak ve ceset çürümeye başlayacaktı. Bir başka deyişle Atatürk'ün (mumyalanmış gibi) korunmuş naaşını son görenler, o törene katılanlar olacaktı.

Atatürk'le ilgili belgesel çalışmaları sırasında o törene katılanların bir kısmıyla konuşmuştuk. Bu yazıda yer alan bilgilerin bir kısmını o tarıklıkların, önemli bir bölümünü ise değerli Atatürk araştırmacısı Prof. Dr. Utkan Kocatürk'ün, Prof. Dr. Kamile Şevki Mutlu ile yaptığı sohbetten aktardıklarına dayanıyor. Ata'nın yarım asır önceki son yolculuğu, sanırım bu ayrıntılarla daha da ilginç bir boyut kazanıyor.

Naaş'ı son görenler anlatıyor:

'Yüzünde iki günlük sakal vardı' Osman Ersoy ve Halide İn-tepe, 10 Kasım 1953'te Etnografya Müzesi'nde asistan olarak çalışıyorlardı. O yüzden 50 yıl önceki o töreni ve tabutun içindeki Atatürk'ü son kez görme fırsatı buldular. İzlenimlerini şöyle anlattılar:

- **OSMAN ERSOY:** "Sağlığında görmemiştim Atatürk'ü... Korkunç heyecanlıydım. Biz çalışanlar, asistanlar, memurlar sıra ile katafalka çıktık. Oldukça sararmış ve küçülmüş bir çehre... 1-2 günlük sakalı vardı. Kaşları fevkalade iyi şekilde fark ediliyordu."
- **HALİDE İNTEPE:** "Tabut kapanmadan en son gittim baktım. Başı yana doğru eğikti. Yüzü hiç bozulmamıştı. Azıcık sakalları çıkmıştı. Hani insan hasret giderek ölürse, gözleri aralık kalırmış ya, öyle aralıktı gözleri... Ama bir ölü yüzü yoktu. Uyuyor gibiydi."

Son Kahraman Gerçek Mezarında

Atatürk'ün katafalka konulan tabutu, daha sonra Kız Teknik Öğretmen Okulu öğrencilerinin hazırladığı Türk Bayrağı, ile örtüldü.

Ulu Önder Atatürk'ün aziz naşının önünde, 4 Kasım'dan 9 Kasım'a kadar yüksek öğretim öğrencileri, subaylar, sivil erkan ve generaller saygı nöbeti tuttular.

Törene katılacak olan resmi gurup 10 Kasım 1953 günü saat 09.00'da, Etnografya Müzesi önüne geldi. Saat 09.05'de müzenin önündeki boru ile "T" işareti verildi. Bu işaretle birlikte Ankara tepelerinde top atışı başladı ve bu anda tüm törene katılanlar saygı duruşunda bulundu. Cumhurbaşkanlığı Muhafız Alayı'ndan 12 er, Büyük Atatürk'ün Türk Bayrağına sarılı tabutunu omuzlar üzerine kaldırdılar ve Etnografya Müzesi önünde bekleyen top arabasına yerleştirdiler. 136 genç asteğmenin çektiği top arabası saat 09.20'de müze önünden hareket etti.

Töreni icra için oluşturulan birlik; tören komutanı, karargâhı Kara Harp Okulu Bandosı ve sancağı, Harp Okulu Alayı Flamaları, Hava Harp Okulu'ndan bir bölük, toplu halde bayrakları taşıyan gençler ile bir izci alayından oluşmuştu. 12 General top arabasının iki tarafını çevreliyordu. Atatürk'ün İstiklal Madalyası, siyah kadife bir yastık üzerinde bir Amiral tarafından taşınıyordu. Bunun arkasından da protokole dahil gurup geliyordu. Bu arada Hava Kuvvetlerine bağlı uçaklar da havadan korteje katılıyordu.

Kortej opera binası önünden Bankalar Caddesi yolu ile Ulus Meydanına doğru ilerledi. Büyük Millet Meclisi önünden geçerek istasyon önüne geldi. Buradan Ulaştırma Bakanlığı-Demiryolu köp-

rüsünü takiben saat 11.15'de, Tandoğan Meydanına ulaşıldı. Kortej yol boyunca ilerlerken, Türk Hava Kurumunun uçakları Atatürk'ün bir portresini Ankara semalarında dalgalandırıyordu. Uçaklardan naaşın üzerine ufak paraşütlere bağlı çiçek demetleri atıldı.

Kortej 12.15'de Anıtkabir'e ulaştı. Aslanlı Yol'un başlangıcındaki alanda top arabasının yanaşacağı ve tabutun indirileceği merdivenler hazırlanmıştı. 12 er Ata'nın naaşını omuzlarına alarak Aslanlı Yol'da ilerlemeye başladılar. Yine Tabutun sağ ve solunda 12 General yürüyordu. Yolun iki tarafına yerleştirilmiş kız ve erkek izciler ellerindeki çiçekleri tabutun geçeceği yola serpiyorlardı.

Ata'nın naaşı Şeref Holü'ne çıkan merdivenlerin başına geldiğinde, merdivenlerin iki yanında üçer sıra nöbet tutan izciler O'nu selâmladılar. Tabut 12.50'de Şeref Holüne çıkan merdivenlerin ortasındaki Hitabet Kürsüsünün arkasında hazırlanmış olan koyu vişne rengi katafalk üzerine kondu.

Saat 12.55'de Cumhurbaşkanı Celal Bayar, katafalkın arkasından Türk Milletine hitaben bir konuşma yaparak; "Atatürk, şimdi seni kurtardığın vatanın her köşesinden gelen topraklarla gömüyoruz. Fakat hakiki yerin Türk Milleti'nin minnet dolu sinesidir. Nur içince yat," sözleri ile tamamladı.

Tabut, O'nun her zaman itimadına mazhar olmuş Mehmetçiğin omuzlarında lahitin tam altında bulunan defin mahalline getirildi. Cumhurbaşkanı Celal Bayar ve diğer gurup mezarın etrafında yer almışlardı. Sanduka açılarak tam saat 13.30'da aziz naaş, Mehmetçiklerin elleriyle ebedi istirahatgâhına indirildi. Mezarın etrafında Ankara Toprağı ve yurdun dört bir köşesinden getirilmiş olan topraklar bulunuyordu. Mezara ilk toprağı Cumhurbaşkanı attı, diğerleri de onu izledi. Defin işlemi tamamlandıktan sonra, Şeref Holü'nde lahitin önünde saygı duruşunda bulunuldu. Bu arada, Etnografya Müzesi'nde geçici kabrin açılışında hazır bulunan heyet tarafından defin tutanağı hazırlanarak imzalandı.

Resmi törenin sona ermesini müteakip, Anıtkabir halkın ziyaretine açıldı, anıt gece projektörlerle aydınlatıldı. 19 Kasım 1953 günü Ulu Önder'i tam 70.000 kişi ziyaret etti.

Anıtkabir'in Özellikleri

Anıtkabir yapılmadan önce rasat istasyonu bulunması dolayısıyla Anıttepe'nin adı Rasattepe idi.

Bu tepede, M.Ö. 12. yüzyılda Anadolu'da devlet kuran Hitit uygarlığına ait tümülüsler (mezar yapıları) bulunmaktaydı. Anıtkabir'in Rasattepe'de yapılmasına karar verildikten sonra bu tümülüslerin kaldırılması için arkeolojik kazılar yapıldı. Bu tümülüslerden çıkan eserler, bugün Anadolu Medeniyetleri Müzesi'nde sergilenmektedir.

Anıtkabir'in Rasattepe'de yapılmasına karar verildikten sonra Başbakanlıkça kurulan Anıtkabir komisyonu tarafından, Anıtkabir'de bulunması gereken genel nitelikler hakkında bir bildiri yayınlandı. Bildiri şöyle özetlenebilir:

1. Anıtkabir bir ziyaretgah olacaktır. Ziyaretgahın giriş bölümü, binlerce insanın Türk Ulusu'nun ATA'sı önünde eğilerek saygılarını sunmasına elverişli olacaktır.
2. Bu anıt Büyük ATA'nın; asker, devlet adamı, büyük politika ve bilim adamı, büyük düşünür ve nihayet yaratıcı büyük dehanın vasıflarının güç ve yeteneklerinin bir sembolü olacaktır. O'nun kişiliği ile oranlı bulunacaktır.
3. Türk Ulusu ve ATA'sına saygılarını göstermek isteyenler, ATA'nın katafalkı önünde eğilerek bunu gerçekleştireceklerdir.
4. Anıtkabir'in bir şeref holü bulunacaktır. Atatürk'ün lahdi buraya konulacağı için, bu anıtın ruhu ve en önemli bölümü şeref holü olacaktır. Şeref Holü, başta Türk Ulusu olduğu halde, ulusumuza saygılarını sunacak yabancı

devlet temsilcilerinin ATA'nın lahbine yönelebilecekleri büyük bir salon olacaktır. Bu holde sağlanacak görkem ve güçlülük tesirleri, yarışmacılara bırakılmıştır.

5. Anıtkabir'de bir Atatürk Müzesi olacaktır.
6. Anıtkabir'i ziyaret edecek büyüklerimizin ve yabancı devlet temsilcilerinin duygu ve düşüncelerini yazacakları bir özel defter bulunacaktır.

Proje Yarışması

Anıtkabir Komisyonunun belirlediği ilkeler, Anıtkabir proje yarışması şartnamesinin temeli oldu. Böylece Anıtkabir Serbest Proje Yarışması şartnamesi uluslararası mimarlar tüzüğüne uygun olarak Türkçe ve Fransızca dillerinde hazırlandı ve hükümet tarafından 1 Mart 1941 tarihinde yarışma açıldı.

Yarışmanın açıldığı yıl, İkinci Dünya Savaşı'nın en kanlı, en çetin zamanıydı. Avrupa'nın, Asya'nın ve Afrika'nın bir kısmı savaşın içindeydi. Yarışma süresi sekiz aydı. Bu kısa sürede Anıtkabir projesinin yetiştirilemeyeceği anlaşıldığından Bakanlar Kurulu tarafından süre dört ay daha uzatıldı.

Yarışma için hükümetçe, uluslararası tanınmış yerli ve yabancı sanatçılar ve Bayındırlık Bakanlığınca belirlenen yüksek mimarlardan oluşan tarafsız bir jüri oluşturuldu.

Yarışma umulandan daha fazla ilgi uyandırdı. Yarışmaya Türkiye, Almanya, İtalya, Avusturya, İsveç, Fransa ve Çekoslovakya'dan toplam 47 proje katıldı. Bu projelerden üçtanisi ödüle, beş tanesi takdire değer görülmüştür.

Takdire Layık Görülen Projeler

- 1- Mimar Ronald Rohn (İsviçre)
- 2- Mimar Giovanni Muzio (İtalya)
- 3- Mimar Giuseppe Vaccaro - Mimar Gino Franzi (İtalya)
- 4- Mimar Hamit Kemali Söylemezoğlu - Mimar Kemal Ahmet Aru - Mimar Recai Akçay (Türkiye)
- 5- Mimar Ferudun Akozan - Mimar M. Ali Handan (Türkiye)

Jüri, “**Ödül verilmeye değer**” bulduğu üç eserden hiçbirini ötekine üstün görmemişti. Bu üç eserden birini seçme yetkisi “Anıtkabir” Proje Yarışması Şartları” gereğince hükümete verilmişti. Hükümet bu konuda yetkili birçok kişinin de düşüncelerini dikkate alarak 7 Mayıs 1942 tarihinde Türk mimarlarının eserlerinin uygulanmasına karar verildi. Bu karar şu düşüncelere dayanıyordu:

- 1- Yarışmayı kazanan üç proje birçok yönden aynı değerdedir.
- 2- Fakat bu projelerden Türk mimarlarının yaptığı eser, anıta esas teşkil eden “Millî Konu”yu daha başarılı ifade etmiştir.
- 3- Jüri raporunda belirttiği gibi, bu projenin araziye uygunluğu diğerlerinden daha üstündür.

Bu karardan sonra jüri raporunda öngörülen değişikliklerin yapılması için yeni bir komisyon kuruldu. Projede yapılacak değişiklikler Prof. Emin Onat ve Doç. Orhan Arda ile görüşülerek kararlaştırıldı. Projede, kale ekseni ve şeref holünün etrafındaki bölümler binanın anıtsal niteliğini kaybettirdiğinden eleştiriliyordu.

Prof. Emin Onat ve Doç. Orhan Arda çalışmalarını 7 Ekim 1943'te tamamlayarak komisyona teslim ettiler. Komisyonun hazırladığı rapor, proje ve maketler Bakanlar Kurulunda incelenerek, projenin uygulanmasına 18 Kasım 1943 tarihinde karar verildi

Atatürk gömüleceği yer konusunda bir vasiyette bulunmamıştı. Ancak Atatürk 1923 yılında sohbet sırasında, “*Elbet bir gün öleceğim, beni Çankaya'ya gömer, hatıramı yaşatırsınız,*” demiş ve ardından ısrarlı olmadığını belirtmek için de “*Beni milletim nereye isterse oraya gömsün. Fakat benim hatıralarımın yaşayacağı yer Çankaya olacaktır,*” şeklinde eklemiştir.

Bu yüzden Atatürk'e, yüce kişiliğine uygun bir anıt mezar yaptırılması düşüncesi ile hükümet tarafından Anıtkabir inşaatının yapılacağı yerin tespiti için özel bir komisyon kurulmuştur.

Komisyonun 6 Aralık 1938'de yaptığı ilk toplantıda; Anıtkabir konusunda yerli ve yabancı bilim adamlarının düşüncelerinden faydalanılması, Türkiye'de çalışmalarını sürdüren ve Ankara İmar Plânını hazırlamış olan şehircilik uzmanı Prof. Jahsen'in, T.B.M.M. binası mimarı Prof. Holzmeister'in ve Dil Tarih Coğrafya Fakültesi binası mimarı Prof. Taut'un görüşlerinin de alınması kararlaştırılmıştır.

Bu bilim adamlarının katılımıyla komisyon ikinci toplantısını 16 Aralık 1938'de yapmıştır. Önerilen yerler şunlar olmuştur.

- Çankaya
- Etnografya Müzesi
- TBMM'nin arkasındaki tepe (Kabatepe)
- Ankara Kalesi
- Bakanlıklar (Millî Eğitim Bakanlığı için ayrılan arsa)
- Eski Ziraat Mektebi
- Gençlik Parkı
- Altındağ (Hıdırlık Tepe)
- Gazi Orman Çiftliği
- Önerilen yerler; tarihi mekânlar veya eğlence yerleri olması, şehrin merkezinde ve merkeze çok uzak olması gibi nedenlerle uygun bulunmadı.

17 Ocak 1939 tarihli son komisyon toplantısında, Trabzon Milletvekili Mithat Aydın Anıtkabir'e yakışır yer olarak gördüğü Rasattepe'nin, özelliklerini anlattı. Tepe şehrin ortasında ve buraya yapılacak Anıtkabir'in uzaklardan görünmesini sağlayacak kadar yüksekti.

Komisyon üyelerinden Kütahya Milletvekili Süreyya Özgeevren ise Rasattepe'nin Anıtkabir için çok elverişli özelliklerini anlatarak sözlerini şöyle bağladı :

"Rasattepe bugünkü ve yarıncı Ankara'nın genel görünüşüne göre, bir ucu Dikmen'de, öteki ucu Etlik'de olan bir hilalin tam ortasında, bir yıldız gibidir. Anıtkabir'in burada yapılması

kabul edilirse, Türkiye'nin başkenti olan Ankara şehri, kollarını açmış Atatürk'ü kucaklamış olacaktır. Atatürk'ü böylece bayrağımızdaki yarım ayın yıldızının ortasına yatırmış olacağız."

Komisyonunda söz alan İçel Milletvekili Emin İnankur'da; Atatürk'le yaptıkları bir şehir gezisinde Rasattepe'ye gittiklerini, Atatürk'ün buradan şehri seyredip "Bu tepe ne güzel bir anıt yeri," dediğini anlattı.

Bu açıklamalardan sonra Anıtkabir'in Rasattepe'ye yapılması oylamaya sunuldu ve Anıtkabir'in Rasattepe'ye yapılması büyük çoğunlukla kabul edildi.

Rasattepe (Anıttepe)

Anıtkabir Projesinin belirlenmesinden sonra, inşaatın başlayabilmesi için ilk aşamada kamulaştırma çalışmalarına başlandı. Anıtkabir inşaatı ise 9 Ekim 1944 tarihinde görkemli bir temel atma töreni ile başladı.

Anıtkabir'in inşaatı dokuz yıllık bir süre içinde dört aşamalı olarak yapılmıştır.

Birinci Kısım İnşaat: 1944-1945

Toprak seviyesi ve Aslanlı yolun istinat duvarının yapılmasını kapsayan birinci kısım inşaat 9 EKİM 1944'te başlanmış ve EKİM 1945'te tamamlanmıştır.

İkinci Kısım İnşaat: 1945-1950

Mozole ve tören meydanını çevreleyen yardımcı binaların yapılmasını kapsayan ikinci kısım inşaat 29 EYLÜL 1945'te başlamış, 8 Ağustos 1950'de tamamlanmıştır. Bu inşaat aşamasında, inşaatın kagir ve betonarme yapı sistemine göre, temel basıncının azaltılması gözönünde tutularak, anıt kütesinin "temel projesinin" hazırlanması kararlaştırıldı. 1947 yılı sonuna kadar mozolenin temel kazısı ve izolasyonu tamamlandı ve her türlü çöküntüleri engelleyecek olan 11 metre yüksekliğindeki betonarme temel sisteminin demir montajı bitirilme aşamasına geldi.

Giriş kuleleri ile yolların toprak düzenlemesinin önemli bir kısmı, fidanlık tesisi, ağaçlandırma çalışmaları ve arazinin sulama sisteminin büyük bir bölümü tamamlandı.

Üçüncü Kısım: 1950

Anıtkabir üçüncü kısım inşaatı, anıta çıkan yollar, Aslanlı yol, Tören Meydanı ve mozole üst döşemesinin taş kaplaması, merdiven basamaklarının yapılması lahit taşının yerine konması ve tesisat işlerinin yapılmasını kapsıyordu.

Dördüncü Kısım: 1950-1953

Anıtkabir'in dördüncü kısım inşaatı ise Şeref Holü'nün döşemesi, tonozlar alt döşemeleri ve Şeref Holü çevresi taş profilleri ile saçak süslemelerinin yapılmasını kapsıyordu. Dördüncü kısım inşaatı 20 Kasım 1950'de başladı, 1 Eylül 1953'de tamamlandı.

İSTİKLÂL KULESİ

Aslanlı Yolun başlangıcında girişte sağda bulunan kulenin içinde Anıtkabir'in maketi ve Anıtkabir'i tanıtıcı ışıklı panolar bulunmaktadır.

HÜRRİYET KULESİ

Aslanlı Yolun başlangıcında girişte solda bulunan kulenin içinde anıtkabir inşaatında kullanılan taş örnekleri sergilenmektedir. Ayrıca bu kulede, Atatürk'ün ebediyete intikalinden sonra ortaya çıkan ona yaraşır bir anıt mezar yapılması düşüncesinden başlayarak Anıtkabire nakledilmesine kadar geçen süreyi kronolojik olarak anlatan, fotoğraf ve belgelerden oluşan bir sergi bulunmaktadır.

MÜDAFAA-İ HUKUK KULESİ

Bu kule 3 ağustos 1982 yılından itibaren sergi salonu olarak tanzim edilmiştir. Yıl içinde Atatürk ve Millî Mücadele konulu periyodik sergiler düzenlenmektedir.

CUMHURİYET KULESİ

Sanat Galerisinin girişi olan bu kulenin ortasında Atatürk'ün ilkeleri ve bu konudaki özlü sözlerini ihtiva eden ışıklı pano bulunmaktadır. Ayrıca, Anıtkabir'deki kabartmaların bir bölümünün tanıtıldığı ışıklı tanıtım panosu da bu bölümle yer almaktadır.

İNKILÂP KULESİ

Bu kule, başlangıç da Atatürk'ün özel kitaplığının sergilen-
diği bölüm olarak düzenlenmişti 1983 yılında Kitaplık sanat ga-
lerisine taşınmış olup, Bu kule Atatürk'ün giysilerinin sergilen-
diği bölüm haline getirilmiştir. Bu kulede aynı zamanda Prof. Dr.
YILMAZ BÜYÜKERŞEN tarafından yapılarak 29 Ekim 1993'te
Anıtkabire hediye edilen Atatürk'ün gerçek boyutlarındaki bal
mumundan heykeli de bulunmaktadır.

MİSAK-I MİLLÎ KULESİ

Kulenin ortasında Anıtkabir'de icra edilen törenlere katı-
lan heyetlerin özel defteri imzalamaları için imza kürsüsü yer
almaktadır. Ayrıca, Müzenin girişi olan bu kuledeki aktüalite
panoları da, Anıtkabir'de yapılan törenlere ait fotoğraflar ser-
gilenmektedir.

23 NİSAN KULESİ

Kulede, Türkiye İş Bankası'nın Atatürk'e armağan edilen "Cadillac"
marka özel otomobil sergilenmektedir. Atatürk bu otomobili
1936-1938 yılları arasında kullanmıştır.

BARİŞ KULESİ

Kulede, Atatürk'ün "Lincoln" marka makam ve tören oto-
mobilleri sergilenmektedir. Atatürk bu otomobilleri 1935-1938
yılları arasında kullanmıştır.

ZAFER KULESİ

Kulede, Atatürk'ün naaşını 19 Kasım 1938 de Dolmabahçe Sarayı'ndan Sarayburnu'na taşıyan, üzerinde bayrağa sarılı orijinal tabutun bulunduğu top arabası sergilenmektedir.

MEHMETÇİK KULESİ

Kulede, yerli ve yabancı ziyaretçilere danışma hizmeti verilmekte olup, ayrıca Anıtkabir ve Millî Mücadele konulu kitaplar ile hatıra eşyalar satılmaktadır.

ASLANLI YOL

Anıtkabir'e giriş yerinden başlayarak, ortadaki Tören Meydanı'na kadar uzanan yol "Aslanlı yol" olarak adlandırılır. Bu yol, ziyaretçileri Atatürk'ün yüce huzuruna hazırlamak için yapılmıştır. Yola 26 basamaklı merdiven ile çıkılır. Yolun uzunluğu 262.20 m., genişliği 12.80 metredir. Yolun iki yanı güller ve ardıçlarla süslüdür. Yol, traverten ile döşelidir. Yolun iki yanında ikişerli guruplar halinde 12'si sağ yandan 12'si sol yandan olmak üzere 24 Aslan heykeli vardır. Bu heykeller, Anadolu'da büyük devlet kurmuş olan Hititlerin sanat tarzında yapılmıştır.

TÖREN MEYDANI

Aslanlı Yol'un sonunda, Anıtkabir yan binalarının ve kolonların çevrelediği bir alana çıkılır. 129X84.25 m. boyutlarında olan, dört tarafından üçer basamak merdivenle inilen 15.000 kişi kapasiteli bu alan "Tören meydanı" olarak adlandırılır. Bu alanın zemini küp şekilde siyah, kırmızı, sarı ve beyaz renkte traverten taşlarla döşenerek 373 adet halı kompozisyonu oluşturulmuştur. Tören Meydanına, bayrak direği bulunduğu kısımdan da merdivenle çıkılabilir.

BAYRAK DİREĞİ

Anıtkabir'in Çankaya yönündeki merdivenlerinin ortasında, tek parçala yüksek bir direk üzerinde Türk Bayrağı dal-

galanır. Bu bayrak direğini, Amerika'da yerleşmiş olan Nazmi Cemal adında bir Türk vatandaşı göndermiştir. Bayrak Direği çelikten tek parça olarak imal edilmiştir. 4938 kilogram ağırlığında ve 33.528 metredir. Dört metresi kaidenin altında olup, görünen kısmı 29.528 metredir.

MOZOLE

Anıtkabir'in en önemli bölümü Mozale'dir Tören Meydanı'ndan 42 basamaklı merdivenle çıkılan Mozole, iki katlı ve diktörtgen plânu bir yapıdır. Bu bölüm anıtın yapılışında ağırlık merkezi olmuştur. Çünkü Atatürk'ün kabri ve sembolik lahit bu bölümde bulunmaktadır. Bu nedenle, Anıtkabir'i meydana getiren mimarlar, yardımcı binalar dizisi içinde Mozole'nin diğer kısımlardan çok daha görkemli olmasına büyük önem vermişlerdir.

Zemin katın dış duvarları kesik piramit biçiminde, masif bir kitle halindedir. Bundan ötürü yapının alt kesiminin genel görünüşü bir kale bedeni gibidir. üzerinde de küçük pencereler bulunan dış duvarlar betondur. Duvarların dış yüzleri travertten ile kaplanmıştır. Atatürk'ün aziz naaşı, bu katta doğrudan doğruya toprağa kazılmış bir mezarda bulunmaktadır. Mozole'nin birinci katı olan Şeref Holü'ndeki sembolik lahit taşının tam altında bulunan mezar odası; Selçuklu ve Osmanlı motifli mozaiklerle süslenmiştir. Zemin ve duvarlar, siyah, beyaz, kırmızı mermerlerle kaplanmıştır. Mezar odasının da kible yönünde kırmızı mermer sanduka yer almaktadır. Mermer sandukanın çevresine, bütün illerden ve Kıbrıs'tan gönderilen toprakların konulduğu pirinç vazolar bulunmaktadır.

MEZAR ODASI

Atatürk'ün naaşının toprağa verildiği mezar odası.

Anıtkabir ve Atatürk Müzesi

Anıtkabir proje yarışması şartlarından birisi de, projelerde uygun bir yerin “Atatürk Müzesi” olarak belirtilmiş olması idi. Halen müze olarak kullanılan yer, bu şarta uygun olarak proje mimarları tarafından belirlenmiştir.

Anıtkabir’in yapımının tamamlanmasını takiben Atatürk Müzesi’nin doluşturulması çalışmalarına başlanmıştır. Atatürk’e ait eşyalarla, kendisine hediye edilmiş eşyalar, müzenin açılış tarihine kadar bunları muhafaza eden; Cumhurbaşkanlığı Köşkü, Ziraat Bankası Merkez Müdürlüğü; Ankara Millî Emlak Müdürlüğü ile Atatürk’ün manevi kızları Profesör A. Afetinan, Sabiha Gökçen ve Rukiye Erkin’den devralınmıştır. Anıtkabir Atatürk Müzesi 21 Haziran 1960 tarihinde de ziyarete açılmıştır.

Anıtkabir’in Misak-ı Millî ve İnkılap Kuleleri arasında kalan, dikdörtgen plâna sahip Müze 3 ana bölümden oluşmaktadır.

Giriş bölümü olan Misak-ı millî Kuleleri arasında kalan, dikdörtgen plâna sahip Müze 3 ana bölümden oluşmaktadır.

Misak-ı Millî kulesinin iç kapısından girilen Müze bölümünde, Atatürk’ün bizzat kullandığı eşyalar ile kendisine armağan edilen eşyalar teşhir edilmektedir. Müzeden girilen İnkılap Kulesi’ndeki giysi bölümünde Atatürk’ün kullandığı giysiler teşhir edilmektedir. Bu bölümde ayrıca, Anadolu Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. YILMAZ BÜYÜKERŞEN’in yaptığı Atatürk’ün gerçek boyutlarında balmumundan heykeli bulunmaktadır.

SANAT GALERİSİ

Müdafaa-i Hukuk ve Cumhuriyet Kuleleri arasında yer alan bu bölüm, başlangıçta Anıtkabir'i ziyarete gelen yerli ve yabancı devlet büyüklerinin dinlenmesi amacı ile "Kabul Salonu" olarak düşünülmüş ve kullanılmıştır. 1977 yılında, çeşitli dallardaki sanatçıların Atatürk ve Millî Mücadele konusundaki eserlerini sergilemelerine imkân sağlamak maksadı ile bu bölüm Sanat Galerisi olarak yeriden düzenlenmiştir. Sanat Galerisi duvarlarında, Ressam Rahmi Rehlivanlı tarafından yapılan Atatürk ve O'nu ziyaret etmiş olan yabancı devlet adamlarını birlikte gösteren bağlı boya tablolar bulunmaktadır.

Müze bölümünde sergilenen Atatürk'ün Özel Kitaplığı 1983 yılında Sanat Galerisine nakledilmiştir. Atatürk'ün özel Kitaplığında; Türk ve İslâm tarihi dil, edebiyat, sosyal bilinler, bilim ve teknik konularında, Türkçe, Osmanlıca, Fransızca, İngilizce, Almanca, Rusça, Arapça, Farsça, Slavca dillerinden toplan 3144 adet eser bulunmaktadır. Atatürk kitaplarda önemli gördüğü kısımları kendine özgü işaretler kullanarak, renkli kalemle çizilmiş ve sayfa kenarlarına notlar almıştır. Sanat Galerisi'nde Atatürk ve Millî Mücadele konulu belgesel filmler Sinevizyon vasıtası ile gün boyunca ziyaretçilere gösterilmektedir.

ANITKABİR KOMUTANLIK KARARGÂHI

23 Nisan ve Barış kuleleri arasında kalan bölüm anıtkabir Komutanlığı Karargahına tahsis edilmiştir. Anıtkabir hizmetleri, 15 Eylül 1981 tarihli 2524 Sayılı Kanuna göre Genelkurmay Başkanlığı tarafından yürütülmektedir.; Anıtkabir Komutanlığı 750.000 m2 lik arazisi ile birlikte Anıt blokunun bakımı, korunması, emniyeti, törenlerin icrası ve idari işlerin yürütülmesi ile görevlidir. Anıtkabir Komutanlığına bağlı olarak; Hizmet Kıta Komutanlığı ve Muhafız Bölük Komutanlığı ile Müze, Kitaplık ve Kültürel Faaliyetler müdürlüğü bulunmaktadır.

MÜZE KİTAPLIK VE KÜLTÜREL FALİYETLER MÜDÜRLÜĞÜ

Mehmetçik ve Zafer Kuleleri arasında yer alan bölüm önceleri Muhafız Bölüğü binası olarak kullanılmıştır. Anıtkabir Komutanlığının teşkilinden sonra inşa edilen yeni bölük binasının 13 Eylül 1984'te tamamlanmasından sonra boşaltılmış ve 25 Nisan 1985'te Müze, Kitaplık ve Kültürel Faaliyetler, Müdürlüğü idari kısmı olarak kullanılmaya başlanmıştır. Atatürk ve Türk Devrimi kütüphanesi de bu bölümde bulunmaktadır. Kütüphanede, Atatürk ve Millî Mücadele, konusunda çalışma yapacak araştırmacılara hizmet verilmektedir. Ayrıca kütüphanede fotokopi cihazı ile araştırmacılara yardımcı olunmaktadır. Kütüphane bilgileri bütünüyle bilgisayara kayıtlıdır.

BARIŞ PARKI

Anıtkabir inşaatı devam ederken, toprak kaymasına önlemek ve çevresinde yeşil bir kuşak oluşturmak amacıyla ağaçlandırma çalışmaları yapılmıştır. Bu çalışmalar sırasında Anıtkabir'i çevreleyen alanda, Atatürk'ün Yurtta Sulh, Cihanda Sulh" özdeyişinden ilham alınarak, çeşitli yabancı ülkelerden ve Türkiye'nin bazı bölgelerinden getirilen fidanlarla "Uluslararası Barış Parkı" oluşturulması düşünülmüştür. Böylece Ulu önder Atatürk'ün ebedi istirahatgâhı yaşamı boyunca dünyada ve yurtta sağlamak için büyük mücadeleler verdiği barışı temsil eden bir park ile çevrelenmiş olacaktı.

Yaklaşık 750.000 m2 lik bir yerleşme alanına sahip Anıtkabir'in çevresine ilişkin peyzaj plânlamasına 1946 yılında başlanmıştır. Prof. Paul Bonatz'ın önderliğinde Prof. Emin Onat ve Prof. Sadri Aran'ın görüşleri ve fikir alışverişi sonunda sanat ve bilim açısından etüd ve analizlere dayalı olarak çevre düzenlemesine ilişkin uygulama projeleri Prof. Sadri Aran tarafından hazırlanmıştır.

İSMET İNÖNÜ'NÜN KABRİ

Kurtuluş Savaşı'nın Batı cephesi komutanı, Atatürk'ün en yakın silâh arkadaşı İkinci Cumhurbaşkanı İsmet İnönü 25 Aralık 1973 günü vefat etmiştir.

Hükümet 26 Aralık 1973'de Anıtkabir'de yaptığı inceleme sonucunda İsmet İnönü'nün burada defnedilmesini kararlaştırmıştır. Bu konuda, Bakanlar Kurulu 27 Aralık 1973 gün ve 7/7669 sayılı bir kararname çıkarmıştır. (Belge:69) Kararnâme ile, zafer ve Barış Kuleleri arasında 25 açıklıklı kolanatın orta boşluğu 13'ncü ve 14'ncü kolonlar arası defnedilecek yer olarak belirlenmiştir.

İsmet İnönü'nün naaşı, 28 Aralık 1973'te Anıtkabir'e devlet töreni ile defnedilmiştir. Anıtkabir batı revakının 13'ncü ve 14'ncü kolonlar arasında bulunan sembolik lahitin altındaki bölümde bir mezar odası hazırlanarak naaş burada toprağa verilmiştir.

Tören Meydanı katında batı revakında bulunan sembolik lahit, demir komiyer, çerçeve üzerine mermer plakalar vidalanmak suretiyle çok kısa sürede imal edilmiştir. Ekim 1981 de Bayındırlık Bakanlığınca lahidin mermer kaplaması yeşil Bilecik mermeri ile değiştirilerek yenilenmiştir.

6 Kasım 1981 gün ve 2549 sayılı Devlet Mezarlığı hakkındaki kanunda Türk Milletinin bir armağanı olarak yalnız büyük kurtarıcısı için tesis edilen Anıtkabir'de Atatürk'ün en yakın silâh ve çalışma arkadaşı İsmet İnönü'nün kabrinin muhafaza edileceği, Anıtkabir alanı içine başka hiçbir kimsenin defnedilemeyeceği belirtilmiştir. (Belge: 70)

ATATÜRK VE TÜRK İNKILAPLARI KÜTÜPHANESİ

Anıtkabir'de Atatürk ve Millî Mücadele konusunda araştırma yapacak olanlara yardımcı olmak amacı ile 22 Ocak 1991 tarihinde Atatürk ve Türk Devrim Kütüphanesi adı altında ihtisas kütüphanesi hizmete açılmıştır. Kütüphanede Atatürk ve millî Mücadele konusunda Türkçe yabancı dilde yazılmış çeşitli eserler bulunmaktadır. Kütüphaneden, yukanda belirtilen konularda araştırma yapmak isteyen herkes istifade edebilmek-

tedir. Araştırmacıların, daha bilinçli araştırma yapabilmelerine imkân sağlamak için "Kütüphane Kataloğu" hazırlanarak 1993 yılı içinde ilgili kurum ve kuruluşlara dağıtım yapılmıştır.

1993 yılı sonu itibariyle kütüphanede 4875 Adet Türkçe, 475 Adet yabancı dilde olmak üzere toplam 5350 adet kitap bulunmaktadır. Atatürk ve millî Mücadele konularında yayınlanan eserler sürekli takip edilerek kütüphaneye kazandırılmaktadır.

ATATÜRK BELGELİĞİ

Atatürk'ün yaşamını hatırasını ve dünya görüşünü canlı tutmak, Atatürk ve Millî Mücadele konusunda araştırma yapanlara yardımcı olmak maksadı ile Atatürk ve Türk Devrimi Kütüphanesi'ne bağlı bir ünite olarak Atatürk Belgeliği oluşturmuş ve araştırmacıların hizmetine açılmıştır. Belgelik; Fotoğraflar, gazete kupürleri ve belgeler olmak üzere üç ana bölümden oluşmuştur.

KONFERANS SALONU

Atatürk'ün yaşamını ve dünya görüşünü anlatmak, tanıtmak, sevdirmek ve benimsetmek amacı ile plânlanmış seminer ve konferanslar düzenlenmektedir. Seminer ve konferansın tarihi, konu ve konuşmacıları ilgili kuruluşlarca kamuoyuna duyurmaktadır.

Konferans Salonu, 19 Mayıs 1993'de Emekli Tümgeneral Turhan Olcaytu'nun "Atatürkçülük" konulu konferansı ile açılarak hizmete girmiştir.

ŞEREF HOLÜ

Mozele'nin birinci katı olan Şeref Holü'nün dört yanı köşeli sütunlarla çevrelenmiştir. Yapının önünde ve arkasında 14.40 m yüksekliğinde, köşe sütunları hariç 8'er sütun vardır. Yanlarda ise 14'er sütun yer almaktadır. Kare biçimindeki sütunların gövdeleri beton olup, yüzeyleri traverten kaplıdır. Şeref Holü'ne bronz kapılardan girilir. Girişin tam karşısında büyük pencerenin yer aldığı nişin içinde lahit taşının yer aldığı bölüm ise be-

yaz Afyon mermeri ile kaplıdır. Şeref Holü'nün zemini Adana ve Hatay'dan duvarları ise Afyon ve Bilecik'ten getirilen kırmızı, siyah, yeşil ve kaplan postu mermerlerle kaplanmıştır.

Şeref Holü'nün iki yan bölümünde dikdörtgen plânu galeriler yer almaktadır. Bunların çatıları içten 9'ar adet çapraz tonozla örtülüdür. Şeref Holü'nün 27 kirişten oluşan tavanı ile galeri tavanları mozaik ile süslenmiştir. Şeref Holü'nün yüksekliği 17 Metre olup, yan duvarlarında altışardan 12 Adet bronz meşale bulunmaktadır. Mozele yapısının üstü düz kurşun çatı ile örtülüdür.

BAŞKOMUTANLIK MEYDAN SAVAŞI KONULU KABARTMA

Kabartma kompozisyonunun başlangıcında en solda bir köylü kadın, bir erkek çocuk ve bir attan oluşan grup vardır. Kabartmanın bu ilk gurubu milletçe savaşa hazırlık dönemini temsil etmektedir. Bu üçlü guruptan sonraki bölümde Atatürk bir elini uzatmış "Ordular ilk hedefiniz Akdeniz'dir, ileri" diyerek ordularımıza hedefi göstermektedir. Öndeki melek Atanın emrini borusu ile uzak ufuklara iletmektedir.

Kabartmanın bundan sonraki bölümünde, Atatürk'ün emrini yerine getiren Türk ordusunun fedakarlıklarını ve kahramanlıklarını temsil eden kişiler yer almaktadır. Kabartmada, vurulup düşen bir erin elindeki bayrağı kavrayan bir yiğit ile siperde birde kalkan diğer elinde yalın kılıç tutun bir asker Türk Ordusunun taarruzunu sembolize etmektedir. Daha önde ise elinde Türk Bayrağı ile Türk Ordusunu çağıran Zafer meleği bulunmaktadır.

SAKARYA MEYDAN SAVAŞI KONULU KABARTMA

Kabartma kompozisyonunun sağında bir genç, iki at, bir kadın ve bir erkek görülmektedir. Bunlar, Sakarya Savaşının ilk dönemini ifade etmektedir. Düşman saldırıları karşısında evlerini, yurtlarını bırakan bu insanlar yurt savunması için yollara düşmüştür. Sağdaki delikanlı arkaya geldiği yöne dönmüş, sol elini yukarıya kaldırmış ve yumruğunu sıkarak, düşmanlara; "Bir gün döneceğiz ve sizden öcümüzü alacağız" demektedir.

Bu üçlü gurubun önünde çamura batmış bir araba, çabala-
yan atlar, tekerleği döndürmeye çalışan bir erkek ve iki kadın
görülür. Bunların yanında ortada ayakta duran bir yiğit ve bu
yiğide kınından sıyrılmış bir kılıç sunan diz çökmüş bir kadın
vardır. Bu gurup figürler, Sakarya Savaşı'na başlamadan önceki
dönemi temsil etmektedir. Hemen bu gurubun solunda, yere
oturmuş iki kadın ve bir çocuk görülmektedir. Bunlar, düşman
istilasını altında kalmış olan Türk Ordusunu bekleyen yaşlı hal-
kımızı temsil etmektedir. Üst tarafta, bu halkın üzerinden uça-
rak geçen ve Başkomutan Mustafa Kemal'e çelenk sunan bir za-
fer meleşti vardır.

Kabartma kompozisyonunun sonunda yere oturmuş bir ka-
dın, onun önünde diz çökmüş bir genç ve solda bir meşe ağacı
görölmektedir. Oturan kadın vatan anayı, diz çöken Sakarya
Savaşı'nu kazanan Türk Ordusunu, meşe ağacı ise zaferi sim-
gelemektedir. Vatan ana, Türk Ordusuna Zaferin sembolü olan
meşe ağacını göstermektedir.

ERKEK HEYKEL GURUBU

Aslanlı yol girişinde solda, üç erkekten meydana gelen hey-
kel gurubu vardır. Yüksekçe bir kaide üzerinde ayakta duran
heykellerden sağdaki rütbesiz asker, başında miğferi, sırtında
kalın kaputu ile dimdik durmaktadır. Askerin sağında, ortada
biraz geride Türk köylüsünü temsil eden bir erkek heykeli var-
dır. Köylünün başında çok eskiden atalarımızın giydikleri bir
yün başlık, omzunda bir keçe yamçı, sol elinde uzun bir sopa
görölmektedir. Köylünün sağındaki heykel Türk aydınlarını
temsil etmektedir. Genç, sol elinde bir kitap tutarak sağ ayağını
biraz ileriye atmıştır. Her üç heykelin yüzlerinde derin acı ile
birlikte, Türk Milletinin kendisine özgü ağır başlılığı ve yüksek
irade gücü çok etkili olarak, dile getirilmiştir.

KADIN GURUPLARI

Aslanlı Yolun girişinde sağda, üç kadından meydana gelen
heykel gurubu vardır. Heykeller, yüksekçe bir kaide üzerinde
ayakta durmaktadırlar. Millî giysiler içindeki Türk kadınların-

dan ikisi yere kadar uzanan kalın bir çelenk tutmaktadır. Başak demetlerinden oluşan çelenk Atatürk'ün kurtardığı bereketli yurdumuzu temsil etmektedir. Ortadaki kadın ağlamakta ve yüzünü eli ile kapamaktadır. Sağdaki kadının elinde Tanrının rahmetinin toplandığı bir kap vardır. Türk Kadınının derin acısı içinde bile gururlu, ağır başlı ve azimli oluşu dile getirilmiştir.

ASLAN HEYKEL GURUPLARI

Aslanlı yolun başlangıcından, ortadaki Tören meydanına kadar uzanan yolun her iki tarafına ikişerli gruplar halinde 24 adet aslan heykeli konulmuştur. Bu heykeller Anadolu'da büyük bir devlet kurmuş Hititlerin üslubunda yapılmıştır. Atatürk'ün Türk ve Anadolu tarihinin araştırılmasına verdiği önemden dolayı Hititlerin üslubu tercih edilmiştir. 40 cm. yükseklikteki kaide üzerinde oturmuş durumda olan aslanlar, kuvveti ve sükuneti simgelemektedir.

CUMHURİYET'İN 15'NCİ YILDÖNÜMÜ'NDE ATATÜRK'ÜN ORDUYA SON MESAJI

29 Ekim 1938

"Zaferleri ve mazisi insanlık tarihiyle başlayan her zaman zaferle beraber medeniyet nurları taşıyan kahraman Türk ordusu!

Memleketini, en buhranlı ve müşkül anlarda zulümden, felâket ve musibetlerden ve düşman istilasından nasıl korumuş ve kurtarmışsan, Cumhuriyet'in bugünkü feyizli devrinde de askerlik tekniğinin bütün modern silâh ve vasıtalarıyla mücehhez olduğun halde, vazifeni aynı bağlılıkla yapacağına hiç şüphem yoktur.

Bugün, Cumhuriyet'in 15'nci yılını mütemadiyen artan büyük bir refah ve kudret içinde idrak eden büyük Türk milletinin huzurunda kahraman ordu, sana kalbî şükranlarımı beyan ve ifade ederken, büyük milletimizin iftihar hislerine de tercüman oluyorum.

Türk vatanının ve Türklük camiasının şan ve şerefini dahilî ve haricî her türlü tehlikelere karşı korumaktan ibaret olan vazifeni her an ifaya hazır ve âmade olduğuna, benim ve büyük milletimizin tam bir inanç ve itimadımız vardır. Büyük ulusumuzun orduya bahşettiği en son sistem fabrikalar ve silâhlarla bir kat daha kuvvetlenerek büyük bir feragat-i nefis ve istihkârı hayatla her türlü vazifeyi ifaya müheyya olduğunuza eminim. Bu kanatle kara, deniz, hava ordularımızın kahraman ve tecrübeli komutanları ile subay ve eratını selamlar ve takdirlerimi bütün ulusun muvacehesinde beyan ederim.

Cumhuriyet Bayramı'nın 15'nci yıldönümü hakkınızda kutlu olsun..."

Mustafa Kemal ATATÜRK

Son Söz!

Atatürk daha 1922 Temmuz'unda Millî Mücadele'nin mazlum milletler için ifade ettiği anlamı şöyle dile getirir: "Türkiye'nin bugünkü mücadelesi yalnız kendi namı ve hesabına olsaydı belki daha kısa, daha az kanlı olur ve daha çabuk bitebilirdi. Türkiye büyük ve mühim bir gayret sarfediyor. Çünkü müdafaa ettiği bütün mazlum milletlerin, bütün şarkın dâvâsıdır..."

Nitekim Millî Mücadele, Afrika ve Asya'da, Doğu'nun Batı'ya karşı ayaklanması, Asya'nın Avrupa'ya kafa tutması, baskı ve egemenlik altında tutulan halkların emperyalizme başkaldırışı olarak yorumlanmıştır. Bu etki, müslüman dünyasında ortak tarih, kültür ve coğrafyanın yarattığı bağlarla daha güçlü olarak hissedildi. Türk zaferi Tunus'da, Cezayir'de genellikle Kuzey Afrika'da coşku ile karşılandı. Suriye ve Filistin'in bazı şehirleri Türk bayrakları ile donandı ve camilerde dualar birbirini kovaladı. Mustafa Kemal'in ismi dillerde dolaşıyor, resimleri evlerin şeref köşelerinde yer alıyordu. Zaferi için şiirler kaleme alınıyordu. Türkiye olayları, kalabalıkları sokağa dökabiliyordu.

İngiliz ve Fransız egemenliğinde bulunan yerlerde, "Yaşasın Türkiye" "Yaşasın Mustafa Kemal" haykırışları bağımsızlık özleminin bir ifadesi halini alıyordu. O artık yalnız Türkiye'nin değil İslâm âleminin, hatta islâm olmayan esaret altındaki halkların bir kahramanıydı. O, Faslı Abdülkerim'in, Tunuslu Habib Burgiba'nın, Mısırlı Enver Sedat'ın, Endonezyalı Ahmet Sukarno'nun, Pakistan'ın kurucusu Muhammed Ali Cinnah'ın olduğu kadar, Hintli Pandit Nehru'nun da derinden etkilendiği, hayranlık duyduğu bir millî bağımsızlık timsaliydi. Atatürk'ün İslâm dünyasındaki imajı, Medeni Kanunun kabulü, lâtîn alfabesine geçiş, halifelüğün kaldırılması, devlet ve toplum hayatının laikleştirilmesi gibi, radikal islâmcılara ters düşen uygulamalara ve sömürgecilerin bütün olumsuz propagandalarına rağmen, devam etmiştir. Nitekim 1927'de bir Mısır dergisinin, dünyada yaşayan en büyük yurtseverin kim olduğunu belirlemek için açtığı ankette, Mustafa Kemal, Mısır milliyetçilerinin önüne geçerek ilk sırayı almıştır.

Türk çağdaşlaşması, sadece millî bağımsızlık açısından değil, fakat skolastik düşünce tarzına karşı akılcılığın, medeniyetçiliğin hümanizmin İslâm alemindeki öncülüğünü yapması bakımından da etkili olmuştur. Bu özelliği ile Atatürk ilke ve inkılâpları, İran'da Rıza Şah Pehlevi, Afganistan'da Amanullah Han, Endonezya'da Ahmet Sukarno, Mısırda Abdünnasır, Tunus'da Habib Burgiba vs. için farklı anlayışlar içinde ilham kaynağı olmuştur.

Özetle Türk çağdaşlaşması, sadece Türkiye için değil, fakat bağımsız olmak, çağdaş olmak ve bağımsız kalmak isteyen, çağdaş medeniyeti benimsemenin bir ölüm kalım meselesi olduğu bilincine varmış bütün milletler için, her bakımdan paha biçilmez bir ışıklı yol, evrensel bir değer niteliği taşımaktadır.

Atatürk millî gurur konusunda son derece hassastı. Yabancı ülkelere ve milletlerarası konferanslara giden kişilere "*sesiniz benim sesimdir, unutmayınız,*" ihtarında bulunur, gidenler de bunu gözönüne alarak protokol konusunda taviz vermezlerdi. İtalya'ya resmî bir ziyaret yapacak olan İnönü'ye "*Sen Türkiye'nin Başvekilisin. Mussolini de resmen İtalya'nın Başvekilidir. Arada hiç bir fark tanımayacaksınız,*" demişti. İnönü'nün İtalya ziyareti; bu direktif doğrultusunda gerçekleşmişti. Batı'nın Türkiye'ye hep yukardan bakışını engellemeye, Türk insanının Batı karşısında duyduğu kendine güvensizlik duygusunu önlemeye kararlıydı. Nitekim yaşadığı sürece bu konuda bir taviz vermemiştir. Millî onur bayrağını, o hep yücelerde dalgalandırmıştır.

Atatürk'ün tedavisi için kullanılan ilaçların belgelerini büyük bir ihtimamla saklayarak, Ankara'daki İstanbul eczanesini mini bir Atatürk Müzesi haline getiren Ecz. Ömer Faruk Erdem'e ve Atatürk'ün içkiye bağlı sirozdan ölmediğini ilk defa Türk kamuoyuna açıklayan (E) Dz. Tbp. Alb. Op. Dr. Aytekin Ertuğrul Başkanlığındaki Prof. Dr. Sait Kapıcıoğlu, Dr. Şakir Coşkuner'den kurulu ekibe, ayrıca bu bilgileri Emekli Subaylar Derneği (TESUD) yayını olan Birlik Dergisi'nin Ocak 1999 tarihinde 119'ncu sayısında yayınlayan demek sorumlularına, "Atatürk Nasıl Öldürüldü" kitabının tüm yayın haklarına sahip bulunan Akis Kitabevi'ne, bütün bunlara ilaveten cesaretli bir araştırmaya girerek bu bilgileri toplayıp büyük bir şevkle Türk kamuoyunu bilgilendirmek amacıyla kitaplar yazan gazeteci yazar Ogün Deli'ye sonsuz teşekkürlerimizi sunarız.

Kaynaklar

Atatürk - Bir milletin yeniden doğuşu, Lord Kinross, Sadeleştirme, Necdet Sander-Altın kitapları / İstanbul

Hasan DEMİR/yeniçağ gazetesi

The Children Of Mu; (Mu'nun Çocukları) James Churchward. (Ercan Ansoy, Ege Meta Yayınları)

The Last Continent Of Mu; (Kayıp Kıta Mu) James Churchward. (Rengin Ekiz, Ege Meta Yayınları)

The Secred Symbols Of Mu; (Mu'nun Gizli Sembolleri) James Churchward. (Rengin Ekiz, Ege Meta Yayınları)

İnsanlığı Aydınlatan Büyük İnisiyeler Dinlerin Gizli Tarihi Roma - Krişna - Hermes - Musa - Orfe; Edouard Schure. (Yavuz Keskin, Ruh Madde ve Yayınları)

Onikinci Gezegen: Zecharia Sitchin. (Yasemin Tokatlı, Ruh ve Madde Yayınları)

Atatürk'ün Hayat Felsefesi; Mesud Fani.

İlk Çağ ve Orta Çağ Felsefe Tarihi; Ernst von Aster. (Uyarlayan Vural Okur, İm Yayınları)

Amuq Valley Projects; Chicago Üniversitesi.

"Doğunun Kraliçesi Antakya" belgeseli; Medya B.

www.masonluk.net

Jön Türklerin Serüveni, İlke Yayınları, 1994, İstanbul, Mustafa Yalçın,

Dünyada ve Türkiye'de Masonluk ve Masonlar, Der Yayınları, İstanbul, İlhami Soy-sal,

Siyonizm ve Türkiye Akçağ yay. Yaşar Mutluay

İsrail ve Siyonizm Kısacasında Türkiye Bilge Karınca Yay. 3. Baskı Prof. Dr. Cemal Anadol.

Devrimler İhtilaller ve Siyonizm. İhya Yay. 1970 Ziya Uygur.

Türkiyede'ki Masonluk Tarihi, Kemalettin Apak

Dr. Abdullah Cevdet ve Dönemi, Şükrü Hanoğlu,

Tanzimattan Cumhuriyete Türkiye Ansiklopedisi, c2

Halkevleri, s.115 Doç. Dr. Anıl Çeçen,

1935 Halkevleri Behçet Kemal Çağlar,
Tercüman, 23 Nisan 1960
Havadis, 23 Temmuz 1960
www.blogcu.com
www.kanka.net
Bilim Araştırma vakfı
www.madalyon.gen.tr
www.yeşil.org
www.harunyahya.net
www.arastirma.org
www.turksanal. Türkiye'de kimler mason
Tarihi Hakikatler İbrahim Arvası,
Yenişafak- 26.03.06 Abdullah Muradoğlu,
Zaman gazetesi-28.08.02
Yeniçağ gazetesi, Hasan Demir
M. Morgül - 16.10.05
www.draligus.com
Farmasonluğun Yırtılan Maskesi. Cevat Rifat Atilhan.
Dünya İhtilalcileri - Aykurt Yay. 1963 - Cevat Rifat Atilhan.
Dünyayı Saran Tehlike Cevat Rifat Atilhan.
Türk İşte Düşmanın Cevat Rifat Atilhan.
Cemal Granda, Atatürk'ün uşağı idim, Hür. Yay. İst.
Prof. Dr. Bedii Şehsuvaroğlu, Atatürk'ün Sağlık Hayatı. Hür. Yay. İst.
Nail Güreli, Atatürk'ten Sonra Atatürk, Gür. Yay. İst.
Ogün Deli, Agoni, Atatürk'ün ölümündeki Sır Perdesi, Yazılamayan Tarih, Lazer
Yay. 2004 Ank.
Ogün Deli, Siyasi Suikastler.
Ruşen Eşref Üneydin, Atatürk'ün Hastalığı, Prof. Dr. Nihat Reşat Belger'le Mülakat. TTK. Basımevi, seri no; 1, Ank. 1959
Atatürk'ün Millî Dış Politikası, (Cumhuriyet Dönemine Ait 100 Belge) 1923-1938, 2. Cilt, Kült. Bak. Yay. 1981
Süleyman Yeşilyurt, Ermeni, Yahudi, Rum Asıllı Milletvekilleri, Zirve Ofset. Ank.
Prof. Dr. Turhan Baytop, Türk Eczacılık Tarihi, Görsel Sanatlar Matbaacılık. İst. 1997
Prof. Afet İnan, Atatürk'ten Hatıralar ve Belgeler, Ank. 1959
Prof. Dr. Asım İsmail Arar, Atatürk'ün Son Günleri, İst. 1958
Faliş Rıfkı Atay, Çankaya, İst. 1959
Dr. Sırrı Akıncı, Ata'nın Post-Mortem İncelenmesi, Cumhuriyet gazetesi, 09.12.1972-
Atatürk'ün Hastalıkları, Cumhuriyet Gazetesi, 11.11.1975
Celal Bayar, Atatürk'ten Hatıralar, İst. 1955

- Farmakolog, Cilt; 12, no; 5, 6, 7 Yıl: 1942 İst.
- Kılıç Ali, Atatürk'ün Son Günleri, İst. 1955
- Dr. İhsan A. Özkaya, Atatürk'ün Son hastalığı ve Ölümü, Milliyet Gazetesi 10/24-11-1976
- Özel Şahingiray, Son Nöbet Defteri, Ank. 1955
- Prof. Dr. Utkan Kocatürk, Kaynakcalı Atatürk Günlüğü, Genişletilmiş Son Baskısı (1999) 2004
- Farmakoloji ve Tedavi, İst. Üniv. A.T.F. Kitaplığı. Tarih; 14.02.1956, No: 9047, İst. Akgün Mat. 1955
- İç Hastalıkları Semptomatoloji ve Tedavi, Cilt; 2-3 Baskı, Ank. 1947
- Journal Of Hepatogy-Milestones in İver Disease (Hepotoloji Dergisi, Karaciğer Hastalığında Dönüm Noktaları) Yıl; 2002
- Toksoloji Dergisi, Ocak-2004, Cilt: 2, Sayı; 1
- Martindale-The Complete Drug, 32. Baskı
- Dr. Oğuz Canay, Tıbbî Farmakoloji, İlâç Tanıtım- İlaç İndeksi, 1982-1983, Gözlem Mat. İst.
- Hasan Cem, Dünya ve Türkiye'de Masonluk, Özdemir. Bas. 1976
- Cemal Kutay, Atatürk'ün Son Günleri, İklim. Yay. 2005
- Ahmet Gürkan, İslâm Kültürünün Garbı Medenileştirmesi, Nur. Yay. Ank.
- Dr. Ali Nejat Ölçen, Osmanlı Medis-i Mebusanda İttihat ve Terakki Zorbalığı ve Siyasal İşkenceler. Ayça Yay. 1982
- Behzat Şaşal, Atatürk'ü Tanımak ve Anlamak, Anayurt Gaz. Ank. 2004
- Prof. Dr. Ali Sarıkoyuncu, Atatürk-Din ve Din Adamları, Türkiye Diyanet Vakfı Yay. 2003. Ank.
- Söylev (Nutuk)- 1-2, Türk Dil Kurumu Yay.
- Dr. Mehmet Göbelez, Gıdalarımız ve Sağlığımız, Özüm Yay. Tarih Vakfı- Eylül, 2003
- Doç. Dr. Abdurrahman Küçük, Dönmeler Tarihi, sh. 543, Rehber Yayınları, Ankara, 1990;
- G. Scholem, Doenmeh, Encydopedia Judaica, VI/150-151
- Dr. İhsan A. Özkaya, "Atatürk'ün Son Hastalığı ve Ölümü," Milliyet Gaz. 10 Kasım 1976- Agoni, 117, 118, 119,
- Doç. Dr. Sırrı Akıncı, Ata'nın Post-Modern İncelenmesi, Cumhuriyet Gaz. 9 Aralık 1972
- General Cevat Rifat Atilhan, Menemen Hadisesinin İç Yüzü, B.M.M. Kitaplığı, Es. No: 1970, 20 Remiz: S.A. 1376- Ogün Deli, Agoni, sf.155-168, Lazer Yay. 2004, Ankara <http://www.ogundeli.com/>
- Cemal Granda, Atatürk'ün Uşağı İdim, sf. 293-296, Hür. Yay. İstanbul
- Necdet Sevinç, Yeniçağ Gaz. 18 Mayıs 2004, www.ogundeli.com
- Dr. Aytekin Ertuğrul, Birlik Dergisi, 1999-Ankara

ATATÜRK'Ü KİMLER ÖLDÜRDÜ

- İspanya'da engizisyon zulmünden kaçarak Osmanlı'ya sığınan ve hayatları kurtarılan Siyonist Yahudiler Osmanlı İmparatorluğunu neden yıktılar?..
- İttihat ve Terakki Cemiyetindeki, Siyonist Yahudi Emanuel Karaso niçin katı bir Türk düşmanıydı?..
- Sultan II'nci Abdülhamit'i saltanat makamından indirmek için neden Yahudi, Ermeni, Arnavut ve bir avuç hainden kurulu heyet oluşturuldu?..
- Türk ırkının damızlık erkek yoluyla ıslah edilmesini kim istedi?..
- Filistin'de iki yüz Siyonist Yahudi'yi idam ettiren Türk komutanın başına neler geldi?..
- Mustafa Kemal'e kaç defa suikast düzenlendi?..
- Lozan görüşmelerinde Avrupalılarla gizli pazarlıklara giren danışman hahambaşı kim?..
- Türk ırkının kökenlerini araştıran Atatürk, hangi gizli sonuçlara ulaştı?..
- Kayıp kıta Mu, Atatürk için neden çok büyük önem arz ediyordu?..
- Türkiye'de 12 yıldır arkeolojik kazılar yapan Japonlar, gerçekte ne arıyorlar?..
- Atatürk'ü zehirleyerek öldürmek kararı nerede, kimler tarafından niçin alındı?..
- Atatürk mason localarını kapatan kararı imzalarken, kendi idam fermanını da imzaladığını biliyor muydu?..
- Atatürk'ün ölümüne neden olan cıvayı, Moskova'da hangi Türk kim-yager teslim aldı?..
- Zehirlendiğini anlayan Atatürk kime; " Beni zehirlediler," dedi?..
- Atatürk son mesajında Türk ordusundan ne istedi?..
- Atatürk'ü zehirleyerek öldüren katiller ve işbirlikçileri kimlerdi?..
- Atatürk'e biopsi ve otopsi yaptırmama kararını veren mason İçişleri Bakanı kim?..
- Atatürk'ü, Yeni Türk İnkılâbını ve Türk milletini hedef alanların kim olduğu sorusunun şok edici cevabını ve fazlasını bu kitapta bulacaksınız.

